

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Tarihi belge niteliğinde biyografik bir roman...

Bir Gezginin İnanılmaz Öyküsü

ROMAN

Bir Gezginin İnanılmaz Öyküsü

FARHAD KISHVERY

Etna

Etna

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Tarihi belge niteliğinde biyografik bir roman...

BİR GEZGİNİN İNANILMAZ ÖYKÜSÜ

FARHAD KISHVERY

ISBN
978-605-384-272-9
SERTİFİKA NO
16238
1. BASKI
AĞUSTOS 2010

Bu kitap daha önce Zerdüşt adıyla yayınlanmıştır.

Yazar:
Farhad Kishvery

Çeviri:
Veysel Başçı

Baskı:
Melisa Matbaacılık
Çifte Havuzlar Yolu
Acar Sitesi No: 4
Davutpaşa/İSTANBUL

Etna

Çifte Havuzlar Yolu Acar Sitesi No: 4 Davutpaşa/İSTANBUL

Bu yapının tüm hakları Etna Yayıncılığa aittir.
Yazılar izin alınmadan tümüyle veya kısmen çoğallılamaz, kopya edilemez ve yayımlanamaz.
Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

BİR GEZGİNİN İNANILMAZ ÖYKÜSÜ

Yazar Hakkında

1945'te İran'ın Mescit Süleyman şehrine bağlı Ağaceri kasabasında doğdu. Tahsilini tamamladıktan sonra, aynı şehirde eğitsel psikoloji ve edebiyat alanında etüt ve ders çalışmalarını sürdürdü. "*Cesur Çocuklar*" adlı ilk kitabı 1976'da yayımlandı. 1993'te ikinci kitabı "*Kekik Kokusu*", 2003'te "*Musa'nın En Uzun Gecesi*" ve "*Daireler*" (toplu öykü) adlı kitapları yayımlandı. 2004'te yayımlanan "*Kör Düğüm*" (toplu öykü) ve "*Talihe Attılar Bizi*" (roman) kitapları birçok kez basıldı. 2006 yılında İran'ın en prestijli yayınevlerinden Kaknüs Yayınlarınca basılan "*Bir Gezginin İnanılmaz Öyküsü*" kitabı basıldığı tarihten bugüne dek dört yeni baskı yapmıştır. Yazar edebi çalışmalarına hâlâ Tahran'da devam etmektedir.

1

Kabzasına sıcakkanın akıyor olduğu kanlı hançeri, omuzları üzerinden gördü. Kan sessizce yuvarlanıyordu kabzaya doğru. İneği kurban eden adam gülüyordu. Sarı inek, yerde yatıyor, kıvrılarak kanlar içerisinde böğürüyordu. Tapınağın taş çatısı altında neşeli bir bağrıışmadır koptu.

Zerdüş, “Can çekişiyor!” dedi ve kalabalığı yarararak öne çıktı.

“Nereye gidiyorsun sen?” diye seslendi birisi arkadan.

Bileğinden kavramıştı onu. Durdu. Üzerinde altın işlemeli beyaz döpiyes olan soylu adam yüzüne bakıyordu. Zerdüş hızla bileğini adamın elinden geri çekti.

“Neden sen de bizim gibi sevinmiyorsun genç adam?”

“Ne diye eziyet ediyorsunuz hayvana?”

“Sen ne saçmalıyorsun küstah?” dedi soylu adam şaşırarak.

Zerdüş yerde kanlar içerisinde kıvranan ineği gösterdi.

“Öldürün onu. Daha fazla işkence etmeyin hayvana. Yürek dağlarcasına inlediğini görmüyor musunuz hayvanın?”

Bir ses duydu:

“Ne diyor bu adam?”

İneğin, yarılmış böğründen akan kan, eli bıçaklı adamın ayakları altında birikmişti. İkinci bıçak darbesini de indirdi ineğin bağrına. Tapınakta haykırıışlar koptu tekrardan.

Zerdüş önce kalabalığa döndü, ardından yanlarına gitti. Kenara

çekildiler, aralarından geçti. Haykırışları, eli bıçaklı adamın bıçağı gibi saplanıyordu yüreğine. Taş basamakların yedisini çık-tı. Tapınaktan dışarı attı kendini. Kapının eşiğinde taş duvarlara yaslandı, demin çıktığı o güzel işlemeli yedi taş basamağa dönüp baktı.

“Zerdüşt!” diye ses işitti.

Sesin geldiği yöne döndü. Kendisine doğru gelmekte olan Veriş Kerpen’in gür kır saçları arasındaki yüzünü gördü, tam karşısın-da durdu Kerpen. Zerdüşt elinin tersiyle gözyaşlarını sildi.

Veriş Kerpen:

“Divler¹ için kurban verdiğimiz bu mutlu günde tapınağın ka-pısında durmuş ağlayan sen misin?” dedi ve buruk bir ifadeyle başını salladı. “Divler için verdiğimiz kurbanların etkisini yok etmek ve onların gazabını biz insanların üzerine mi çekmek isti-yorsun nedir? Bakterya²’da² kötü ruha bulaşarak Divlerin gazabı-na uğrayan o gencin başına gelenleri duymadın mı? Her ne kadar konuşmaya yeltendiyse de kimse dilini anlayamamıştı ve sonun-da o garip dili bilen birisi çıkmıştı da genç, başına gelen musibeti ancak öyle anlatabilmişti. Anne babası, ‘Öldür onu Kerpen! Öl-dür onu!’ diye bağırmışlardı. Kerpen de ayağıyla kötü ruhları ez-mişti... Kötü ruhlara aman verme evlat. Pruşasb, Duğdu ve diğer yakınlarının yüzünü kara çıkarma.”

“Bırak kötü ruhlara musallat olayım ama benden bir ineğe ya-pılan işkenceye seyirci kalmamı isteme lütfen. Bırak kötülükler yakama yapışsın ama benden bir canlıya eziyet eden kalabalığın sevinç çılgınlıklarını işitmemi isteme.”

“Pruşasb’ın oğlu! Ne dediğinin farkında mısın sen? Kes sesini!

1 Zerdüştlükte Ehrimen’in -kötülük tanrısı- yarattığı küçük tanrı ve tanrıçalar. Dev ke-limesinin kökeni Div’dir fakat bu kelime zamanla kültürel değişime uğramış ve bugün kullanıldığı hâle -kötülük yapan iri ve kuvvetli yaratık- gelmiştir.

2 Günümüzde Afganistan sınırında bulunan Belh şehrinin eski adı. Ünlü Mutasav-vıf Mevlânâ’nın doğum yeri.

Kendine yakışmayan laflar ediyorsun. Aklını mı yitirdin? Hemen bu tapınağı terk et.”

Öyle ki eliyle Zerdüş’tü itiyordu.

“Gidiyorum Kerpen, gidiyorum. Bir daha da ayağımı içinde canlılara eziyet edilen bir tapınağa asla atmayacağım.”

“Bu sapıkça sözlerinin cezasını güneşin kararmasıyla ödeyeceksin. Eğer Divleri öfkeliendirirsen dünyayı karanlıklar sarar ve ölüm, kara bir rüzgâr gibi üzerimize eser ve ey yolunu kaybetmiş kişi bil ki o rüzgâr eserse bizler de o kara rüzgârla birlikte karanlıklara savruluruz. Hepimizin hayatıyla oynuyorsun sen. Olacak iş mi şimdi, hemen gidip dua etmeliyim.”

Kerpen, Zerdüş’ün yanından geçerek tapınağa girdi. Bağırışlarını duyabiliyordu:

“Açılın, açılın, henüz Divlerin gazabına uğramamışken hemen diz çökün! Diz çökün ve dua edin.”

İçeride kopan kızılcı kıyameti fark etmesi zor olmadı:

“Ne oldu? Söyle...”

Sırtını tapınağa dönüp gitti.

“Kerpen’in anlattıkları doğru muydu acaba? Kiyumers’in oğlu kötü ruhlara mı bulaşmıştı? Öyleyse kötü ruh Kiyumers’in oğlu bile olabiliyor demek? Gün sonuna kadar mühlet verdi bana. Bekleyip göreceğim!”

Kapalı dükkânların önünden geçti. Bir dükkânın duvarına işlenmiş yaralı inek tasvirine baktı. Deşilmiş bağından damla damla kan akıyordu. Birinin ayak seslerini duydu. Arkasına baktı. Kendisine doğru gelen Avare Behram’dı. Tozlar içinde kalmış uzun saçları, omuzlarında dalgalanıyordu. Kıvrıcık gür sakalları ise göğsünün üzerine gelecek kadar uzamıştı.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

“Mutlu yaşa Behram!” dedi Zerdüş.

Behram başını salladı. Durdu ve yaralı inek tasvirine baktıktan sonra geçip gitti.

“Behram!”

Behram durdu ve dönüp Zerdüşt’e baktı tekrar.

“Konuş, bir şeyler söyle, tek kelime bile olsa konuş.”

Buruk bir ifadeyle başını sallayarak yoluna devam etti. Zerdüşt kapalı dükkânlar arasından süzülüp giden Behram’ın arkasından baktı. Yedi sekiz yaşlarında üç çocuk Avare Behram’ı görür görmez başladılar bağırma:

“Behram avare, kalmış biçare! Behram avare, kalmış biçare!”

Çocuklardan birisi yerden taş alınca Zerdüşt bağırdı:

“Hop evlat dur, ne yapıyorsun?”

Zerdüşt’ü gören çocuk, elindeki taşı yere atıp kaçmaya başladı. Behram son dükkânın köşesinden dönüp gözden kayboldu. Zerdüşt yönünü değiştirip yola devam etti. Evin önüne vardı, tam kapıyı çalmak için yumruğunu sıkınışken kapı açıldı. Kapıyı açan Pruşasb’tı:

“Geldin mi?”

“Çok yorulдум baba.”

Kapıdan dışarı çıkmakta olan Pruşasb şaşırarak sordu:

“Yoruldun mu?”

Tam o sırada annesi girdi sokağa.

Zerdüşt yerde birbiri ardına sıralanmış karıncalara bakıyordu. Oğlunun pazılarını şefkatle sıkın Pruşasb, “Gel tapınağa gidelim” dedi.

Duğdu Pruşasb’a, “Oğlum yorulmuş, görmüyor musun?” dedi.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

Elini oğlunun pazılarından çekti. Zerdüşt başını kaldırdı:

“Yorulduğum baba, bıktım ineklerin can çekişirken böğürmelerini duymaktan, kandan, kanlı bıçaklardan, hayvanlara reva görülen eziyete sevinmelerden, bıktım usandım artık.”

Pruşasb şaşırarak Duğdu’ya sonra da oğlunun yüzüne baktı.

“Hayvanlara eziyet mi? Behram mı oldun sen de?”

“Zavallı Behram, boğazına bıçak dayasan tek kelime etmeyecek, Kendisini sessizliğe mahkûm etmiş. Ben gelmiyorum baba, sen gidebilirsin.”

Avluya girdi ve kapıyı kapattı.

2

Güneş battıktan sonra duvardaki kandili yaktı. Elleri baktı önce ardından tınaklarına. Bir kedinin mahmur mahmur miyavladığını duydu, kalbi atmaya başladı, zorla yutkunabildi. Parmaklarını birbirine düğümleyerek yarı karanlık odayı yeterince aydınlatamayan kandilin titrek ateşine baktı. Nasıl mümkün olabilirdi? Nasıl görememişti? Babasından, ayıya dönüştükten sonra kendini dağlara taşlara vurmuş adamı duymuştu. Bir şehzadeyken amcası tarafından yaralı hâlde dehlizlere atılan çavuşkuşunun hikâyesini de. Şehzade dehlizden kaçmıştı, simurg³ yaralarını iyileştirmişti, istenmeyen adam ilan edildiği için de başını dizlerine dayayarak ağlamayı tercih etmiş ve o kadar ağlamış ki sonunda bir çavuşkuşuna dönüşmüştü. Babası duymuştu bunları, kendisi görmemişti.

Avuç içlerini yüzüne doğru tutarak sağ avucunun içindeki çizgilere baktı. Diğer odada annesine ineği öldüren adamdan söz eden babanın sesini duydu. Hâlâ öfkesi dinmemişti. Gelir gelmez de bağırdı:

“Bugün yaptıklarınla, halkın gözünden düşürdün kendini. Herkes seni konuşuyordu biliyor musun? İneklerin kurban edilmesi-ne ağlamışsın... Vay hâlimize öyleyse, vay! Veriş Kerpen, ah vah ediyordu.

Avlunun kapısı çalındı. Zerdüşt oturduğu yerden kalkıp eyvana çıktı. Meşalenin altında durdu.

“Kim olabilir acaba? Medyumah mı? Yoksa başkası mı?”

Merdivenlerden avluya indi. Kapının arkasında durarak sordu:

“Kim o?”

“Veriş Kerpen.”

Heyecanlandı. Kapının sürgüsüne attı elini, tüm korkuları dökülmüş gibi birden açtı kapıyı. Karşısında duran, Kerpen’in karanlık silütiydi.

“Mutlu yaşa Kerpen!”

“Sen! Zerdüşt!”

Karanlık(tan) yüzünü göremiyordu Kerpen’in.

“Benim Zerdüşt, Pruşasb’ın oğlu. Gördüğün gibi karanlık çökmesine rağmen bedenime kötü ruhlar girmedir.”

“Divlerin gazabına uğramak sırası henüz sana gelmedi de ondan.”

“Akşama kadar süre vermiştin, bundan sonra hangi vakte kadar sürem var, söyleyebilir misin?”

“En kısa zamanda görürsün.”

Babasının sesini duydu:

“Kim o?”

“Veriş Kerpen.”

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

“Ne diye kapıda bekletiyorsun, alsana içeri oğlum?”

Babasının koşar adımlarla geldiğini duyabiliyordu. Meşalenin titrek ışığı altında Kerpen'in öfkeden köpürmüş yüzünü gördü. Elinde meşaleyle Zerdüşt'ün arkasında duran Pruşasb, Kerpen'e selam verdi.

"Mutlu yaşa asil Kerpen!"

"Temiz yaşa kutlu Pruşasb!"

"Zerdüşt'le mi konuşuyorsun asil Kerpen? Akla meraklı çocuktur Zerdüşt."

"Ben onda akıl değil, şüphe görüyorum."

"İçeriye neden geçmiyorsunuz asil Kerpen? İçeriye girin de beraber oturalım biraz, duanızla Divlerin merhametine sığınalım."

Zerdüşt kenara çekildi ve Kerpen avluya girerek Pruşasb'la beraber yürüdü.

Merdivenlerin önünde birkaç saniye durduktan sonra hızla yukarıya çıktı. Omuz omuza, yan yana duran yedi Divin solgun resmine bakarak içten bir ah çekti. Zerdüşt, kapalı gözlerini ve kıpırdatmakta olduğu dudaklarını görebiliyordu Kerpen'in. Derken birden dudakları durdu ve açiverdi gözlerini. Bir an Zerdüşt'e baktı, çarıklarını ayağından çıkararak odaya girdi.

Puşasb omuzlarını sıkarak onu odanın yarı açık kapısına yönlendirdi. Kerpen oturduktan sonra halıdaki Mutluluk Divinin resmine baktı. Sonra Zerdüşt'e döndü.

"Mutluluk Divinin dirilip seni pençeleri arasına alarak sıkmasından, mutluluğu sana unutturmasından ve olduğu yerde canını almasından korkmuyor musun?"

Zerdüşt babasının yanında, Kerpen'in hemen karşısında oturuyordu.

"Bu gördüğünüz Mutluluk Divinin resmidir, kendisi değil. Bu ipler veya bu halı nasıl canlanabilir, söyler misiniz?"

Kerpen Pruşasb'a baktı.

“Görüyor musun? Oğlun atalarımızın inancıyla alay ediyor.”

O sırada Duğdu içeri girdi.

“Temiz yaşa kutlu Kerpen!”

Sürahiyle birlikte üç şarap tasını Mutluluk Divinin göğsü üzerine koydu. Pruşasb önce hayretle Zerdüş'te baktı, ardından Kerpen'e döndü.

“Divlerin mutluluğu için içelim ulu Kerpen.”

“Ben Divlerin değil, Tanrıların mutluluğu için içerim” dedi Zerdüş.

Kerpen öfkeden köpürdü:

“Kes sesini cahil. Daha fazla saçmalıklarını duymak istemiyorum. Şimdiye kadar dediklerine nefret ve sevgiyle karışık katlandım ama artık daha fazla...” Öfkeden elleri titriyordu. “Daha fazla bu evde duramam.”

Kalktı.

Pruşasb, “Nereye ulu Kerpen? Oturun lütfen!” dedi.

Ayağa kalktıktan sonra Zerdüş'te baktı.

“Yaptığını görüyor musun? Cahilliğin Ulu Kerpen'i öfkelen-dirdi. Kerpenlerin bedduası adamın hayatını söndürür biliyorsun sanırım?”

Tebessüm ederek Kerpen'in elini sıktı.

“Asil Kerpen, Zerdüş gençtir, cahildir, ne olur bağışlayın onu. Affedin...”

Kerpen öfkeyle elini geri çekti.

“Gençtir diyorsun ama kafasında atalarımızın kemiklerini sızla-tacak düşünceler var Pruşasb. Baskaları da onun gibi düşünmeye başlarsa ne olur hâlimiz o zaman!”

“Hiç olmazsa biraz oturun ulu Kerpen” dedi Duğdu.

Hızla odadan çıktı ve salondayken dönüp arkasına baktı.

“Zerdüş bu evde oldukça burada kalınmaz. Bizi Divlerin lane-tine uğratacak bu adam. Demedi demeyin, bu adamın sonu hiç hayır değil.”

Çarıklarını giydi ve yola koyuldu. Pruşasb elinde meşaleyle kapı eşiğine kadar eşlik etti ona. Zerdüş, Kerpen’in acayip dualar okuduğunu üst katın eyvanından duyabiliyordu onlara bakarken.

Pruşasb Kerpen’i uğurlarken, “Ne olursunuz onu lânetlemeyin ulu Kerpen” dedi.

Odaya geri dönen Pruşasb oturdu ve Zerdüş’e baktı.

“Bu kötü düşünceleri kendinden uzaklaştır! Yarın şehirde nasıl bir yaygara kopacağını biliyor musun?”

Zerdüş babasının titreyen ellerine baktı.

“Mesela nasıl bir yaygara koparırlar baba?”

Pruşasb titreyen parmaklarını sıkarak kendini teskin etmeye çalıştı.

“Zerdüş yeni iddialarda bulunuyor, atalarımızın dinini kabul etmiyor ve Divlere dil uzatıyor, derler.”

Babasının karşısında oturan Zerdüş, bir süre babasının dizleri önündeki Mutluluk Divinin avuçlarına baktı, sonra başını kaldırdı. Pruşasb konuşmaya devam ediyordu:

“Öldürürler seni. Halkın Divlerden nasıl korktuğunu görmüyor musun?”

Babasının başı üzerindeki sekide duran firuze renkli şarap kadehine takıldı gözleri.

“Baba, ben mutluluk ve sevginin taraftarıyım.”

Pruşasb elini halının ortasına götürerek Mutluluk Divini işaret etti.

“Atalarımız sevgi ve mutluluğun taraftarı değil miydi?”

“İnekleri kesip doğramaktan duyulan mutluluk mu? Divlerden korkmak mı yoksa? Bilge kişi ömrünün sonuna kadar susturulmaya çalışılıyorsa bir yerde, orada mutluluk ne arar baba? Bu mu senin mutluluk anlayışın?”

“Ne diyorsun sen evlat? Ağzından çıkanı kulağın duyuyor mu? Behram gibi konuşmaya başlayıp atalarımızın dinini terk mi ediyorsun?”

Zerdüşt babasının gür kumral sakallarına baktı.

“Bugün tapınakta yapılan ayin sırasında atalarımın dinine veda ettim baba. Ve ölene kadar da içerisinde canlıların kıyımına uğratıldığı bir mabede girmeyeceğime dair kendi kendime söz verdim.

Pruşasb endişelenmişti.

“Zerdüşt, sen ne dediğinin farkında mısın? Ölüm ve lânet!”

“Hayır baba, ben ölüm ve lânet değil, şefkat ve merhamet diyorum.”

Pruşasb, Zerdüşt’e doğru eğildi, eli şarap kâsesine çarptı, tepsinin kenarına çarpan kâse kırıldı. Tepsinin içi şarap doldu, oradan da Mutluluk Divinin göğsü üzerine döküldü ve göğsünü kan kırmızısına çevirdi.

Duğdu, “Eyvah!” dedi koşar adımlarla odaya girerken.

Pruşasb tekrar Zerdüşt’e baktı.

“Gördüğün gibi Divlerin öfkesi kendini göstermeye başladı. Bu, sana onların bir uyarısı olsa gerek.”

Zerdüşt başını kaldırarak babasına baktı.

“Ne uyarısı baba, elin kadehe çarptığı için şarap yere döküldü. Bunun Divlerin öfkesiyle ne ilgisi var?”

Duğdu gözlerini yummuş dua ediyordu. Zerdüşt Mutluluk Divinin ıslak çenesine bakıyordu. Annesi tepsiyi yerden kaldırdı. An-

nesinin odadan çıkarken üzerindeki kıyafetlerinin bıraktığı sesi açıkça duyabiliyordu.

Pruşasb yaptığı sakarlıktan pişman olmuş gibi Mutluluk Divine bakıyordu.

“Behram’ın sessizliğiyle kendisi gibi başkalarını da yoldan çıkaracağını hiç düşünememiştim.”

“Onun ne günahı var baba, zararsız, kendi hâlinde zavallı biri Behram. Bildiğini söylemeyen bilge, taşlaşmış demektir.”

“Konuşmalarıyla olmasa dahi gözleriyle insanları doğru yoldan çıkarıyor demek ki.”

Aniden Duğdu’nun sesi kapı ağzından duyuluverdi.

“Ver onu bir bilgenin yanına, yoldan çıkmasın öyleyse. Yeni âdetlere yönelmesin.”

Pruşasb derinden hazin bir ah çekti ve Zerdüşt’e baktı.

“Güzel bir fikir, evet, annen doğru söylüyor. En iyisi seni bir bilgenin yanına vermek, şehirden uzak bir yerde... Böylece Kerpenlerin saldırısından da korunmuş olursun.

Zerdüşt heyecanlanmıştı.

“Şehir dışına mı? Ben burayı seviyorum baba.”

Dış kapı çalınıyordu.

“Medyumah olabilir” dedi Duğdu.

Zerdüşt oturduğu yerden kalkıp eyvana çıktı. Avlunun köşesindeki elma ağacının altından gökyüzüne bakarken, parlayan ayı gördü. Dışarıda bir at kişniyordu. Kapı arkasından “Kimsin?” diye seslendi.

“Medyumah.”

Kapıyı açtı. Medyumah kapının önünde duruyordu.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

“İçeri niye geçmiyorsun?”

Medyumah ses etmeden öylece Zerdüşt'e bakıyordu.

"Kapıyı kapatayım mı?" dedi Zerdüşt.

"Biliyor musun Zerdüşt?"

"Sesin titriyor, hayırdır bir şey mi oldu?"

"Behram'ı öldürdüler."

"Hangi Behram'ı?"

"Bilge Behram."

Birkaç saniye şaşkınlıktan ne diyeceğini bilemedi, öylece Medyumah'ın yüzüne baktı.

"Behram'ı mı? Neden? Kime ne zararı olmuştu ki garibanın? Taş gibi kesilmişti. Ağzını bıçak bile açmıyordu."

"Bıçak darbeleriyle öldürmüşler."

Zerdüşt düşmemek için ellerini kapıya dayadı.

"Ne zaman oldu?"

Medyumah, Zerdüşt'ün yanında durdu. Zerdüşt tekrar sordu:

"Nerede öldürdüler?"

"Evinde."

Babası yukarıdan "Kim o Zerdüşt?" diye sordu.

"Ben Medyumah!"

"Kapıda ne diye duruyorsunuz, içeri girsenize."

Zerdüşt üst katın eyvanında duran babasına baktı. Boğazı düğümlenmişti.

"Baba, Behram'ı öldürmüşler."

Pruşasb şaşırılmıştı.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

"Behram'ı öldürmüşler mi?"

Meşaleyi eline alarak eyvandan aşağıya indi hemen. Zerdüşt'ün yanında durarak kapıya yaslandı.

Zerdüşt titreyen ses tonuyla babasına seslendi:

“Baba, benle Medyumah, Behram'ın evine gidiyoruz?”

“Durun ben de sizinle geliyorum” dedi Pruşasb ve üçü birden evden çıktılar.

Dar ve karanlık sokaklardan geçiyordular. Behram'ın evine varana kadar hiçbiri tek laf etmedi. Bir tek ayak sesleri duyuluyordu, bir de uzaktan bir köpeğin havlayışıyla kale burcundaki nöbetçinin bağrıışları. Meşalenin titrek aleviyle birlikte açık duran kapıdan içeri girdiler. Basamaksız, dar, küçük bir sayvanda durdular. Pruşasb odanın yarı açık kapısı önünde durdu. Medyumah, babasının omzuna tutunmuştu. Behram kanlar içinde yerde yatıyordu. Zerdüşt babasının arkasından içeriye girdi. Behram'ın cesedi başında diz çökerek oturmuş kır saçlı bir adam vardı.

Zerdüşt cenazenin hemen yanına, halının üzerine oturdu, önce Behram'ın yarı açık kalmış gözlerine sonra da kanlı bağına baktı.

“Hangi el yaptıysa bunu, ateşte yansın. Bir gün kendilerinin de öleceğini düşünmediler mi hiç?” dedi Pruşasb ve elindeki meşaleyi duvara dayadı. Zerdüşt'ün yanaklarına düşen gözyaşlarını görmüştü. Kır saçlı adamın yanına oturarak, “Yarın onu toprağa verimiz” dedi.

Kır saçlı adam başını salladı birkaç kez. Sonra da konuştu:

“Korku her adamı kör edememiş işte!”

Zerdüşt kır saçlı adama baktı.

“Sen kimsin?”

Adam önce Zerdüşt'ün ardından Behram'ın yüzüne bakarak, “Seyyahım” dedi.

“Ne yani buradan geçiyordun da kapıyı açık görünce mi içeri girdin?”

“Hayır, Behram’ı görmek için çok uzak diyarlardan buraya gelmiştim...”

Zerdüşt söze atıldı:

“Neden Behram’ı görmek istedin?”

Yaşlı adam ellerini dizlerine yasladı.

“Benim öğrencimdi Behram, şimdi ise üstadım oldu. Yıllarca bilgelerin ve bilgeliğin itaatkâr olduğunu, şartlara teslim olduklarını düşünüyordum. Oysa şimdi anlıyorum ki bilgelik, içsel isyanla başlayan bir görüngüdür.”

Zerdüşt karşıki rafta, meşalenin kenarında duran, deri ciltli bir kitap gördü. Ağlamaklıydı.

“Arkanızdaki rafta duran kitabı verebilir misiniz?”

Yaşlı bilge elini arkadaki rafa uzattı ve kitabı gösterdi.

“Bunu mu diyorsun? Senin işine yaramaz evlat o. Bu adamdan başkası o kitabı okuyamaz.”

Ardından hemen işaret parmağıyla yerde yatan Behram’ın cesedini gösterdi.

“Neden kimse okuyamazmış?”

“Konuşmaması gerekiyordu, başkalarının anlayabileceği şeyleri de yazmamalıydı, onun için sadece kendisinin anlayabileceği rumuzlu bir yazı geliştirdi. Şimdi de gördüğün gibi öldü, sırlarıyla birlikte...” Ardından Zerdüşt’e kitabı işaret ederek, “İstersen al bir bak, okuyabilecek misin?” dedi.

Zerdüşt yerinden kalktı ve rafın üzerinde duran kitabı aldı. Sayfalarını çevirmeye başladı. Daha önce hiç görmediği bir yazıyla karşılaştı.

“Bir adamdan başka kimse o yazıyı kullanmıyor. İki yıl önce geldiğimde kitabın yarısını yazmıştı...”

Pruşasb söze atıldı:

“Peki, sormadın mı ona yazının şifrelerini?”

Yabancı adam başını kaldırarak Pruşasb’ın gözlerine baktı ve gururla cevap verdi:

“Asla sözünden dönmedi. Şah ya ölene kadar susmak ya da öldürülmek arasında bir tercih yapmasını istemişti ondan, o da nar seçmişti. Elma ölüm demekti, nar ise sükût.

Zerdüşt bildik veya tanıdık bir şeylerle karşılaşır umuduyla sayfaları çevirmeye devam ediyordu. Fakat nafiye; çevirdikçe aklı daha da karışıyordu. Deri ciltli kitabı kapattı ve aldığı yere koydu. Behram’a taraf döndü. Hemen ayaklarının yanında döpiyes giysisinin yakasından koptuğu belli olan bir bez parçası gördü. Beyaz renkli bez parçasını yerden aldı ve babasına gösterdi:

“Bu yaka bizi katillere götürecek baba.”

“Burada herkes beyaz giyer evlat, nasıl bulacaksın katilleri?”

Parçayı uzun mintanının cebine koyarken, “Demek ki bir boğuşma olmuş” dedi. Sonra kır saçlı adama döndü:

“Bu kitap ne hakkında, biliyor musunuz?”

“Kâinat hakkında.”

“Enteresan” dedi Pruşasb.

“Yani, dünya, güneş, ay ve yıldızlar hakkında mı?” diye sordu Medyumah.

“Evet, onlar hakkında; bir de Divler, insanlar, yerküre, bitkiler, yaratılış ve maddeyle ilgili konular var içinde.”

Zerdüşt oldukça heyecanlanmıştı, kır saçlı adamın yanında dizleri üzerine oturdu.

“İlginç. Kitabı okuyamadığınızı söylüyorsunuz ama içindeki konular hakkında bilginiz de az değil.”

Yabancı adam elini dizlerine koydu.

“Yıllar önce *Kâinat* adında bir kitap yazmıştı. Kerpenler, kitabını yakmıştılar o zaman. Bugün burada gördüğün işte o kitaptır.”

“O kitap mı gerçekten?”

“Onun genişletilmiş ve tamamlanmış hâli.”

“Ruhunun temizliği için dua edelim” dedi Pruşasb.

Medyumah, Zerdüş’tün yanına oturdu. Behram halının gülleri arasında sessizce duruyordu.

İlk dua eden yabancı adam oldu.

“Ey Kiyumers’in oğlu Behram! Hilal bu gece seni izliyor...”

3

Duğdu Zerdüş’e sarılarak yanaklarından öptü. Bir an karanfil kokusu alır gibi oldu Zerdüş ve annesinin elini üst üste birkaç kez öptü. Elini geri çekerek Zerdüş’e baktı annesi. Yüzünü yüzüne yaklaştırıp, “Dur da sana doya doya bakayım” dedi. Zerdüş’tün başını elleri arasına alarak gözlerine daldı. Annesinin dökülen gözyaşlarını görün Zerdüş:

“Merak etme anne bir gün mutlaka döneceğim, mutlaka!” dedi.

Duğdu boğazı düğümlenmiş hâlde, “Biliyorum, senden ayrı kalmak benim için çok zor olacak. Şu sivri diline biraz sahip çık-saydın... Divlerden sana bir kötülük gelmemesi için dua edecek, adak adayacağım” dedi.

Zerdüş’tün yüzünden çektiği parmaklarını birbirine düğümlledi. Medyumah’ın eli Zerdüş’tün omuzlarındaydı hâlâ.

Pruşasb, “Gidelim artık, gün ağarmadan şehirden çıkmalıyız” dedi.

Duğdu boğazı düğümlenmiş, için için ağlıyordu!

“Yavrum, biricik oğlum, gecenin bir yarısında annesinden ayrılıyor ve ben bunu kimseye söyleyemiyorum, öyle mi? Zerdüşt’üm, yavrum! Seni gündüz gözüyle uğrulamak ve Bilge Berzin’in yanına yollamak varken bir gece vakti nedir bu çektiğimiz? Neden? Böyle mi olacaktı?”

Zerdüşt’ün avuçlarını avuçları arasına alarak alnından öptü, Zerdüşt de eğilerek annesinin elini öptü, ardından doğruldu.

“Benim iyi kalpli annem! Mutlu yaşa!”

“Sen de yavrum, sen de Zerdüşt’üm, sen de mutlu yaşa!”

“Aaa, şans taşı!”

Aceleyle avluya koştu ve birkaç saniye sonra dönerek elindeki taşı Zerdüşt’e uzattı. Avludaki meşalenin güneşin kesik ışıkları gibi taşa vuran ışığı sayesinde bir parmak boğumu büyüklüğündeki şans taşını gördü Zerdüşt. Duğdu:

“Al” dedi.

“Hayır anne.”

“Alsana oğlum, malını artırır, sana şans getirir.”

“Ne malı anne, görmüyor musun elindeki sadece bir taş? Bu taşın bana ne yararı olur ki?!”

“Annemi üzüyorsun ama!”

“Pekâlâ anne, sen nasıl istersen” dedi ve elini uzatarak istemeyerek de olsa taşı annesinden aldı.

Şans taşını eline almış sıkıyordu. Annesi ağlayarak arkalarından avlunun kapısını kapattı. Zerdüşt deriden yapılma nevale bohçasını sırtına alarak yola koyuldu, köpekler havlıyordu. Pruşasb ile Medyumah arasında yürürken Medyumah kulağına eğildi.

“Ufaklıksın sen işte! Ufaklık! Hâlâ küçük bir çocuksun” dedi gülümseyerek.

“Senin de ağzın süt kokuyor” diye cevap verdi Zerdüşt ve bu sefer ikisi birden gülmeye başladı.

Pruşasb hemen araya girdi ve sessiz olmalarını söyledi. Karanlık sokaklarla kapısı kapalı dükkânların önünden geçiyorlardı. Önlerinden gelen bir ses onları durdurdu.

“Kimsiniz?”

Ayak sesleri duydular. Zerdüşt elinde mızrakla bekleyen muhafızın gölgesini önünde gördü.

Pruşasb, “Pruşasb ve oğullar” diye cevap verdi.

Muhafız, “Pruşasb ve oğulları mutlu olsun!” dedi.

Pruşasb, “Sen de mutlu ol” diye söylendi.

Az ilerde sokağa döndüler, karşıdan sallana sallan gelen bir gölge gördüler. Pruşasb, “Bu da kim?” diye endişeyle sordu.

Sarhoş adam birkaç adımlık mesafede önlerinde durdu, bir adım geriye gitti ve “Geldiniz mi? Beklediğiniz kişiler yoldalar” dedi.

Sarhoş adam yorgun argın öne doğru gelerek ağır elini Zerdüşt’ün omzuna attı. Zerdüşt adamının karanlıkta iyice belirsizleşen yüzüne baktıktan sonra elini omzundan indirdi. Sarhoş adam sokak ortasında bağırmaya başladı:

“Peki ya ne zaman gelecekler? Ne zaman, ne zaman?”

Birkaç karanlık sokağı daha geride bıraktıktan sonra şehrin çıkışına geldiler. Kale muhafızlarından birisi bağırdı:

“Durun, kimsiniz?”

Pruşasb, “Pruşasb ve oğulları” dedi tekrar.

Muhafız diğer askerlere kapıyı açmalarını emretti. Pruşasb, yanan meşalelerin altından kendilerine doğru gelen muhafızı görün-

ce Medyumah'a döndü; "Sen geri dön, daha fazla gelme, bundan sonrasını biz gideriz" dedi.

Zerdüşt nevale bohçasını yere bırakarak Medyumah'a sarıldı.

"Medyumah, sevgili kardeşim, mutlu yaşa!" dedi.

Bohçası omzunda, Pruşasb ile birlikte şehirden çıkan Zerdüşt, kale kapısını geçer geçmez elindeki şans taşını surların dibindeki hendeğe attı.

4

Pruşasb, "Orada bak, görüyor musun?" diye sordu.

Zerdüşt babasının işaret ettiği yöne baktı, karşı tepede duran toprak evi gördü.

"Bilge Berzin'in evi mi o? Bu evi daha önce de görmüştüm" dedi.

Pruşasb, "Kerpenlere görünmemelisin oğul" dedi.

Sırtındaki nevale bohçasını düzelterek, "Peki ya Bilge Berzin'in yanına gelmişlerse?" diye sordu.

"Eğer rengini pek belli etmezsen ne Bilge Berzin ne de eşi sırtını açığa vurmazlar."

"Ya beni gördülerse?"

"Ben seni atalarımızın dinine sadık kalasın diye Bilge Berzin'e getirdim oğul. Yanlış bir şey yapmıyoruz."

Zerdüşt tepedeki toprak evi ve arkasındaki yüksek dağı biliyordu. Bakışlarını dağın eteğinden zirvesine kadar yükseltti. Dağınık saçlı yaşlı adamı hatırladı:

"Bugüne kadar gördüğüm dağların hepsinin uç kısmı yarıktı, neden biliyor musun?"

“Yo, bilmiyorum.”

Dağınık saçlı adam, “Üzüntüden” demiş, ardından; “Üzüntüden! Üzüntüden! Üzüntüden!..” şeklinde mırıldanarak yoluna devam etmişti...

5

Pruşasb, ayağını merdivenin taş basamaklarına koyarak beyazlar içinde karşısında duran kır saçlı adama, “Mutlu yaşa büyük Bilge!” diye selam verdi.

Zorlanarak merdivenlerden aşağı inmeye çalışan yaşlı Berzin, “Temiz yaşa bilge Pruşasb, hoş geldin!” diyerek cevap verdi.

Merdivenin üçüncü basamağında birbirlerine sarıldılar. Berzin, Pruşasb’ı bırakarak iki alt basamakta duran Zerdüşt’e bakıp “Buyur, yukarı gel evladım” dedi.

Pruşasb, “Bu Zerdüşt ‘diyerek oğlunu Bilge Berzin’le tanıştırdı.

Berzin, “Demek Zerdüşt! Zerdüşt” dedi kendi kendine.

Zerdüşt nevale bohçasını yere bırakarak merdivenleri çıktı. Berzin üçüncü basamaktaydı, dönüp Zerdüşt’ü alnından öptü. Zerdüşt de eğilip büyük bilgenin elini öptü. Sonra da Zerdüşt’ün kolundan tutarak onu üçüncü basamağa çekti. Nevale bohçasını sırtına alan Zerdüşt, büyük bilgeyle beraber basamakları çıkmaya başladı. Evin kapısında orta yaşlı bir kadın yüzünde tebessümle duruyordu. “Hoş geldiniz!” dedi gülümseyerek. Zerdüşt, “Evin hanımı mutlu yaşasın!” diyerek kendilerini kapıda bekleyen kadına selam verdi.

Kadın, “Sen de mutlu yaşa genç adam!” dedi.

Berzin kapıdan içeri girerken, “Dünyayı Zerdüşt’e emanet edip gitmemiz gerekiyor artık” dedi. Zerdüşt babasının arkasından

içeriye girdi ve “Size uzun ömürler diliyorum zira cahiller çok, bilgiler azdır bu dünyada” dedi. Berzin dönüp arkasına baktı, Zerdüşt yanına gelene kadar bekledi. Yanına gelince elini omzuna attı, gözlerine bakarak, “Acı bir gerçeği söyledin evlat” dedi.

Zerdüşt bahçedeki küçük havuzun yanında durdu. Suyun içinde sessizce duran küçük ve renkli balıklar hareket ediyordu. Zerdüşt Berzin’in sesini işitti:

“Ne görüyorsun orada Zerdüşt?”

“Güzellik ve hayret!”

“Neden hayret?”

Zerdüşt Berzin’in yanına gitti ve beraber avluya doğru yürüdüler.

“Balıklar neden havada değil de suda yaşıyorlar? Gözü, kuyruğu, solungaçları... Kısacası neden balık demişler bunlara?”

Avluya varmıştı. Berzin, “Mutluluğu ve düşüncenin acısını canıyla satın almışa benziyorsun” dedi.

Zerdüşt, bir ineğin böğürdüğünü duyunca bahçedeki küçük ahırın kapısına baktı. Çarıklarını ayağından çıkartarak, babası ve Berzin’in ardından odaya girdi. Halının üzerine oturdu ve cibinliğin içinde katlanmış duran yatağa yaslandı. Halının üzerinde suyun içinden yükselen alevlere benzeyen desenler vardı. Ayakları iki fersahlık yol yürümekten şişmişti, karşı duvardaki çatlağa bakıyordu. Nar bahçesindeki ağaçlarda asılı meyvelerin resmini gördü.

“Kaç yıldır burada yaşıyorsun yaşlı bilge?” diye sordu.

Berzin, “On beş yaşından beridir burada yaşıyorum. Şu an altmış dört yaşındayım” diye cevap verdi. “Ben de aynen senin gibi ilim öğrenmek için bu eve, daha doğrusu yaşlı bilge Mihrdad’ın yanına gelmiştim. O gün bugündür de buradayım. Bu da Mehra-
suman, onun kızı” dedi eşini göstererek.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

“Öyleyse bu yükseklikten çok şeyler görmüşsündür.”

Berzin başını sallayarak, “Evet, çok şey gördüm ama birçok şey de görmedim” dedi.

Zerdüşt Berzin’in sol yanağında eski bir yara gibi duran ize baktı ve “Neler görmedin mesela?” diye sordu.

“Görseydim ne olduğunu bilirdim zaten evlat!”

Zerdüşt kendi kendine, “Görülmeyenleri görmemiş, duyulmayanları duymamış, tadılmayanları tatmamış, koklanmayanları koklamamış. Bu yükseklikten neresi görülür peki? Nereye kadar bu yükseklikten göreceksin? Ne zamana kadar? Gözünün ve gönlünün gördüğü yere kadar herhâlde. Ve düşünceleri, belki biraz daha fazla...” dedi.

“Hiç uzun yolculuklara gittin mi peki? Başka şehirler, başka diyarlar gördün mü?”

“Yolculuğa neden ihtiyacım olsun ki? Benimle olanların veya olacakların düşüncelerinde yolculuk ediyorum ben.” Raftaki ciltli kitapları göstererek, “İşte bak orada duruyorlar, oğul! Yeryüzüne neşeyle, mutlulukla bakmalısın. Başımın üstünde Zürvan’a⁴, gökyüzünün eteklerine, İzedlere⁵, Divlere ve şu gölgesiz ateş Mitra’ya, sıcaklık bahşeden güneşe ve huzur veren aya yakın duran bir dağ var” dedi.

Pruşasb, “Zerdüşt sorularını sonraya sakla oğlum! Nasıl olsa yıllarca burada kalacaksın, ne diye acele ediyorsun” dedi.

Zerdüşt düşündü ve “Yıllarca mı?” diye mırıldandı kendi kendine sonra endişe dolu gözlerle Berzin’e dönerek sordu; “Kaç yıl mesela?”

“Belli bir zaman yok evlat! Ne zaman ki soruna verebilecek cevabım olmazsa o zaman sen de bir bilgesin demektir ve nasıl

4 Zerdüştlüğün kutsal kitabı Avesta’da zaman anlamına gelir. Antik İran mitolojisinde ise dünya yaratılmadan önce var olan tek güç Zürvan’dır. Zürvan’dan Ahuramazda ve Ehrimen adında iki ayrı güç doğmuştur ve bu güçler sürekli savaş hâlinindedir.

5 Zerdüştlükte küçük tanrılar veya melek anlamlarına gelir.

düşünmesi gerektiğini öğrenmişsindir artık.”

Mehrasuman, halının üzerine beyaz renkli sofrayı serdi. Sofrada iki parça ekmek duruyordu. Zerdüşt, iki tarafına güneşten yansıyan kızıl renkli ışıkların nakşedildiği sofraya baktı. Mehrasuman, bir sürahi sülle üç kâse bıraktı sofraya. Akşam yemeğinden sonra şaraplar içildi. Zerdüşt yorgunluktan gözlerini açamıyordu. Duvara yaslandığı gibi uykuya daldı. Bilge Berzin, “Size iyi uykular” dedi yüksek sesle. Zerdüşt gözlerini açtı.

Pruşasb, “Yaşlı Bilge güneş doğmadan beni uyandırabilir misin? Yarın erkenden dönmeliyim” dedi.

Berzin, “Buşasp⁶ buraya pek uğramaz” dedi ve gülerek çıktı odadan. Pruşasb de güldü ve sonra başını yastığa koydu. Zerdüşt oturduğu yerden kalktı, cibinliği açtı ve babasının yanına yatağını serdi. Yorgundu, vakit kaybetmeden kendini atıverdi yatağa ve üzerine aldığı çulu çene hizasına kadar çekip “İyi uykular baba, umarım güzel rüyalar görürsün” dedi. Ardından kendi kendiyile konuştu:

“Şu ellerini kimsenin görmediği uzun elli Buşasp, gözkapaklarını kapatıyor, sen açıyorsun; o kapatıyor, sen tekrar açıyorsun. Sen uyumak istemiyorsun, o seni uyutuyor. Sanırım güneş, gece bekçisini yakalayıp hapsedene dek bu böyle sürecek!”

6

Hey diye sesler işitiyordu ve bir el onu sallıyordu. Yine aynı ses ve aynı el uyandırmaya çalışıyordu onu. Aşırı yorgunluktan cansız düşmüştü, deliksiz bir uyku çekiyordu. Derken gözkapakları hafifçe aralandı. Pruşasb başucunda dizleri üzerine oturmuş, yüzünü yüzüne yaklaştırmıştı. Yüzünü biraz daha yaklaştırdı ve alnından öperek geri çekildi. Kalktı ve uyuduğu döşekte oturdu.

“Çok yaşa!” dedi Pruşasb oğluna.

Zerdüşt ayağa kalktı. Bilge Berzin ve babasıyla birlikte taş basamakların önüne kadar geldi. Babası basamaklardan aşağıya indi. Babasının attığı adımları duyabiliyordu. Berzin omzunu sıktı. Pruşasb durdu bir an ve başını çevirip, “Çok yaşa!” dedi.

“Çok yaşa baba, çok yaşa!” diye cevap verdi Zerdüşt.

Berzin, “Sabah ibadetimizi yerine getirelim” dedi.

Evden dışarı çıktılar. Yüzleri çöle bakacak şekilde tepenin üzerinde durdular. Zerdüşt kızıl renkli ufuk çizgisine baktı. Berzin, “Bu duayı kutsal Divler için okuyoruz” dedi.

Zerdüşt, “Neden Divler için okuyoruz?” diye sordu.

“Çünkü korkuyu yaratan ve yıkıp viran eden onlardır. Bir zamanlar dünya dümdüzdü. İçinde ne dağ ne tepe ne de dere vardı. Korkunç ve ürkütücü bir Div, toprağı yarıp yeryüzüne çıktı. Yerküre, şiddetle sarsıldı. Kiyumers’in çocukları dişi erkek olmak üzere gruplar hâlinde toprağa gömüldüler. Div, turkuaz renkli şeffaf gökyüzünü yarı. Zürvan insanları yarattığına pişman oldu, Mitra ise bir an altın sarısı ineğini öldürdüğü ve yaşamı yarattığı için üzüldü. Şefkatli ay, yeryüzüne hüznle baktı. Kimi yüksek dağların zirvesi deliktir ve bazen duman yükselir o deliklerden. Dağlardan çıkan dumanlar, o Divin ateş dolu nefesinden geliyor işte. Korku, yıllarca göğe ve yere ölüm yağdırdı. Kiyumers’in çocukları yerküre sakinleşsin diye, o ürküten Dive çeşitli kurbanlar sundular, virt okudular. Div yüksek dağların içinde kaldı ama çok sayıda Div yarattı. Oradan, bitki, su, ateş, hava ve toprağın koruyucusu olan İzedlerle birlikte bizleri seyrediyor, bizler de şefkatle İzedlere ve korkuyla Divlere dua ediyoruz. Hepsi için mutluluk istiyoruz. Şimdi anladın mı yüksek dağın ve Divin nereden geldiğini?”

Zerdüşt Bilge Berzin’e dönerek cevap verdi:

“Evet anladım, peki ya güneş nereden gelip nereye gidiyor?”

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

“Denizden geliyor ve tekrar denize batıp sönüyor, bir gün sonra

tekrar denizden geliyor ve bu şekilde her gün devam ediyor...”

“Söndükten sonra tekrar nasıl parlıyor peki?”

“Bunu Zürvan bilir ancak.”

Ardından karşı yöne bakıp ellerini kaldırdı.

“Ey ulu Zürvan! Güneş karanlıkları yarmadan bu virdi okuyoruz. Zürvan, kendi huzurunda ve karanlıkların ardında yolumu ve düşüncelerimi aydınlatsın. Kendi aydınlığıyla beni karanlıklardan kurtarsın ve yine kendi aydınlığıyla derdi kederi gönlümden alsın. Bu virdi İzedler ve Divler için okuyorum.”

Çölün ufuk çizgisinde görünen güneş, dağların ardından doğuyordu. Zerdüşt, güneşin parlaklığına baktı.

Bilge Berzin, “Görüyor musun?” diye sordu güneşe doğru işaret ederek. Zerdüşt, Berzin’in geniş gömlek kolunu görebiliyordu. “İçindeki ateş sürekli yanıyor ve asla sönmüyor. Denizde dış ateşi söniyor fakat denizden çıktığında içindeki ateş dışarıya dökülüyor ve böylelikle dünyayı aydınlatıyor.”

“Deniz suyu neden içindeki ateşi söndüremiyor?”

Bilge Berzin cevap verdi:

“Suyun ateşi söndürememesinin nedeni, ateşin İzedi (Tanrısal) bir güç oluşundandır ki bunu tek bilen Zürvan’dır.”

“Bana Zürvan’ı anlatır mısın?”

“İlkin zaman vardı ve Zürvan zamandı, zaman da sınırsız Zürvan. Zürvan’dan önce de sonra da hiçbir şey yoktu. Önce dünyayı yarattı sonra da Ahuramazda ve Ehrimen’i. Ardından insan, hayvan ve bitkileri yaratıp onlara sınırlı bir zamanı üfledi, doğum ve ölümü takdir buyurdu onlar için. Çocukluk, gençlik ve yaşlılık, insanı karar almadan ölüme ve dönmek istemeyeceği bir yere götürüyor.”

Zerdüşt bir ses duydu. Sese kulak kesildi. Eliyle sesin geldiği yönü gösterdi ve “Duyuyor musunuz?” diye sordu.

Bilge şaşırarak sordu:

“Neyi?”

“Bu ses, bu ses güzel bir kuşun sesidir, duyuyor musunuz?”

Berzin kulak verip ardından “Ben bir şey duymuyorum” dedi.

Zerdüşt kuş sesinin geldiği tarafa döndü. Ses, bir bahçe duvarının arkasından geliyordu:

“Duymuyor musunuz?” diye sordu tekrar.

“Benim kulaklarım seninki gibi değildir evlat, ben yaşlandım artık.”

Zerdüşt bahçe kapısı önünden geçti. Bilge Berzin arkasından yürüdü ve tekrar sese kulak verdi.

“Hayır, ne yazık ki ben bir şey duymuyorum. Belki öten şey bülbüldür, kim bilir?”

Zerdüşt kuşun sesini dinleyerek ağır ağır yürüyordu.

“Hayır, bu bülbül değil, bülbül sesini iyi bilirim.”

“Öyleyse Hüma kuşudur.”

“Hüma mı? Hani şu insanlara talih ve mutluluk getiren kuş mu?”

Berzin soğuk bir ah çekip cevap verdi:

“Evet, talih ve mutluluk getiren kuş.”

“Onu görmek istiyorum.”

“Hayır gitme.”

Duvarın önünde durup kısa bir süre Bilge Berzin’in yüzüne baktıktan sonra yürümeye devam etti.

“Onu göremezsın o insanlardan kaçan, görünmeyen bir kuştur.”

“Ben onu görmeye gidiyorum.”

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

“Git evlat git ama...”

Zerdüşt, bahçe duvarının altında sessizce yürüyordu. Hâlâ kuş sesini duyuyordu, duvarın arkasındaki çınar ağaçlarına doğru gitti. Üç adım attıktan sonra kuş sesi kesilmişti; artık bir şey duyuyordu. Durdu ve birkaç saniye sonra tekrar yavaşça öne doğru ilerledi. Attığı her adımla birlikte yeşil çınar ağaçlarına bakıyor, duruyor ve dinliyordu. Çınar ağaçları arasından geçtikten sonra su sesi işitti. Öne doğru ilerledi ve suyun kenarında durdu. Arkasından gelen Bilge Berzin'in adımlarını duyabiliyordu. Berzin Zerdüşt'ün yanında durarak, "Ne oldu Zerdüşt?" diye sordu.

"Gitti!"

Bilge Berzin elini Zerdüşt'ün omuzlarına attı.

"İnsanlardan kaçıyor evlat!" dedi.

"İnsanlar eziyet etmiştir ona, o yüzden kaçıyordur!"

"Hayır... Bir zamanlar Kiyumers'in⁷ oğullarıyla beraberdi fakat anlatılanlara göre insanın acıyla yoğrulduğunu öğrendi. İnsanın dörtte üçü acıyla yoğrulmuştu. Ne zaman onları mutlu edecek olsa mutluluğun ardından bedbahtlık geliyordu. Bu acı gerçeği anladıktan sonra bir daha Kiyumers oğluna görünmez oldu." Elini Zerdüşt'ün omzundan kaldırarak, "Suyun yanında oturalım, belki gelir ve sesini tekrar duyarsın ama asla onu göremezsin" dedi.

Düzgün bir kaya parçasının üzerine oturdular. Zerdüşt yerden aldığı küçük taşları önünden akıp geçen suya attı sırayla. Berzin, "İlk üstadın kimdi?" diye sordu.

"Annem! Bana okuma yazma öğreten, geceleri masal anlatan oydu."

"Nasıl masallar anlatırdı?"

"Şhrzat, Gitizat⁸ gibi masallar."

⁷ Kiyumers, İran mitolojisinde insanların, kendisinden yaratıldığı ilk insan olarak kabul edilir. Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

⁸ Antik döneme ait halk masalları.

“Annenden başka üstadın var mıydı?”

“Babam! Bilge Hüsrev ve Barit.”

“Hüsrev ve Barit; ikisi de bilge insanlardır.”

“Bir de Behram adında biri, Avare Bilge!”

“Behram mı? Avare mi? İsmini hiç duymadım.”

“Benimle hayatı boyunca tek kelime dahi konuşmadı.”

Berzin şaşırılmıştı.

“Nasıl yani?”

“Sessizliğe mahkûm edilmişti o zaman.”

Zerdüş, griye çalan küçük siyah bir balığı takip ediyordu gözleriyle.

“Sessizliğinden, gözlerindeki umut ışığından ve dayanırlığından öğrendim birçok şeyi. Sessiz kalmasaydı büyük bilge olmazdı.”

“İlginç, hiç duymadım ismini.”

7

Zerdüş, odanın açık penceresinden ovanın ortasında göğe doğru uzanan meşeliklere ve arkasındaki dağlara baktı:

“Ayaklarımız altında ne varsa baştan sona karanlık ve Ehrimen’e aittir, Mitra ise baştan aşağı aydınlık ve ışıktır. İki güç arasında durmuşuz biz. Yukarıda ışık, aydınlık, temiz gökyüzü ve sayısız İzed, ayaklarımızın altındaki yerde ise ordularıyla birlikte karanlığı ve ölümü koruyan Divler. Bizleri toprağın altına çekerek gökyüzünden uzaklaştıran bu ölümcül ve yıkıcı güçler nasıl geri püskürtülür ve Mitra’nın ışığına kavuşulur? Mutlaka bunda bir sır vardır. Mitra’nın, kuyruklu ve kuyruksuz yıldızıyla gece ve gün-

düz yıldızının bildiği bir sır. Yukarıda güzellik, estetik ve harikalar diyarı, aşağıda ise ölüm, yokluk ve ateşsiz karanlık. Öyle ki insan oraya adımını atar atmaz ayağı atlı bir arabaya bağlanır ve arabayla ölümüm soğuk yüzünü hisseder ve Divler kin, öfke ve korkuyla ruhuna saldırıya geçerek yüreğine açlık ve hastalık tohumu ekerler. Bu yüzden Divler ile İzedler arasında gizli bir savaş olması gerekir. Hangi taraftasın sen Zerdüşt? Safını belirledin mi? Barış, mutluluk ve iyilik ordusu İzedlerleyim ben. Bu keder kuyusunda mutluluk türküleri okuyacak ve yılanın başını taşla ezer gibi bu kederinin başını ezeceğim. İnsanların yaşamını heder eden korkuyu kendimden uzaklaştıracam. Divlerden korkmamak için, gece gündüz, ovada, dağda, ormanda evde kırdaki bayırda ve düşüncede durmadan virt okumalı, adak adamalı ve böylelikle onların öfkesini dindirmelisin. İyi de düşünme anı ne zaman gelecek? Her an bir yerden çıkıp seni hasta ve güçsüz bırakarak öldürmelerinden korktuğun Divlerin varlığıyla, düşünceye yol bulabilir misin? Sen; dağda, bayırda, ormanda divleri arayarak; ‘cüretiniz varsa eğer karşıma çıkın!’ diye bağırarak Kiyani⁹ padişahlarının korkusuz komutanı mısın? Divlerden kimse onun karşısına çıkmaya cesaret edememişti, biliyorsun. ‘Neredesiniz sizi korkaklar!’ diye bağırıyordu. Atının yularını çınar ağacının gövdesine bağlayarak, olduğu yerde biraz soluklanmak istemişti. Sırtını ağacın gövdesine dayayarak oturur oturmaz, karşısında güzel bir kadın belirmişti. Komutan, ‘Sen peri olmalısın’ demiş, güzel yüzlü kadın da, ‘Eğer bu yolu takip eder de düz gidersen, karşına bir orman çıkacak, o ormanda büyük bir Div yaşıyor’ demişti. Komutan kılıcını çekerek, ‘Sen kimsin çabuk söyle yoksa şu gördüğün kılıçla şuracıkta başını gövdenden ayırıyorum’ demişti. Der demez de kadın gözden kaybolmuştu...”

Tam o esnada koca toz bulutunun içinden kendisine doğru gelen bir atlı gördü Zerdüşt. ‘Bu gelen de kim? Yolcu mu? Yo, olsa olsa

9 Key kelimesinin çoğulu olup Antik İran’da Padişah Hanedanlığının bir bölümüne verilen künyedir. Keykubat, Keyhüsrev gibi...

bir savaşıdır” dedi kendi kendine...”

Adam dağın eteğine geldiğinde atından indi. Zerdüşt, “Evet kesinlikle bir savaşıdır” dedi yine, ardından pencereyi kapadı ve odanın açık kapısına baktı. Bir atın kişnediğini duydu. Evin eyvanına çıktı ve eyvanın sonundaki kapalı kapının ardında durarak, “Yaşlı Bilge, bir savaşçı sizi görmeye gelmiş” dedi.

Birkaç saniye sonra kapı açıldı. Bilge Berzin, “Savaşçı mı? Neyse ben kapıyı açarım” dedi Zerdüşt’e.

Savaşçı kapı tokmağını vuruyordu. Bilge Berzin basamaklardan aşağı inerken, “Geldim, geldim” diye bağırdı.

Zerdüşt kendi odasına geçerek kapıyı kapadı. Duvardaki alçıdan yapılma nar bahçesi süslemesine baktı. Narlar, gökyüzündeki koca yıldızlar gibi parlıyordu. Öyle ki nar dallarına güneş parçaları asılmıştı sanki.

“İlginç bir resim! Nerede acaba bu bahçe?” dedi kendi kendine.

Ayak seslerini duydu, yaşlı Bilgenin sesi geliyordu:

“Hoş geldin yiğidim! Hayırdır seni buraya getiren şeyin sebebin sorabilir miyim?”

“Sağ ol Yaşlı Bilge sağ ol! Önce biraz su ver de içeyim ardından gelişimin sebebin söyleyim. Bir sorum olacaktı sana” dedi.

“Mehrasuman, bir kadeh su getir misin?”

Zerdüşt, “Neden gelmiş acaba?” dedi kendi kendine.

Bir müddet sonra, “Evin Hatununun eli dert görmesin” diye bir ses duydu. Zerdüşt kapıyı hafifçe aralayarak kapının arkasında durdu. “Ne güzel bir su böyle! Yaşlı Bilge, şöhretin dillere destan... Şöhretini duyar duymaz zamanı ganimet bilerek hemen kendimi buraya attım. Sizden geleceğimi öğrenmek istiyorum. Ben sınır muhafızlarındam. Komutan veya vali olmak istiyorum. Bu isteğime ulaşabilecek miyim acaba?”

“Ben bilgeyim, medyum veya kâhin değilim.”

“Bana burada sırlara vakıf bir bilge olduğunu söylediler.”

“Evet, ama her sırta değil.”

“Bilinenleri bilmek sır bilmek değildir. Onu herkes bilir.”

“Bilinen sırlara vakıf az insan var çünkü düşünen sayısı az ama ipe sapa gelmezler ise çok, istemediğin kadar.”

“Ne diyorsun sen yaşlı adam! Ben senden geleceğimi öğrenmek için geldim, sen ise karşıma dikilmiş benimle bilmece gibi konuşuyorsun. Fersahlarca yol geldim, bu lafları duymak için mi?! Öfke Divi bizden uzak olsun ama yalnızlık senin aklını almış herhâlde. Ne bekliyordum ne buldum... Mutlu kalın!”

Savaşçının ayak seslerinin ardından Yaşlı Bilgenin sesini işitti:

“Mutlu yaşa savaşçı!”

Zerdüşt küçük pencereye doğru gitti. Savaşçı atına doğru yürüyordu. Ata bindikten sonra dönüp eve son bir kez daha baktı. Pencereden kendisini izleyen Zerdüşt’ü gördü.

“Sen kimsin? Yaşlı adamın oğlu musun?” diye sordu Zerdüşt’e.

“Hayır, öğrencisiyim.”

Savaşçı başını sallayarak, “Yazık etmişsin kendine” diye söyledi, ardından kızıl renkli atının yularını çekerek hızla uzaklaşıp gitti.

8

Zerdüşt pencereyi kapatıp odadan dışarı çıktı. Eyvana geri dönmüş olan Bilge Berzin, “Yanlış geldi herhâlde, kâhinlere gideceği yerde bize gelmiş” dedi.

Zerdüşt Berzin’in arkasından odaya girdi. Yaşlı Berzin sırtını duvara dayayarak oturdu.

“Otur Zerdüşt otur, sorun varsa sor, seni dinliyorum.”

Zerdüşt Yaşlı Bilgenin karşısında oturarak sordu:

“Bana şu parlak meyveleri olan nar bahçesinden söz etmenizi istiyorum.”

“O duvardaki resmi bilge bir ressam çizdi.”

“Kim bu bilge ressam?”

Yaşlı adam bir an sustuktan sonra göğsüne dokundu ve ardından cevap verdi:

“Müthiş bir kadındır.”

Zerdüşt şaşırarak sordu:

“Kadın mı? Bu resmi bir kadın mı çizdi şimdi?”

“Evet, bir kadın çizdi. Kadınlar bilge olamaz mı?”

“Olabilir tabii... Ama ben bugüne kadar Şiz’de¹⁰ kadınların erkeklerle bir şey öğrettiğini duymadım. Peki, bu nar bahçesi nerede söyler misiniz?”

Bilge Berzin aksakallarını sıvazlayarak cevap verdi:

“O rüyalarının bahçesini çizmiştir. Aynı odanın duvarına Zürvan’ı temsil eden başka bir resim daha çizmişti.”

“İyi de o odada nar bahçesinden başka resim yok ki!”

“Vardı ama bir gün Veriş Kerpen buraya geldi, o resmi görür görmez, ‘Bu ne resim böyle!’ diye bağırmağa başladı. Ben de, ‘Zürvan’ diye cevap verdim. Öfkeden delirecek gibi oldu.”

“Tabii bağırır, Veriş Kerpen Zürvan’ı kabul etmez ki zaten.”

“Hayır, eski inanışlara inanır fakat Tanrıların veya Tanrıçaların resminin çizilmesine karşıdır. Tanrıların resminin çizilmesini kö-

¹⁰ İran’ın batı Azerbaycan Eyaletine bağlı Merağhe şehrinin yakınında küçük bir kasaba. Zerdüşt’ün doğum yeri olarak kabul edilir.

tülük bilir. Ben Zürran'ın resmini görünce titremeye başladım. Zürran'ın resmine ne kadar bir süre baktığımı hatırlamıyorum. İlginçti, hem de çok; çünkü çizdiği resim düşüncelerimde olan Zürran ile tıpatıp aynıydı. Her gün saatlerce o resme bakıyor, baktıkça içim umutla doluyordu. Zürran, gözlerinde sonsuz şefkat, alnında duran iki damla gözyaşı, birbiri üzerine gelecek şekilde duran elleri ve mahzun yüz ifadesiyle zihnimdeki Zürran'ın aynısıydı. O bakışlar, o gözler o düşsel silueti daha da anlamlandırmıştı sanki fakat Veriş Kerpen yanındakilere duvardaki resmi bozmalarını söyledi, onlar da ellerindeki hançerle duvardaki resmi çizmeye başladılar. Resmi mahvettiler oysa bugün bile aynı duvarın önünde durduğunda o resmi görüyorum. Zihnimde kendiliğinden belirliyor.”

“Peki, o nar bahçesi nerede, biliyor musunuz?”

“Bilge Mandanay o bahçenin insanların düşüncesinde yer alan bilgi bahçesi olduğunu ve insanların her ne pahasına olursa olsun o bahçeyi bulmalarını, korumalarını ve ağaçlarına iyi bakmalarını tavsiye ederdi. Oysa Veriş Kerpen o bahçenin ağaçlarını görür görmez, ‘Bu bahçede neyin nesi’ diye sormaz mı! Ben de ‘Bilgi bahçesidir’ dedim. ‘Bilgi bahçesi mi?’ dedi yüzünü ekşiterek ve arkasını dönerek kapıya doğru gitti sonra durdu bir an. Yüzü resme gelecek şekilde tekrar döndü ve resme yaklaşarak daha dikkatli baktı. Onu da diğer resim gibi bozmalarından korkuyordum. Fakat ikilemdeydi, ne yapacağını bilmiyordu. Bir adım daha yaklaştı resme, tam ağzımı açmış onu resme dokunmaması için uyaracakken dönüp çıktı odadan.

“Bilge Mandanay şu an nerede? Ne yapıyor?”

“Zürran bilir. Bir şehirden ötekine bir bilgenin yanından diğerine gidiyor, bir süre gittiği yerde kalıyor, resimler çiziyor, çizdiği resimler başına bela açmadan orayı terk ediyor.”

Zerdüş: “Düşünce bizim belleğimizdedir, eğer fark edebilirsek tabii! ” diye kendi kendine düşündü bir an.

“Şu büyük dağın ardında, mağarada yaşayan yaşlı münzevi bir adam var. Git onu bir gör. Büyük bir bilgeydi, bilmediği şey yoktu fakat bir anda her şeyden el etek çekerek inzivaya çekildi. Gidersen, kendisine biraz ekmek ve badem götür.”

“Yolu bana gösterir misiniz? Yarın gün doğmadan onu görmeye gideceğim.”

9

Zerdüşt, münzevi yaşlı adamın karşısına oturdu.

“Ne görüyorsun genç adam?”

Zerdüşt münzevi yaşlı adamın kurumuş yüzüne bakarak cevap verdi:

“Kavruk, pejmürde bir yüz!”

“Pejmürde mi? Ben ki dünyayı ayağımın topuğuyla itmiş, benden uzak dur demiş adamım! Özgürüm yani...”

“Sen kendini ayağının topuğuyla itmişsin bence.”

Yaşlı adam köpürerek cevap verdi:

“Seni bana eziyet etmen için mi yolladılar?”

Zerdüşt, yaşlı adamın günlerdir belki de aylardır su yüzü görmemiş saçları ile çukurlaşmış gözlerine bakarak cevap verdi:

“Beni sana Bilge Berzin yolladı, senden bir şeyler öğrenebileceğimi söyledi.”

Yaşlı adamın çatlamış dudaklarına acı bir tebessüm çöktü.

“Dünyayı arkasına atmış yaşlı bir adamım ben evlat! Ben, insan ruhunun kurtuluş yolunu bulabilmesi için yol arayan bir yolcuyum! Herkes bu yola giremez, biliyorsun.”

“Ruhun kurtuluşu önce mutluluk, ardından sevgi, akıl, çaba ve iyilikle olur ve bu tomurcuklara boğulmuş güzel bahçedir aynı

zamanda.”

Üzerinde tozlu çuldan başka bir şey olmayan yaşlı adam dizlerini kaşdı, ardından Zerdüşt’e dönerek, “Tomurcuklara boğulmuş bahçeyi, güzel kızları, güzel yemekleri boş ver sen, kendinden geç ve şu iki günlük hayatı terk et” dedi.

“Nereye kadar peki?”

“Şu yaşamı bir an önce terk et diyen ruha ulaşana kadar.”

Zerdüşt münzevi yaşlı adamın arkasında duran kandillere ardından nasırlaşmaya başlamış çıplak ayaklarına bakarak cevap verdi:

“Yaşıyor olduğum hâlde ölümler bahçesine girmemi, beni bekleyen güzel bir bahçe dururken pejmürde olmakla övünmemi mi istiyorsun? Güzel kızları terk et diyorsun oysa kendin de biliyorsun ki kadın erkeksiz erkek de kadınsız yapamaz. Temizce yaşamayı bırakıp kirli bir hayatı seçmemi mi istiyorsun? Ne dediğinin farkında mısın sen? Ben hayatı öğrenmek için senin yanına geldim. Oysa sen durmuş bana mezar sakinleri gibi yaşamamı söylüyorsun. Bildiğim tek şey var o da bu dünyada her ne varsa bir gün ölüp bitecektir fakat sen benden vakit kaybetmeden kendi kendime acı vermemi istiyorsun.”

“Ne yazık ki sen de aynı diğerleri gibisin. Yaşam için aklın yolunu tutanlardan! Kendi etrafını ören ipek böcekleri gibi. İnsanların birçoğu öyledir zaten. Kendini unut ki kendine gelesin!”

“Unutmak ölüm demektir. Dünyaya bak gerçekleri görürsün. Gözlerini yumup hakikatten kaçma.”

“Taşla mı konuşuyorum ben? Saatlerdir sana sağlığına kavuşabileceğin tedavi yöntemlerini anlatıyorum. Bak iyi dinle son kez söylüyorum, bir daha tekrar etmeyeceğim ona göre; buğday tanesi ağırlığınca dünyayı avucundan atmayı, buğday tanesi ağırlığınca kadınlardan uzaklaşmayı, buğday tanesi ağırlığınca her şeye rıza göstermeyi, buğday tanesi ağırlığınca rahatlığı terk etmeyi,

buğday tanesi ağırlığınca güzel yemeklerden vazgeçmeyi ve buğday tanesi ağırlığınca mal mülk edinmeyi bir havana koy ardından sabır suyuyla döv ve günde bir kez iç ondan. İşte insanların benlikten kurtulabilmelerinin yegâne ilacı budur.”

“Ah be adam, senin bu dediğin ilaç değil, içecektir... Benim de sana önereceğim bir ilacım var, şimdi sen beni iyi dinle. Buğday tanesi ağırlığınca sevgi, buğday tanesi ağırlığınca mutluluk, buğday tanesi ağırlığınca barış, buğday tanesi ağırlığınca akıl, buğday tanesi ağırlığınca iyiliği bir havana koy ve bilgi suyuyla güzelce bir döv, ardından günde en az bir kez olmak suretiyle o karışımdan iç. İlacını düzenli alırsan kısa bir sürede bu mezardan kalkıp tekrar hayata dönersin.”

“Bence bu ilaç değil, zehirdir. Kalk ve geldiğin yere geri dön genç adam, daha fazla vaktimi alma benim.”

Zerdüşt oturduğu yerden kalktı, üzerini silkeledi:

“Merak etme bu mezardan gidiyorum ve hayata geri dönüyorum, senin de yaşama geri döndüğünü görmek beni sevindirecektir, hadi sağlıcakla kal!”

Yaşlı adama sırtını dönmüş gidiyordu ki birden nahif bir ses işitti:

“Hayat, aç gözlü azgınlara olsun!”

10

Zerdüşt Mehrasuman'ın sessiz ağlayışını duyunca odasından dışarı çıktı, birkaç adım ilerideki açık kapının önünde durdu. Berzin başını elleri arasına almış duruyordu.

“Mutlu yaşa yaşlı bilge!” dedi Zerdüşt.

Mehrasuman yanına dökülen gözyaşlarını elinin tersiyle siltikten sonra halının ortasında duran güneşe baktı. Berzin başı-

nı kaldırdı. Zerdüşt hüzünlü bakışlarını görebiliyordu, sessizce, “Mutlu yaşa Zerdüşt!” diye cevap verdi. Zerdüşt birkaç adım daha ileri çıkarak Bilge Berzin’in karşısında oturdu.

“Mehrasuman neden ağlıyor?”

“Kızımız için ağlıyor.”

“Kızımız mı?”

“Evet, kızımız için, bir kızımız vardı ama rüzgâr aldı onu bizden.”

Zerdüşt, Berzin’in yaşlı gözlerine baktı.

“Henüz on iki yaşındaydı, bir gün dağ eşkıyaları alıp götürdüler onu...”

“Peki, aramadınız mı onu? Bulmak için uğraşmadınız mı?”

“Nerede arayacaktık Zerdüşt? Eşkıyaların ne evi ne de ekip biçtikleri tarlaları var, rüzgâr gibi gelip fırtına gibi geçiyorlar, o kadar.”

“Umarım bir gün ellerinden kurtulur ve evine geri döner.”

“Yirmi beş yıldır gözümüz kapıda. On beş yıl önce yabancı birisi evimize gelerek, ‘Kızınız yaşıyor’ dedi. Yabancı adamın elini ayağını öptüm, ‘Ne olursun, nerede olduğunu söyle bize’ dedim. ‘Demin buradaydı’ dedi ve anlatmaya başladı:

‘Ahenkten çıkmış Şiz’e doğru geliyordum. Arkamdan bir kadın sesi duydum. *Sen, ey atlı adam*, diye bağırdı. Durdum. Hızla bana doğru geliyordu. Üzerinde mavi bir döpiyes vardı. Nefes nefese kalmıştı, önüme geçti, eliyle atımın boynunu okşayarak, *Nereye gidiyorsun bu hızla?* diye sordu. Şiz’e, dedim. *Ben Bilge Berzin’in kızıyım*, dedi ve ardından, *eğer acelen yoksa şu dağın ardında bir ev var, o ev bizim evimizdir. Bu bohçayı anneme ver, kızın yaşıyor de ona. Birkaç kez kaçmaya yeltendim ama eşkıyalar beni yakalayıp dövdüler. Ona, Seni kaçırdılar mı?* diye sordum, evet dedi. Elinden tutup, *arkama bin seni evine götüreyim* dedim fakat tam o sırada arkadan bağırarak bize doğru gelen atlılar gördüm. Kız

bana, *hemen uzaklaş* dedi. *Bin* dedim fakat o korkuyordu. Tekrar, *kaç buradan, canını kurtar* dedi.' Yabancı adam, 'Atımı sürüp kaçmaya başladım' dedi. 'Atlılar bir süre arkamdan kovaladılar, yakalayamayacaklarını görünce geri döndüler.'

İşte bu gördüğün o yabancı adamın bize getirdiği bohçadır. Mehrasuman bohçayı her gördüğünde ağlıyor. Şimdi sen anlat bakalım, münzevi bilgeyi gördün mü? Nasıl buldun onu? Bir şeyler öğrenebildin mi ondan?"

"İnsan canlı canlı kendini mezara koyar mı? Şaşırdım doğrusu."

Bilge Berzin gülümsedi:

"Oysa ben, insanın taş olmadığını ondan öğrenmiştim, bir şeyler öğrenmek istiyorsan yumuşak huylu olacaksın, değil mi Zerdüşt? Neyse boş ver sen onu, öğüt dinleyecek hâli kalmamış, yüreği taşlaşmış zavallının."

"Sizce bundan sonra nereye gitmeliyim?"

"Bundan sonra Hegmetane'ye¹¹ gitmeli ve bilge Merdasp ile bilge Gumat'ı görmelisin, Anahita tapınağına, aya tapanların mabedine veya o diyarda bulunan herhangi bir mabede gitmelisin..." Nasıl söyleyeyim, bilmiyorum, doğrusu söylemeye cesaret edemiyorum.

"Neyi?"

"Sana Ahta halkına git diyeceğim ama doğrusu korkuyorum. İstedğin yere gidebilirsin. Git Zerdüşt ve nerede bir mabet, nerede bir tapınak görürsen korkma gir ve karşılaştığın her Muganla¹² konuş."

"Neden Ahtalardan korkuyorsunuz?"

11 Med İmparatorluğunun başkentliğini yapmış, İran'ın güneybatısında yer alan bir şehir, bugünkü adı Hamedan'dır.

12 Madlar döneminde din adamlarına verilen bir tür unvan. Aynı isim Zerdüşt din adamlarına Madlardan miras kalmıştır. Muğ, tekil hâlidir.

“Onlardan korkuyorum zira onlar yabancılardan korkuyor. İnançlarını yabancılarla paylaşmayı sevmezler. Onlar gibi olmadıkça sana güvenmezler. Hemen kılıçlarına sarılırlar, başına kötü bir şey gelmesinden korkuyorum.”

“Öyleyse Ahtaları görmeye, onları tanımaya gidiyorum.”

Bilge Berzin Zerdüşt’ün gözlerine baktı:

“Git ama sakın sert konuşma, mum gibi yumuşak ol ve sakın sükût etmeyi ihmal etme. Sükût ederek onlarla anlaşmaya çalış. Doğru söylemek erdemdir fakat her yerde değil.”

“Yarın erkenden gidiyorum öyleyse!”

11

Zerdüşt bahçenin kırık kapısı arkasında durarak bohçasını yere koydu. Kapı açıldı birden, genç bir adam belirdi kapıda. Gözleri fal taşı gibi açılmış Zerdüşt’ün yüzüne bakıyordu.

“Utanmaz adam, evine çıplak girmemi istiyor benden. Sen de onu mu görmeye geldin?”

“Nasıl, eve çıplak mı girmeni istedi?”

“Evet, aynen onu istedi. Bunamış işte ne yaparsın.”

Genç, kapının ağzından çıktı.

“Söylediklerime inanmıyor musun?”

“Kendi kulaklarımla duymak istiyorum.”

“İyi öyleyse gir içeri ve kendi kulaklarınla duy.”

Genç, kendi kendine söylenerek gitti. Zerdüşt yerden bohçasını alarak omzuna attı ve açık duran kapıdan içeri girdi. Evin tahta kapılı tek odasının önünde durdu. Kapı kapalıydı. Bohçasını sırtından indirerek içeriye seslendi:

“Kimse yok mu? Büyük bilge! Onca yolu sizi görmeye geldim.”

Birkaç saniye öylece durdu. İçeriden ses gelmediğini görünce bu sefer:

“Kimse yok herhâlde” dedi kendi kendine.

Ardından bir ses işitti:

“Hem var, hem yok!”

Düşündü ve ardından, “Yoksa bu ses kimin? Varsa eğer içeri girmek için izin istiyorum” dedi.

“Üzerindekileri kapının önüne koy ve içeri gir.”

“Üzerimdekileri mi?”

Üzerindekilerle birlikte ayağındaki çarık ve elindeki bohçaya baktı. Çarıklarını ayağından çıkardı ve kapıyı iterek içeri girdi. Küçük bir pencerenin aydınlattığı yarı karanlık odada, eski bir halının üzerinde bağdaş kurmuş oturan aksakallı birini gördü.

“Mutlu yaşa büyük bilge!”

Merdasp cevap verdi:

“Mutlu yaşa genç adam! Ne dediğimi duydun sanırım?”

“Evet duydum.”

“Üzerindekileri dışarı koy, elbiseni ve elindeki şu bohçayı.”

“Bizler odaya girince ayağımızdakileri çıkarır öyle gireriz fakat elbiselerimizi çıkarmayız. Bak sen de bizim gibi yapmışsın. Üzerinde elbise duruyor.”

“Elindeki bu bohçada ne var genç adam?”

“Size ait olan şeyler var!”

“Bana mı ait? Neden yalan söylüyorsun. Hangi şehirdensin?”

“Şiz.”

nı içeri atamazlar genç adam. Kalk ve geldiğin gibi git buradan.”

“Yalan değil yaşlı bilge, bu bohça sizin bohçanız.”

“Nasıl benim olabilir, haberim yok benim böyle bir bohçadan.”

“Bu bohçada küçük bir testi var, içinde de bal. Bir de ekmek. Onları senin için getirdim. Omuzlarım onları buraya kadar senin için taşıdı. Şimdi de omuzlarımdan alıyor, sahibine veriyorum onları.

Bohçayı omzundan indirerek yere koydu. Merdasp bir süre Zerdüşt’ün yüzüne baktıktan sonra, “Otur bakalım genç adam” dedi.

Zerdüşt birkaç adım öne çıktı ve halının solmuş güleri üzerine oturdu.

“Bunca yolu neden geldin, söyler misin?”

Zerdüşt ellerini dizlerine koyarak cevap verdi:

“İlim öğrenmek için.”

“İlim öğrenmek için yollara düşmene, kendini yormana gerek yoktu.”

“Kimin ne dediğini kendisinden duymak istiyorum.”

“Neden ilim öğrenmek istiyorsun?”

“Kendim ve başkaları için!”

“İyi de eğer herkes bilge olursa bilimden de ilimden de eser kalmaz o zaman. Bilgeyi aydınlatan cahilin karanlığıdır.”

“Evet ama cahiller dünyayı yok ediyor.”

“Cahiller, üç yüz altmış gün boyunca dünyanın on iki sütununu arayan, bulduktan sonra da beş gün içerisinde dünyayı yıkıp viran eden Divlere benzerler. Beşinci günün bitiminde dönüp arkalarına bakar ve sütunları önceki gibi sapasağlam yerinde bulurlar. Cahil o sütunları yıkan, bilge ise onları yeniden inşa edendir. Sen de böyle mi düşünüyorsun?”

“Evet.”

Merdasp ayağa kalktı, Zerdüşt de onunla birlikte. Merdasp:

“Otur sen, ben hemen dönerim” dedi ve odadan dışarı çıktı.

Zerdüşt tekrar oturdu ve odanın kerpiç duvarına baktı. Kerpiç duvarı alçıyla sıvamışlardı, beyaz alçının üzerine yedi adet mavi nilüfer çiçeği nakşedilmişti. Bir müddet sonra kapı açıldı ve Merdasp içeri girdi.

“Delikanlı adın ne senin?”

“Adım Zerdüşt!”

Zerdüşt’ün başında durdu.

“Kalk Zerdüşt!”

Zerdüşt şüpheyle Merdasp’a bakarak ayağa kalktı. Merdasp elini Zerdüşt’e doğru uzattı. Avucunu açıp Zerdüşt’e, “Bu nohudu al!” dedi.

Zerdüşt Merdasp’ın avucundaki nohudu aldı. Alırken kendi kendine söyleniyordu:

“İlginç bir adam bu Merdasp!”

Merdasp:

“Bu nohut tanesini Bilge Gumat’a ver.

Zerdüşt nohut tanesini avucunda sıkarak sordu:

“Bilge Gumat’ın evi nerede?”

Bilge Merdasp Zerdüşt’ün yanından geçerken, “Merak etme, o da bu şehirdedir” dedi. •

Zerdüşt kapıyı açıp dışarı çıktı. Daracık sokaktan geçtikten sonra nispeten küçük sayılabilecek bir meydana vardı. Karşıdan genç bir delikanlı geliyordu. Zerdüşt:

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

“Affedersin genç adam! Bilge Gumat’ın evini biliyor musun?”

diye sordu.

Genç adam bir süre öylece Zerdüşt'ün yüzüne baktı ardından kahkahayı bastı:

“Alay mı ediyorsun sen benimle?” dedi şaşırarak.

“Hayır, neden alay edeyim ki!”

“Deli Gumat’a sen Bilge Gumat mı diyorsun? Şu pazarı geçtikten sonra karşına küçük bir sokak çıkacak, o sokağı geçtikten sonra küçük bir meydana çıkacaksın. Orada kime sorarsan sana evini gösterirler.”

Zerdüşt genç adamın tarif ettiği şekilde yapıp meydana vardığında, kenarda büyük bir taşın üzerinde oturmuş yaşlı bir adam gördü. Yaşlı adama, “Deli Gumat’ın evini biliyor musun?” diye sordu. Yaşlı adam tuhaf bir şekilde Zerdüşt'ün yüzüne baktı.

“Ne diyorsun sen be adam? O deli değil, büyük bir bilgedir” dedi.

Zerdüşt içinden, “Hayret, birisi deli diyor, diğeri bilge, burada neler olduğunu anlayamadım doğrusu” dedi. Ardından, “Pekâlâ, Bilge Gumat’ın evi nerdedir, sen onu bana söyle” dedi.

“Oradadır” dedi işaret ederek. Karşısındaki ahşap kapıyı gösteriyordu. Zerdüşt teşekkür etmeden hemen adamın gösterdiği kapıya doğru yürüdü. Kapıyı açıp avluya girdi. Kapıyı ardından kapatır kapatmaz, “Bilge Gumat, sana Bilge Merdasp’tan mesaj getirdim” diye bağırdı.

“İçeri gir!”

İçeri girdi. Açılan kapıdan giren aydınlık, odada dizleri üzerinde oturan orta yaşlı adamın yüzüne vurdu.

“Mutlu yaşa Bilge Gumat!”

“Mutlu yaşa genç adam!”

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Zerdüşt avucunda tuttuğu nohut tanesini, hafifçe eğilerek Bilge

Gumat'ın yüzüne karşı tuttu. Bilge Gumat, Zerdüşt'ün elinden nohudu aldı.

“Selam olsun sana genç bilge!”

“Bilge mi? Bu nohut...”

“Evet, bu nohut bilgeliğin alametidir genç adam. Nerdeyse iki yıl oluyor, nohut görmeyeli. Son iki yıldır Merdasp'tan nohut alan çıkmadı. Şimdi söyle bakalım adın ne senin? Nerelisin? Nerden gelirsin?”

“Adım Zerdüşt, Şiz'liyim.”

“Seni Şiz'den ta buralara kadar getiren şey nedir?”

“Bilgi.”

“Hiç ağaç ektin mi sen?”

“Evet ekdim.”

“Otur öyleyse!”

Gumat'ın karşısında yere oturdu. Önce uzun sakallarına ardından kendisini süzen koyu kahverengi gözlerine baktı.

“İstediğin takdirde üç gün, yedi gün veya kırk gün yanımda kalabilirsin.”

“Yedi gün kalabilirim.”

Gumat parmaklarını birbirine düğümledikten sonra, “Varsa bir sorun sor” dedi.

“Bana Bilgenin kim olduğunu söyler misiniz?”

“Bilge mi? Neyin bilgesi? Üzerimdeki elbiselerin mi? Bu odanın mı? Yoksa şehrin yanı başındaki yüksek dağın mı? Neyin? Güneşin sıcaklığını mı soruyorsun? Yoksa karın soğukluğunu mu? Neyin bilgeliğini soruyorsun. Genç adam bilgelik diye bir şey yoktur. Bilge denen bir şey yoktur.”

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

“Nasıl olur da bilgelik olmaz? Peki, onca bilge ve yığınla cahil

ne oluyor peki?”

“Biz bilge filan değiliz. Bizim aradığımız şey cahil olmamaktır o kadar.”

“Cahil olmamanın kendisi bilge olmak değil midir?”

Gumat başını yukarı doğru kaldırdı.

“Başlangıçtan sona kadar uykuda olan bizler, bilgeliğin neyini bilebiliriz hı, söyler misin?”

Zerdüşt derin bir nefes aldı.

“Evet ama bizler sürekli uykuda değiliz ki! Uyuyoruz ardından tekrar uyanıyoruz.”

Gumat alnına düşen uzun saçlarını eliyle kulağının arkasına götürdü.

“Bir uykudan uyanıyor başka bir uykuya dalıyoruz.”

Zerdüşt eliyle sakallarını sıvazladı ve hayretle Gumat’a baktı.

“Nasıl yani?”

“Biz insanlar uykudayız, adına uyanmışlık dediğimiz bir uykuda. Bak, karşı karşıya oturmuş konuştuğumuz şu anda bile uykuda sayılırız, silik, külfetsiz bir uyku uyuyoruz.”

Zerdüşt gülümseyerek, “Ama ben uyanığım, bundan da eminim” dedi.

Gumat sağ elini Zerdüşt’ün yüzüne doğru gelecek şekilde yukarı kaldırdı ve “Hayır” dedi. Avuç içini birkaç saniye öylece Zerdüşt’ün yüzüne doğru tuttukten sonra geri çekti. Zerdüşt, Bilge Gumat’ın suskun dudaklarına bir süre baktıktan sonra, “Ben uyanık değil miyim?” diye sordu.

“Hayır, uyanık değilsin.”

“Fakat ben seni görüyorum, seninle konuşuyorum, düşünüyorum ve eğer istersem kalkar buradan giderim. Çok uzak yerden

buraya geldim. Gelmeden önce bu yolculuğu çok ama çok düşündüm. Buna rağmen nasıl olur da uyanmış sayılmam?”

“Silik, sönük bir uykudan derin mi derin bir uykuya giriyorsun sadece o kadar. Silik bir uykuyla sonuçlanan derin bir uyku ki bazen ebedi uykuyla noktalanır.”

“Ebedi uyku mu?”

Gumat, uzun sakallarını kaşıyarak Zerdüşt’e cevap verdi:

“Evet, ebedi uyku, yani ölüm...”

“Neden ebedi? Eğer ebediyse bu doğumlar ve bunca yaşam’ne anlama geliyor?”

“Ebedi uykuya girmek anlamına geliyor.”

“İnsanların ruhuna ne oluyor peki? Ruh, bedende esiridir; bedenle mi eskiyor o da?”

“Ruh, bedende esir değildir. Bedenden ayrılıp, istediği yere gidebilir, isterse bedenin baş kısmına dahi oturur. Gumat tebessüm ederek sözlerine devam etti. “Eğer yüreğime hançer saplasalar söz ve düşüncelerim de benimle beraber ölür gider.”

Zerdüşt başını öne eğdi ve birkaç saniye halının ortasında duran nilüfer çiçeğine baktıktan sonra başını kaldırdı ve Gumat’a, “Kusura bakmayın ama ben bu nahoş düşünceyi kabul edemem” dedi.

“Evet, ama ne senin elinden bir şey gelir ne de benim. Bizler doğumumuzla beraber ölümü de yükleniyor ve sıra bize gelene kadar, boğazımıza dayanmış ecel hançerinin keskin yanını unutmak için elimizden geleni yapıyoruz.”

Zerdüşt, kendi kendine konuşuyormuşçasına kısık ses tonuyla Gumat’a seslendi:

“Hayır, yaşam bu olamaz.”

“Bana bak genç adam, bu dünya çeşitli açmazlarla doluyken ben

uyanmışlık hakkında konuşamam, anlıyor musun?”

“Evet ama az şey de biliyor değiliz.”

“Biliyorsan peki neden dünyaya geldin?”

“Yaşamak için!”

“Kim sana yaşamak için buraya geldiğini söyledi?”

“Annem, babam ve etrafımda yaşayan diğerleri...”

“Birbirinize rüyalarınızı anlatmışsınız sadece, aynen şimdi oturmuş karşılıklı olarak yekdiğerine rüyalarını anlatan ikimiz gibi.”

“Ben uykuda değilim, ben uyanığım. Yüce Bilge, izin verirsen şimdilik gitmek istiyorum. Ben öğreneceğimi öğrendim.”

Gumat kendini tutamadı ve sesli sesli gülmeye başladı, ardından Zerdüşt’ün gözlerinin içine bakarak, “Ne o, sözlerimizi dinleyemeye güç yetiremedin mi?” diye sordu.

“Hayır, sözlerinizin dış görünümünden iç görünümüne ulaştım sayılır. Siz bana evin kapısını yüzüne kapat, otur oturduğun yerde demek istiyorsunuz, ebedi uyku dediğiniz bu olsa gerek.”

“Hayır delikanlı, hayır, yanılıyorsun. Ben öyle bir şey söylemedim. Hiçbir zaman evin kapısını yüzüne kapama ve sakın yılma, bir uykudan diğerine girsen bile. Benim de tek gayem, kristal bir kadeh gibi duran bu uykuyu alıp kırmak ve bir an bile olsun uyanıp; ‘Hey bakın işte, ben uyanmışım’ diyebilmektir. Fakat ne yazık ki bu kristal kadeh sandığımdan daha ağır bir kadeh çıktı, onu kaldırıp yere vurmak her babayiğidin harcı değildir. Babam gibi, ‘Bir şeyim varsa var, yoksa yok’ diyen birisi olmayı asla istemedim. Belki de sen bu ağır kadehi kaldırabileceksin, kim bilir, onu kaldırmak için de çok çalışmalısın evlat, çok...”

Zerdüşt ayağa kalktı.

“Çok çalışacağımdan emin olabilirsiniz, yılmayacağım yüce bilge yılmayacağım... Sağlıcakla kalın!”

Gumat da ayağa kalktı. Zerdüşt kapıyı açmış tam çıkıyorken Gumat kendisine seslendi:

. “Delikanlı!”

Zerdüşt arkasına baktı. Gumat yanına kadar gelerek elini ona uzattı. O da Merdasp gibi avucunda nohut tanesi tutuyordu. Zerdüşt, nohuda baktı.

“Merdasp’ın emanetini kendisine versen iyi olur.”

Zerdüşt Gumat’ın elinden nohuda aldı, elleri arasında sıktıktan sonra çıkıp gitti.

12

Merdasp, “Bilgiyi arıyorum demiştin” dedikten sonra sözlerine devam etti. “Bilgi, ne denizdeki incidir ki arayasın ne dağlarda yaşayan dağ keçisidir ki avlayasın ne de yerde saklı bir cevherdir. Kendinden kaçma, iki gözünü de aç, insanların içini de dışını da görmeye çalış, dünyanın önünü arkasını derk etmeye bak...”

“Peki, dünya nedir?”

“Bilmiyorum.”

“Peki, öyleyse senin bilmediğin bir şeyin arkasını ben nasıl görebilirim?”

“Sen görebilirsin belki, ben bir şey bulamadım, bulamayınca da Anahita’nın gücüne sarıldım. O güç ki; suyun ve toprağın tanrısıdır. En şefkatli tanrıdır o ve ben öyle bir tanrıya gittim işte, öfkelenmeyen, kin gütmeyen bir tanrıya. Dünyaya can veren o tanrıya...”

“Aramadın mı daha sonra?”

“Hayır, aramadım, attan indim ve eğerini kendi ellerimle indirdim.”

“Dünyaya teslim oldun yani?”

“Evet, teslim oldum ama sen teslim olma delikanlı, sakın teslim olma. Atalarımızın bu topraklarda ölülerine ne yaptığını biliyor musun?”

“Hayır.”

“Ölüleri olduğu yerde bırakıp başına ne gelecek diye uzaktan seyre dalıyordular.”

Zerdüşt şaşırarak Merdasp’a baktı.

“Eğer cesede akbabalar konsa sevinirlerdi çünkü o şekilde ölünün iyi biri olduğuna inanırlardı.”

“İlginç” dedi Zerdüşt kendi kendine.

“Eğer kurtlar veya başka yırtıcı hayvanlar cesedi parçalasalardı o hâlde onun yaşarken hem iyi hem de kötü biri olduğuna inanırlardı. Hiçbir hayvan yanına yaklaşmayacak olsa korkarlardı çünkü bu durum, ölünün yaşamında kötü biri olduğuna işaret etti. İşte o zaman ölüyü kendi hâline bırakır, ondan gelebilecek belalara giriftar olmamak için hızla oradan uzaklaşırlardı.”

“Bence bu cahilliğin ta kendisidir.”

“Zamanla ölüleri akbabalara yem olsunlar diye yüksek tepelere bırakmaya başladılar, belli bir zaman sonra ondan da vazgeçip ölüyü toprağa gömmeyi öğrendiler. Ölüyü toprağa indirdiklerinde, mezardan dışarı çıkıp onları belaya uğratmasın diye, göğsü üzerine koca bir taş koyduktan sonra üzerini toprakla kapattılar.”

“Bizim alinyazımız toprağa geri dönmektir.”

“Bazı şeyler saklı kalırsa iyidir. Ölüm gibi, dünyanın ötesi gibi... Dünyanın ötesinde öylesine ipler var ki çektikçe sonunu getiremiyorsun. İşte onun için ben o ipi bırakıp Anahita’nın eteğine sarıldım. Sevginin ve yaşamın kaynağı odur.

“Ey ulu bilge! Bundan sonra kimin ve hangi bilgenin yanına

gitmemi tavsiye edersin?”

“Bundan sonra Anahita Tapınağına gidebilir, oradan da Bilge Radan’a uğrayabilirsin.

13

Kadınıyla tapınağa doğru hızla yürümekte olan adama yetişti. Adam dönüp arkasına bakınca, karşısında Zerdüşt’ü gördü. Zerdüşt başını yukarı kaldırarak, “Ne güzel, ne parlak bir gökyüzü” dedi. Adam:

“Buralılara benzemiyorsun, yabancısın herhâlde?” diye sordu.

“Hayır, buralı değilim, çok uzak yerden geliyorum.”

“Nereden geliyorsun.”

“Şiz’den.”

Adam laf etmedi. Zerdüşt tapınağın sırma renkli parlak kapısını görünce tepeden aşağıya doğru inmeye başladı. Bir an dönüp arkasına baktı. Kadın erkek birçok kişi hızla tapınağa doğru geliyordu. Yanındaki adamla kadın bir an durdular. Adam:

“Ey ulu Anahita! Irmaklarımızın suyunu çoğalt, sürülerimizi artır, bağ ve bahçelerimizi yeşillendir!” dedi ardından kadın devam etti. “Kuraklık ve hastalığı bizlerden uzaklaştır!”

Tekrar tapınağa doğru yürümeye başladılar. Zerdüşt, adamın arkasından tapınağın açık kapsısından içeri girdi. Tapınak kalabalıktı. Tapınağın içindeki altın işlemeli ilk kolonun yanından geçip ikinci kolonun önünde, elini iple kolona bağladıkları bir adamın karşısında durdu. Şaşkın bakışlarla kendine bakan adama baktı. Adam gülümseyerek, “Sen de biliyor musun?” diye sordu.

“Ne biliyor muyum?”

“Bir ineği koyuna dönüştürebileceğimi...”

“Hayır bilmiyorum.”

Aniden adamın yüzündeki güleç ifade değişiverdi.

“Yalan söylüyorsun! Yalancılar benden uzak olsun!”

“Doğru söylüyorum, bilmiyorum. İstersen yap, görürsem belki sana inanırım.”

“Yedi kez yaptım yetmez mi?”

“Anahitan’ın kutsal suyundan iç!”

Zerdüşt arkasına baktı. Karşısında güzel bir kız duruyordu. “Şu ana kadar gördüğüm en güzel kız” diye geçirdi içinden.

Siyah iri gözleriyle deli adama bakıyordu. Elindeki kadehi adamın dudaklarına doğru götürdü. İri sakalları darmadağın görünüyordu. Adam kıza sordu:

“Sen biliyorsun değil mi güzel kız?”

“Evet, biliyorum.”

Adam hemen Zerdüşt’e döndü.

“Bak, görüyor musun? Bu güzel kız biliyor!”

Kadehteki suyun hepsini içti. Zerdüşt güzel kızın yüzüne baktıktan sonra kendi kendine söylendi:

“Kaş, göz, endam ancak bu kadar birbiriyle uyumlu olabilir? Bu ne güzellik böyle!”

Güzel kız boş kadehi genç bir adama uzattı. Genç adam, kolunun altında tuttuğu ince gerdanlı sürahideki suyu kadehe döktü. Genç kız bu sefer kadehi Zerdüşt’e doğru tuttu.

“Anahita’nın kutsal suyundan iç!”

Zerdüşt genç kızın gözlerine dalmış, elini kadehe uzattı. Suyu içti ve kadehi tekrar kıza uzattı. Bu sefer de kızın şaşkın bakışlarıyla karşılaştı.

“Buralı değilsiniz herhâlde?”

“Nereden bildin güzel kız?”

“Benim güzelliğim Anahita’nın güzelliği yanında hiç kalır.”

“Peki, yabancı olduğumu nereden anladın?”

“Suyu içişinizden anladım. Suyu içerken Anahita’ya şükürler olsun demeliydiniz ama siz demediniz. Anahita’ya tapanlardan değilseniz, neden bu tapınaktasınız?”

Zerdüşt, Anahita heykelinin önündeki sunağa götürülen koyunların sesini duydu. Ardından bir adam gördü, elinde büyükçe bir bıçakla koyunların ardından gidiyordu.

“Bilgi için!”

“Bu tapınağa inanarak girmelisiniz ama.”

“Evet biliyorum.”

Beş baş koyunu basamaklardan aşağıya indirerek, Anahita’nın heykeli önündeki sunağın üzerine koydular. Anahita, sağ elinde kan kırmızısı bir nar, sol elinde ise bir meşale tutuyordu.

“Birkaç gün tapınağınızda kalmak istiyorum.”

Elinde bıçak olan adam ilk koyunun önünde durdu.

“Koyun veya ineğin başını kesebilir misin?”

“Hayır.”

“Kanlanan sunağı temizleyebilir misin peki?”

“Hayır, onu da yapamam.”

“Peki, sürahiyi eline alıp boşalan kadehleri doldurmak için arkamdan gelebilir misin?”

“Evet, gelebilirim.”

Meleyen koyunların sesini duydu. Sunağın üzeri kanlara bulanmıştı.

“Gel benimle öyleyse!”

Genç kızla beraber Anahita heykelinin yanına kadar gittiler. Üçüncü altın işlemeli kolona bir kadın bağlanmıştı. Kadın başını kolona dayamış tapınağın ahşap tavanına bakıyordu. Genç kız, taş sunağın üzerindeki gümüş tepsinin yanında durdu. Zerdüşt, sunağın yanında yanan ateşin alevlerine baktı bir an. Kadın ve erkekler gümüş tepsiye doğru uzanıyor, tepsideki nar tanelerinden almaya çalışıyorlardı. O da diğerleri gibi tepsiye uzandı. Birkaç nar tanesi alarak ağzına attı. Genç kız “Benimle gel!” dedi.

Kalabalığın arasından geçerek kapalı bir kapının önünde durdular. Zerdüşt, genç kızın yüzüne baktı. Kız kapıyı üç kez çaldıktan sonra içeri girdi, Zerdüşt de arkasından. İçerideki ahşap sekinin üzerinde bir adam oturuyordu. Arkasındaki duvarda Anahita’nın ahşaptan yapılma heykeli duruyordu. Zerdüşt sekide oturan adama selam verdi:

“Mutlu yaşa büyük Mobed!”

Adam Zerdüşt’e baktı.

“Sen de mutlu yaşa, aynen yeşil başaklar gibi!”

Genç kız araya girdi.

“Tanrımız Anahita’nın büyük Mobedine selam olsun! Bu genç adam tapınakta benimle birlikte su dağıtmak istiyor.”

Mobed, Zerdüşt’e baktı.

“Daha önce seni buralarda hiç görmedim, ilk kez görüyorum.”

“Ben buralı değilim efendim! Şiz’liyim, Şiz’den geldim buraya.”

“Orada Anahita’ya tapmazlar; taparlar mı?”

“Hayır tapmazlar, ben de Anahita’ya tapmam.”

Mobed, önce kıza sonra da Zerdüşt’e baktı şaşırarak.

“Ne, Anahita’ya tapmaz mısın? Öyleyse bu tapındaki kutsal suyu nasıl dağıtmak istersin?”

“Ben bilgiyi arıyorum.”

“Bilgi mi? Evet ama burası bilginin yeri değil, imanın yeridir. Bilgiden daha yüce bir yerdir burası. Bilge kişi bu tapınağa girmeden önce her türlü bilgisini, aynı şekilde cahil de cahilliğini bırakır öyle girer buraya. Burası gönül evidir, düşünce evi değil.”

“Büyük Mobed! Efendim, ben Mitrapereestlerin¹³ tapınağına gittim fakat orayı gördükten sonra bir daha adımımı buraya atmaya-
cağım diye kendi kendime söz verdim. Şimdi de gördüğünüz gibi Anahita’ya tapanların mabedindeyim, isterseniz hemen kovabilirsiniz beni buradan, isterseniz kabul edebilirsiniz. Mümkünse yedi gün bu tapınakta kalmak istiyorum efendim!”

Mobed, oturduğu ahşap sekiden kalkıp birkaç adım öne doğru çıkarak Zerdüşt’ün karşısında durdu.

“Senin başkaları için çalışmadığını nereden bilebilirim?”

“Ben, kendimden başka kimse için çalışmam efendim!”

“Pekâlâ, seni kabul ediyordum, zira Anahita’nın kutsal suyundan ve kutsal narlarından yedin. Anahita’nın sofrasına oturmuş bir adamı reddetmeyiz. Adın ne senin?”

“Zerdüşt, efendim!”

“Şu ana kadar hiç su kirlettin mi?”

“Hayır, asla!”

Mobed elini Zerdüşt’ün omzuna atarak başını öne doğru uzattı ve Zerdüşt’ü alnından öptükten sonra, “Pekâlâ genç adam şimdi gidebilir ve Anahita’nın kutsal suyuyla kurumuş dudaklara hayat verebilirsin! Eğer işini iyi yaparsan seni tapınağın baş Mobedi ile görüştürürüm” dedi.

Genç kızın arkasından odadan çıktı. Birlikte kadın ve erkeklerin

¹³ Mitra kelimesi Zerdüştlerin kutsal kitabı Avesta’da Misra diye geçer ve Misra, güneş ile insan arasındaki ilişkiye denir. İslam’dan sonra Mitra denilmiştir, genel anlamda güneşe tapanlar için kullanılır.

arasından geçerek basamakların önünde durdular. Kalabalık yukarı doğru çıkıyor, işaret parmaklarını kurbanların kanına batırdıktan sonra Anahita'nın heykeli önünde bir süre öylece duruyor ardından tekrar basamaklardan aşağı iniyorlardı.

Genç kız Zerdüşt'e:

“Sen de onlar gibi işaret parmağını kurbanların kanına batır” dedi.

Zerdüşt, basamaklardan yukarı çıktı, başları kesilmiş koyunların önünde durdu, dizleri üzerine çöktü, işaret parmağını yerdeki kana batırdıktan sonra ayağa kalktı ve Anahita heykelinin önünde bir süre durdu. Gözünü yummuş hâlde heykelin karşısında beklerken, tek gördüğü şey, kendisini aşağıda bekleyen kızın güzel yüzüydü. Gözlerini açıp basamaklardan aşağıya doğru indi. Önce kanlı parmak ucuna ardından kıza baktı.

“Adın ne sesin güzel kız?”

“Ramis!”

“Adın da kendin gibi güzelmiş.”

“Bundan sonra sadece tanrımız Anahita'nın güzelliğinden söz edin lütfen, hadi şimdi gidelim, size hangi sarmıçtan su getireceğinizi göstereyim.”

14

Ey büyük Anahita! Ey en güzel olan, güçlü tanrıça! Bana mutluluğu bahset lütfen! Öyle bir mutluluk ver ki, hayatta yiyeceği bol, faydası çok olsun. Yaşadıkça kışnayan atlarım, güzel kokulu maddelerim olsun. Ambarım hınca hınc dolsun, kim ne isterse o ambarda bulabilsin, yaşamın rahatlığına dair ne gerekiyorsa onda var olsun ey yüce tanrıça!

Zerdüşt, Ramis'in elinde tuttuğu kadehi doldurdu. Ramis, kadehi yaşlı kadına uzattı. Kadın kendisine uzatılan kutsal suyu iştahla içtikten sonra kadehi tekrar Ramis'e verdi.

"Sürahide su kalmadı" dedi Zerdüşt.

"Sarnıca gidelim öyleyse."

Beraber basamaklardan aşağı indiler. Sarnıcın bulunduğu yer bayağı aşağıda sayılırdı. Ramis tahta kovayla sarnıçtan su çekti, suyu Zerdüşt'ün yardımıyla sürahiye doldurdu.

"Burası bayağı serin" dedi Zerdüşt.

Sürahiye su doldururken Ramis'in eli Zerdüşt'ün eline değdi ve elini avuçlarının içine aldı. Zerdüşt heyecandan tir tir titriyordu. Ramis'in gözlerinin içine baktı. Belleğinde çeşitli düşünceler doluyordu: "Seni ve bu tapınağı asla terk etmeyeceğim Ramis!"

Ardından kendi kendine söylenmeye başladı:

"Buraya neden geldim biliyor musun?.. Bugüne kadar gördüğüm en güzel kız..."

Bir süre öylece bakıştıktan sonra elini Ramis'in elinden çekti. Elindeki sürahiye yere koyup merdivenlere doğru yürüdü. Ramis'in sesini duydu tekrar:

"Zerdüşt!"

İlk basamaktaydı henüz. Başı öne eğik, ikinci basamağa bakar hâlde, "Ben gidiyorum" diye cevap verdi.

"Nereye?"

"Eğer bir gün dönersem ölene dek bu tapınakta kalacağım."

"Biz..."

Hızla merdivenleri çıktı.

"Zerdüşt!"

Kalabalığın arasından hızla geçerken çeşitli sesler işitiyordu:

“İşte o sırada kudret sahibi yüce Anahita, güzel bir kız görünümünde, beline kuşak bağlamış, uzun...”

Tapınaktan çıktı. Giriş kapısının hemen yanındaki duvara dayandı. Ramis'i düşünüyordu. Gidip gitmeme konusunda kararsızdı. Ağlayacak gibi dururken, “Sevgini kalbine göm ve git buradan” dedi içinden bir ses.

Yola düştü, karşiki tepeden yokuş aşağı inmeden önce son bir kez dönüp tapınağın sıрма renkli damına bakmak istedi. Kendi kendine, “Arkadaki damı görürsen gitmekten vazgeçebilir, tekrar tapınağa dönebilirsin, yoo, hayır, dönme, sakın dönüp bakma arkana” dedi ve tepeden aşağı inerek yola devam etti.

15

Üzerine nilüfer çiçeklerinin nakşedildiği ahşap kapıyı çaldı:

“Tak! Tak! Tak!”

Ardından içeriden gelecek sese kulak kesildi fakat herhangi bir ses işitmedi. Yumruğunu sıkarak tekrar çaldı kapıyı:

“Tak! Tak! Tak!”

Geldiği evin duvarına konan karga, kendisine bakıyordu.

“Kim o?”

“Bilge Radan'ı görmeye gelmiştim!”

Derken kapının sürgüsü açıldı. Orta yaşlarda, dağınık saçları ve uzun sakallarıyla kapıda beliren adam Zerdüş'te baktı.

“Mutlu yaşa Bilge Radan!”

“Sen de mutlu yaşa genç adam! Kimsin ve ne istiyorsun?”

“Uzak yoldan geldim. Beni sana Bilge Merdasp gönderdi.”

“Hoş geldin, içeri buyur.”

İçeri girip, kapıyı arkadan sürgüledikten sonra Bilge Radan'ın yanında durdu.

“Nerelisin delikanlı?”

“Şiz’liyim efendim.”

“Şiz mi? Seni Şiz’den buralara getiren nedir?”

“Bilgi!”

Bilge adam, odanın kapısını itip içeri girdi, Zerdüşt de arkasından. Kapı kapandıktan sonra beraber yere oturdular.

“Bilgiyi bulursan bana da haber ver lütfen!” dedi Bilge Radan.

Yerdeki halının üzerine nilüfer yaprakları dokunmuştu.

“Bulsaydım bunca yolu kat edip buralara kadar gelmezdim.”

“Sen hiç âşık oldun mu delikanlı?”

“Ben mi?”

Bilge adam Zerdüşt’ün gözlerinin içine bakıyordu cevabını beklerken.

“Bir kız gördüm... Anahita mabedinde... Kimi geceler düşlerimde onu görüyorum, kimi zaman sadece onu düşünüyorum.”

“Neden?”

“Anlatılmaz derecede güzeldi. Bugüne kadar gördüğüm en güzel kızdı.”

“Öyleyse burada ne arıyorsun? Baksana bu surata, gece düşün-de görsen korkarsın.”

“Dedim ya, bilgiyi arıyorum ben.”

“Bana bak delikanlı, en iyisi sen Anahita mabedine geri dön ve gönlünden geçenleri o güzel kızla paylaş.”

“Hayır yapamam.”

“Yapamaz mısın? Yoksa...”

“Aşk, beni hedefimden alıkoyar.”

“Alıkoysun, ne güzel işte. Aşksız dünyanın, cehennemden farkı yoktur. İnsana gerekli olan bilgi, aşktır. Kendi memleketinde âşık olamadın mı sen hiç?”

“Oldum, hem de üç kez.”

Bilge Radan bu cevaba şaşırды, gülerек, “Üç kez mi?” diye sordu.

Zerdüşt, Bilge adamın şaşırдыğını görmüştü. Adam sözlerine kaldığı yerden devam etti:

“Sana aşktan söz ediyorum, genç adam. Sen üç kez âşık olabilirsin fakat ben defalarca âşık oldum...”

Zerdüşt halının üzerindeki nilüferlere baktı.

“Peki, ne oldu onca sevgiliye?”

“Hiç.”

“Hiç mi? Hiçbiriyle evlenmediniz mi yani?”

“Hayır evlenmedim.”

“Bu nasıl aşk peki?”

“Sevgilerini yüreğime kazıdım o kadar.”

“Sonra da onları tek tek unuttunuz mu?”

“Evet, hepsini unuttum.”

“Sen henüz âşık olamamışsın delikanlı.”

“Ben bilgiyi aramakla meşgulüm de ondan.”

“Aşk en güzel bilgidir delikanlı. Bilgiden bu denli dem vurarak beni daha fazla öfkelenendirme.”

“Ama ben...”

“Bilgiyi aradığını biliyorum. Yedi gün yedi gece durmadan sana bilgiden söz etsem sen yine de onu arayacaksın, biliyorum... Fakat benim ilk sorum aşktır. Buraya gelen âşık değilse onunla asla

konuşmam. Düşlerinde gördüğün o güzel kıza git hemen, onu sevdiğini söyle ona sonra gel sana aşkın diğer safhasını anlata-yım.”

“Ama ben...”

“Sen henüz aşkın ilk safhasındasın.”

“Bilgiye olan aşkım ne olacak peki?”

“Birdenbire yedinci basamağa atlayamazsın, ayağını kırarsın delikanlı.”

Bilge adam karşısında oturan delikanlının gözlerinin içine içine baktı.

“Ben yedinci basamağı atlarım, ayağım kırılrsa da önemli değil, iyileşene kadar kırıldığı yerde kalırım.”

“Yapamazsın... Hasret ölene dek adamın yakasından düşmez o zaman. Hem o zaman artık âşık olabilecek enerjiyi de bulamazsın kendinde.”

“İlk basamakla yedinci basamak arasında neler var? Söyler mi-siniz?”

“Aşk.”

“Bilgiye olan aşk, güzelliğe olan aşk, peki bunlar ne olacak? Çok fazla kızla evlenmiş olacağız, ya ötesi?”

“Aşkı içselleştiremeyen sen mi güzelliğe, bilgiye âşık olacaksın?”

Zerdüşt, oturduğu yerden kalkarak, “Hoşça kalın Bilge Radan! Ben gidiyorum” dedi.

Bilge adam da kalktı.

“Sen de hoşça kal delikanlı. Aşkı bulursan bana gel.”

“Bundan sonra onu düşlerime bile getirmemeye çalışacağım.”

“Yenilirsin o zaman.”

Odanın kapısından dışarı çıkacakken dönüp bilge adama seslendi:

“Sizden sonra hangi bilgeye gitmemi tavsiye edersiniz?”

“Bana sorarsan ülke ülke, şehir şehir bilgelere uğrayarak vakitini heba etme. Hem bu işin sonu gelmez. Ama illa da birilerine uğramak istiyorum dersen, Şuşa’da¹⁴ Haşut adında bir bilge var, ona git...”

16

Yorgun argın, buğday tarlasının karşısındaki kapıda durdu. Biraz soluklandıktan sonra kapıyı çaldı. Yarı aralanan kapıdan içeriye baktı. “Kimse yok mu?” diye sordu yüksek sesle. Herhangi bir ses duymayınca avluya girdi. Karşısında duran ikinci kapıyı da çaldı. İçeriden bir ses, “Kim o?” diye seslendi.

“Bilge Haşut’u görmeye gelmiştim” dedi ve ardından kapının arkasında gelecek cevabı bekledi.

“Kapı açık, içeri girebilirsin.”

Kapıyı iterek içeri girdi. Karşısında uzun boylu, geniş omuzlu bir adam gördü.

“Bilge Haşut’a selam olsun!”

“Sana da selam olsun genç adam.”

Çarıklarını ayaklarından çıkararak içeri girdi.

“Yabancısin herhâlde?”

“Evet, Şiz’den geliyorum.”

“Ooo, bayağı uzak yoldan gelmişsin, buyur otur.”

¹⁴ Bugünkü adıyla Şuş olan bu şehir, İran’ın güneyinde yer almaktadır. Uzun yıllar Sasani İmparatorluğu’nun başkentliğini yapmış, yine o dönemde büyük İskender tarafından fethedilmiştir.

Bilge Haşut'un oturduğunu gören Zerdüşt karşısında yere oturdu.

“Seni bu şehre getiren nedir genç adam?”

“Bilgiyi arıyorum.”

“İyi ama bilgiyi bulmak için kendini bu kadar yormana değer mi? Görecek gözün, işitecek kulağın, hissedecek ellerin, koku alacak burnun ve düşünebilecek kafan dururken değer miydi kendini bu kadar yormana?”

“Başkalarının deneyimlerini görmek istiyorum.”

“Sizin oralarda da bilgiler var? Neden onlara gitmedin?”

“Tüm bilgiler bir değildir, hepsi aynı düşünmez, biliyorsunuz.”

“Benim şu dünya denen yerde gördüğüm tek şey, ikiliktir. Birini görünce ikincisi de direkt karşısında durur... Gündüzün karşısında gece, sıcaklığın karşısında soğuk, kibarlığın karşısında kabalık, hüznün karşısında mutluluk... Kısacası dünyada görüp de adını koyduğumuz şeylerin karşısında adlandırdığımız başka şeyler var...”

“Peki ya ne gece ne gündüz, ne sıcak ne soğuk olan şeylere ne demeli?”

“Orada gece gündüz, sıcak soğuk hepsi aynıdır. Mutlaka kısa bir süre içerisinde biri diğerine galebe çalar. Aynen, iyilik ve kötülük, doğru ve yalan, sevgi ve nefret, güzel ve çirkin gibi... Yalnız ayakla ayakkabı fark eder, onlar hem birbirlerinin karşısında hem de birbirleriyle. Ayak, kabını giyer. Kab, ayakla mana kazanır. Benim dünyadan öğrendiğim budur genç adam, tüm öğrendiklerimi kısaca sana anlattım. Fakat sana nasihatim odur ki; bilgiyi aradığın gibi gençliğini de yaşa, sonra pişman olursun.”

“Söyleyecek başka sözün yok mu büyük Bilge?”

“İnsanlar yaşama iki türlü bakar. Kimileri alınyazılarına teslim olmak suretiyle yaşarken, az bir kısmı da gün, ay ve yılı ölçüp biçer, içine biraz da bilgi ve aşk ekleyerek yaşarlar. Öncekiler,

gündüzü geceye, geceyi de gündüze havale ederek yaşarlar.”

“Öyleyse bazıları boş yere ömür geçirmiş sayılmaz.”

“Evet, doğru. Her ne kadar iki grup da sonunda kara toprağa gidecek olsa bile dediğin gibidir. Bil ki, bilgi ile aşk birliktedir. Aşksız bilgi, bilgisiz aşk yoktur.”

“Öyle ama cahillerin de âşık olduğunu görüyoruz? Buna ne diyeceksiniz?”

“Onların algılayışıyla bilgelerin algılayışı farklıdır.”

“Ey ulu bilge, bundan sonra kime gideceğimi bana söyler misiniz?”

“Bilge Mandanay’ı ara.”

“Nerede hangi şehirde?”

“Bilmiyorum... Tek bildiğim büyük bir insan olduğu, ondan çok şey öğrendim ben.”

Zerdüşt oturduğu yerden kalktı. Bilge Haşut, yeni tanıştığı genç adamla kucaklaştı.

“Hoşça kal ey ulu bilge!”

“Sen de hoşça kal genç bilge... Adın neydi senin?”

“Zerdüşt.”

17

Yağmur altında kalmış, sırlıklı olmuştu. Mabedin kapısını hafifçe araladı, bir süre sessizce bekledi. Meşalelerin ışığı altında, yüksekçe bir seki üzerinde beyazlar içinde oturmuş Mobed’i gördü karşısında. Mobed, konuşmasını yarıda kesip Zerdüşt’e baktı, kalabalık da aynı şekilde. Zerdüşt titreyen bedeniyle birkaç adım ilerledi ve tahtadan yapılmış sekinin üzerinde oturan genç bir adamın yanına oturdu.

Mobed, salonda hazır bulunanların tekrar kendisine dönmesi için hafifçe öksürdü ardından sözlerine kaldığı yerden devam etti:

“...O’nun bize bahşettiği bilgiyi korumalı ve bilgi çırağını sürekli yanık tutmalıyız. Bize verdiği sevgiyi nefret ve kine dönüştürmemeliyiz... Kudret sahibi Ahura’dan bizi kendine yakınlaştırmasını ve biz insanları korumasını arzuluyoruz. Düşmanlarımıza karşı bizi desteklemesini istiyoruz. Yüce Ahura’dan haydutların elini kırmasını ve atlarının ayaklarını başlarına geçirmesini istiyoruz. Nefesiyle bize yardım etmesini, kadın ve erkeklerimizin haydutlar tarafından daha fazla katliam edilmesine tanık olmamayı diliyoruz. Yüce Ahura’dan hayvanlarımızı haydutların şerrinden korumasını istiyoruz. Ey yüce Ahura! Nefrete karşı sevgiyi ve savaşa karşı barışı seçmemiz için bilginden birazını bizlere bahşet, şüphesiz bizler seni gönlümüz ve düşüncelerimizle kabul etmişiz...”

Bu sırada salondaki kalabalık hep bir ağızdan, “Öyle olsun!” diye yüksek sesle bağdıktan sonra ayağa kalktılar. Zerdüşt de onlarla beraber ayağa kalktı. Mabedin kapısına doğru gidip bekledi. Orta yaşlarında bir kadın elinde tuttuğu kutsal suyu etraf-takilerin üzerine serpiyordu. Kalabalık tapınaktan dışarı çıkmış sayılırdı. İçerde bir tek kutsal su dağıtan kadınla, Mobed’le beraber kapıya doğru yürüyen genç bir adam kalmıştı, bir de kapıda bekleyen Zerdüşt. Mobed Zerdüşt’ün karşısında durdu.

“Hoş gelmişsin genç adam! Buraların yabancısıysın herhâlde?”

“Evet, Şiz’den geliyorum.”

“Şiz’den mi? Bayağı uzak yoldan gelmişsin.”

Şaşırarak Zerdüşt’ün yüzüne bakıyordu.

“İslenmişsin. Ateşe yaklaş kurun, ısıt kendini!”

Mobed, Zerdüşt ve Mobed’in yanındaki genç hep beraber ateşe doğru yürüdüler. Kutsal suyu taşıyan kadın, elindeki su testisiyle Mobed’in yanında durdu.

“Birilerini mi aryorsun?”

“Evet.”

“Adı ne?”

“Bilgi.”

“Şiz’den bu dağlara, bilgiyi aramak için mi geldin?”

“Evet.”

“İyi de delikanlı, bilgiyi buralara sakladığımızı kim sana söyledi?”

Tebessüm ediyordu. Zerdüşt ateşin yanında durdu. Avuç içlerini alevlere doğru tuttu.

“Biliyorum, bilgi saklanacak bir şey değil. O, sözle söylenir, sözle söylenen şeyi de ancak şu iki kulakla duyabiliriz. Şiz’den buraya geldim, gelene kadar da birçok bilgeyle oturup konuştum. Anahita Mabedine uğradım ve şimdi de gördüğünüz gibi Ahura-perestlerin tapınağındayım. Siz büyük Mobed’in konuşmalarına tanık oldum. Şimdi söyler misiniz, Şiz’de olsaydım sizin sözlerinizi duyabilir miydim?”

Ateşin sıcaklığı Zerdüşt’ün parmaklarından içeri giriyor, vücudunun en ücra köşesini bile hararetiyle ısıtıyordu.

“Gayet ölçülü ve mantıklı konuşuyorsun, aferin sana, adın ne senin?”

“Zerdüşt.”

“Zerdüşt!”

“Ey ulu Mobed, eğer uygun görürseniz size bir soru sormak istiyorum.”

“Tabii ki.”

“Ahura insanları nasıl yarattı?”

“İnsanları ve insanlar için gerekli olanı yaratmadan önce ateş, hava, su ve toprağı yarattı ardından bu dört unsura emrederek dü-

şüncesinde olup da yaratmak istediği her şeyi yarattı. Düşünen, konuşabilen ve öğrenme yeteneği olan kadın ve erkeği yaratmak istediğinde, toprak, ateş, hava ve suyla birlikte düşüncesinden bir parça ekleyerek kadın ve erkeği yarattı.”

Zerdüşt ateşe bakarak, “Ahura’nın bilgisinden birazı insandadır” dedi mırıldanarak ardından başını kaldırarak Mobed’e baktı.

Mobed cevap verdi:

“Evet, bunun için o bilgiyi elde etmek üzere uzun yollar kat eden sen, mükâfatsız kalmayacaksın. Onun bilgisinden birazı... Gönlün dört kısmından üçü ve baş, ateştedir. Vücudun üç parçası topraktan, ruhun üç parçası ise havadandır. İnsan vücudunun her tarafı ise baştan aşağı suyla doludur; toprağı yumuşatan, ateşi soğutan, havaya sarılıp onu kontrol altına alan suyla. Böylelikle ruh, beden denen cismin içinde hapsoluyor... Sen ey bilge kişi! Sana söylediklerimi iyice düşün, daha önce başkalarından duyduklarını da aynı şekilde, sonra istediğini seç.

“Evet, öyle yapacağım... Şimdi gitmem gerekiyor.”

Mobed elini Zerdüşt’ün omzuna attı.

“Bu yağmurda nereye delikanlı? Bu yabancı şehirde nereye gidersin? Ne yaparsın? Bu gece Ahura’nın misafirisin sen. Evimde misafirleri için bir odam var. Şimdi bize gidelim. Ardından elini Zerdüşt’ün omzundan indirerek beraber yola koyuldular. Önce Mobed ardından Zerdüşt tapınağın kapısından dışarı çıktılar. Yağmur eski şiddetini kaybetmiş sadece çiseliyordu. Zerdüşt kendi kendine söylendi:

“Bilgisinden birazını insana verdi, evet bilgisini onunla paylaştı...”

18

Bir kadının çığlıklarını duydu. Durdu. Köyün kutu şeklinde yapılmış küçük kerpiç evlerinin tam karşısında duran büyük kerpiç eve baktı ardından hızlı adımlarla yoluna devam etti. Kale kapısına benzer bir kapının önünde durdu. Kapı açılır açılmaz yarı karanlık içeriye baktı. Beyazlara bürünmüş orta yaşlı bir adam yerde oturuyordu. Genç bir adam başını yaşlı adamın göğsüne dayamıştı. Yanlarına doğru gitti. Önce yerde yatan genç adamın yaralı göğsüne ardından yaralı adamın başını göğsünde tutan adamın bembeyaz kesilmiş yüzüne baktı. Arkadaki duvarda kerpiçten yapılma çift kanatlı bir resim gördü. Resme baktı. Ne olduğunu anlamaya çalıştı. Durdu. Yaşlı adama baktı.

“Temiz yaşa ey ihtiyar!” dedi.

Adamın omuzları üzerinde çift kanatlı beyaz bir örtü vardı, cevap verdi:

“Mutlu yaşa genç adam!”

“Selam olsun Mobed’e.”

“Sana da selam olsun!”

“Ne oldu? Söyler misiniz?”

“Günahlarımızın cezasını çekiyoruz.”

Bir an durup düşündü. Ardından tekrar sordu:

“Ne günahı?”

“Bilmiyorum.”

“Ağıtlar duyuyorum, ne oldu?”

“Ölülerimize yakılan ağıtlar onlar.”

“Ne oldu?”

“Halkımızın günahı işte?”

“Ne günahı ama?”

“Onu halkımızdan sormalısın?”

“Nerede halk?” diye sordu şaşırarak.

“Gökyüzündeler, yerdeler, etrafımızdalar, bizlerle...”

“Onlar mı?”

“Evet, yardımımıza gelmeyen onlar...”

“Nasıl yardım etsinler?”

Mobed şaşkın gözlerle Zerdüşt’e baktı:

“Sessiz sedasız oturup sonumuzu izlediler.”

“Haydutlar mı?”

“Hayır, biz kendimiz, ne haydutları?”

“Neden savaştınız peki?”

“Günahlarımızın ağırlığı yüzünden.”

Zerdüşt derin bir nefes çektikten sonra tekrar sordu:

“Kim bu adam?”

“Oğlum.”

Yerde yatan genç adama ve dudağının kenarından akan kana baktı.

“Kim öldürdü oğlunu?”

“Ben öldürdüm. Bu köyün Mobed’i olan ben.”

“Sen mi? Kendi ellerinle mi? Halkın arasına nasıl çıkacaksın bundan sonra? Nasıl, yürüyecek, nasıl yaşayacaksın? İnsan çocuğunu büyütür, öldürmez.”

“Ellerimle değil, günahlarımla öldürdüm.”

“Günahların bu gencin göğsünü nasıl yarabilir? Suçlu bir el kılıç sallamazsa bunun göğsü bu hâle gelir mi?”

“Suçlu bir el ve günahkâr bir ruh işledi bu cinayeti.”

“Sen mi vurdun kılıcı çocuğunun göğsüne?”

“Evet ben vurdum, ölülerimin ruhu da bana bakıyorlardı.”

“Ne yapmalarını bekliyordun?”

Mobed biraz şaşırarak biraz da öfkeyle Zerdüşt’e baktı ardından çocuğunun cansız yüzüne dalıp gitti...

“Kim...?”

Mobed başını kaldırdı ve öfkeyle bağırdı:

“Ne kadar da çok soru soruyorsun sen!”

Zerdüşt dizleri üzerine çökerek adamın karşısında oturdu.

“Bu genç delikanlıyı böyle kanlar içinde görünce üzuldüm, seninle acını paylaşmak istedim. Nasıl öldürdüğünü bilmek istemiştim o kadar!”

“Nasıl öldüğünü söyledim ya!”

“Evet, ama onu kimin öldürdüğünü söylemedin...”

“Söylemedim çünkü sen bizden değilsin. Bizden olsaydın göğsündeki yaradan ne olduğunu bilirdin.”

“Kırılısın o eller! O eller de aynen bunun gibi olsun! Peki, ama neden karşı çıkmadınız?”

“Ölüler bizi izliyordu, biz günahkârları.”

“Hâlâ ağıtlar yükseliyor...”

“Hayır, artık ölümler olmayacak.”

Bir kadının çığlıklarını duydu tekrar. Arkasına baktı. Kadının biri saçını başını yoluyordu. Arkasında dört adam vardı, omuzları üzerinde derme çatma bir tabut taşıyorlardı. Tabutu yere koyduktan sonra hepsi birden dizleri üzerine çöküp alınlarına vurup ağlamaya başladılar. Arkalarından başka bir tabut daha geldi. Onun önünde de başka bir kadın yüzünü tırmalıyordu. Zerdüşt, mabetten çıkarılıp yan yana dizilen tabutlara baktı. Üzülmüştü. Ağlayacak

gibi oldu. Yan yana dizilmiş altı tabut tam karşısında duruyordu.

Erkekler başka bir tabut daha çıkardılar mabetten. Üç adam tabutun arkasından yürüyordu. Mobed, oğlunun başını yavaşça yere koyup kalktı. Genç adamın cesedini tabuta koyduktan sonra diğer tabutların yanına götürdüler. Mobed tabutlara doğru yedi adım öne çıkıp durdu. Mobed'in geldiğini gören kadın ve erkekler ayağa kalktılar. Yanlarında durmuş kendilerini izleyen yabancıya baktılar şaşırarak. Zerdüşt daha yakınlarına giderek tabutların başında durdu. Mobed yedi adım daha öne çıktı. Konuşmaya başladı:

“Ölülerimizin ve bu ölenlerin ruhu şimdi bizi izliyor ve şüphesiz günahlarımızın ağırlığının iyiliklerimizin ağırlığından daha fazla olduğunu biliyorlar. Günahların ağırlığı başımıza çöktü ve sevdiklerimizi bizden aldı.”

Yaşlı bir kadın söze karıştı:

“Ölülerimiz için otuz yıl boyunca her yıl adak adadık, onları saygıyla andık ve bu otuz yıl boyunca adaklarımızı bir an olsun aksatmadık fakat onlara gösterdiğimiz iyiliğe karşılık vermediler, sessizce oturup bizi izlediler.”

Genç bir adam bağırdı:

“Yedi yıldır babamın ruhu için hiçbir fedakârlıktan kaçınmadım.”

“Onu mutlu edemedin demek ki. Onlar bizim yardımcılarımızdır.”

Üzerinde yeşil elbise olan başka bir kadın cevap verdi:

“Neden kendilerini göstermediler öyleyse?”

“Onları unuttuk o yüzden.”

Kadın öfkeyle devam etti sözlerine:

“Gece gündüz onlarla birlikteydik. Suyu bile onları yâd ederek içiyorduk, yemeğe onların adıyla başlıyorduk. Mezarlarına yemek ve su koymayı ihmal etmiyorduk. Geceleri onları yâd ederek

uyuyorduk. Rüyada onları görüyorduk, sabahları onlarına adıyla işe koyuluyorduk. Bunca hizmetten sonra neden bizi yalnız bıraktılar, neden?”

“Bizi izledikleri bir gece veya gündüz onları unutmuş olmalıyız, bu yüzden onlar da bize bu şekilde karşılık verdiler.”

Orta yaşlı bir kadın bağırmaya başladı:

“Her sene Ferverdigan¹⁵ bayramını kutladık. Nevruz gecesi evlerimizde sabahlara kadar ateş yaktık. Güzel kokular süründük. Evlerin arkasına su ve yemek bıraktık, sabahlara kadar gözümüze uyku girmedi, sabahları ölülerin ruhu için nağmeler okuyarak onlardan yardım istedik.”

Yaşlı bir adam, elinin tersiyle yanaklarındaki gözyaşlarını sileerek konuşmaya katıldı:

“Ölülerin ruhunu methetmeliyiz. Onlar güç ve kudret sahibidirler, düşmanlarımızı kahredecek yegâne güç onlardır. Belki haydutların cesetleri şimdiden leş olup gitmiştir, kim bilir? Bu sabah havada uçan akbaba sürüsünü aha şu gözlerimle gördüm. Kim bilir belki şimdi kızlarımız geri dönüyordur.”

Mobed cevap verdi:

“Güçlü ve kudretli ruhlar eğer bize öfkelenmemiş ve bizden hoşnutsalar, aynen birer kuş sürüsü gibi göğe uçar ve bizleri düşmanlardan korurlar... Böylelikle bize ne kanlı bir kılıç saplanır ne de hedefi iyi seçilmiş bir ok. Ne nişan alınmış bir mızrak bize doğru gelir ne de sapan içine iyi yerleştirilmiş taş başımızı yarar.

Üzerinde yeşil elbiseleri olan kadın tekrar söze atıldı:

“Öyleyse bize yardım etmeleri için ölülerimizin ruhunu saygıyla anmaya devam edelim...”

15 Antik İran takvimindeki Ferverdin ayının (yılın ilk ayı) ilk beş gününde ölülerin hatırlandığı bir tür merasim. Zerdüştinancındaki Furuher -yani Tanrı Ahura tarafından iyilikleri korumakla görevlendirilmiş güç- kelimesinden türetilmiştir.

Mobed ellerini havaya kaldırarak konuşmaya başladı:

“Ey yüce ruhlar! Yardım isteyenlere zafer verin, muhtaç olanlara yardım elini uzatın, yaralılara şifa verin ve kızlarımızı bize geri gönderin!”

19

Yere çakılmış yedinci taşın yanından geçti. Mobed, elinde bayrakla ahşap bir sekinin üzerinde duruyordu. Bayrağın üzerinde rengârenk parçalar vardı. Başını öne eğmiş bekliyordu. Zerdüşt Mobed’e doğru yürüdü. Elinde tuttuğu bayrağa ve o uzun, dağınık saç ve sakallarına baktı. Mobed’e üç adım kala durdu. Mobed dudak altından bir şeyler okuduktan sonra başını kaldırarak kendini izleyen Zerdüşt’e baktı.

“Temiz yaşa ey ulu Mobed!”

“Rüzgâr gibi yaşa genç adam!”

Mobed elindeki deri bayrağı sekinin üzerine koyup ayağa kalktı. Zerdüşt’e, “Nerelisin? Nereden geldin?” diye sordu.

“Yabancı olduğumu nereden anladınız?”

“Bu tapınakta konuşmalarımıza İzedimiz Vay’ın¹⁶ adıyla başlarız da ondan.”

“Şiz’liyim, Şiz’den geldim buraya.”

“Şiz neresi oluyor?”

“Orası da bu iklimin¹⁷ bir şehri, hiç duymadınız mı?”

“Onların İzedi kim?”

“Mitra’ya taparlar.”

“Peki ya sen?”

16 Hava ve rüzgâr tanrıçası.

17 Ülke, vatan, toprak...

“Ben... Ben henüz aradığımı bulamadım.”

“Kayıp bir şey yok ki genç adam. İzedimiz Vay her yerdedir. Yukarıya bak, dünyanın tüm renkleri dans eder gibi duruyorlar orada. Bu, bizim İzedimizin nefesidir işte. Görüyor musun?”

“Evet görüyorum.”

“Sizden Mitra’yı gören olmuş mu peki?”

“Hayır.”

“Bizim canımız, İzedimizin nefesine bağlıdır. Üzerimize üflediği nefesi kesecek olsa yeryüzünde tek bir canlı dahi kalmaz.”

“Nasıl yani?”

“Senin aldığın nefes aslında onun nefesidir. Aldığın her nefes onun varlığına bağlıdır. En şefkatli İzed bizim İzedimiz Vay’dır. İzedimiz çok eski zamanlarda yalnızdı. Dünyanın bir ucundan diğer ucuna gidiyor, tek bir varlık olsun göremiyordu. Hâl böyle olunca günün birinde yalnızlıktan sıkıldı ve bu yalnızlıktan nasıl kurtulabileceğinin yollarını düşündü. Kendi kendine, ‘Sen yaratabilirsin’ dedi. Ardından günlerce düşündü, düşündü ve ilk olarak güneşi ardından da sırasıyla ayı, yıldızları, bitkileri, hayvanları ve son olarak da insanları yarattı. Şu anda onun ruhu yedi iklim insanında mevcuttur. İster istemez sende de vardır onun ruhu. Yaşadıkça onun ruhu kanında gezecektir, ölünce de her zerrede o olacaktır. Delikanlı! Sana can ve güç veren, yardım eden o yüce İzed’e tapıyorum sana, cevabın nedir?”

“Ben çeşitli bilge ve Mobedlerle görüştüm, hepsinin inancını sordum, İzediniz hakkında da düşüneceğim.”

“İzedimiz, dünyanın yegâne sahibi olabilirdi fakat bunu istemedi. Gördüğün gibi oldu! Onun ışığını görmek istiyorsan karanlık gecede gökyüzüne bak. Cevabın nedir?”

“Ben Ahuramazda’yı arıyorum.”

“Senin aradığın o büyük bilge İzedimiz Vay’dır. Vay, bizleri ya-

ratmak ve yeryüzündeki varlıkları korumak için kendini parçalara ayırarak karanlığın bağına bıraktı. O düşünce ve sözle değil, aksine kendi vücuduyla varlıkları yarattı. İşte bu yüzden ölene kadar onun bedenini taşıyacaksın. Vay hakkında iyi düşün genç adam. Fakat unutma ki ondan asla soyutlanamazsın. Asla!”

Başını kaldırıp yukarı baktı. Rüzgârla birlikte sallanan rengârenk parçaları gördü. Ardından Mobed’e cevap verdi:

“Düşüneceğimden emin olabilirsiniz. Şüphesiz Vay şefkatli bir İzed’dir.”

“Evet, kesinlikle şefkatlidir. Bir insan ölünce ağlayacak kadar şefkatlidir hem de.”

Zerdüşt bu söze şaşırılmıştı. Mobed’e, “Nasıl yani?” diye sordu.

“İnsanlar onun akıl ve yüreğinin ürünüdür. Akıl ve yüreğiyle ölümlere ağlar o.”

“Öyleyse şimdi o yalnız değildir. Yorulmuyor da sanırım, iyilik ve kötülükte, acıda tatlıda var demektir.”

“Evet, vardır fakat yalancı ve gösterişi seven insanların, eli kanlı canilerin vücudunda acı çekmektedir.”

Mobed birkaç saniye öylece Zerdüşt’e baktıktan sonra eğilerek sekinin üzerine koyduğu deri bayrağı aldı, öptükten sonra kolunun altına koydu.

“Buyur eve gidelim, bu gece misafirim olursun!”

“Hay hay, sizin gibi büyük bir Mobed’i dinlemek benim için büyük bir şeref olacaktır.”

Mobed, başlarında dalgalanan rengârenk bayrağın yanına gitti. Başını eğerek dudak altından bir şeyler okuduktan sonra tekrar Zerdüşt’ün yanına döndü. Eliyle karşiki tepeyi işaret etti.

“Köyümüz hemen şu tepenin arkasında. Köylü bu sabah güneş doğmadan önce burada toplanarak dua okudu...”

20

Tepenin üzerinde yanan ateşe doğru yürüdü. Ay yüzlü kadın heykeline yedi adım kala durdu, bir süre heykele baktıktan sonra yoluna devam etti. Kalabalığın arasından geçip ateşe doğru yürüdü tekrar. Heykelin yanındaki ahşap masanın üzerinde ekmek parçaları duruyordu, bir parça ekmek de kendisi masanın üzerine bıraktı. Ekmeği masanın üzerine bıraktıktan sonra başını kaldırıp gökteki dolunaya baktı. Birkaç adım geri gelerek ateşin önünde durdu. Üzerinde beyaz elbiselerin olduğu, alnına hilal ay dövmesi yaptırmış genç bir kız karşısında durdu.

“Hoş geldin genç adam. Yabancısn galiba?”

“Evet, buralı değilim. Şiz’den geldim.”

“Sen de bizim gibi aya tapanlardan mı oldun?”

“Hayır.”

“Öyleyse bu kutsal tepede ne işin var?”

“Sizin hakkınızda bilgi almak için geldim buraya.”

“Neyi bilmek istiyorsun?”

“Aya tapanların ne dediğini bilmek istiyorum.”

“Ne dediğimizi öğrendikten sonra onları düşmanlarımıza mı götüreceksin?”

“Hayır, asla. Ben kimse için çalışmıyorum... Sizden önce Mitraistlerin mabedine gittim ardında da Anahita mabedine sonra da Ahura’ya tapanların yanına gittim. Kimin ne dediğini, neye inandığını bilmek istiyorum. Yol boyunca gördüğüm, adını duyduğum bilgelere de uğradım.”

Kız, iri gözlerini Zerdüş’tün yüzüne dikmiş öylece ona bakıyordu.

“Bu tepeye çıkanların hepsi ayperest midir?”

Kız kaşlarını çatı. Zerdüş, kızın çatılmış kaşlarına baktı. Yarı karanlık gecede sırtını ateşe dönmüş ay yüzüne bakıyordu.

“İstersen Ay Mobedi’ne gidelim.”

Yürüdü, Zerdüş de arkasından hareket etti. Ateşin yanından geçtiler. Üzerinde sarı renkli çuha olan ak saçlı, aksakallı adamın karşısında durdular. Adamın üzerindeki çuha ayak topuklarına kadar düşmüştü. Zerdüş karşısındaki adamın yüzüne baktı, ardından iki tarafında duran gençlere. Ay Mobed’i yanına bir yabancıyla gelen kıza baktı, ardından kendisine bakan yabancıya. Zerdüş, Ay Mobedi’ne selam verdi:

“Ay Mobedi’ne selam olsun!”

“Sana da selam olsun delikanlı!”

“Ben Şiz’den geliyorum. Bilgiyi arıyorum.”

“Bilgi mi? Burada mı? Burası ayperestlerin kutsal tepsidir. Buraya gelen aya tapıyor demektir. Ayı düşünüyor, o kadar düşünüyor ki kendini unutuyor. Ay ışığı bedenini sardığında bir tek ayı görüyor, gökyüzünde, düşüncesinde ve ruhunda. Ay seni doyuruyor, sen doyunca da Ay’ı övmeye başlıyorsun. Bu tepede bulunman için ayperest olmalısın... Aya iman etmek için şu kapıdan geçmen gerekiyor...”

“Ama ben...”

“Yukarı çıktığın yerde iki taş sütun vardı. O kapıyı kast ediyorum. Her kim o kapıdan içeri girerse, bizim gibi ayperest olur. Oradan geçerken, “Ey göğün kızı, lütfen beni kabul et!” duasını yedi defa okur...”

“Ama ben...”

“Seni buraya kimler yolladı?”

Mobed’in sağ tarafında duran genç delikanlı Zerdüş’e bakarak, “Belki de başkaları tarafından yollanmıştır” dedi.

“Hayır, beni buraya kimse yollamadı. Buraya tamamen kendi isteğimle geldim.”

Ay Mobed'i tekrar söze atıldı:

“Sen genç adam, geldiğin yere, bilgelerin yanına geri dön. Burası kurtuluş tepesidir, iman tepesidir. Buraya şefkatle gelinir ve Ay'a dua edilir. Buraya gelir onunla dertleşirsin. Acılarını, umutlarını dillendirirsin. Ardından sana cevap vermesini, sorunlarını halletmesini beklersin. O bilge değil ki sana cevap versin. O tüm bilgelere daha üstündür. Buraya çok bilge geldi fakat hepsi de ölüm çukuruna girmekten kurtulamadı. Fakat o ne hastalanır, ne ölür ne de yaşlanır. Azalır, hilal olur, ardından iki hafta sonra bu gece gördüğün gibi tamamlanır, dolunaya dönüşür. Yuvarlak yüzüyle bize bakar. Ayperestlerin selamı ona olsun, geceleri görünmesi insana huzur veriyor. Bak delikanlı seni buradan kovmak istemiyorum, istersen gidip şu aşağıda bekle. Ayağın ne tepede olsun ne de ovada. İkisi arasında bir yer var orada kal, merasim bitene kadar da orada bekle.”

Zerdüşt teşekkür ederek kalabalığın arasından geçti, tepeden aşağıya inerek Ay Mobedi'nin dediği yerde durup merasimin bitmesini bekledi. Ay Mobedi ekmek parçalarının konulduğu masayla yanan ateşin arasında durup Ay'a baktı. Ellerini havaya kaldırarak dua etmeye başladı:

“Bu gece yüzünün tamamını gördüğümüz için mutluyuz. Şükürler olsun, tekrar azalmaktan çoğalmaya geçtin. Her ne kadar hilal olsan bile dünyayı bir baştan diğer başa göreceksin kadar kudretlisin... Yedi gündür bu günü bekledik durduk, dua ettik, güzel yüzünü ey Ay, ey göğün kızı tekrar görmeye ve sana, 'Ay' kendisine tapan bizleri yalnız bırakmaz demeye geldik. Yüzüne uzanan eller kırılсын!”

Kalabalık hep bir ağızdan, “Kırılсынnn!” diye bağırды.

“O eller şimdi toprağın altında çürümüş dururken sen hâlâ ter-ü taze ışık veriyorsun, bizleri aydınlatıyorsun. Şu karanlık yerde senin kudretin sayesinde ışıklanıyoruz. Ey Ay! Bizi kendi koruman altına al ve karanlık yollarda yolumuzu nasıl göreceğimizi

bizlere öğret, karanlık yollarımızı aydınlat. Bizlere huzur ver, yüzüne uzanan eller kırılsın!”

“Kırılısınnn...”

“Yediğimiz ekmeği kutsayasın diye elimizde ekmek parçalarıyla sana doğru geldik, gerçek yoldan sapmamak için bize güç ver, yolumuzu aydınlat. Sana tapan bizler bu tepede, bu kutsal mekânda toplanmış güzelliğini, iyiliğini övüyoruz. Dolu kadehi-ne dua ediyoruz. O kadehten üzerimize rahmetini boşalt! Yüzüne uzanan eller kırılsın!”

“Kırılısınnn...”

“O el nerede şimdi ve sen nerdesin ey ulu Ay! Ey biz insanların karanlığını aydınlatan! Ey insanların ruhuna huzur veren ve ey âşıkların yardımcısı! Ekmeklerimizi kutsa, kutsa ki onu senin adınla on dört parçaya böldükten sonra yiyebilelim, böylelikle yüzüne bakabilecek gücümüz olsun. Yüzüne uzanan eller kırılsın!”

“Kırılısınnn...”

“Ey Ay! Ey karanlığı öldüren İzed! Ey göğün kızı! Sana tapan bizlerin duasını ve kurbanlarını kabul buyur!”

“Kabul buyurttt...”

Yapılan duanın ardından kadın ve erkekler Mobed’le beraber üzerinde ekmeklerin bulunduğu büyük masanın etrafında toplanıp ekmekleri bölmeye başladılar. Parçalara ayrılan ekmeği aralarında bölüştüler. Zerdüşt ne yapacağını bilmez hâlde olduğu yerde duruyordu. Az sonra üzerinde sarı giysileriyle yukarıdan kendisine doğru gelmekte olan kızı gördü. Kız tam karşısında durdu. Zerdüşt bir adım öne çıkmak istedi.

“Hayır, yukarı gelme. Olduğun yerde kal. Ne tepeye ayak bas ne ovaya...”

Zerdüşt adımını geri çekti. Kız elinde tuttuğu ekmek parçasını davetsiz misafirine uzattı.

“Umarım Ay, bedenini kutsar da sen de bizlere katılırsın!”

Ekmeği kızdan alırken, “Çok acıkmıştım” dedi. Bir dilim koparıp çiğnemeye başladı.

“Artık Ay Mobedi’ni görebilir miyim?” diye sordu.

“Hayır, göremezsin. Ayperest olmadıkça göremezsin.”

“Adın ne senin güzel kız?”

“Mahru¹⁸”

“İsmin ay yüzüne çok yakışmış!”

“Hiçbir insan ve hiçbir varlık Ay’a benzemez. Bak, o yeryüzünü aydınlatıyor fakat biz...”

“Hoşça kal ay yüzlü kız, hoşça kal! Şimdi gitmem gerek.”

“Umarım bir dahaki gelişinde seni kutsal tepede görürüm.”

Yukarıdan zurna sesinin geldiğini duydu. Mahru:

“İbadet saati geldi. Benim de gitmem gerek. Hoşça kal genç adam!” dedikten sonra Zerdüşt’tün yanından ayrıldı.

Zerdüşt arkadan Mahru’nun beline düşen dalgalı uzun saçlarına baktı. Tepedeki ateşin yanına varıncaya kadar gözünü ondan ayırmadı. Bir yandan davul çalıyor diğer yandan üç adam omuz omuza vermiş zurna çalıyordu. Kadın ve erkekler ateşin etrafında davulun ritmine kapılmış el ele tutuşarak halay çekiyordular. Zerdüşt, “Herhâlde dolunayın sevincindendir” dedi kendi kendine. Ardından halay çekenlere baktı. Sarılar giyinmiş on dört genç kız ateşin etrafında halay çekiyordu. “Ne güzel bir oyun” diye geçirdi içinden. Bir süre oynayanları izledikten sonra ayperestlere sırtını döndü ve geldiği gibi gitti...

21

Adamların arkasında durdu. Mobed, ateşin arkasına geçmiş elinde kurumuş bir ağaç parçasıyla konuşuyordu:

“Zamyad¹⁹ biz insanlara toprağı bağışladı ve dedi ki; ‘Yaşam için toprakta olanı size hediye ediyorum. Ölünce toprak sizi saklayacaktır. Birbirinize karşı sevgi ve şefkat besleyin. Kimseyi incitmeyin, toprak ana gibi bahşetmesini bilin. Doğum ve ölüm insanların serbestisinde değildir.’”

Konuşmanın ardından üzerinde durduğu sekiden aşağı indi. Kadın ve erkekler ellerinde ödağaçlarıyla tapınağın dışına çıktılar. Zerdüşt, Mobed’in arkasında duran ve pişirilmiş kil topraktan yapılmış heykele baktı. Omuzları üzerinde kanatları vardı, işaret parmağı yeri gösteriyordu, sağ elinde ise göğе doğru tuttuğı bir meşale yanıyordu. Üzerinde dizlerine kadar uzanan beyaz döpiyes vardı.

Mobed, Zerdüşt’e selam verdi:

“Temiz yaşa genç adam!”

“Ulu Mobed mutlu yaşasın!”

“Buralılara benzemiyorsun.”

“Evet, ben Şiz’liyim.”

“Şiz mi? ...Zamyadperest değilsin öyleyse...”

“Hayır değilim, ben bilgiyi arıyorum...”

“Bilgi mi? Kaldırmak için büyük taş seçmişsin delikanlı. Bulursan bilgiyi bana da haber ver lütfen! Bana soracak olursan, ben her şeyde bir sır olduğunu düşünüyorum. Şu anda karşı karşıya durmuş konuşuyor olmamızda bile bir sır vardır bence fakat bilgi,

¹⁹ Yeryüzündeki özellikle de toprağı aیت tabiat olaylarını düzenleyen melek. Antik İran takvimine göre her ayın 28’i Zamyad günü olarak adlandırılır ve bu günde fidan veya tohum ekmenin ya da bina inşa etmenin iyi olduğuna inanılır. Zamyad meleğinin görevi özellikle o günde vuku bulacak işleri düzenlemektir.

her zaman kapalı kapılar arkasında kalır.”

“Ben de o kapıyı çalmak istiyorum işte.”

“Ya kimse kapıyı yüzüne açmazsa?”

“Kapıyı bu sefer kendim açarım, arkasında ne olduğunu görme-ye çalışırım... Avluya, odaya bakarım. Hiçbir şey bulamazsam tekrar bakarım. Belki orada uzak bir şehrin izini bulurum ve o şehre doğru giderim, oradan da başka bir şehre...”

“Evet ama yolun yine kapalı bir kapıya çıkar. Fakat bu kapı...” Eliyle arkadaki Zamyad heykelini işaret ederek sözlerine devam etti. “Bu kapı açık duruyor, sahibi de İzed Zamyad’dır ve bizim tapınağımızda bilmek, iman etmektir.”

“Ben kaybettiğimi düşündüğüm şeyi anyorum. Bilgelerle görüştüm, çeşitli tapınaklara gittim... Fakat ne düşüncem ne de ruhum bana, orada kal demedi. Bilgelerin evini sevgiyle terk ettim. Anahita mabedinden, Ahura, Ay ve Vayperestlerin yanından sevgiyle ayrıldım. Sanırım bu mabedi de Zamyad’ın sevgisiyle terk edeceğim.”

Karşısındaki orta yaşlı adamın müşfik gözlerine baktı. Mobed, derin bir nefes aldıktan sonra sözlerine şöyle devam etti:

“İlk önceleri her şeyde bir sır olduğunu gördüm. Yola düşen bir taşta, dağlarda, suda ve toprakta, kısacası her şeyde... Babam beni bu mabede getiriyordu. O da benim gibi bir Mobed’di. Ben, Zamyad’a vazife olsun diye değil, toprağı insanlığa hediye ettiği için, sonsuz merhametinden ötürü ibadet ediyorum. Eğer Anahita insanlığa su ve tarlaları hediye ettiyse Zamyad, toprağı ve içindekileri yani toprağı, havayı, suyu ve ateşi hediye etti.”

“Zamyad’ın sevgisi gönlümde kalacak bundan emin olabilirsiniz fakat kaybettiğimi bulabilmem için şimdi gitmem gerekiyor.”

“Kimi bulacağını düşünüyorsun, sorabilir miyim?”

“Ahuramazda’yı!”

“Zürvan’ın iyi çocuğunu mu? Peki ya babası Zürvan ne olacak?”

Mobed tatlı bir gülümsemeyle Zerdüşt’e baktı.

“Zürvan, dünyanın kaderini ezeli hükme bağlamış öylece oturmakta, Ahuramazda ise iyiliklere doğru giderek alinyazısını değiştirmektedir.”

“Yeryüzü huzur istiyor oğul!”

“Ben de huzur arıyorum zaten.”

“Ruhun eriştiği huzuru mu yoksa...”

“Evet ruhun eriştiği huzuru... Teşekkür ederim, sizin gibi iyi bir Mobed’i asla unutmayacağım. Şimdilik hoşça kalın...”

“Sen de hoşça kal delikanlı... Umarım aradığın şeyi bulursun...”

22

Yorgun düşmüştü. Karşısına çıkan ilk meşc ağacının altındaki kayanın üzerine uzandı. Nefes nefese kalmış başının üzerindeki dağa bakıyordu. Dağ gitgide gökyüzünde âdeta kayboluyordu. Dağın eteğindeki ağaçlar düzenli bir ordu gibi yan yana dizilmişti. Başını meşe ağacının gövdesine dayadı, “Kimsin?” diye bağırان bir ses duydu. Yüzünü çevirerek aşağıya baktı. Kayalığın yanında duran eli kılıçlı üç adam gördü. Ayağa kalkarak cevap verdi:

“Ben Zerdüşt Spitman’ım.”

“Kimlerdensin?”

“Şiz’liyim.”

“Burada ne arıyorsun?”

“Ahtaları görmek istiyordum.”

Adamlar Zerdüşt’ün yanına geldiler. Biri karşısında durdu, diğerleri ise sağlı sollu etrafını sardılar. Karşısında duran adamın

kararmış gözlerine baktı.

“Ahtaların toprağında olduğunu biliyor musun?”

“Evet biliyorum.”

Karşısındaki adam şaşırarak arkadaşlarına baktı.

“Bizim topraklarımıza izinsiz girmenin bedeli ölümdür, bunu da biliyor muydun?”

Sağında duran adam bir adım öne çıkarak arkadaşına, “Dur da bunun boynunu ben vurayım” dedi. Karşısında duran adam arkadaşına sakın olmasını söyledi.

“Dur bi, onu reise götürelim, o ne derse öyle yaparız.”

Üç adamın önünde dağın eteklerinden yükselen dumana doğru yürümeye başladı. Topraktan yapılma bir köye geldiler. Köyün içinden, ikisi de köyün yukarısındaki mağaraya çıkan iki ayrı patika yol geçiyordu. Mağaranın önüne taştan basamak yapmıştırlar. Girişinde de ateş yanıyordu. Sol taraftaki patikadan yukarıya doğru çıktılar. Köy sakinleri kadınlı erkekli köylerine getirilen yabancıya bakıyordu. Yaşlı adamın biri, “Bu kim?” diye sordu.

“Kimse değil.”

“Kimi kimsesi yok mu?”

“Yok.”

Yaşlı adam önlerine düşerek mağaraya doğru yürüdü. Üzerinde tütsü yakılan ateşin yanında durdular. Zerdüş dumandan gözünü açamıyordu. Dumanın gözüne girmesine eliyle engel olmaya çalıştı. Nemli gözlerle mağaranın üzerine nakşedilmiş kartal figürüne baktı. Yaşlı adam mağaraya girdi, bir süre sonra sırma saçlı başka bir adamla beraber mağaradan çıktı. Elinde asa olan sırma saçlı adam Zerdüş’ün karşısında durdu.

“Sana, bizim topraklara izinsiz girmenin bedeli ölümdür, dediler mi?”

“Bana Ahtalar çabuk öfkelenir demiştiler ama inanmamıştım, onları görmeye gideceğim diye kendi kendime söz vermiştim.”

Adamın boynundaki firuze renkli taşlara baktı.

“Demek ki biliyordun?”

Solunda duran adam büyük reise:

“İzin ver hemen şuracıkta kanını dökeyim” dedi.

“Sakin ol, acele etme.”

Asasını diğer eline aldı. Zerdüşt, asanın üzerinde farklı bir kartal figürü gördü. Sırma saçlı adam tekrar Zerdüşt’e döndü.

“Asayı sol elime alıyorum; yabancı olduğun hâlde Ahtaların toprağına ayak bastın, bu bizim için kabul edilir bir şey değildir. Şimdi mabede girerek senin hakkında ne düşündüklerini, nasıl hüküm vereceklerini İzedlerimize soracağım. Ölümüne veya hayatına onlar karar verecek. Kudretli İzedimiz ne derse o olacak.”

Zerdüşt, adamın sağ gözüne baktı. O küçücük gözler kıpırda-maksızın kendisine bakıyordu. Reis, arkasını dönerek mağaraya girdi. Zerdüşt yanındakilerden su istedi.

“İzedimizin cevabından sonra su veririz.”

“Peki, oturabilir miyim?”

“İzedimizin cevabından sonra oturabilirsin. Şimdi sus, sesini çıkarma.”

“Çok yol yürüdüm ama, yorgunum.”

“Sus, İzedimizin lanetine giriftar olacaksın.”

Sesini kesti ve mağaranın ağzında yanan ateşe baktı. Derken reis dedikleri adam mağaradan dışarı çıkıp Zerdüşt’ün karşısında durdu. Kendisini yakalayan adamlar daha da yaklaştılar ona ve ellerini kılıçlarına götürdüler. Reis sağ elini havaya kaldırınca ellerini geri çektiler. Adamın kartal burnuna ardından hareket-siz duran gözlerine oradan da havaya kaldırdığı sağ eline baktı.

Adam elini aşağı indirdi ve asasını sol elden sağ eline aldı.

“İzedimizin cevabını duyduktan sonra asayı sol elimden sağ eli-me alıyorum. Ahtaların yüce İzedi mabedin kartalını uçurmamı emretti. Eğer kartal at kalesine konarsa üç gün sonra öldürülecek-tir, eğer inek kalesine konarsa onu soru sormamak şartıyla serbest bırakacağız. Kartalı getirin, İzedimiz güçlüdür!”

Yaşlı adam mabede girdi ve az sonra sol omzu üzerinde bir kar-talla dışarı çıktı. Reis, kartalı adamın omzundan alıp yere koydu.

“Ey kartal, uç şimdi ve İzedimizin emriyle mukadder olan yere kon!”

Kartal kanatlanıp uçtu. Önce evlere doğru uçmaya başladı, bir süre sonra daha da havalandı, havada döndü, döndü, süzüldü. Zerdüşt:

“İnek kalesi neresidir?” diye sordu.

Reis sağ tarafı göstererek, “O gördüğün kalenin adı İnek kalesi-dir” diye cevap verdi.

Zerdüşt, “Hayatım ya da ölümüm bu kartalın elindedir demek! Ey kartal inek kalesine kon!” diye geçirdi içinden. Kartal İnek kalesine doğru uçmaya başladı. Zerdüşt, “Evet çok güzel hadi, hadi” diye kendi kendine söyleniyordu. Gözlerini yumdu. “Hadi, hadi biraz daha” dedi tekrar. Gözlerini açtı. Kartal bu sefer at kalesine doğru uçmaya başladı.

“Kahretsin! Seni aptal kartal!”

Nihayet kartal at kalesine kondu. Reis, karşısındaki adamlara, “Üç gün sonra bu vakitte, mabedin kapısının önünde ve bu ateşin hemen yanında başını gövdesinden ayırın” emrini verdikten son-ra Zerdüşt’e dönüp, “Söyleyecek bir sözün var mı?” diye sordu.

“Bir bilgenin yanındaydım. Beni sizin yanınıza gelmekten alı-koymaya çalıştı, bunu hayatınla ödeyebilirsin dedi fakat buna rağmen yine de sevgi ve muhabbetle size geldim. Siz ise benim

bu sevgime nefretle karşılık veriyorsunuz...”

“Hayır, nefret değil bu genç adam. Bu bizim güç ve kudret sahibi İzedimizin emridir. Biz onun emir kullarıyız. Başka söyleyecek sözün var mı?”

“İnsanlar şehirden uzaklaştıkça, canlar da beraberinde ucuzlaşıyor işte, ne diyebilirim ki bundan başka!”

Zerdüşt’ün sağındaki adam bağırdı:

“Şimdi sen bize ucuz adamlarsınız mı demek istiyorsun, hı? Sen dua et de İzedimiz sana üç gün yaşamam için mühlet verdi yoksa hemen şimdi burada, mabedin önünde seni şu kılıçla lime lime ederdim.”

Reis lafa girdi:

“Şehirliler bizi bu dağlara kovdu. Hegmetane, şehir olmadan önce bizimdi, orada mutlu yaşıyorduk. Atla yüz gün yol gidilse bile bitmeyen, geniş bir alandı. Fakat şehirliler gelip bizi yerlerimizden etti! Kahrolasıcılar! Şimdiyse üç günlük at yolculuğuyla oranın bir başından diğerine rahatlıkla gidebiliyorsun. Şehirler kurulunca şehirliler toplanıp bizi bu dağlara sürdüler. Senin arkandan atlılar buralara gelebilir, buraları da kontrolleri altına almak isteyebilirler... Ama biz buraları canımız pahasına da olsa koruyacağız. Cesetlerimizi çiğnerler ancak. O maksatla buraya gelen de iyi bilsin ki buradan sağ dönülmez. Burayı kuşatmaya gelenler, ölülerimizin ordusuyla karşı karşıya gelecek ve kudret sahibi İzedimizin kahrına gıriftar olacaklar. İzedimiz güçlüdür!”

Zerdüşt’ün sağında duran adam reise seslendi:

“Ulu Reis, izin ver üç gün sonra bu adamı ben öldüreyim.”

Sol tarafındaki adam söze karıştı:

“Hayır, ben öldüreceğim.”

Üçüncüsü; “Hayır ben” dedi.

Reis el işaretiyle üçünü de susturdu.

“Zamanı gelince hanginiz kılıcı erken çekerse o öldürür. Şimdi sen ey yabancı! Kalan üç gününü mabette geçirirsin. Kalan günlerini fırsat bilip, İzedimizden ölümünden sonra seni bağışlamasını dileyebilirsin. Ayrıca mabedin kapısında korumalar olacak; Ahtaların kadınları da erkekleri de hepsi bu toprağın korumasıdır, bunu aklından çıkarma. Eğer kaçarken öldürülürsen bu İzedimizin emri dışına çıktığımızı göstermez, senin onun emrine karşı geldiğini gösterir ve bu konuda bizler herhangi bir sorumluluk altına girmeyiz, bilmiş ol!”

“Bayağı susadım. Ne olursunuz biraz su verin...”

“Mabette su var, orada içebilirsin.”

Zerdüşt mağaraya girdi. Mağaranın yontulmuş iki duvarında meşaleler yanıyordu. Karşıkı duvarda ise tıpkı bir gerdanlık gibi ipe dizilmiş turkuaz renkli firuzeler vardı. Firuzelerin hemen yanına renkli bez parçaları asılmıştı. Firuzelerin üzerinde ise bir elinde gürz diğer elinde kartal tutan Ahta tanrısı Zerdüşt’e bakıyordu. Zerdüşt, sağdaki taş sekinin üzerinde duran su kırbasına doğru yürüdü. Biraz su içtikten sonra iki meşale arasında yere oturdu. Başını dizlerine dayadı. Bir an, kılıç darbesiyle başının gövdesinden ayrılacağı anı düşündü. Başını dizlerinden kaldırarak mağaranın girişine baktı. Mağara önünde nöbet tutan muhafızın elindeki mızrağın ucunu seçmesi pek zor olmadı.

“Onca yol yürüdün, onca diyar gezdin, o kadar şey gördün, şimdi hepsi bir kılıç darbesiyle heder olup gidecek!”

Sırt üstü yere uzandı, başını koluna dayadı ve gözlerini yumdu.

“Üç gün sonra... Ben daha gencim! Fakat kafamın içinde çok şey var henüz... Kolay kolay kaybetmemem gereken bilgiler var kafamda... Bu uzak diyarlarda ölüp gideceğim... Ramis! Anahita mabedinde kalsaydım şimdi bu Ahtalara esir olmayacaktım... Üç gün sonra... Her kim kılıcı erken çekerse... Bu İzedin kalbinde zerre kadar insaf yok... Üç gün...”

Bir ses işitti:

“Genç adam!”

Gözlerini açtı, meşalelerin ışığı altında elinde bir kâse tutmuş bekleyen bir kız gördü.

“Kalk! Sana yemek getirdim.”

Zerdüşt doğrularak olduğu yere oturdu. Ellerini kollarının altına götürüp “Nasıl da soğuk böyle!” diye söylendi. Meşalelerin ışığı altında yüzü kırmızıya çalan kız, “Üç gün sonra öleceksin” dedi. Başını çevirip mağaranın ağzına baktı.

“Yesene şunu aç değil misin?”

Kızın çıplak ayaklarına baktı. Ayağı üzerindeki yaraları gördü ve cevap verdi:

“Açım tabii...”

Kız eğilerek kâseyi önüne bıraktı. Kızın göğüsleri arasından burnuna hoş bir koku geldi. Bir çift iri kara göz kendisine bakıyordu. “Güzel dağ kızı!” dedi kendi kendine. Kâsedeki pişirilmiş nohutları yemeğe başladı.

“Çok güzel bir yemek, sen mi pişirdin?”

“Evet.”

“Yemek konusunda pek maharetlisin! Adın ne senin?”

“Pujan.”

“Pujan. Ne güzel bir isim!”

Mağaranın içinde beliren bir karartı gördü. Ardından muhafızın sesi duyuldu:

“Pujan, yemeği bıraktıysan gel artık.”

“İzin ver yemeğini bitirsin, kâseyi alıp öyle çıkacağım.”

Hem muhafızın hem de mızrağın karartısı mağaranın ağzından kayboluverdi aniden.

“Yemeği bitirmem sabaha kadar sürerse yine de bekleyecek misin?”

“Yemeğini hemen bitirmelisin. Ramis...” Mağaranın ağzını göstererek konuşmaya başladı. “Üç gün sonra yani senin ölümünden sonra beni evine götürecektir.”

“Onun kadını mı olacaksın?”

“Evet.”

“Neden benim ölümünden sonra?”

“Reis, senin ölümünden sonra evlenmemizin hayra alamet olduğunu söyledi.”

Zerdüşt kâseyi kıza uzattı.

“Yemiyor musun?”

Uzanıp kâseyi almak istedi.

“Yemez olur muyum?”

Kâseyi tekrar önüne çekip içinden tek tek nohutları seçti ve ağır aksak seçtiği nohutları yemeğe başladı. Ramis’in mızrağı ardından uzun saçlarıyla yüzünün silueti mağaranın ağzında belirdi:

“Pujan, gel artık!”

Pujan, oturduğu yerden kalkıp mağaranın ağzına doğru yürüdü. Zerdüşt ayaklarına bakıyordu. Bir süre sonra gecenin karanlığı bastırdı. Mağaranın ağzına baktı. Yerinden kalkarak sessizce mağaranın ağzına doğru geldi. Mağaranın girişindeki yontulmuş taşa yaslanarak yıldızları izledi. Biraz daha öne çıktı. Artık mağaranın tam ağzına gelmiş sayılırdı. Başını dışarıya doğru uzattı, yüzüne çarpan keskin soğukla birlikte geri çekildi. Gökyüzünde hilali gördü. Uzaktan havlayan bir köpeğin sesi duyuluyordu. Mağaradan dışarı çıktı, soğuktan tir tir titriyordu, tekrar mağaraya sığındı. Üç adım öne çıktı. Pujan’ın güldüğünü gördü, hemen ardından Ramis’le se-

viştiğini. Kalbi hızla çarpmaya başladı, tüm bedeni titriyordu. Ramis ve Pujan'ı sevişmeleriyle baş başa bırakarak yanlarından uzaklaştı. Köyün üst tarafına doğru yürüdü. Durdu. Ardından sağa doğru hareket etti. Bir atın kişnediğini duydu. Köpeklerin havladığını... Koşmaya başladı. Yere düştü, dizlerinde bir sızı hissetti, olduğu yerden kalkıp hızla koşmaya devam etti. Köpekler havlıyordu. Dağdan aşağıya doğru yuvarlandı. Köydeki bağrıışmaları rahatlıkla duyabiliyordu artık. Mabedin önünde duran meşalelerin sayısı her saniye artıyordu. Meşaleler hareket etmeye başlayınca durdu. Köyün aşagısına doğru hareket ettiklerini görünce, iyice uzaklaşsınlar diye olduğu yerde sessizce bekledi. Ardından soğuktan titreyen bedeniyle dağın eteğinden aşağıya bırakıverdi kendini...

24

Yünden çuhasına sıkıca sarıldı. Ayakları altında ezilen kar sesinden başka ses duymuyordu. Hava alabildiğince bulutluydu. Basamaklardan yukarı çıktıktan sonra dönüp arkasına baktı. Kasvetli bir akşam vaktiydi. Ova uzaktan gök mavisine bürünmüştü. Abana köyüne kadar uzanan çıplak ağaçlara baktı. Elini çuhanın altından çıkararak karşısındaki kapıyı çaldı:

“Tak! Tak! Tak!

İçerden ses filan gelmeyince duvar kenarından yavaşça yürümeye devam etti. Dağlarda kurtlar uluyordu. Berzin'in odasının önüne gelmişti. Bu sefer de onun penceresini çaldı.

“Kim o?”

Mehrasuman'ın ürkek sesini duydu.

“Ben Zerdüş!”

Berzin:

“Zerdüş, sen misin?” dedi heyecanla ve pencereyi açtı. Elini pencereden dışarı çıkararak Zerdüş'ün üşüyen ellerini tuttu.

“Ellerin donmuş Zerdüşt, dur hemen kapıyı açıyorum.”

Ellerini koltuklarının arasına koyarak evin kapısına doğru yürüdü. Kapı açılır açılmaz, kucaklaştılar.

“Seni sağ salim döndüren Zürvan’a şükürler olsun!”

Elini Zerdüşt’ün omzuna atarak basamaklardan yukarı çıkmasına yardım etti. Titrek hâlde avludaki havuzun yanından geçerken, “Balıklar ne oldu?” diye sordu Berzin’e...

“Öldüler. Baharda başka balıklar olur, merak etme sen.”

Merdivenleri çıkarken “Ateş, ateş lütfen!” diye istekte bulundu. Oadaki ateşliğin başına geçerek önce ellerini ısıttı ardından bedenini.

“Soğuktan kayalar bile çatlamıştı” dedi titreyerek.

“Sana çok sorum olacak ama en çok merak ettiğim Ahtalara gidip gitmediğin?”

“Evet, gittim.”

“Gittin mi?”

Geri geri giderek odanın duvarına yaslandı. Hâlâ titremekte olan ayaklarını ateşliğe doğru tutarak ısıttı.

“Ölüme iki gün kala kaçtım.”

“Sana gitme demiştim değil mi?”

Ellerini ovuşturarak tekrar ateşliğe doğru tuttu. Başını kaldırıncaya karşısında Mehrasuman’ı gördü.

“Aziz Zerdüşt’e selam olsun!”

“Sevgili Mehrasuman’a da selam olsun!”

“Seni sağ salim gördüğüme sevindim.”

Üzerinde şarap sürahisinin olduğu tepsiyi Zerdüşt’ün yanına koydu. Berzin sürahiyi eline alarak, “Ağzına kadar dolduruyorum ona göre” dedi.

25

Düşündü bir an; “Mızraksız, kılıç kalkansız yalanla savaşmayı öğrenmeliyim. Divler, dünyayı ayakları altında ezip duruyor, vurgunculuk yaparak insanları üzüyorlar. Ey korku ve dert Divleri; kılıcsız, hançersiz size doğru gelecek ve sizlere karşı duracağım. Bu gece yedi padişah tahtı üzüntü tozuyla kaybolup gitti. Bu gece hangi hastalığı attınız insanların arasına? Hangi acıyı haydutların atlarına bağladınız? Esirlerin boynunu vurmak üzere hangi kılıçları sivriltdiniz? Divlerin ayakları altından yükselen tozlar gökyüzünü üzmektedir. Ey Cista! Ey Tanrıça! Kaybolmuşların Kılavuzu! Bana Divlerle savaşmayı öğret!”

Tak! Tak! Tak!

Berzin’in endişelenmişti.

“Kim olabilir gecenin bu saatinde?”

“Yoldan geçen biri olabilir. Ben kapıyı açmaya gidiyorum.”

Tak! Tak! Tak!

Avludayken “Geliyorum” diye bağırdıktan sonra kapının önüne geldiğinde “Kim o?” diye seslendi.

“Kardeşin Medyumah!”

Hemen kapıyı açtı. “Medyumah!” dedi sevinçle, kucaklaştılar.

“Sevgili kardeşim Medyumah, seni ne kadar da özlemişim.”

“Canım kardeşim benim.”

Boğazı düğümlenmişti, Medyumah’ın elini avuçlarına alarak onu içeri doğru çekti. Medyumah omzunda bohçasıyla içeri girdi. Berzin üst kattan seslendi:

“Kim o gelen Zerdüş!”

“Kardeşim Medyumah!”

“Hoş geldin Medyumah, hoş geldin!”

“Sessiz sakın bir yer, korkmuyor musun bu sessizlikten?”

“Hayır, nedenmiş? Bu sessizlik bana huzur veriyor.”

Merdivenlerden yukarı çıktılar. Berzin Medyumah’ı kucakladı. Arkalarından içeri girdi. Bohçasını yere indirdi. Kendisi de oturarak sırtını duvara dayadı.

“Bayağı yorulmuşum.”

Berzin, “Hoş geldin” dedi.

“Sağ ol büyük bilge, sağ ol!”

Halının üzerine nakşedilmiş suya ve ateşe baktı.

“Baksana Zerdüş!”

“Evet, görüyorum. Suyun ateşi söndüremediğini ve dünyada ne kadar su varsa hepsinden ateşlerin yükseldiğini nakşetmişler. Biz ise kör ve sağırlar gibi birbirimizi ne görebiliyoruz ne de duyabiliyoruz. Ayaklarımız bizi sürekli tek bir yere götürüyor o kadar. Yckdiğerine itiraz etmekten başka bir şey bilmiyoruz. Ne baba tanıyoruz ne oğul. Kadın kocasını, koca kadını tanımiyor. Vaat edilen günde bir yerde toplanacağız; gözün gördüğü kadar geniş bir ovada, içinde yüksek kalelerin bulunduğu bir yerde. O kalelerde İzedler bizi bekliyor olacak. Suyun ateşi yakamadığı an, işte o andır.”

Medyumah, “Suyun ateşi söndüremediği an” dedi tebessüm ederek.

Berzin, “Evet, suyun ateşi söndüremediği an” diyerek Medyumah’a katıldı. Tam o sırada Mehrasuman kapıda belirdi.

“Hoş geldin delikanlı!”

Berzin, Mehrasuman’a gelen misafirlerini tanıttı.

“Bu delikanlı Medyumah, Zerdüş’ün kardeşi.”

Medyumah, Mehrasuman’ın zayıf ama şefkatli yüzüne, kırılmış saçlarına baktıktan sonra, “Evin hanımına selam olsun!”

dedi. Ardından yere koyduğu bohçayı açtı. İçinden gök mavisi bir parça çıkararak Mehrasuman'a uzattı.

“Bunu annem size gönderdi.”

Mehrasuman tebessüm ederek Medyumah'a doğru geldi. Uzat-
tığı parçayı elinden aldı.

“Teşekkür ederim, ne güzel bir parça bu böyle?”

Hediyesini aldıktan sonra odadan çıktı. Medyumah bohçasından
bir çift beyaz çarık çıkararak Bilge Berzin'e uzattı.

“Bu da babamın hediyesi!”

Berzin hediyesini aldı, bir süre onlara baktıktan sonra, “Teşek-
kür ederim, çok güzeller!” dedi. Çarıkları halının üzerine koy-
duktan sonra iki kardeşe, “Yarın günlerden ne olduğunu biliyor
musunuz?” diye sordu. Zerdüş:

“Evet, yarın haşere öldürme günüdür, yarın sabahtan itibaren
zararlı haşerelerin peşine düşmeliyiz.”²⁰

Medyumah:

“Ama...”

Berzin:

“Ama ne? Sen de bu büyük günde bizimle olmalısın.”

“Annem...”

“Ne olmuş anneme? Hasta mı yoksa?” diye endişeyle sordu
Zerdüş.

“Hayır, hasta filan değil, endişelenme hemen.”

“Öyleyse ne demek istedin?”

“Sana bir mesaj iletmemi istedi. Babam da öyle. Her neredeyse,

20 Zerdüş dinine göre tüm zararlı haşereler Ehrimen -şeytani güç- için çalışırlar, dolayısıyla onları öldürmek bu dine mensup olanlar için bir görevdir.

hemen gelsin dediler ikisi de.”

“Birileri mi ölmüş yoksa?”

“Hayır, Zerdüşt, kimsenin öldüğü filan yok. Sadece seni görmek istiyorlar o kadar. Dört yıl oldu senden ayrılır, daha ne kadar kalacaksın burada?”

“Yarın haşere öldüreceğiz, yarın gelemem.”

“Yolda gördüklerimizi öldürürüz.”

“Ben de onları görmeyi arzuluyorum fakat bir gün daha sabretsinler, diğer gün gelirim.”

“Annemin sana iyi bir haberi varmış.”

Berzin söze karıştı:

“Bence hiç gecikme Zerdüşt, hemen o güzel haberi almaya git, sanırım yalnız dönmeyeceksin buraya...”

Utancından Zerdüşt’ün yüzü kızardı, başını öne eğdi.

“Anladım, anladım...”

Bir bardak su uzatıldı kendisine, başını kaldırdığında Ramis’in hayalini gördü.

26

Medyumah kalenin önündeki ırmağın kenarında durdu.

“Daha fazla yürüyemeyeceğim, çok yorulдум.”

Zerdüşt sırtındaki bohçayı yere koyarken kaleden kendilerine bakan muhafızları gördü. Muhafızlardan biri bağırdı:

“Kimsiniz?”

“Pruşasb’ın çocuklarıyız.”

Aynı muhafız tekrar bağırdı:

“Kapıyı açın!”

Üzerine demir kalkan geçirilmiş ahşap kale kapısı açıldı. Zerdüşt bohçasını sırtına alarak kapıdan içeri girdi, Medyumah da arkasından. Eli mızraklı muhafızların yanından geçtikten sonra Zerdüşt Medyumah’a dönerek, “Bu akşam Şiz’in tüm sokaklarını tek tek dolaşmak ve eski dostlarla görüşmek istiyorum” dedi. Kale kapısı ürküten bir ses tonuyla arkalarından kapandı.

“Zerdüşt!”

Durdu. Arkasından kendine seslenen genç bir savaşçıydı.

“Hürmüzan, sen misin?”

“Evet, benim ya, bu topraklara savaşçı da lazım biliyorsun.”

Hürmüzan, Zerdüşt’e doğru geldi. Kucaklaştılar.

“Keşke bu toprağın tüm savaşçıları senin gibi olsaydı.”

Zerdüşt’ün pazılarını sıktı.

“Aziz Zerdüşt, seni görmeye geleceğim.”

Ardından elini pazılarından çekti. Zerdüşt tebessüm ederek, “Sağlıcakla kal Hürmüzan” dedi.

Sokaklardan geçerken bazı evlerin giriş kapısı üzerine nakşedilmiş aslan ve yaralı inek figürlerine baktı. Bilge Behram’ın evinin önüne kadar geldiler. Kapı yarıya kadar açıktı. Kapının üst kısımları yıkılmış, üzerindeki resimler, zamanın tozuyla tozlanmıştı. Zerdüşt’ün iki adım önünde yürüyen Medyumah durdu ve Zerdüşt’e dönerek, “Hayırdır, neden durdun?” diye sordu.

Behram’ın yarı açık evinin kapısını işaret ederek, “Mümkünse içeriyi görmek istiyorum” dedi.

“Bu evin bir sahibi var ama...”

“Kim sahibi?”

“Behram gibi yalnız yaşayan bir adam.”

“Onu görmek istiyorum.”

Medyumah kapıyı aralayıp içeri girdi, Zerdüşt de arkasından. Kapı ve avluda biten yabancı otlar arasından geçerek evin tek odası önünde durdular. Dağınık saçları, zayıf bedeniyle odanın duvarına yaslanmış oturan adama selam verdiler:

“Mutlu yaşa!”

“Siz de mutlu yaşayın!”

“Bugün haşere öldürme günü, sen ise evde bir başına oturmuşsun?” dedi Medyumah.

“Benim farelerle konuştuğumu herkes biliyor. Oysa tutmuş fareleri öldürüyorlar. Onları öldürseler ben kiminle konuşurum, kimsenin beni düşündüğü yok.

“Benimle konuşursun” dedi Zerdüşt. Medyumah da aynısını söyledi.

“Bugün omzumdan tutuyorsunuz ama yarın boynuma hançer dayarsınız, içinizdeki zehri yüzünüzdeki gülücüklerle gizlemeye çalışıyorsunuz. Hançerlerinizi nereye sakladınız, siz onu söyleyin?”

“Üzerimizde hançer filan yok. Bizim silahımız sevgimizdir.”

“Sizin sevginiz kör bir bıçak gibidir. Acımasızca kesmekten başka bir işe yaramaz.” Ardından karşı duvarın dibinde ölmüş yatan iki fareyi göstererek, “Beni farelerimle yalnız bırakın” dedi. “Buraya gelip farelerimi öldürdüler. Şimdi kimlerle konuşurum ben? Ne yaparım, bilmiyorum?”

Zerdüşt yerde oturan adamın karşısında yere çökerek, “Benimle konuşursun” dedi. Medyumah da ağabeyi gibi yere çökerek, “Evet bizimle konuşursun” dedi.

“Beni dehlizlere atmak için mi geldiniz buraya?”

“Hayır, bizler senin dostlarıyız.”

“Beni dehlize atanlar da biz senin dostlarınız diyorlardı. Bu fa-

reler benim beş yıllık dostlarımdı. Birbirimizle konuşur, oyunlar oynardık, beraber yemek yerdik. O beş yıl boyunca neredeydiniz? Diğerleri neredeydi, hı?”

“Buradaydık, Şiz’de” dedi Zerdüşt.

“Farelerimi öldürmeye geldiyseniz bilin ki sizden önce başkalarını onları öldürdü.”

“İnsanın derdi neden hiç bitmez, anlamıyorum? Hüma kuşu neden insanlardan kaçır onu da bilmiyorum? Bu dünyada yaşayabilmek için taş kalpli olmak gerek, çakıl taşı gibi iki de gözün olması lazım. Bu ev, bu diyarın kahr evi olup çıktı.”

Ardından kalktı Zerdüşt, gözü duvardaki rafa takılınca durdu. Raftaki sayfaları kemirilmiş kitabı gördü. Rafa doğru giderek kitabı eline aldı ve başladı sayfalarını çevirmeye.

“Bilge Behram’ın kitabı bu, fareler kemirmiş baksana.”

Pür perişan hâlde yerde oturan adama döndü.

“Mümkünse bu kitabı almak istiyorum” dedi ve kitabı sırtındaki bohçaya koydu. Ardından “Hadi Medyumah” gidelim dedi.

Sokağa çıktılar.

“Babam geliyor” dedi Medyumah.

“Kırdan, haşere öldürmeden geliyor herhâlde.”

Pruşasb uzaktan Zerdüşt ile Medyumah’ın geldiğin görünce durdu.

“Zerdüşt!”

Zerdüşt hızla babasına doğru koştu. Babası öne çıkarak elindeki kanlı haşereliği yere atıp oğlunu kucakladı, öpüp kokladı.

“Oğlum, Zerdüşt’üm...”

Babası ve kardeşiyle beraber eve doğru yürüdüler. Avluya girer girmez üst kattaki salonda duran annesini gördü. Duğdu oğlunun

geldiğini görünce hızla basamaklardan avluya indi. Annesine sarılırken Zerdüşt gözyaşlarını tutamadı. Annesi hıçkırıklara boğulmuştu.

“Bizleri unuttun mu oğlum?”

“Olur mu anne, o nasıl söz?”

Oğlunun yanaklarını öptü.

“Hadi öyleyse içeri girelim. Uzak yoldan geldin, dinleniver biraz.”

Hep beraber odaya girdiler. Zerdüşt, halının ortasında duran Mutluluk Divini görünce annesine döndü.

“Bu Div hâlâ gülüyor anne!”

Babası oğlunun esprisini duymamış gibi yaptı. Zerdüşt yere, babasının karşısına oturdu.

“Yine aynı sözler mi oğlum dedi annesi?”

“Hangi sözler anne?”

“Kerpenleri rahatsız eden sözler. Onlar atalarımızın inancını koruyan yüce insanlardırlar oğlum. Mitra’yı, İzedlerimizi ve Divleri öven yine onlardır. Ölülerimizin ruhunu bu sözlerinle incitme lütfen!

“Anne ölülerimizin ruhu benim sözlerimden incinmez merak etme sen, onların ruhu Divlere taptığımız takdirde incinir. Bu dünya, Divlerle İzedlerin savaş alanıdır. Beden ve ruh savaşı. Beden savaşı bu dünyayı defalarca harap ve inşa etmiştir. Ruh savaşı ise görünmez, en zorlu savaş da ruh savaşıdır zaten. İnsan ruhunda iyilik ve kötülüğün zorlu savaşı verilir. İyilik düşüncesi, mutluluk ve sevgi yolunu seçer, kötülük düşüncesi ise elinde hançer, yüreklere ölüm ve kan tohumları eker.”

Duğdu oğlunun yanına oturarak şefkatle yüzüne baktı. Alnına düşen saçlarını kulaklarının arkasına götürdü.

“Ben anneyim, bana savaştan söz etme yavrum. Sözlerinden sevdiklerimizin öldüğünü ve evlerinin yıkıldığını anlıyorum.

Bana barıştan söz et, mutluluktan, birkaç gün sonra sesini duya-
cağımız çalgıdan...”

“Çalgı mı? Ne çalgısı? Ben mi? Sana çalgıdan söz eden oldu
mu anne?”

Utanarak başını öne eğdi. Babası hemen söze atıldı:

“Artık evlenmelisin oğlum! Vaktin geldi geçiyor.”

“Henüz yapmam gereken bir sürü iş var baba, hâlâ öğreneceğim
çok şey var.”

Annesi araya girdi:

“Kim öğrendiklerinin sonunu getirmiş ki sen getiresin oğul!
Sana öyle bir kız bulmuşum ki sorma? Görür görmez seveceğin-
den adım gibi eminim.”

“Kim bu kız anne?”

“Dur da sana biraz su vereyim, önce biraz soluklan sonra konu-
şuruz.”

“Söyle anne, suyu sonra içerim.”

“Lohrasp’ın kızı Anahit. Tanıyor musun? Güzel, tatlı dilli bir
kız. Ne diyorsun?”

“Oyun arkadaşımdı. Küçükken oyunlar oynardık beraber. Yıl-
lardır görmüyorum kendisini.”

“Yıllarca görüşür, senelerce konuşursunuz artık.”

“Sen en iyisini seçersin zaten, bunda şüphem yok anne.”

Annesi su getirmek için odadan dışarı çıktı. “Demek Anahit ha!
Vay be!” diye söylendi düşüncelere dalarak. Annesinin ayak ses-
lerini başucunda duydu.

“Suyunu iç oğlum, afiyet olsun!”

Annesinin elinden kâseyi aldı, kereviz otlu su kâsenin içinde
tekrar Ramis’in hayalini gördü. Suyu içtikten sonra kereviz otunu

kâsedden çıkarıp kokladı ve kâseyi annesine geri uzattı.

“Afiyet şeker olsun yavruma, İzed Mitra’dan sana sağlıklı bir beden, mutlu bir ruh, yeşil bir tarla ve çok sayıda büyük ve küçükbaş hayvan vermesini diliyorum!”

“Benim için iyi bir ruh istemen yeterlidir anne, gerisi önemli değil.”

“Senin için Mitra’dan iyi bir ruh istiyorum!”

27

Üzerinde beyaz döpiyesle mutluluk Divinin karşısında bir başına oturuyordu. Avluda çeng çalınıyordu. Babası kendisine seslendi:

“Zerdüşt!”

Yerinden kalkarak babasına doğru gitti. Babası oğlunun elinden tutarak onu salona çıkardı. Mehrfüruh çeng çalıyor, kadın ve erkekler ise oynuyorlardı. Babası oğlunun elini bıraktı, bu sefer gözlerinin içine baktı.

“Mabede gitmeliyiz oğlum.”

“Ben o mabede adımımı atmam demiştim hatırlarsan baba.”

“Ne ya gitmeyecek misin şimdi?”

“Hayır gitmeyeceğim.”

Oğlunun pazılarını sıkarak yüzünü yüzüne yaklaştırdı.

“Peki, nasıl evleneceksin? Söyler misin? Mabetsiz, tapıaksız, Kerpenler olmaksızın, düğünü nasıl yaparsız söyler misin? Hı, nasıl?”

Babasının endişeli gözlerine baktıktan sonra cevap verdi:

“Evlenme duasını sen oku baba, sen de en az Kerpenler kadar kutsalsın ne de olsa.”

Oğlunun pazılarını bıraktı.

“Buradan gidiyorum, kimsenin yüzüne bakacak hâlde değilim.”

Merdivenlere doğru yöneldi. Zerdüşt, bileğini tutarak, “Baba!” dedi hemen. Pruşasb yüzünü ekşiterek oğluna baktı. Zerdüşt babasına yalvarırcasına konuştu:

“Baba, canlılara eziyet edilen yere girmeyeceğime dair kendi kendime söz verdim. Orası mabet değil, işkence odasıdır. Kutsal yerde canlılar kurban edilmemelidir.”

Ardından babasının bileğini bıraktı. Babası oğlunun omuzlarını kolları arasında aldı.

“Ne dediğinin farkında mısın oğlum? Buradan gitmemi, bir daha Şiz’i görmememi mi istiyorsun sen? Gideyim mi kalayım mı sen söyle?”

“Baba neden beni anlamak istemiyorsun?”

“Gideyim mi?” Ağlayacak gibiydi, sözcükler boğazının düğümünü açıverdi aniden. “Gidiyorum daha fazla bu ayıba katlanamam. Hoşça kal!”

Elini oğlunun omuzlarından çekerek basamaklara doğru döndü.

“Dur baba gitme kal... Senin hatırın için mabede geleceğim.”

Tekrar oğluna döndü, bu sefer sevinmişti. Oğluna sarıldı, yanaklarından öptükten sonra merdivenlerden avluya indi. Avluda nefes nefese kalmış oynayan kadın, erkek ve çocukların arasından, üst kattaki salondan kendilerine bakan Zerdüşt’te seslendi:

“Zerdüşt, aslanım hadi sen de gel bize katıl. Hadi utanma gel!”

Medyumah Zerdüşt’ün elinden tutarak onu avluya, kalabalığın oynadığı alana indirdi.

“Açılın damat geliyor!”

Babası oğlunun elinden tuttu.

“Hadi Zerdüşt başla da görelim.”

Babasıyla kardeşi arasında oynamaya başladı. Başını kaldırıp karşıdaki pencereye baktı. Anahit pencerede durmuş kendisini izliyordu. Bir süre beraber oynadıktan sonra babası eğilip kulağına, “Hadi Zerdüşt, mabede gitme zamanı” dedikten sonra misafirlere seslendi:

“Mabede gidiyoruz!”

Çocuklar; “Mabet! Mabet!” diye bağırmaya başladılar.

Mehrfüruh elinde çengiyle kapıya doğru yöneldi. Kadın ve erkekler oynayarak arkasından sokağa çıktılar. Zerdüşt ile Anahit kendileri için hazırlanan gelin arabasına bindiler. İki beyaz ineğin çektiği gelin arabası mabede doğru hareket etmeden önce Duğdu, gelinle damadın bileğini beyaz renkli bir iple birbirine bağladı. Babası ineklerden birinin boynuna vurarak arabayı hareket ettirdi. Kadın erkek ve çocuklar arabanın arkasından mabede doğru yürüdüler. İbret taşının yanından geçerken Zerdüşt, ineklerin yularını sertçe kendine doğru çekti. Babası yanına gelerek, “İbret taşına bakıp ibret alıyorum desene oğlum” dedi. Zerdüşt yerde yatan insan şeklinde yontulmuş taş sessiz sedasız öylece baktı.

“Hadi Zerdüşt, daha ne duruyorsun.”

Tek kelime etmeden taş bakmayı sürdürdü. Gelinle birlikte arabadan inip mabede girdiler. Arkasından gelen kalabalığın sesini duydu. “Kan lekesine basıyorsun Zerdüşt” dedi kendi kendine. Mabedin içinde kendilerine bakıp gülen Veriş Kerpen’i gördü. Yüksek ahşap seki üzerinde oturmuş gelenlere bakıyordu.

“Kutlu olsun bu evlilik, kutlu olsun! Nihayet bize döndün Zerdüşt, kutlarım seni!”

Zerdüşt “Asla size dönmedim” diye cevap verdi içinden. Anahit’le beraber yedi taş basamağı inerek Veriş Kerpen’in karşısında durdular.

“Yukarı gelin çocuklar, yukarı!”

Altı taş basamak daha yukarı çıkıp Veriş Kerpen'in oturduğu ahşap sekinin önünde durdular. Kerpen, sağ elini önce Zerdüşt'ün ardından Anahit'in başı üzerinde gezdirerek dua okudu:

“Çocukların Zerdüşt ve Anahit yıllarca birbirini sevmek, sağlıklı, iyiliksever çocuklar yetiştirmek için sana doğru geldiler.”

Ardından oturduğu yerden kalkıp aşağıya indi. Gelinle damat yedinci basamakta, Kerpen'in karşısında durdular. Kerpen, Duğdu'nun bileklerine bağladığı ipi çözdü. İpi, avucunda sıkarak dua ettikten sonra Anahit'in sağ avucunun içine koydu. Altın işlemeli beyaz şalı omzundan alarak bir ucunu Zerdüşt'ün diğer ucunu da Anahit'in omzuna attı.

“Yayın oka ihtiyaç duyduğu gibi erkek de kadına ihtiyaç duyar. Aynı şekilde okun yaya ihtiyaç duyduğu gibi kadın da erkeğe ihtiyaç duyar...”

Gözlerini yumdu, dudaklarını oynattı. Zerdüşt ile Anahit de gözlerini yumdular.

Kerpen'in sesi duyuldu:

“Kutlu olsun bu evlilik! Bundan sonraki hayatınız Mitra'nın dostu güneş gibi parlak olsun!”

Zerdüşt gözlerini açıp bir adım öne çıktı ve Kerpen'in elini öptü. Kerpen de onu alnında öptü. Beyaz şalı omuzlarından alarak kendi omzuna attı ve Anahita'ya seslendi:

“Bundan sonra sen de Pruşasb'ın çocuklarından birisin.”

Gelinle damat taş basamaklardan aşağı indiler. Aşağıda kendilerini bekleyen Pruşasb oğlu Zerdüşt'ün alnından öptü. Duğdu da Anahit'in. Anahit'in annesi hıçkırıklara boğulmuş ağlıyordu. Kızına sarılarak yanaklarından öptü. Mabetten dışarı çıktılar. Mabedin önünde Mehrfüruh çenginin tellerine vurdu tekrar. Kadın ve erkekler döktükleri tere aldırış etmeksizin oynuyorlardı. Tütsü dumanları arasında evin yolunu tuttular. Babası oğluna seslendi:

“Neden durdun oğlum?”

Araba yola devam etti.

“Medyumah! Medyumah!”

Behram’ın evini gösterdi Medyumah’a.

“O farelerle konuşan adamı eve getirir misin?”

“Gelmez.”

“Tut elinden zorla da olsa getir onu, yemek yesin, şarap içsin, çeng dinlesin...”

“Gelmez Zerdüş, kesinlikle gelmez.”

“Sen gelmesi için ısrar et.”

“Daha önce de ne kadar ısrar ettiysem eve getiremedim onu. Yalan atıyorsun diyor, başka bir şey demiyor. Beni dehlize kapacaksın diyor.”

“Öyleyse ona yemek ve şarap götür.”

“Olur götürürüm.”

Derken eve vardılar. Gelinle damat üst kata çıktılar. Salona girmeden önce ayaklarındaki çarıkları çıkardılar. Duğdu oğlunun pazılarını sıkarak sordu:

“Şans taşı nerede oğlum?”

“Şans taşı mı?”

“Evet.”

“Attım onu anne.”

“Attın mı, o annemden bana yadigârdı. Neden öyle yaptın oğlum?”

“Anne hiçbir taş bereketi artırmaz, şans getirmez anladın mı? İki şey malı artırır, biri zekâ diğeri çaba, o kadar...”

Oğlunun pazılarını bıraktı. Zerdüş annesinin ürken bakışlarını

fark etmişti.

“Benden uzaklaşmış gibi bir hâlin var oğlum!”

“Hayır anne, senden uzaklaşmadım, aksine hiç bu kadar seni kendime yakın hissetmemiştim.”

Üzülerek de olsa başını salladı.

“Senin için endişeleniyorum oğlum. Başına kötü bir iş gelmesinden korkuyorum.”

“Küçük bir taş yüzünden mi?”

Eşiyle birlikte salonun sonundaki odaya geçip kapıyı arkalarından sürgülediler. Odanın içi çok güzel kokuyordu. Anahit’in karşısında durdu. Yüzünü tül duvakla örtmüştüler.

“Duvağı kaldırabilir miyim?”

“Tabii ki.”

Yüzündeki duvağı kaldırıp yavaşça siyah saçlarının üzerine attı.

“Güzelle iyi bir olursa dünyada Div namına bir şey kalmaz!”

Ay gibi parlak bir yüzle kapkara iki iri göz kendisine bakıyordu. Avludan çengin nağmeleriyle beraber şarkı sözleri yükseliyordu hâlâ; “O güzel kızı görünce...”

Odadaki rafa doğru gitti. Şarap sürahisini eline alarak tepsinin üzerinde duran kadehleri ağzına kadar doldurdu.

28

Kale burcunda nöbet tutan muhafıza seslendi:

“Kapıyı açar mısınız?”

“Kimsiniz?”

“Pruşasb’ın oğlu Zerdüşt ve eşi Anahit, yanımızda da bir inekle iki koyun var.”

“Hayvanlar için iki gümüş, iki de bakır sikke ödemeniz gerek.”

Avuç içini yukarı doğru tutarak, “Burada sikkeler” dedi. Kapı yavaşça açılmaya başladı. Hayvanları kapıya doğru sürdü. Kapının önündeki muhafıza sikkeleri uzattı. Muhafız, “Güle güle” dedi gülümseyerek. Kapıyı geçtikten sonra arkalarına baktılar, kapı kapanana kadar kendilerini uğrulamaya gelmiş Pruşasb, Duğdu ve Medyumah’a el salladılar.

Vakit öğleyi bulduğunda yolu yarılamıştılar. Uzaktan servi ağacını gören Zerdüşt eşine, “Orada bir dere var, gidip biraz su içip dinlenelim” dedi. Derenin başına vardılar. Zerdüşt dizleri üzerine çökerek su içti. Başını kaldırıp eşine, “Güzel, berrak bir su, sen de iç” dedi. Anahit, ayakları üzerine çömelerek dereden su içerken Zerdüşt de konuşmaya başladı:

“Bu dere ta Abana köyüne kadar gidiyor.”

Biraz dinlendikten sonra bohçalarını sırtlarına attılar, otlanan hayvanları toplayarak yola devam ettiler. Üzerinde bulundukları tepeyi aştıktan sonra düz bir ovaya çıktılar. Anahit Abana’nın toprak evlerini görünce durdu.

“Zerdüşt, duyuyor musun sen de?”

“Neyi?”

“Bir sesler duyuyorum.”

Zerdüşt kulak kesildi.

“Evet, ben de duydum.”

Köye yaklaşmış sayılırlardı.

“Bir kadının çığlıkları bunlar.”

Anahit parmaklarıyla çenesini tutup sese iyice kulak verdi:

“Bir kadın ağıt yakıyor Zerdüşt.”

“Birileri ölmüş herhâlde!”

Köye doğru koşar adımlarla hızla yürüdü, iyice yaklaştıklarında durup bağırdı:

“Heyyyyyyyy!”

Cevap veren olmadı.

“Köye gitmeliyim. Uzaktan bir kadın gördüm, yüzüne gözüne vuruyordu. Ben gidiyorum sen beni burada bekle.”

Kadının biri feryat ediyordu:

“Öldürdüler! Öldürdüler!”

“Gelmeyecek olursam ineği ve koyunları alıp gidersin. O evi görüyor musun?”

Dağın eteğindeki evi işaret etti. Anahit elini alnına dayayarak kocasının gösterdiği yöne doğru baktı:

“Evet görüyorum.”

“O eve kadar yarım fersah yol var.”

“Sensiz mi gideceğim?”

“Evet, dönmeyecek olursam bensiz gideceksin.”

“Ya beraber gideriz ya da beraber döneriz. Seni yalnız bırakmam.”

“Anahit, canım dediğimi yapar mısın lütfen! Nereden biliyorsun belki haydutlar basmıştır orayı ya da ne bileyim birileri cinayet işliyordur orada...”

“Kaçabilecek ayaklarım, onlara karşı koyabilecek elim var, armut toplamıyor bu eller.”

“Kılıcın olduğu yerde senin ellerin ne yapar, söyler misin? Şimdi otur burada ve beni bekle, yere tükür, kuruyana kadar dönmezsem sen git.”

“Sakın perili vadiye gitme Zerdüş.”

“Orada periler yok, benim senin gibi adamlar var, ben gidiyorum baksana kadın bağılıyor.”

Kendi kendine, “Durup Anahit’e biraz daha mı baksam. Belki de bu onu son görüşüm olur, kim bilir, sevgilim, canım benim, bir tanem seni çok seviyorum” dedi. Ardından hızla koşmaya başladı. Köyün ortasına gelince durdu. Ortalıkta kimsecikler yoktu. Bir evin kapısı önünde koyun ölüsü gördü. Kapıya doğru yürüdü. Durup içeriye seslendi:

“Kimse yok mu?”

Cevap veren olmadı. Kapalı ahşap kapıyı yumrukladı ve tekrar seslendi:

“İçerde kimse yok mu?”

Kapıyı itip içeri girdi. Kadının biri korkmuştu, yarı karanlık odaya sığınmış dua ediyordu:

“Ey büyük Mitra! Korum bizi, merhamet et!”

Elini kadının başına doğru götürerek saçlarına dokundu.

“Korkmayın, lütfen korkmayın!”

Kadın saçlarını yolmaya başladı, ağlayarak diğer odaya girdi.

“Gel, gel gör!”

Zerdüşt kadının arkasından odaya girdi. Gördüğü manzara karşısında kanı dondu. Gözlerine inanamıyordu. Adamın biri kanlar içinde sırtüstü yerde yatıyor, yanında da genç bir çocuk uyuyor gibi görünüyordu. Kadın göğsünü yumrukladı.

“Beni bu dünyada bir başına koydular.”

“Kim yaptı bunu?”

Kadın ağlayarak başını sağa sola salladı.

“Haydutlar, eşkıyalar! Erkekleri öldürdüler, kızları ve hayvanlarımızı alıp götürdüler.”

Kadına ne söyleyeceğini, onu nasıl teselli edeceğini bilemiyordu. Kendi kendine söylendi:

“Babam, kardeşim, kız kardeşim! Size söz veriyorum ölene kadar kötü ruhlarla savaşağım!”

Ardından kadına seslendi:

“Şiz’e, şehrin hâkimine kimseyi gönderdiniz mi?”

“Sağ kalan bir adam Şiz’e gitti ama...”

Yerde yatan adamın siyah sakalına, kanayan boynuna baktı sonra da yanında yatan gencin yüzüne. Odadan dışarı çıkıp diğer odaya girdi. Kadın arkasından geldi.

“Oğlum için bir şey yapamaz mıyız? Vücuduna hiç yara almadı. Başına güzle vurdular sadece, çok da hızlı vurmadılar.”

Cevap vermedi. Kadın bu sefer de karşısına geçti:

“Belki yaşıyordur.”

“Adı ne?”

“Erdevan.”

“Hekimin görmesi gerek, ben hekim değilim.”

“Öyleyse bir umut var. Oğlumu sana havale ediyorum ey Mitra!”

“Haydutları tanıyor muydunuz?”

“Hayır... Dağlarda yaşıyorlar, buralarda kimse onları tanımaz. Nereli olduklarını ancak İzedler bilir, biz bilmeyiz.”

“Ölüleri gömmeliyiz.”

“Gömmek için şehirden bir Kerpen gelecek. Erdevan tek oğlumuzdu bizim.”

“Sabretmelisiniz, başka bir şey diyemiyorum, çok üzgünüm.”

“Sağ ol, delikanlı çok sağ ol!”

Kapısı açık duran odadan dışarı çıktı. Çıkarken kadının acıklı

sesini duydu:

“Yıllarca mutluluk için umut tohumları ektim, oysa şimdi oturmuş acı ve dert tohumları biçiyorum.”

Başka bir kadının ağıtlarını duydu. Yaşlı kadın yüzünü gözünü tırmalıyordu. Zerdüşt’ü görür görmez kaçıp saklandı.

“Neden benden kaçırıyorsun anneciğim, ben haydut değilim, sevgili Anahit hâlâ yerinde misin?” dedi kendi kendine.

Arkadan biri seslendi:

“Zerdüşt!”

Sesin geldiği yöne döndü. Karşısında duran Anahit’ti. Rengi benzi solmuş, korkudan taş gibi bembeyaz kesilmişti. Derin bir nefes aldı.

“Korkudan ölecektim nerdeyse... Kadın neden ağlıyormuş?”

“Haydutlar köyü basmış, ne bulmuşlarsa alıp götürmüşler, erkekleri öldürmüşler.”

“Öldürmüşler mi?”

“Evet öldürmüşler. Divlere tapan namussuz haydutlar...”

İkisi de sessizliğe gömüldü bir an. Sonra Anahit söze başladı:

“Zerdüşt, Divlere bulaşma. Seni helak ederler sonra...”

“Bırak helak etsinler edebiliyorlarsa... Bırak ne güçleri varsa gösterson, öfkelerini başıma kussunlar, kusabilirlerse... Masmum insanların öldürülmesine daha fazla katlanamam. Dünyayı bayındır eden, tarlaları yeşillendirip bize ekmeğimizi veren insanların ölümüne daha fazla tanık olamam.”

“Zerdüşt, sevgilim, sus lütfen! Sözlerin beni korkutuyor. Bak her an bize saldıracaklar diye ayaklarım titriyor. En azından onlar hakkında düşündüklerini dillendirme. Bırak içinde kalsın, içine at, söyleme.”

“Bırak duysunlar... Hani neredeler? Ben Zerdüşt Spitman, sizi lanetliyorum. Öfkelenin bana karşı hadi bekliyorum. Gösterin öfkenizi. Çıkarın hançerlerinizi, boşaltın içinizdeki kini. Masumların ölümünü görmeye katlanamam ben. Ben mutluluktan, neşeden yanayım, gam ve kederden yana değil. Gelin hadi bekliyorum, sizi aşağılık büyücüler gelinnn!”

“Zerdüşt lütfen, sus, ne olursun!”

“Dilim sussa dahi gönlüm susmaz, içimdekiler Dahiti ırmağı gibi kaynayıp coşuyor, görmüyor musun?”

“Bırak gönlün coşsun ama dilin sussun bari. Daha fazla Divlerin korkusuyla yaşayamayız biliyorsun...”

“O babayla oğlun görüntüsü gözlerimin önünden gitmiyor bir türlü. Gözlerimin önünden gitseler bile görüntüleri yüreğimden silinmiyor. Suçları neydi, hı, söyler misin? Ekin ekip yararlı hayvanlar yetiştirmek mi? Bir anneye yalan söyledim, yalan söyleyerek onu çocuğunun ölmediğine inandırmaya çalıştım. Zavallı kadın, oğlu hâlâ yaşıyor sanıyordu, öldüğünden habersizdi.”

“Zerdüşt inek nereye gidiyor baksana.”

Zerdüşt köye doğru yürüyen ineği geri çevirdi. Koyunlar daha önde gidiyordu.

“Tepenin üzerinde duran Bilge Berzin’i görüyorum.”

Eliyle karşıki tepeyi işaret ediyordu.

“Zürvan için akşam duası ediyor.”

“Bahsettiğin bilge o mu?”

“Evet.”

En önde giden koyunu da geri çevirdikten sonra kendisini bekleyen sevgili eşi Anahit’in yanına vardı...

29

Tepeden yukarı çıkarken Bilge Berzin'in sesini duydu:

"Zerdüşt!"

Merdivenlerden aşağı inip Zerdüşt'ü kucaklayarak karşıladı. Alnından öptü.

"Tebrikler Zerdüşt, gelin hanıma selam olsun... Bizi tanıştırmayacak mısın Zerdüşt?"

"Lohrasb'ın kızı Anahit."

"Güzel bir isim. Lohrasb'ın kızı ha... Babasını tanırım, iyi bir insandır. Ömür boyu mutluluklar dilerim ikinize de."

Başını çevirip üst katın merdiveninden kendilerine bakan Mehrasuman'a seslendi:

"Damatla gelini görmeyecek misin Mehrasuman?"

Hep beraber merdivenlerden yukarı çıktılar. Mehrasuman, Anahit'le kucaklaşıp tebrik etti:

"Ne güzel bir gelin, bugüne kadar gördüğüm en güzel gelin!"

"Düğüne gelmeniz için haber gönderdim, neden gelmediniz?"

"Buradan ayırlamazdık Zerdüşt, umarım bizi bağışlarsın."

Havuzun yanından geçtiler. Zerdüşt balıklara selam verdi.

Odaya geçtiler, Zerdüşt ile Anahit Bilge Berzin'in karşısında yerde oturdular. Mehrasuman da Anahit'in yanına oturdu. Berzin Zerdüşt'e bakarak konuşmaya başladı:

"Ancak ölümün ayırabileceği bir evlilik yaptığınızı görüyorum... Neden düşüncelisin Zerdüşt?"

"Bugün ürkütücü şeyler gördüm de onları düşünüyordum. Haydutlar Abana'ya saldırmıştı. Erkekleri öldürmüş, kızları ve hayvanları alıp götürmüşlerdi."

Mehrasuman, “Haydutlar mı?” diye cılız bir çığlık attı.

“Ne zaman bu insafsızların elinden kurtulacağımızı bilmiyorum” dedi Berzin.

“Ne zaman bir yere yerleşir ve toprağı eker, ev yaparlarsa işte o zaman onlardan kurtuluruz.”

“O günü görür müyüz acaba?”

“Mutlaka görmeliyiz.”

“Bilmem ki insanoğlu ilginç bir varlıktır. İçindeki kin ve öfkeyi öyle kolay kolay yenemez. Umarım Zürvan haydutları yok eder de onlardan kurtuluruz. Bilmiyorum ama sanırım her insanın aradığı bir şey var? Sen ne düşünüyorsun bu konuda?”

“Evet, insan daima bir şeyler arar, aradığı şey sevgi ve şefkatten başka bir şey değildir. Fidan eken, yararlı hayvan besleyen, kendini bilgiye adayan, savaşı barışa çeviren, hüznü mutluluğa dönüştüren, şu acı hayatta dertli gönülleri sevindiren, iyilikten yana olan, güzel nasihatler eden...”

“Güzel düşünüyorsun Zerdüşt. Görünen o ki bayındır, güzel ve mutlu bir dünya arzuluyorsun. Güzel düşünüyorsun! Yorgun görünüyorsunuz, isterseniz biraz dinlenin sonra konuşuruz.”

İkisi de ayağa kalktı. Mehrasuman odadan çıkarken Anahit’e döndü:

“Hemen yiyecek bir şeyler getiririm.”

Zerdüşt duvara nakşedilmiş yaldızlı meyvelere baktı.

“Bugün gördüklerim bir türlü aklımdan çıkmıyor. Ruhumu, canımı sıkıyor Berzin!”

“Atalarımızın inancını biliyorsun. Onu kabullenmek sana huzur verecektir. Biliyorsun, Ahuramazda da Ehrimen de yüce tanrımız Zürvan’ın çocuklarıdır. Ahuramazda istenen iyi çocuğu, Ehrimen ise istenmeyen kötü çocuğu. İkisinde de yaratabilme potansi-

yeli vardı. Bozguncu gücü sahip Ehrimen'le savaşılabir misin?"

Zerdüşt başını sallayarak cevap verdi:

"Evet savaşılabirim."

Ardından Berzin'in karşısına dikildi. Berzin korkmuştu:

"Yedi iklimin ordularıyla bile olsa Ehrimen'i yenemezsin. O çok güçlüdür, bozguncu güçleriyle kimse baş edemez."

"Ben ona teslim olmayacağım."

Berzin Zerdüşt'e doğru bir adım öne çıktı.

"Savaş var mı ki, teslim olmayacaksın?"

"Evet, savaş var Berzin, savaş!"

"Nerede savaş?"

"İnsanların ruhunda."

"İnsan ruhu savaş meydanı olamaz."

"Mutluluk, barış, iyilik mesajı insan ruhundan kaynaklanırsa bu kaynak zamanla büyük bir nehre dönüşür, oradan Ehrimen'i temizleyen denize dökülür. Ehrimen bizim düşüncelerimizde var sadece."

Berzin odanın kapalı penceresine baktıktan sonra tekrar Zerdüşt'e döndü.

"Ehrimen'in yok olması gerekseydi, herkesten önce bunu Zürvan yapardı."

Berzin'in yorgun gözlerine bakan Zerdüşt cevap verdi:

"Ağzımı açıp konuşacak olursam farkında olmadan seni öfkeliendirebilirim ya da seni sinirlendirecek sözler sarf edebilirim."

"Ben öfke Divinin ayağını bağlamışım, rahat olabilirsin."

"Evet ama sanırım şimdi söylemenin zamanı değil, zamanı gelince söyleyeceğim."

Berzin elini Zerdüşt'e doğru kaldırarak, "Bırak öyleyse, zamanı gelince söylersin" dedi.

Zerdüşt bir an düşündü:

"Söylemek için zamanı gelmeyen sözü içimde tutmam gerek. Zamanı gelmeden önce söylersem en yakınımıdaki kişi tarafından dahi öldürülebilirim. Bekle, günü gelince söylersin."

"Günü gelince söylersin" dedi Berzin. Odadan dışarı çıkıp kapıyı da ardından çekti. Zerdüşt, odanın ahşap kapısı üzerine resmedilen yaralı ineğe baktı.

30

Karşıdaki ovaya bakarken Berzin yanına geldi. Elini omzuna atarak sordu:

"Birilerini mi bekliyorsun Zerdüşt!"

"Evet ya bekliyorum."

"Oysa senin gibi içinde çok şey taşıyanlar az şey bekler."

"Ben her zaman beklerim..."

"Neyi beklersin?"

"Bir mesaj."

Berzin şaşırmıştı:

"Mesaj mı? Kimden?"

"Bilmiyorum..."

"Belki de Zürvan'dan bir mesaj bekliyorsundur."

"Hayır, Zürvan'dan olmadığını biliyorum."

"Yoksa padişah'tan mı?"

"Hayır..."

“Büyük bir bilgeden mi?”

“Kimi geceler rüya görüyorum... En son iki yıl önce aynı rüyayı görmüştüm.”

Elini Zerdüşt’ün omzundan çekti.

“Nasıl bir rüya görüyorsun?”

“Rüyamda evin arkasındaki derenin yanında oturduğumu görüyorum. Derenin yanında otururken ansızın şiddetli bir rüzgâr esiyor. Kalkıp eve girmek istiyorum fakat bir de bakıyorum ki rüzgâr dağın zirvesinden bana mesaj getirmiş. Mesaj bana doğru geliyor. Önüme kadar geliyor, mesajı elime alır almaz rüzgâr duruyor. Mesajı açarken dağın zirvesinden kopup gelen şiddetli bir ses işitiyorum. ‘Zerdüşt!’ diye bağılıyor ses... Öyle ki tüm bedenim titriyor, derken aniden uyanıyorum uykudan...”

“İlginç... Belki de şu an karşımda yeni din getirecek birisi duruyor. Kim bilir? Senin rüyanın tabirine bakılırsa ilerde büyük bir insan olacaksın.”

“Büyük değil, iyi bir insan olmak istiyorum sadece. Bir atlı geliyor. Dörtnele sürüyor atını. Tozu toprağa katıp geliyor.”

“Belki de sana mesaj getiriyordur.”

“Hayır, sanırım o bir savaşçı, bana savaşçılardan mesaj gelmez. Bundan eminim”

“Nasıl emin olabilirsin?”

Tozun toprağın içinden çıkıp gelen atlıya baktı.

“Eminim çünkü mesajı barışseverler getirir, savaşçılar değil. Sence bu gelen bir savaşçı değil mi?”

“Hani şu benim kâhin olduğumu söyleyen savaşçı mı o?”

Savaşçı atından inip basamaklardan yukarı çıktı.

“Bilge Berzin’e selam olsun!”

“Cesur savaşıya selam olsun!”

Savaşçı Bilge Berzin’in karşısında durup derin bir ah çekti. Berzin teselli verircesine savaşıya sarıldı.

“Hoş geldin mert adam, buyur içeri geçelim.”

Salon kapısının önünde durup savaşıya döndü.

“Yıllar seni ne hâle getirmiş böyle, çok çökmüşsün!”

“Bir bardak su vererseniz sevinirim. Uzun yoldan geldim...”

Önce Berzin ardından savaşçı adam sonra da Zerdüşt içeri girdiler. Savaşçı Zürvan’ın resmini görünce dudak altından bir şeyler okudu sonra ayaklarındaki zırhı çıkartarak yarı karanlık odaya geçti. Odaya girer girmez; “Ohhh, tütsü kokusu!” dedi. Tütsülüğün yanında durarak üst üste derin nefesler çekti ardından Berzin’in yanında oturdu. Berzin eşine seslendi:

“Mehrasuman!”

Zerdüşt “Suyu ben getiririm” deyip odadan çıktı, bir süre sonra elinde su sürahiyle geri döndü. Savaşıya su verdi. Kana kana içti suyu, boşalan kadehi halının üzerine koyduktan sonra konuşmaya başladı:

“Küçük boş bir kadeh gibiydim aynen, tek bir damlayla dolup taşım. Damlalara katlanmayı bana sen öğrettin, ilkin ruh ve bedenimi, ardından arzularımı ölçüp biçmeyi öğrettin bana.”

“Eşe²¹ yardımcın olsun ve savaşlarında sana iyilik bahşetsin!”

“Teşekkür ederim. Hemen geri dönmem gerek. Askerlerim beni bekliyorlar. Bir an önce sınıra gitmeliyiz. Sizi görmek istemiştım sadece.”

“Henüz soluklanmadın bile.”

Elini kılıcın kabzasına attı.

“Seni görüp iki kelime de olsa konuşmak istedim. Şimdi gördüm ya tüy gibi hafifledim. Şimdi geldiğim gibi dönebilirim artık. Fakat üzülme, ilk fırsatta tekrar geleceğim seni görmeye.”

“Nasıl istersen savaşçı... Umarım Eşe'nin gözetiminde yıllarca yaşarsın. Adını dahi söylemedin bize. Adın ne senin?”

“Saman!”

Savaşçı kalkıp gitti. Kapıda duran atına binip gözden uzaklaştı. Zerdüşt düşündü bir an:

“Dünün savaşçısı bugünün düşünürü... Sırtındaki zırhı çıkarıp, senelerce kalmak için bu eve gelecek mi acaba? Yoksa bu toprakları korumak için sınır boylarında ölene dek savaşmaya devam mı edecek?”

Savaşçı gözden kayboldu. Zerdüşt, merdivenin en son basamağına oturarak uzaklara daldı. Durmadan düşündü, kendi kendine söylendi durdu:

“Hayır, mesajın bu yoldan geleceği filan yok, toprak yoldan gelmeyecek... Peki, nereden gelecek öyleyse? Bilmiyorum. Sudan mı? Gökten mi? Nereden?”

Arkasından kendisine yaklaşan ayak sesleri duydu. Anahit, merdivende oturmuş uzaklara dalan eşinin başında durdu. Kocasının saçlarını okşadı.

“Neden burada oturuyorsun Zerdüşt?”

“Gözüm yolda, bekliyorum.”

“Kimi bekliyorsun?”

“Mesaj bekliyorum.”

“Zerdüşt, sevgilim! Aşırı düşünmek yormadı mı seni? Perişan görünüyorsun.”

“Perişan olmayan ölü sayılır Anahit.”

“Ne diyorsun sen? Mitra, sen ey yüce sığınağımız! Ne olursun

Zerdüşt'ü kollarına al, koru onu, şu perişan hâlden çıkmasına yardım et. Kalk Zerdüşt, içeri gel seninle konuşacaklarım var..."

31

Uzaktan eve doğru yaklaşmakta olan bir toz bulutu gördü. Toz bulutunun önündeki atlı araba hızla hareket ediyordu. Açık avlu kapısından içeri girip üst kata çıktı. İçerdekilere seslendi:

"Yaşlı bilge sanırım misafirlerin var!"

"Geliyorum."

Berzin salona, Zerdüşt'ün yanına geldi. Beraber merdivenlerin önüne kadar yürüdüler. Derken atlı araba kapıya gelmişti bile. Arabayı süren yaşlı adam zorla inebildi arabadan. Berzin kendisine seslendi:

"Mutlu yaşa Mugan Hamasb!"

Hamasb nefes nefese kalmış hâlde avludan içeri girdi. İlk basamağa basar basmaz durup yukarı baktı.

"Temiz yaşa Bilge Berzin!"

Berzin merdivenlerden aşağıya inerek yukarı çıkmasına yardım etmek istedi. Zerdüşt Berzin'e izin vermedi, yaşlı adamın yukarı çıkmasına kendisi yardım etti. Yukarı çıkan Hamasb henüz soluklanmadan Berzin'e sordu:

"Bu genç adam da kim?"

"Pruşasb'ın oğlu Zerdüşt!"

Yaşlı adam başını salladı.

"Zerdüşt, Zerdüşt, acayip güzel bir isim."

Büyük salondan geçerken de Zerdüşt'ün omuzlarına dayanmayı sürdürdü. Odanın kapısı önüne geldiğinde tekrar söylenmeye başladı:

“Uf, uf, uf amma yorulduğum ha!”

Yaşlı adamın kolunu bırakıp Berzin’in ardından odaya girdi. Bir süre kapıda bekledi. Hamasb hemen kapı eşiğinde yere oturarak duvara yaslandı. Berzin de karşısına oturdu. Zerdüşt odadan dışarı çıktı, bir süre sonra elinde su sürahiyle tekrar odaya girdi. Raftaki kadehi doldurup Hamasb’a uzattı. Suyu içtikten sonra boşalan kadehi yeni tanıştığı genç adama uzattı. Zerdüşt, kadehi rafa koyduktan sonra misafirin karşısına geçip yere oturdu. Berzin söze atıldı hemen:

“Zerdüşt, akıllı bilge biridir.”

“Öyle mi? Ne güzel!” dedi Hamasb başını sallayarak.

Ardından Zerdüşt’e döndü:

“Hamasb bu bölgenin büyük Muganlarındandır.”

Zerdüşt, Hasamb’a baktı:

“Büyük Muğ Hamasb’a selam olsun!”

Hamasb bir süre Zerdüşt’e baktıktan sonra ağır aksak konuşmaya başladı:

“Bana bak evlat, bu adamın kadrini bil, ne biliyorsa öğren ondan.”

Berzin elini hafifçe dizine vurarak hayıflandı:

“Nasıl desem bilmiyorum, sizden saklayacak değilim ya, bir yıldan fazladır, ona öğretecek konu bulamıyorum.”

“Ne diyorsun sen Berzin?”

Hamasb akli karışmış şekilde Berzin’e baktı. Berzin uzun sakallarını sıvazlayarak devam etti:

“İnan bana doğru diyorum.”

Hamasb, Zerdüşt’e bakarak gülümsedi:

“Eğer Berzin diyorsa hiç şüphe yok büyük bir bilge olacaksın.”

Mehrasuman elinde büyük bir tepsiyle çıkageldi.

“Ulu Hamasb’a selam olsun!”

Hamasb yüzünden eksik etmediği tebessümle cevap verdi:

“Evin değerli hanımına selam olsun!”

Tepsiyi halının üzerine koyduktan sonra odadan çıktı. Zerdüşt, şarap dolu sürahiyi eline aldı ve Hamasb’a döndü.

“Ağzına kadar doldurmamı ister misiniz?”

“Hayır, yarıya kadar doldursan yeterli.”

Kadehi yarıya kadar doldurup Hamasb’a uzattı. Berzin ve kendisi için de doldurdu. Hamasb, kadehi başına dikti. Tek yudumda hepsini içip boş kadehi tepsinin üzerine koydu. Ardından Zerdüşt’e sordu:

“Dünyayı nasıl görüyorsun Zerdüşt?”

Zerdüşt bir süre şarap sürahisine baktıktan sonra başını kaldırarak cevap verdi:

“Mutlu ve üzgün, güzel ve çirkin, iyi ve kötü, doğru ve yalan, bayındır ve viran...”

Hamasb Berzi’e baktıktan sonra tekrar Zerdüşt’e döndü.

“Akşama kadar sayacaksın herhâlde? Evet dediğin gibidir; çünkü Ahuramazda ile Ehrimen, ikisi de iş başındadır. Şu aralar sıra Ehrimen’indir.”²²

“Umarım öyle devam etmez!”

Hamasb şaşırarak, “Evet ama öyle evlat!” dedi.

“Ne yani Ehrimenin sırası bitene kadar eli kolu bağlı oturacak mıyız?”

²² İran mitolojisine göre Ahuramazda ile Ehrimen sırasıyla dünyaya hükmederler. Her bin yılda bir değişen bu sıra dünya var oldukça devam edecektir.

Hamash işaret parmağını Zerdüşt'e doğru uzatarak öfkeli bir ses tonuyla konuşmasını sürdürdü:

"Unutma ki... Bizim mesajımız doğruluktur ve doğru olmaktadır. Ehrimen ve Ahuramazda, ikisi de Zürran'ın çocuklarıdır, Zürran ise sonsuz zamandır. Kendisi asla yaşlanmaz ama dünyayı yaşlandırmak onun görevidir..."

Zerdüşt başını sağa sola salladıktan sonra cevap verdi:

"Evet ama dünya kötülükle başlamamış da olabilir. Zürran, Ahuramazda ve Ehrimen'i yaratıp dünyayı bu ikisine emanet ettiyse kendisi ne yapıyor peki? Dünyanın hâline bakıp da Ehrimen'i uyarmıyor mu hiç?"

Hamash bir süre düşündükten sonra devam etti:

"Evlat, dünya iyilikle kötülüğün savaş alanıdır. Korku, yoksulluk, acı ve kin dünyaya hükmediyor. Cesaret, zenginlik, mutluluk ve sevgi de var tabii..."

"Ehrimen durmadan Div yaratıyor, öyle ki nereye bakarsan bir Div görürsün, Divler hayatı bize zindan ettiler. Her tarafta varlar. Evlerde, çöllerde, dağlarda, karanlıklarda, ağaçlarda her tarafta... Korku sadece korku, Ehrimen'in biz insanlara hediyesi sadece korku oldu. Divlerin azabına giriftar olmamak için sabahdan akşama, akşamdan sabaha kadar durmadan dua ediyoruz. Ne zaman mutlu olacağız, ne zaman rahat yaşacağız, söyler misiniz?"

"Şüphe imanı öldürür evlat. İnsanın içini boşaltır. Ruhundan şüpheyi at, senin için dua edeceğim."

Ardından Berzin'e dönerek, "Bu çocuk senin aklın mı?" diye sordu.

"Evet benim aklım; çünkü ne diyorsam hemen kabul etmiyor."

Berzin'e kızarcasına baktı.

"Yeni dinler şüpheyi ortaya çıkar zaten, şüphe, inanışları yok eder. Yazık bizlere, gerçekten yazık; sana, bana, hepimize... Bu

çocuk yeni bir dinden söz ediyor farkında değil misin Berzin?”

“Ben inancımdan taviz vermedim, dün neysem bugün de oyum fakat şüphe olmadı mı da...”

Elleriyle kulaklarını kapadı ve yüksek sesle Berzin’e seslendi:

“Hayır daha fazla duymak istemiyorum.” Ellerini kulaklarından çekip dizlerine vurdu. “Bakıyorum da sen de onun gibi konuşuyorsun, o mu seni yetiştirdi sen mi onu? Şüpheymiş... Şüphe mezardaki ölülerimizin kemiklerini sızlatır, inanç ve değerlerimizle saldırır. Duymak istemiyorum... Şüphecilerin sözleri kanımı donduruyor, kesinlikle duymak istemiyorum...” Sinirinden güldü ve başını duvara dayayarak gözlerini yumdu. “Hayır, duymak istemiyor, asla duymak istemiyorum...”

Berzin, gözlerini yuman Hamasb’a seslendi:

“İstirahat et, dinlen, yorgunsun.”

“Evet iyi olur, uzun yoldan geldim ne de olsa...”

32

“Anahit’i görüyorum buradan, yaktığı meşaleyi ve pencerenin arkasında duran silüetini, hatta vücut hatlarını bile. Aydınlık pencereye bakınca kendisini hatırlamam için meşaleyi sabaha kadar yanık tutacağını söylemişti. Uyuyamıyor galiba!”

Anahit, “Kılıçsız kalkansız mı gidiyorsun?” demişti.

“Evet, kılıç kuşanmayacağım. Elimde asayla gideceğim ve birkaç günlük azık, biraz da su ile...”

“Neden dağa, neden mağaraya? Bak çok şey öğrendin. Daha fazla düşüncelerini harap etme. İzin ver ben de seninle geleyim.”

“Hayır, yalnız gitmeliyim.”

Anahit, karşısına dikilmiş ve gözlerinin içine bakarak, “Peki öyleyse seni yalnız bırakıyorum ve bir daha sen istemedikçe tek laf

etmeyeceğim” demişti.

Zerdüşt, eşinin alnına düşen kara kâküllerini kulağının arkasına götürerek, “Yalnız olmalıyım Anahit, anlıyor musun, yalnız!” demişti.

“Benimle evlendiğinden beridir yalnız değilsin ama.”

Zerdüşt tebessüm ederek cevap vermişti:

“Bu evlilik asla bitmeyecek! Henüz bilmediğim gizli saklı bir sürü dünya sırrı var.”

“Dağlarda yırtıcı hayvanlar var.”

“Olsun elimde asam var” demişti kendisini sakinleştiren bir edayla...

Anahit başını öne eğmiş, halının üzerindeki nar yapraklarına bakmıştı:

“O basit ağaç parçasıyla ayılara, kurtlara karşı koyabilecek misin?” diye sormuştu.

“Ayıları, kurtları nereden çıkardın şimdi?”

...Ve Anahit’in endişeli bakışlarını görmüştü.

“Kaç gün sonra dönersin bana?”

Bir süre Anahit’in siyah gözlerine kaçamak bir bakışla bakmıştı.

“Yedi belki de kırk gün sonra.”

Anahit umudunu yitirmiş hâlde sormuştu:

“Kırk gün mü? Bunca süre benden uzak kalmaya dayanabilecek misin? Ben dayanamam, çıldırırım.”

Zerdüşt gayet sakin devam etmişti:

“Senden uzak kalacağımı kim söyledi? Benden asla uzak kalmayacaksın. O mağarada benimle birlikte olacaksın. Burada, orada, her yerde benimle olacaksın...”

Eliyle önce kalbini ardından başını işaret etmiş ve pencerenin arkasındaki karartıya tekrar bakmıştı.

“Sen de benimle olacaksın; yedi gün kal, kırk gün fazla olur” diye ısrar edince Anahit “Kim bilir belki aradığımı üç günde bulurum” demişti Zerdüşt.

Anahit, dudaklarını sıkarak, “Biliyor musun? Ben...” demişti.

Beyaz yüzü, kızarmıştı aniden: “Ben...”

“Evet, sen?”

“Ben... Karnımda çocuğumu taşıyorum...”

Zerdüşt sevinmişti:

“Ciddi misin? Harika... Demek baba oluyorum...”

“Bu aydınlık pencere yalnız kalmama izin vermiyor. Meşaledir o, aydınlık penceredir, benim karmaşık düşüncelerimdir. Gök-yüzüne bakmalıyım, karanlıktan, ay ve yıldızlardan başka bir şey görmemeli, yalnız ve bir başına kendimle halvet etmeliyim. Mesaj bu dağın zirvesinden gelmeyecek mi? Gelecekse, kalkıp daha da yukarılara çıkmalıyım, ne aydınlık ne pencere ne de onu göreceğim bir yere gitmeliyim... O gökyüzündedir, evet, gökyüzünde. Div ve Tişter²³’le savaşmaktan korkan yedi padişah görüyorum. Tişter, beyaz renkli at şeklinde Ferahkert denizi kenarında durmuş, altından ayaklarıyla yumuşak kumsalı dövüyor. Altın kanatlarını açıp saldırıyor, altın ayakları altından tozlar yükseliyor. Ferahkert denizindeki balıklar, Tişter’in altın ayaklarının sesini duyabiliyorlar. Simurg, Elborz²⁴ dağında, ağacın üzerinde durmuş dünyadaki tüm ağaçları sallayarak, rüzgârın da yardımıyla yere yeni bitki tohumları serpiyor. Ve Tişter saldırıyor, yedi padişah Tişter’in sabaha dek sürecek sonu gelmez savaşına şahit oluyor. O gökyüzündedir. İyilik göktedir. Aynen ateş gibi, iyilik

23 Yağmur tanrıçası.

24 İran’ın orta kesimlerinde yer alan sıradağlar. Mitoloji ve Fars edebiyatında en yüksek dağ olarak geçer.

ateşi gibi, tüm kötülükleri yakan ateşin yönü de göğe doğrudur çünkü gökten yere inmiştir. İlk karanlık vardı, Zürvan'ın gelişyle zaman başladı. O da Ahuramazda ve Ehrimen'i yarattı. Beyazları Ahuramazda'ya giydirir giydirmez aydınlık başlamış oldu. Ardından siyahları Ehrimen'e giydirdi. Böylelikle karanlık devam etmiş oldu. Ahuramazda İzedleri yarattı, Ehrimen ise Divleri, Divler de büyücüleri... Büyücüler, kutsal Humu²⁵ kurt kanına bulaştırarak düşmanlarına karşı kullandılar. Onlar ruhun temizliğini kabul etmiyor, kötü görüyorlar onu. Kötülüğü övüyor, iyiliğe düşmanlık besliyorlar... Ahuramazda Mitra'yı, Cista, Anahita, Tişter, Eşe, Ordibehiş, Hordad ve Behmen'i yarattı. Bu ikisinin aynı babadan olduğu, babanın da çocuklarının işine karışmadan sadece kendi sonsuzluğuyla ilgilenmesi doğru olamaz... Ey Ahura! Sen âşıksın, evet âşıksın... Ne diyorum ben? Ahuramazda ve aşk! Onu kendin gibi insan mı sandın? Evet, o âşıktır zira tüm yarattıkları insanın hizmetindedir... O mesaj Ahuramazda'dan gelmiş olamaz mı? Ahuramazda... Bana yüzünü dön, göreyim seni! Konuş benimle, tek kelime olsa bile... Biliyorum, sen göklerde sin... Meşalelerin olan yıldızları görebiliyorum... Oradasın sen, yıldızların arkasında durmuş beni, Zerdüş Spitman'ı izliyorsun, mağaradaki beni görebiliyorsun... Ben de seni görmek istiyorum, bir an dahi olsa... Uykuda seni gördüm, uzun boylu, müşfik yaşlı bir adam şeklinde yüzüme bakmaksızın yanımdan geçtin. Arkanda dizilmiş kişiler görüyordum. Sıra sıra bana doğru geliyordular, sen ise aynı dağa doğru gelmeye devam ediyordun. Dağın zirvesine vardığında ben uyandım... Yıldızların arkasındasın biliyorum, onların yanındasın, her yerdesin sen, benim gönlümde bile... Ne yazık ki göremiyorum seni... Ne sesi bu? Asamı almalıyım, kurtlar olabilir. Geldi işte... Gözleri ne kadarda güzelmiş böyle! Ceylan... Ceylan mı? Gel... Gel buraya, kaçma gel... Ne güzel geldin bak... Yolunu mu kaybettin, yoksa birileri mi seni gönderdi buraya? Gel dışarı çok soğuk, gel...

25 Zerdüş ayinleri sırasında elde tutulan ve kutsal olduğuna inanılan bir ağaç türü ve bu ağaçtan elde edilen kutsal içeceğe verilen isim.

“Dur doya doya bakayım sana! Çok merak ettim seni. Yedi kez öldüm, yedi kez canlandım... Ne kadar zordu bilemezsin... Pencerenin kenarından bir an olsun ayrılmadım, görebiliyor muydun beni? Ben... Seni göremiyordum fakat benimleydin, bir an olsun benden ayrılmadın. Geceleri kâbuslar görerek uykudan uyanıyordum. Her gece zararlı haşereler, yırtıcı hayvanlar görüyordum... Kurtlar, yılanlar, akrepler...”

“Her gece onları öldürüyordun öyleyse?”

“Hayır... Bağırıyordum, sadece bağırıyordum!”

Anahit’in arkasındaki duvara nakşedilmiş yüzünü gördü. Ne kadar da bana benziyor diye geçirdi içinden. Anahit, Zerdüşt’ün pürdikkat baktığı yöne baktı. Resmi göstererek, “Beğendin mi? Ben çizdim” dedi.

Resme daha yakından baktı:

“Çok güzel olmuş... Hatta benden daha güzel!”

Anahit cevap verdi:

“Seni böyle görüyorum ben, âşık, güzellikleri büyük gösterir, çirkinlikleri ise küçük!”

Anahit’e döndü:

“Usta bir ressammışsın!”

“Yanan meşalenin yanında görebiliyor muydun beni?”

“İlk gece... Ama sonra sadece onu gördüm. Gökteki meşalelerin ardında... Sadece onu görüyordum.”

Anahit şaşırmıştı:

“O kim?”

“Ahuramazda!”

“Demek beni unuttun, onu düşündün sadece.”

“Hayır, bir an olsun aklımdan çıkmıyordun... Her ne kadar

unutmaya çalışsam da aklımdaydın...”

Anahit derin bir nefes çekti:

“Beni unuttuğunu sanıyordum... Oysa ben her zamankinden daha fazla seni düşünüyordum. Otur yiyecek bir şeyler getireyim sana. Açsındır şimdi!”

“Doğrusu orada yalnız değildim.”

“Yalnız değil miydin? Beni kendinle götürmedin ki yalnız olmayasın!”

“Bir ceylan vardı yanımda. İlk gece geldi mağaraya... Yedinci geceye kadar yanımda kaldı... Beraberimde getirmek istedim ama bu sabah uyandığımda gitmişti.”

“Aradığını bulabildin mi orada peki?”

“Evet.”

“Ne buldun?”

“Sabır, sadece sabır...”

Anahit odadan dışarı çıktı.

“Şimdi gittiğine göre yalnız başıma düşüncelerimi tekrar gözden geçirebilirim. Dünya nereden gelmiştir? Bu çöller, dağlar, denizler nereden geldi? İlk su vardı, bitkiler sudaydı. Hepsini teker teker Ahuramazda yarattı. Peki, nasıl yaratıldılar? Bunca bitki, hayvan, taş, toprak, dağ... Yıldızlar, güneş, aydınlık, karanlık... Ahuramazda ilkin bir ağaç yarattı, tüm ağaçların anası olacak bir ağaç, ardından tüm güllerin anası olacak bir gül, sonra da sırasıyla ırmak, deniz... Yarattığı ağacın tohumlarını rüzgâr kendiyle beraber dünyanın dört bir tarafına serpti Her tarafta bitkiler açtı. Yararlı hayvanların hepsi tek bir hayvandan doğdu. Hayvanlar inekten, bitkiler Demavend²⁶ dağındaki bir ağaçtan yaratıldı. Eh-

²⁶ Tahran yakınlarında yer alan ve 5739 metre yüksekliğiyle İran'ın en yüksek dağı unvanına sahip bu dağın Mitoloji ve Fars edebiyatında özel bir yeri vardır.

rimen kötü yaratıkları yarattı. Gülün karşısında diken, köpeğin karşısında kurdu, ineğin karşısında ise sırtlan, yılan ve akrebi yarattı. Ahuramazda! Dünyaya mutluluk ve iyilik ver, cehalet, gam ve kederi içimizden söküp al. Ehrimen'le savaşımızda bizlere yardımcı ol, güçlü ve kudretli İzedlerini bu savaşta bize yardım etmeleri için gönder... Kalbin neden atıyor Zerdüş? Onu buldum... Yıldız meşaleleri arkasında olanı... Evrenin mutlak yaratıcısıdır o... Yüzünü göster bana, konuş benimle... Zerdüş Spitman'ı bul ey dünyanın hâkimi! Bul beni... Ey sürahiye benzeyen ruh ve ey beden! Mutluluk damlalarına tahammül edin, ruhum mağarada, bedenim burada, bakışlarım gökyüzünde... Buradan gitmeliyim hemen, yarın, sabahın ilk ışıklarıyla birlikte Şiz'e gitmeliyim...

34

Karanlık sokakta Medyumah'ın arkasından ağır ağır ilerliyordu. Şehir muhafızlarından birinin senini işitti:

“İyi akşamlar!”

Medyumah “Aaa!” deyip geri döndü, elini Zerdüş'ün omzuna attı.

“Dikkatli ol Medyumah! Sokaklar kapkaranlık baksana. Hangi esrarengiz mezara götürüyorsun beni?”

Elini Zerdüş'ün omzundan indirdi.

“Gidince görürsün!”

Gece karanlığında gözleri yemyeşil parlayan bir kedi yanlarından geçti.

“Ne zaman varacağız peki?”

“Sabırlıydın Zerdüş, ne oldu sana... Az kaldı, burada hemen... Şu kapı...”

“Bayağı karanlıkmış...”

Medyumah, kapının önünde durup kapı tokmağını vurdu.

Tak! Tak! Tak!...Tak! Tak!...Tak!

“Aranızdaki bir parola mı bu?”

“Evet.”

“İyi bu sayede ben de öğrenmiş oldum.”

“Sen de bizden oldun artık.”

Kapı kemik gibi sert bir ses tonuyla açıldı. Yarı açık kapıda karanlık bir erkek yüzü belirdi.

“Benim, Medyumah! Zerdüşt de benimle...”

“Hoş geldiniz, buyurun”

Kapıdan büyük bir avluya girdiler. Merdivenlerden üst kattaki salona çıktılar. Salon aşırı derece karanlıktı. Kapıyı açan adam, karanlıkta görünmüyordu. Adamın arkasından salona girdiler. Karşılarında üç kapalı kapı duruyordu. Her kapının yanında bir meşale yanıyordu.

Üzerinde uzun siyah döpiyesi olan adam, orta kapının önünde durup kapıyı vurdu:

Tak! Tak!...Tak!

Birazdan kapı açılıverdi. Adam, kapıdan başını çıkarıp kendilerine bakan gence Zerdüşt ile kardeşi Medyumah’ın geldiğini haber verdi. Genç adam misafirlerine seslendi:

“Hoş geldin Medyumah! Sen de hoş geldin Zerdüşt!”

Adam kenara çekildi, Zerdüşt ve Medyumah odaya girip kapıyı arkalarından kapattılar. Odanın sonundaki ahşap sekinin üzerinde oturan uzun saçlı, eflatun döpiyes giyinmiş adam meşalelerin titrek ışığı altında ve iki tarafındaki mum ışıklarıyla yeni gelenlere bakıyordu. Zerdüşt, Medyumah’ın arkasından yedi basmak

aşağı indi. Meşalelerin titrek ışığı, odayı baştanbaşa kuşatmış, ahşap sekide oturan adamların omzuna vuruyordu. Tüm bakışlar üzerlerine çevrildi. Medyumah odanın sonundaki yüksek sekide oturan adama saygıda bulunarak hafifçe eğildi. Ardından elini Zerdüş'tün sırtına attı, ortadaki koridordan ileri doğru beraber yürüdüler. Yüksek sekinin yanında oturdular. Yüksek sekide oturan adam konuşmaya başladı:

“Yaşamı ölümden, düzeni düzensizlikten, geceyi gündüzden, ışığı karanlıktan, yeri gökten ayıran Mitra'nın adıyla... Ey mağara dostu! Sen ey kardeşim! Ey Mitra'nın askeri! Öne çık, başına tacı giydireyim!”

Öndeki sekide oturan adamın biri ayağa kalkıp yedi taş basamaktan yukarı çıktı. Eflatun döpiyes giyinmiş adam üç basamak aşağı indi ve uçayaklı masanın önünde durdu. Masanın üzerindeki gümüş kâsenin içinden bir istavroz çıkararak adama doğru tuttu. Adam istavrozı öptükten sonra tekrar yerine koydu. Masadaki diğer kâseden ekmek çıkardı, ekmekten bir parça koparak adama yedirdi. Adam, ekmeği iyice çiğneyip yuttuktan sonra karşısındaki adamın elinde tuttuğu şarap kadehini alıp içti. Eflatun döpiyesli adam, masada duran kılıcı eline aldı, gümüş renkli tacı, kılıcın üzerine koyduktan sonra iki basamak aşağı indi. Mitra'nın taş yontusu resmi önünde durdu. Sağında ve solunda iki melek durmuştu Mitra'nın, boynunda da kırık istavroz asılıydı. Tacı kılıcın üzerinden alarak genç adamın başı üzerine götürdü. Genç adam tacı geri itti ardından alıp sağ omzu üzerine koydu.

“Mitra başımın tacıdır.”

İçerdekiler hep bir ağızdan hurra çektiler. Eflatun döpiyesli adam elini kaldırdı.

“Ey mağara dostu! Bugünden itibaren Mitra'nın askerisin. Yeni sorumluluğunu kutlarım!”

Elinde demir çubuk tutan karalar giyinmiş bir adam, basamaklardan yukarı çıkarak eflatun döpiyesli adamın önünde durdu.

Eflatun döpiyesli adam elini uzatarak demir çubuğun deri kılıflı kabzasına uzandı.

“Ey Mitra’nın askeri! Mitra’nın tuğrasını alnına dağlayacağım.”

Demir çubuğun ucunu alnına götürerek bastırdı. Mitra’nın askeri gözkapaklarını sıktı, bir süre kapalı tuttuktan sonra tekrar açtı. Karalar giyinmiş adam Mitra’nın yeni askerinin yanından geçti, duvardaki çan şeklindeki zili çaldı. Mitra’nın askeri olmuş adamın yüzü gülüyordu. Basamaklardan aşağı indi. Zerdüş, adamın alnına dağlanan, Mitra’nın kırık istavroz şeklindeki tuğrasına baktı. Eflatun döpiyesli adam indiği basamaklardan tekrar yukarı çıktı. Önceki sekide oturarak iki mum arasından karşısında duran adamlara bakarak konuşmasına kaldığı yerden devam etti:

“Övgülerin en güzeli gökyüzündeki Mitra’ya olsun! Bizi yaratan, her konuda imdadımıza yetişen, kolları arasına alan odur. Yıldızların önünde ve arkasında olan odur, büyük ineği ve karanlığı öldüren odur, büyük ineği öldürdükten sonra onun etinden son akşam yemeğini dostlarıyla birlikte yemesinin ardından göğe yükselen yine odur; umut edilir ki ikinci kez bize yardım etmek, bizleri sevindirmek için iner. Ateşi dünyayı sarıp, kirlileri yaktığı gün, temizleri, kendi suyunda yıkayacak ardından onları süsleyecek, tertemiz mutlu bir hayat verecektir onlara. Umut edilir ki o gün Mitra bizi temizlerden kılar.”

Zerdüş eğilerek Medyumah’ın kulağına seslendi:

“Mitra, Ahuramazda’nın yarattığı İzedlerden biridir, gökyüzündeki tanrı o değildir. O yemin edip, savaş vakti yemininden dönmeyen askerlerin tanrısıdır. Yeminini bozmayan askerler savaşta mutlaka kazanırlar. Savaşçılar, savaşa hazırlanacakları zaman, atlarının boynunu okşar ve ‘Ey düşmanlarımızı hakir eden ulu Mitra!’ diye başlarlar dua etmeye...”

“Evet doğru... Ne dedin sen?”

Ardından fal taşı gibi açılmış gözleriyle Zerdüş’e bakıp tekrar sordu:

“Sen gökyüzünün tanrısı Ahuramazda’dır ve Mitra onun yarattığı bir İzettir mi dedin? Doğru mu duydum ben?”

Ön taraflarda oturan bir adam bağırdı:

“Gökyüzün tanrısı Ahuramazda mıdır?”

Zerdüşt eflatun döpiyesli adama döndü:

“Siz söyleyin, gökyüzünün tanrısı Mitra mıdır yoksa Ahuramazda mı?”

İçerde bir gürültüdür koptu. Adam karşısındakini küçümser gibi güldü.

“Ahuramazda’yı kim yarattı? Zürvan yaratmadı mı?”

“Mitra taştan yaratılmadı mı?”

“Dünya taşından... Dünyanın örnek taşından... Dünyadan yani...”

Zerdüşt tekrar sordu:

“Dünyayı kim yarattı?”

Tekrar salonda bağışmalar oldu:

“Kim bu adam?”

“Bizden değil.”

“Ne diyor bu adam?”

Eflatun döpiyesli adam sağ elini kaldırarak herkesi sessiz olmaya davet etti. Salon bir anda sessizliğe boğuldu. Adam elini indirerek Zerdüşt’e baktı.

“Dünya önceden vardı.”

Medyumah, bir an Zerdüşt’ün bileğini sıktı. Zerdüşt, “Öyleyse Mitra bir İzettir, dünyanın yaratıcısı değildir” dedi. Mumlar arasında öfkeden titreyen yüz, “Sen kimsin?” diye sordu Zerdüşt’e.

“Ben Zerdüşt, Pruşasb’ın oğlu!”

“Buraya nasıl geldin?”

“Medyumah’ın kardeşiyim...”

Adam parmaklarını birbirine düğümledi. Medyumah söze atıldı:

“Ben onu getirdim efendim!”

“Medyumah! Gördüğün gibi kardeşin bizden değil, o bir Mitra-perest değil.”

“Evet ama hakkımızda daha fazla bilgi edinmek istiyor.”

Adamın sağ eli Zerdüşt’e doğru uzandı.

“Yanıma gel Zerdüşt.”

Zerdüşt ayağa kalkıp kalabalığın arasından geçerek basmaklardan yukarı çıktı. Eflatun döpiyesli adamın meraklı bakışları karşısında durdu. Adam elini Zerdüşt’ün omzuna attı.

“Arkadaşlara doğru dön de herkes görsün seni!”

Arkasında oturan kalabalığa döndü. Meşalelerin titrek ateşiyle kalabalığı seyretti bir süre. Elini Zerdüşt’ün omzundan indiren adam söze atıldı hemen:

“Demek Mitra İzettir diyorsun?”

“Evet, Mitra, iyi, şefkatli ve güçlü bir İzettir.”

“Yaratıcı kimdir öyleyse?”

“Ahuramazda!”

Tekrar bir kargaşa oldu içerde.

“Ahuramazda mı?”

“Ahuramazda, öyle mi?”

“Bu yeni bir din mi?”

Eflatun döpiyesli adam sordu:

“Bu hangi din öğrenebilir miyiz?”

“Barış ve sevgi dini.”

İlk sırada oturanlardan birisi söze karıştı:

“Bu adamın düşünceleri de aynen kendi gibi!”

Bir başkası sordu:

“Senin İzet dediğin Mitra’nın görevi nedir peki?”

“Uyuşma, uzlaşma ve antlaşma!”

Adam gülererek cevap verdi:

“Antlaşmaları mı koruyor? Tanrımıza bu küçük görevi mi reva gördün Zerdüşt?”

“Hayır, antlaşmaları korumak öyle sandığın gibi küçük, basit bir iş değil!”

“Küçük değil mi? Nedir öyleyse antlaşmaları korumak, söyler misin?”

“Yüzüne karşı gülüp ardından göğsüne hançer saplamamak antlaşmadan gelir, seninle yapılan antlaşmadan.”

Adam birkaç kez başını salladıktan sonra cevap verdi:

“Zerdüşt! Sen buraya yanlış geldin galiba, buraya geleceğine Ahuramazda’ya tapanların yanına gitseydin ya! Burası Mitrape-restlerin yeri.”

Salondakilerin gülüşmelerini duyunca cevap verdi:

“Doğru diyorsunuz, yanlış geldim, buraya asla gelmemeliydim.”

Aşağıya indi ve kalabalığın arasından geçerek kapıya doğru yürüdü. Medyumah arkasından yetişti. İçerdekiler seslerini yükselterek kendi kendilerine söyleniyorlardı:

“Mitra antlaşma İzedi öyle mi? Hiç gülesim yoktu!”

“Mitra, antlaşma, uzlaş... Hahahaaaa...”

“Delirmiş olmalı bu adam!”

Karanlık kapıdan sokağa çıktılar. Kapı arkalarından kapandı. Medyumah Zerdüşt'e döndü:

“Bu yeni dini de ilk kez duyuyorum Zerdüşt!”

“Bu yeni bir din değil, benim böyle bir iddiam olmadı... Bu düşlerimde ve düşüncelerimde olan şeylerdir sadece.”

Muhafızın sesini duydular:

“Rahat uyuyabilirsiniz, bizler uyanığız!”

“Senin düşüncelerinde mi?”

“Evet, benim düşüncelerimde.”

Bir çocuğun ağladığını duydular.

“Acep!”

“Nedir acep olan? Sorabilir miyim?”

“Sen... Bana göre yeni bir din getiriyorsun Zerdüşt!”

“Hayır.”

“Ne istiyorsun öyleyse?”

“Dedim ya, bunlar benim uyanık düşlerimdir.”

“Ne düşler ama!”

“Sayısız düşler... Dur sana en son gördüğümü anlatayım; çünkü sen de oradaydın.”

“Ben de mi oradaydım... Anlat bakalım neymiş?”

“Geçen seneydi, bahar bayramından geri dönüyordum. Tarladan geçerken bir de baktım elimde bir davul var. Yorgundum. Olduğum yerde uyumak istedim. Yüksek bir servi ağacının gölgesinde uzandım, yavaşça gözlerimi yumdum. Artık uyumuştum. Uykuda rüya gördüm. Bahar bayramından dönenler, ellerindeki çalgıları kuzeye doğru tutmuş geliyorlardı. Her geçen saniye kalabalık artıyordu, Şiz'lilerden daha kalabalıktılar. Çalgıların sesi

ovayı doldurmuştu. Hepsinin önünde sen, bana doğru geliyordunuz. Derken uykudan uyandım.”

“Kimi hatırladım biliyor musun? Dara’yı. Şehir şehir, köy köy dolaşan o abdal Dara’yı. O da ‘Kaybettiğim şeyi arıyorum’ deyip duruyordu. ‘Buldun mu?’ diye sorana, ‘Hayır, daha değil’ diyordu.”

“Ne var bunda?”

“Gerçek olan rüyalarımız var, uyanırken gördüğümüz şeyleri rüya sanıp ona buna anlatıyoruz’ diyordu.”

“Gerçek rüyalarımızdır zaten! Keşke onunla tanışsaydım.”

“Nerede olduğunu ancak İzedler bilir.”

“Rüyalarımız, gerçeklerimiz midir? Birkaç gün sonra yeni bir bahar bayramı gelecek... O zaman da yeni rüyalar görecektim miyim acaba?”

35

Kapıyı açıp kardeşi Medyumah’a seslendi:

“Medyumah, biraz çeng çalar mısın?”

Medyumah, yüzü terden sıırıslıklam olmuş Zerdüş’t’e baktı hayretle, yerinden kalkarak yanına gitti.

“Neyin var Zerdüş?”

“Her tarafım titriyor Medyumah, daha fazla dayanamayacağım, söylemek zorundayım. Feryat etmeliyim... Çal çengini lütfen!”

Medyumah, duvarda asılı duran çenge baktı ardından Zerdüş’e döndü.

“Ne çalmamı istersin?”

“Bildiğin en güzel şarkıyı...”

“Bildiğim en güzel şarkıyı çalacağım tamam ama söyle neden

her tarafın titriyor?”

Başını Medyumah’ın omzuna dayadı.

“Çal, çal da biraz kendime geleyim.

Başını omzundan çekti, duvardaki çengi alıp Medyumah’a uzattı. Medyumah oturup çengin tellerine dokundu. Zerdüşt Medyumah’ın başında durmuş çengin tellerinde dolaşan parmaklarına bakıyordu. Müziğin nağmeleri havada dolaşıyor, titrek bedenine nüfuz ediyordu. Dudak altından mırıldanıyordu:

“Gönlümü çalan gökteredir, gökte...”

Medyumah çengi yanındaki duvara dayayarak daha fazla çalamayacağını belirtti. Ayağa kalkarken Zerdüşt’e “İyi görünmüyorsunuz!” dedi.

“Hayır kendimi hiç bu kadar iyi hissetmemiştim. Müzik beni titremekten alıkoymuyor, melodi dilden değil, kelimelerden dökülmelidir. Söylemeliyim, feryat etmeliyim... Onu gördüm ben!”

“Kimi gördün?”

“Onu, gökyüzünde olanı...”

Medyumah, Zerdüşt’e yaklaştı şaşırarak.

“Kimden söz ediyorsun sen?”

“Ahuramazda’dan, dünyanın yaratıcısından...”

“Rüyanda mı gördün?”

Başını sağa sola salladı.

“Hayır, uyanıktım. Belki uyku ile uyanıklık arasındaydı, belki de rüyaydı. Hayır, uyanıktım... Uyumuyordum... Dahiti ırmağın su almaya gitmiştim. Ya herrü ya merrü deyip suya girdim ve gördüm onu... Irmağın kenarından bana doğru geliyordu.”

Medyumah biraz daha yaklaştı Zerdüşt’e, dudaklarına gerilmiş tebessümü açıkça görebiliyordu.

“Ahuramazda mı?”

“Hayır, Behmen’i, Emşaspend Behmen’i.”²⁷ ‘Ben de seni bekliyordum Zerdüşt’ dedi bana, ardından ‘Gidelim’ dedi. ‘Nereye gidiyoruz?’ diye sordum? ‘Seni bekledikleri yere. Servi ağacının altında büyük bir ziyafet seni bekliyor... O bekliyor seni...’ ‘Kim?’ dedim, ‘Gökyüzünde olan...’ Islak bedenimle ona doğru ilerledim. Servi ağacına geldiğimizde onu baştanbaşa nur olarak gördüm, üzerinde uzun beyaz bir elbise vardı. Ben titriyordum. ‘Soracağın soru varsa sor’ dedi bana... ‘Dünyadaki en güzel üç şeyi söyle bana’ dedim. Doyumsuz bir ses işittim; ‘Güzel düşünce, güzel söz, güzel davranış’²⁸ dedi. Duyduklarımı tekrarladım, ‘Otur’ dedi bana, oturdum. Sofrada iki kâse vardı, birinde ayva diğerinde nar! Hordat²⁹ bir kâse hum verdi elime, içtim. ‘Sen artık mutluluk ve barış peygamberisin’ dediğini işittim. ‘Bu sofrada gördüğün yedi Emşaspend insanın yedi iyi davranışını temsil etmektedir.’ ‘Nedir onlar?’ dedim. Cevap verdi; ‘Akıl, çaba, sevgi, mutluluk, bilgi, barış, kendi kendini yönetme! Şimdi git ve sessizliğine artık son ver! Sessizliğini kır artık Zerdüşt!’ dedi ve geldim... Birkaç adım uzaklaştıktan sonra durdum, arkama baktım. Ne nur vardı ne servi ağacı ne de Emşaspend...”

“Uykuda görmüşsündür.”

“Hayır, uykuda değildi, belki uyku ile uyanıklık arasındaydı, belki...”

Medyumah Zerdüst’ün omuzlarını sıktı.

“Mitra, Anahita, Mazda, Ahura, Zürvan ve diğer İzedler ne olacak peki? Halk sana inanmaz ki!”

“Ben bildiğim yoldan gideceğim, onlara da anlatabildiğim kadar anlatacağım...”

27 Ahuramazda’nın yarattığı ilk melek. İyi düşünce, akıl ve bilgeliği sembolize eder.

28 Zerdüşt felsefesinin üç ana teması...

29 Ahuramazda’nın yarattığı yardımcı meleklerden birisi.

Elini omuzlarından çekti.

“Sana zarar verirler.”

“Versinler.”

“Sana deli derler.”

“Desinler.”

“Gözünün yaşına bakmaz öldürürler.”

“Öldürsünler.”

Üzülerek başını salladı.

“İlk fırsatta seni şehirden dışarı atacaklar.”

“Atsınlar, öldürsünler, yaksınlar. Ben görevimi yapacağım... Dünyanın yaratıcısı Ahuramazda’dır. Hayat, iyiliklerin yaratıcısı Ahuramazda ile kötülüklerin yaratıcısı Ehrimen arasında yapılan bir savaştır ve ben Zerdüşt Spitman bu savaşta Ahuramazda’nın yardımcısıyım. Mesajım da; ‘Güzel düşünce, güzel söz, güzel davranışın yanı sıra barış ve sevgidir.’”

“İyi güzel ama...”

“Ama ne?”

“Ama bu yeni din demektir.”

“Her yeni mesaj yeni bir dindir.”

“Yeni din getirmenin sonu ne biliyor musun?”

“Sonu ne olursa olsun, katlanacağım.”

Medyumah Zerdüşt’ün omzunu sıkarak sesini hafifçe yükseltti:

“Seninleyim, ölene kadar sana yardım edeceğim.”

Zerdüşt, kardeşinin kendisi gibi düşünmesine sevindi. Omuzu üzerindeki elini tutarak onu kendine doğru çekip alnından öptü.

“Artık iki kişiyiz.”

“Senin için endişeleniyorum ama...”

“Düşüncesini kendine saklayanlar, ölülerdir... Biz daha ölmedik Medyumah, yaşıyoruz hâlâ. Bu gece dostlarımızı evimize davet et, gelsinler.”

“Babam ya, babama söylemeyecek misin? Ya annem?”

“Akşam olmasına henüz çok var... Babamı çağır o da gelsin. Anneye kendim söylerim.”

36

Odanın kapısı açıldı, gelen Pruşasb'dı. Kapı eşiğinden Zerdüşt'e baktıktan sonra odaya girdi.

“Medyumah, bana ve dostlarına söyleyeceğin şeyler olduğunu haber verdi, doğru mu? Söyle bakalım neymiş söyleyeceklerin?”

“Neden oturmuyorsun baba? Otursana.”

Ağır aksak oğlunun karşısına oturdu.

“Evet, seni dinliyorum.”

Zerdüşt kapıyı göstererek, “İzin ver diğerleri de gelsin baba” dedi. Babası kapalı kapıya baktı, ardından oğluna döndü.

“Medyumah haber verince merak ettim doğrusu, endişelendim...”

“Neden baba? Neden endişelendin!”

“Bilmem, endişelendim işte.”

“Henüz duymamış olduğun sözlerden mi endişeleniyorsun?”

“Söyle söyleyeceklerini Zerdüşt!”

“Sabırlıydın sen baba, neden şimdi bu kadar sabırsızlanıyorsun.”

“Dediklerini duymadıkça endişem devam edecek...”

Sağ elini oğlunun yüzüne karşı tuttuktan sonra indirip yavaşça

dizinin üzerine koydu. Zerdüşt kendi kendine mırıldandı:

“Evet; yeni, taze sözlerden herkes korkar zaten!”

Babasının kırlaşmış saçları ile kahverengi gözlerine baktı.

“Arlere³⁰ iletmem gereken mesajlar var baba, bu mesajı mutlaka onlara iletmeliyim.”

Hayretler içerisinde kalmış Pruşasb, yüzünü oğluna yaklaştıarak sordu:

“Ne mesajı oğlum?”

Babasının meraklı bakışlarını gören Zerdüşt cevap verdi:

“İyi düşün sonra cevabını ver baba.”

“Pekâlâ, dediğin gibi yapacağım.”

“Bu mesajı duyan ikinci kişi sensin baba!”

“İlk kişi kimdi?”

“Medyumah!”

Babasının nefes alış verişlerini rahatlıkla duyabiliyordu.

“Söyleyeceklerimle, bildiklerini yan yana koyup değerlendir.”

“Söyleyeceklerinle bildiklerim mi? Meraktan öldürdün beni oğlum, söyle artık şu söyleyeceklerini...”

Sırtına duvara yaslayarak konuşmaya başladı:

“Bu zamanda insanların unuttuğu tek şey düşüncedir ne yazık ki!”

“Hasta değilsin değil mi oğlum?”

“Hayır baba, hasta değilim.”

“Öyleyse benimle kafa bulma da söyle söyleyeceklerini.”

“Mesajımı duymak için hazır olman gerekir baba, sessiz sa-

³⁰ Hint-Avrupa dil ailesine mensup ırk. Burada Ari ırkının İranî kolları kastedilmektedir.

kin dinle sonra ne istersen öyle yap. Dünyanın yaratıcısı Ahuramazda'dan Arilere masaj getirdim.”

“Ahuramazda mı? Dünyanın yaratıcısı mı?” dedi şaşırarak ardından mahzun bir edayla devam etti. “Aklını Bilge Berzin'in yanında unutmadın değil mi?”

“Mesajım; ‘Güzel düşünce, güzel söz ve güzel davranıştır.’”

Geri çekilip öfkeyle oğluna baktı. Sağ elini sakalına doğru götürdü ardından sertçe yere vurdu.

“Bizim sözümüz, düşüncemiz kötü müydü de... Kerpenlerden korunasin diye seni Berzin'in yanına yolladım, sense kalkmış kendini ve aileni tehlikeye atıyorsun. Berzin'den bunları mı öğrendin sen? Hı? Ne öğrendin ondan?”

“Sabır.”

“Bu mu senin sabrın?”

“Lütfen sakın ol baba!”

Pruşasb oturduğu yerden kalktı öfkeyle.

“Yüreğime ateş düşürdün şimdi de sakın ol diyorsun. Tek bir cümlele dahi binlerce düşman edinarsın Zerdüşt. Ahuramazda'yımış! Mitra ne olacak peki? Atalarımızın dini... Halk alıştı artık dinine, kolay kolay vazgeçerler mi? Sen de kalkmış şu ana kadar inandıkları her şeyi unutsunlar diyorsun.”

“İneklerin yalvarırcasına inlediğini duymuyorlar mı?”

“İnek inliyor mu?”

“Evet, inliyor baba; ‘Size içmeniz için süt veren, yemek veren, toprağı kazan, ekinlerinizi öğüten benim’ diyor, ‘Tüm bu yaptıklarına karşılık neden bana eziyet ediyorsunuz’ diyor. İnliyor, hem de çok... Oysa güzel düşünce bize inek ve koyunlara karşı taş kalpli olamayacağımızı öğütlüyor. Mabetler, canlıların kurban edildiğı yerler olamaz baba. İyi düşünce bize, Hum şarabına

haşhaş katarak deliler gibi canlıların canına üşüşmememizi öğütüyor. Mihrigan bayramında³¹ insanların mabette yaptıklarını anlatmama gerek yok. Öyle bir günde döktükleri kanın haddi hesabı yok. Düşünceyi mabedin dışında bırakarak içeri giriyorlar. Ben de diyorum ki; güzel düşünce güzel söze, güzel söz de güzel davranışa dönüşür.”

“Keşke sen de Medyumah gibi çeng çalsaydın da bu tür sözler etmeseydin, hiç olmazsa çeng sesi adamı rahatlatıyor, senin sözlerin ise beni korkutuyor Zerdüşt. Sözlerin şehrin altını üstüne getirir, Kerpenler seni öldürmek isteyeceklerdir. Bu kadar insanın hışmından nasıl kurtulacağını sanıyorsun. Oğlum, bana bak, bu söylediklerini sakın başkasına anlatayım deme. Her şeyi unut tamam mı? Canına mı susadın oğlum sen?”

“Bu Ahuramazda’nın bana bir emri baba! Yüce yaratıcının emrini unutmak olur mu?”

“Nerede emri, gösterebilir misin?”

Eliyle başını ve kalbini göstererek, “Burada ve şurada” dedi.

“Nasıl verdi bu emri sana?”

“Kendisi söyledi.”

Pruşasb başını öne doğru uzattı, hayretler içerisinde kalmıştı.

“Onu gördün mü?”

“Evet.”

“Kendi gözlerinle mi?”

“Kendi gözlerimle.”

“Ahuramazda emriyle seni ölüme yolluyor oğlum!”

“Ne diyorsun sen baba?”

“Unut bunları, hayatın tadına bak oğlum, başını belaya koyma.”

31 Bir tür yardımlaşma ve dayanışma bayramı.

“Söylediklerimi iyice düşün baba.”

“Mitra’yı öfkeli edeceksin, hepimizi yok eder sonra... Hayır oğlum, hayır... Ben asla atalarımın dinini terk etmeyeceğim. Yüreğime ateş düşürdün evlat! Ben de senin Berzin’in yanında kalmaya sevinliyordum, oğlum büyük bir bilge olacak diye övünüyordum, meğerse yanılmışım. Bilge olacağın yerde koca bir dağ omuzladın. Altında kalmandan korkuyorum...”

Dışarıdan Medyumah’ın sesi duyuldu:

“Zerdüşt sizi bekliyor, buyurun.”

“Şimdi gidiyorum, misafirlerine sakın Ahuramazda’dan söz etme.”

“Hayır baba, ona söz verdim.”

Bir süre öfkeyle oğluna baktıktan sonra odadan çıktı. Kapanan kapının arkasındaki nilüfer resimlerine bakarken kendi kendine söylendi Zerdüşt:

“Babam kabul etmedi... Varsın kabul etmesin, ben bilmeden, usanmadan anlatacağım ona...”

Kapı açıldı ve Medyumah kapı eşiğinden içeri baktı.

“Güzel Zerdüşt’e selam olsun!”

Zerdüşt ayağı kalktı hemen.

“Sevgili Medyumah’a da selam olsun!”

Medyumah izin alıp içeri girdi. Arkasından da Lohrasp. Lohrasp Zerdüşt’ü görür görmez selam verdi:

“Selam sana Zerdüşt! Bu gece bayağı gizemli görünüyorsun.”

İçeri girip Zerdüşt ile kucaklaştı. Arkasından da Arin, Hürmüzan ve Gerşasp geldi. Hepsi de Zerdüşt’ün karşısında yere oturdular. İlk Gerşasp söze başladı:

“Bu gece hangi tılsımı bozmaya niyetlendin?”

“Tılsım bozma gibi bir niyetim yok Gerşasp!”

Lohrasp derin bir nefes çekerek araya girdi:

“Ağzına sağlık, rahatlattın beni.”

“Bir tek ölüler rahattır.”

“Evet ama yaşıyorum ve ben de en az ölüler kadar rahatım.”

“Rahat olanlar rahat yoldan giderler sürekli. Karşılarına zorlu bir yol çıkınca çakılıp kalırlar.”

Arin önce Zerdüşt’e ardından Medyumah’a hayretle baktı.

“Bu gece bir acayip konuşuyorsun Zerdüşt!”

Lohrasp tekrar söze girdi:

“Seni dinliyoruz, neymiş bize söyleyeceğin önemli konu?”

“Söyleyeceğim fakat anlatacaklarımı kaldıramayacağınızdan korkuyorum.”

Hürmüzan cevap verdi:

“Ne söyleyeceksen söyle Zerdüşt, annemi hasta yatağında yalnız bırakıp geldim, hemen dönmem gerekiyor.”

“Söyleyeceğim ama sabırlı olmanız gerekir.”

Lohrasp:

“Ne diyeceksin ki bizden sabırlı olmamızı bekliyorsun” diye sordu.

“Size bir emirden söz edeceğim ve beni emrini iletmem için görevlendiren birinden.”

“Ne emriymiş bu? Yoksa o geceki gibi Ahuramazda’dan mı söz edeceksin yine?”

“O emir ‘güzel düşünce, güzel söz ve güzel davranış’ emridir. Bu Ahuramazda’nın bu yurdun insanlarına bir emridir.”

Hürmüzan:

“Ahuramazda mı?” diye sordu. Sonra da Lohrasp, “Zürvan’ın yarattığı Ahuramazda mı?” diye ekledi.

“Dünyanın yaratıcısı odur. Adil olan odur.”

“Babasını öldürüp yerine kendisi mi geçti?”

“Onu kimse yaratmadı, dünyayı ve içindekileri yaratan odur. İnsan, hayvan ve bitkileri yaratandır.”

Arin:

“Mitra nedir öyleyse?” diye sordu.

“Mitra uyuşma, uzlaşma ve antlaşma İzedidir.”

Lohrasp:

“Berzin’in yanında kala kala senin de fikrin bozuldu herhâlde. Ahuramazda bu emri sana nasıl verdi, söyler misin?”

“Gördüm onu ben.”

Lohrasp oturduğu yerden kalktı.

“Daha fazla bu saçmalıkları dinleyemem” diyerek çıkıp gitti.

Gerşasp da hafifçe yerinden doğruldu.

“Zerdüşt kusura bakma ama ben dinimi değiştiremem. Sen de bir an önce bir hekime görünsen iyi olur” dedikten sonra odadan çıktı arkasından da Arin. Zerdüşt, Hürmüzan’a dönerek sözlerine devam etti:

“Ben dağlıların şehirleşmesini, ziraatla uğraşması gerektiğini söylüyorum. Onlar şehirleşirse, kimse tarlaları sürüp biçen, Eh-rimeni³² kuru toprağı ekip yeşillendiren çiftçilere zarar veremez artık.

Hürmüzan, “Dediklerini düşüneceğim” diyerek izin istedi ve kalkıp gitti. Medyumah Hürmüzan’ın arkasından dışarı çıktı.

³² Burada kötü, kurak anlamında kullanılmıştır.

Zerdüş, halıdaki mutluluk Divinin açık kalmış ağzına baktı.

“Susmayacağım, söyleyeceğim, bin kez olsa yine söyleyeceğim.”

Kapıyı bu sefer annesi açtı, gelip oğlunun karşısına oturdu. Duğdu elini oğlunun alınına götürdü.

“Baban sayıkladığını söylüyor, doğru mu?”

Ardından elini alnından çekip dizine dayadı.

“Âdet adamı taş eder. Benim dediğim şeylerin hepsi yeni sözler. Ben, mabette canlılar ölmesin diyorum, dağlılar da sizin gibi ziraatla uğraşsın, Ehrimeni toprağı, Ahura-i³³ bahçelere dönüştürsünler. Nefret Divini kendinizden uzaklaştırıp kalplerinize sevgi ekin, diyorum. Üzüntü Divini kovup mutluluk Divine sarılın, diyorum...”

“Hepsi de güzel şeyler bunların ama baban senin yeni bir din iddia ettiğini söyledi.”

“Evet, yeni bir din getirdim, doğru, bu yurdun insanına yeni bir din sunuyorum.”

Annesinin gözü fal taşı gibi açıldı.

“Peki ya Kerpenler, onları hiç düşündün mü? Hem onlar hem halk sana zarar verir? Canını incitirler oğlum!”

“Diğerleri için ne anlatıyorsam onlara da anlatacağım.”

Annesi yutkunarak sordu:

“Peki ya sana kılıçlarıyla cevap verecek olsalar?”

Zerdüş’ün sağ elini elleri arasına aldı.

“Yine de onlara Ahuramazda’nın mesajını ileticeğim.”

“Yavrum, bırak, gel bu sevdadan vazgeç. Öldürürler seni, yaşıtmazlar.”

“Hayır anne, vazgeçemem.”

“Senin adına yemin edecek olursam vazgeçer misin?”

“Hayır anne, hiçbir şey adına yemin etmene gerek yok, hiçbir şey beni bu davamdan vazgeçiremez.”

Ellerini bıraktı.

“Ben seninleyim yavrum, doğru bildiğini yap.”

“Dediklerimi kabul ettin mi?”

“Ben annenim oğlum, seni bir başına bırakır mıyım?”

“Anne dediklerimi düşün lütfen!”

“Düşüneceğim oğlum ama onlar düşünür mü bilmiyorum.”

Eliyle odanın kapısını işaret etti.

“Onlardan korkmuyorum anne.”

“Onlar söylediklerinden korkuyor oğlum, göreceksin bak verecek cevap bulamayınca kılıçlarına sarılacaklar...”

“Bırak sarılsınlar anne, söyleyecek sözleri olsa kılıca sarılmazlar...”

“Ya seni öldürürlerse?”

Annesinin ellerini avuçlarına aldı, başını hafifçe eğerek ellerini öpüp kokladı. Ardından yüzüne baktı. Annesinin yanakları ıslanmıştı. Kalktı ve hızla odadan dışarı attı kendini. Zerdüşt annesinin arkasından gitti.

“Anne! Anne!”

Annesi cevap vermemişti. Kapının eşiğinde Medyumah ile göğüs göğse gelmiştiler.

“Hürmüzan ne dedi?” diye sordu Medyumah!

“Düşüneceğini söyledi.”

Ardından başını öne eğerek Zerdüşt’ün ayaklarına bakarak olan-

ları kardeşine anlattı:

“Gerşasp ve Lohrasp sinirliydi. Arın, bu adam kafayı yemiş, di-yordu, Gerşasp, Zerdüşt’e söyle bu şehirden gitsin, dedi.”

“Beni tehdit mi etti yani?”

“Hayır, sanırım seni düşündüğü için öyle söyledi.”

“Gideceğim ama şimdi değil, zamanı gelince...”

“Babamla konuştun mu?”

“Evet konuştum, sinirlendirdim onu galiba.”

Tak! Tak! Tak! Tak!

“Birileri kapıyı çalıyor” dedi Zerdüşt.

Medyumah kapıyı açmak için dışarı çıktı. Salonda anne ve ba-basını gördü, onlar da kapının sesine çıkmıştı. Babası eline meşale alarak aşağıya indi. Kapıyı açtı. Gelen Veriş Kerpen’di. Yanında iki Kerpen daha vardı. Veriş Kerpen öfkeyle konuşuyor, yanındakilerse sessiz sedasız Pruşasb’a bakıyorlardı. Bir süre ka-pıda durduktan sonra gittiler. Pruşasb kapının sürgüsünü çekip yukarı çıktı. Salonda duran Zerdüşt’e baktı.

“Bizi lanetledi.”

“Bırak lanetlesin.”

Babası öfkeyle oğlunun yüzüne baktı.

“Ve, eğer adımını dışarı atacak olursa onu öldürürüz, dedi.”

“Öyleyse yarın sabah erkenden dışarı çıkıyorum.”

Pruşasb, elindeki meşaleyi duvardaki yerine koydu.

“Bu gece, hemen şimdi bu şehri terk ediyorsun. Medyumah da senle gelecek.”

“Zamanı gelince kendim gideceğim ama şimdi gitmiyorum baba.”

Pruşasb sinirlenmişti. Sesini yükseltti:

“Sana hemen şimdi bu şehri terk etmeni söyledim, duymadın mı? Bu gece seni öldürmek için kaç evde komplo kurduklarını Mitra bilir. Git oğlum! Daha fazla inat etme. Sevdiklerin başı için git! Ne olursun. Ahuramazda’nın hatırına git!”

Anahit’in inleyişi duyuluyordu odadan. Hemen odaya koştu. Kapıda annesini gördü.

“Doğum sancıları başladı.”

Bir an durdu.

“Bu gece baba olacaksın” dedi annesi ardından kapıyı kapattı.

Babası oğlunun sırtını sıvazladı.

“Bu gece gitme, kal.”

Oğlunun elinden tutarak onu odaya götürdü. Odadaki rafın üzerinde duran testiye uzanmak isterken Anahit’in bağırdığını duydu tekrar. Rafa tutundu. Babası Medyumah’a seslendi:

“Oğlum, şarap getirir misin bize?”

Zerdüşt, Medyumah’ın arkasından geldiğini hissetti. Geri döndü ve babasının karşısında yere oturdu. Anahit’in çığlıkları kulağından eksik olmuyordu.

“Bu gece çocuğum dünyaya gelecek” dedi.

Medyumah tepsiyi yere indirdi. Pruşasb, “Kadehleri sen doldur Zerdüşt” dedi.

“Ne kadar doldurmamı istersin baba?”

“Ağızına kadar.”

Kadehi ağızına kadar doldurdu.

“Medyumah, sana?”

“Bana da ağızına kadar.”

“Bu gece hepimiz ağzına kadar içeceğiz anlaşılan.”

Anahit’in çığlığını duydu. Pruşasb kadehe uzanmak istedi; fakat tam o sırada kapı çalındı.

Tak! Tak! Tak!

Elini geri çekip Zerdüşt’e baktı. Medyumah ayağa kalktı. Babası, “Sen otur, ben bakarım” dedi Medyumah’a. Kalkıp çıktı odadan, Zerdüşt de arkasından. Anahit’in çığlıkları bitmek tükenmek bilmiyordu. Durdu bir an. Salonun sonundaki kapalı kapıya baktıktan sonra merdivenlere doğru yürüdü. Arkasından Medyumah geldi merdivenlere.

“Kim o gelen, baba?”

Pruşasb elinde meşaleyle kapıyı açtı. Kapıda eli mızraklı bir asker bekliyordu.

“Muhafız Güderz!”

Anahit’in çığlıkları kulağını sağır edecekti nerdeyse. Pruşasb basamaklardan yukarı çıkıp Zerdüşt’ün karşısında durdu.

“Şehrin hâkimi seni çağırtmış.”

Zerdüşt, eliyle arkadaki odayı gösterdi.

“Peki, Anahit, Anahit ne olacak!”

“Annen yanında merak etme.”

“Ben de seninle geliyorum” dedi Medyumah.

Babası karşı çıktı:

“Hayır, sen burada kalıyorsun, ben onunla gideceğim. Beni de istemiş!”

“Doğumdan sonra geleceğimi söyleyin.”

Pruşasb, ayağını ilk basamağa bırakarak oğlunun yüzüne doğru uzandı.

“İki eli kanda da olsa hemen şimdi gelsin, demiş.”

“Baba, kapıya gelen cengâvere Zerdüşt doğumdan sonra gelecek deyiver lütfen! Anahit’i bu hâlde yalnız bırakamam.”

“Pekâlâ, söyleyelim bakalım ne diyecek!”

Merdivenlerden aşağı inerek kapıya gitti. Bir süre sonra geri döndü.

“Seni götürmeden saraya dönemezmiş.”

“Beklesin öyleyse!”

Birden annesinin sesi salonda yankılandı. Korkmuştu.

“Zerdüşt! Ne istiyormuş askerler, niçin gelmişler?”

Zerdüşt dönüp annesine baktı.

“Kız!”

Salona doğru koştu. Bir çırpıda koridorun sonundaki odanın kapısına geldi. Kapıyı açtı, Anahit yerdeki döşegın üzerinde benzi solmuş hâlde uzanmıştı. Başucuna gitti. Dizlerinin üzerine çökerek Anahit’in terli alnını öptükten sonra kızına baktı. Gülümsedi, eğilerek kızının minik yanağını öptü. Ayağa kalkıp karısına baktı tekrar.

“Adı Firini olsun” dedi.

Odadan çıkmadan önce dönüp eşine ve minik kızı Firini’ye baktı. Kendi kendine söyleniyordu:

“Firini, benim minik bebeğim!”

Salonda annesiyle karşılaştı.

“Gözün aydın Zerdüşt! Gözün aydın!”

“Teşekkür ederim anne, çok güzel bir kız.”

Annesinin yanından geçerken cılız bir ses işitti:

“Hâkimle inatlaşma oğlum!”

Bir an durdu. Medyumah, “Kızının ismini ne koydun?” diye

sordu.

“Firini.”

Babası:

“Güzel bir isim” dedi.

“Kendisi de güzeldir.”

Kapıdaki muhafızın sesini işitti:

“Zerdüşt!”

Merdivenlerden aşağı inerken gökyüzündeki hilale baktı. Babası arkasından yürüyordu. Sağında babası solunda Muhafız Güderz sokağın sonuna kadar yürüdüler. Yollarını aydınlatan tek ışık Güderz’in ellinde tuttuğu meşaleydi. Arkalarından kendilerine yaklaşan ayak sesleri işitti, geri dönüp gelenin kim olduğuna baktı. Duvarın dibinde saklanmış bir karartı gördü. Muhafız, “Ne duruyorsun? Yürüsene” diye çıkıştı. Yürümeye devam ettiler. Birkaç adım yürüdükten sonra tekrar arkasına baktı. Karartıların sayısı artmıştı ve hâlâ duvarın dibinde saklanmaya çalışıyorlardı. Muhafız, “Acele et, oyalanma” dedi.

“Bizi takip eden gölgelere bakıyordum.”

“Gölge işte, neyine bakıyorsun.”

“Evet, gölgeler.”

Muhafız pis pis güldü. Hâkimin evi önüne geldiklerinde Zerdüşt tekrar arkasına baktı. Bir sürü insan elinde meşalelerle kendilerine doğru geliyordu. Muhafız kapıyı çalarken Zerdüşt’e seslendi:

“Görüyor musun? Bak tüm şehrin uykusunu kaçırdın.”

Ellerinde meşalelerle gelenleri gösterdi. Arkalarından başka meşaleler de geliyor, gelenlerin sayısı git gide artıyordu. Derken kapı açıldı. İki büyük meşalenin aydınlattığı koca bir salona girdiler. Üzerinde eflatun döpiyes olan biri yüksekçe bir sekide oturuyordu. Zerdüşt selam verdi:

“Şehrin hâkimi temiz yaşasın!”

Hâkim kendisiyle Zerdüşt arasında duran tabureye işaret ederek ona oturmasını söyledi. Tabureye oturduktan sonra hâkim konuşmaya başladı:

“Yedi erkek veya yedi akıllı kadın, birisi için bu delirmiş derse, onu deli ilan ettiğimizi biliyorsun sanırım?”

“Şehadet vermek yetmez.”

“Deli olduğunu bilmek için ne yapmak lazım peki, söyler misin?”

“Hata etmiş olabilirler.”

“Yedi akıllı erkek veya yedi akıllı kadın dedim ama...”

“Akıl ne sizce?”

“İyi ve kötüyü ayırt edebilmek...”

“Hayır, iyi ve kötüyü ayırt edebilmek akıl değil, düşüncedir. Akıllı olan inekleri öldürmez, onlara eziyet etmez. Akıl böyle yapan insanlardan kaçır.

Hâkim güldü.

“Nereye kaçır?”

“Çöle.”

“Ne mutlu çöllere... Peki, orada bir başına ne yapır?”

“Sen daha iyi bilirsin.”

Ne demek istediğini anlamayan Hâkim bir süre Zerdüşt’e baktıktan sonra devam etti:

“Ben mi? Hayır bilmiyorum ben...”

“Deli! Deli...”

Hâkim bir süre kulak kesildi sonra yerinden kalktı ve karşıda duran kapalı pencereyi açarak, “Gel bak gör” dedi. Zerdüşt pencereye doğru yürüdü. Hâkim kenara çekildi, Zerdüşt ellerinde

meşalelerle bağırان kadın ve erkekleri gördü.

“Yeni dinci!”

Hâkim:

“Şehri birbirine kattın... Şimdi söyleyeceğini buradan bu pencereden söyle onlara! Pişman olduğunu söyle!”

“Öldürün onu!”

“Hayır, ben pişman değilim.”

“O bir büyücüdür.”

“Seni buraya çağırmamın nedeni söylediklerini Veriş Kerpen’in huzurunda inkâr etmen içindi. Şimdi ne dediysen inkâr et. Herkesin huzurunda.”

“İnkâr edecek bir şey yapmadım ben.”

“Seni bu kalabalığın elinden kurtarmak istiyorum, sana yardım etmek istiyorum ben.”

“Ahuramazda’dan size mesaj getirdim, sessiz kalamam!”

“Defolup gitsin bu şehirden!”

“Ne zamana kadar burada kalmayı düşünüyorsun peki?”

“Kalmayı düşünmüyorum.”

Hâkim dışarıdaki kalabalığa seslendi:

“Kim konuşmak ister? Aranızda konuşmak isteyen var mı?”

“Veriş Kerpen!”

“Selam sana yüce Veriş Kerpen!”

“Selam sana korkusuz Hâkim! O yanındaki deliyi uzaklaştır kendinden, kov gitsin. O büyücünün tekidir. Büyüyü Huz’da öğrenip geldi buraya. Dikkat et, sana da büyü yapabilir.”

Hâkim Zerdüş’t’e sordu:

“Sen büyücü müsün? Büyücülüğün cezası ne, biliyorsun değil mi?”

“Ben büyücü falan değilim. Ben Zerdüşt Spitman’ım. Bu yur-dun insanlarına Ahuramazda’dan mesaj getirdim.”

“Sus!”

“Susamam.”

“Buradan, bu pencereden, dışarıdakilere hata ettiğini, bir daha aynı hatayı tekrarlamayacağını itiraf edebilir ve canını kurtarabilirsin.”

“Hayır asla!”

“Kanını döktürme bize Zerdüşt! Ya konuş ya git!”

“Pekâlâ konuşacağım.”

“İyi, demek akıl çölden kafana geri döndü.”

Pencereden dışarıdakilere seslendi:

“Ey Şiz halkı! Dinleyin bakın ne diyorum... Ben Zerdüşt Spit-man! Size dünyanın hâkimi Ahuramazda’dan mesaj getirdim... Mesajım; güzel düşünce...”

Sesler yükselmeye başladı. Hâkim, elini kılıcına atarak, “Kes sesini yoksa boynunu vururum” dedi.

“Güzel söz!”

Hâkim kılıcını kınından çekti:

“Eğer bir daha...”

“Güzel davranış!”

Ellerinde meşale olan üç adam kapıdaki muhafızlarla göğüs göğse gelecek şekilde ileri çıktı. Veriş Kerpen de onlarlaydı:

“Ne yazık bu adam şehrimizin hâkimini de büyülemiş.”

“Ben büyülenmemişim Kerpen!”

“Öyleyse evinden, peygamberlik iddiasında bulunmasına nasıl

izin veriyorsun?”

“Bu evden kovacağım onu.”

Hâkim Zerdüş’t’e döndü.

“Defol git buradan, kalırsan olaylar daha da büyüyecek.”

“Gidiyorum çünkü kızım beni bekliyor.”

“Öyleyse kızının hatırı için de olsa sus, bir daha bu tür saçmalıkları iddia etme.”

Arkadan babasının sesini işitti:

“Zerdüş, oğlum, bu halk seni dinlemek istemiyor, istemiyorsa sus sende, ne diye ısrar ediyorsun.”

“Susamam baba.”

“Onlar inat ediyorsa sen vazgeç oğlum.”

“Onlar inat ettikçe ben de edeceğim baba.”

Ardından Hâkime dönerek, “İyi akşamlar!” dedi.

“Nasıl gideceksin.”

“Ayaklarımla.”

“Başınla gideceğini söylemedim zaten. Bu öfkeli kalabalığın arasından nasıl geçip gideceksin.”

Hâkime arkasını dönerek kapıya yürüdü. Babası omzundan tuttu.

“Nereye gidiyorsun oğlum!”

“Eve gidiyorum baba, karım ve kızım beni bekliyor.”

“İzin vermezler.”

Elini omzundan çekti. Zerdüş kapıdan çıktı, Pruşasb arkasından koştu, kapıdaki muhafızın yanından geçerek kalabalığa doğru yürüdü. Çeşitli sesler duyuyordu:

“Geldi! Yeni dinci! Yakın bu adamı! Büyücü... Sihirbaz!”

Kalabalığa doğru ilerledi, Veriş Kerpen'e iki adım kala durdu. Kerpen Pruşasb'a baktı.

"Çocuğuna atalarımızın neyini öğrettin? Hı? Söylesene?"

"Bildiklerimin hepsini öğrettim."

"Onun için mi yeni din getiriyor. Yeni din getirenlerin öldürüldüğünü biliyorsundur sanırım?"

"Evet biliyorum."

"O zaman Zerdüşt adında bir oğlun olmadığını farz et."

"Farz edemem. Farz etmek istemiyorum."

"İstemiyor musun? Bu oğlun dinimizi yıkmaya çalışıyor, anlıyor musun?"

"Evet ama ne de olsa oğlum o benim."

Zerdüşt, Veriş Kerpen'i kenara iterek, "Çekil kenara. Evime gitmek istiyorum" dedi. Kerpen fal taşı gibi açılmış gözlerle Zerdüşt'e baktı. Ellerini Zerdüşt'e doğru uzatarak söylenmeye başladı:

"Şu gördüğün ellerimle vaftiz ettim seni. Bu eller seni suya batırıp çıkardı. Bu kahrolası eller! Kırılardı da seni tutmasaydılar keşke!"

"Çekil yolumdan eve gidiyorum ben."

Pruşasb:

"Gel arka taraftan gidelim" dedi.

"Hayır, bu taraftan gideceğiz baba, kalabalığın ortasından..."

"Ne yapacakları belli olmaz bunların oğlum. Yüzlerce..."

"Binlercesi olsun, ben de onu istiyorum..."

Veriş Kerpen'e dönerek, "Eve gitmek istiyorum" dedi.

"Git... Ama bil ki hayat ateşin en kısa zamanda sönecek!"

Veriş Kerpen kenara çekildi ve Zerdüşt, genç bir adamla göğüs

göğse geldi. Adamın gözlerinin içine baktı. O da kenara çekildi. Kalabalığın arasında Gerşasb'ı gördü. Yüzüne baktı. Veriş Kerpen'in bağırdığını duydu; "Bil ki ateşlerde yanacaksın. Pişman olmak için hâlâ fırsatın var!". Kadın ve erkeklerin arasından geçti. Pruşasb da arkasından gidiyordu. İki yanında duran insanların nefesini rahatlıkla duyabiliyordu. Kadınların arasından birisi bağırdı; "Yeni dinci!". Babası kulağına eğilip "Görüyorsun değil mi? Kalabalığı görüyorsun. Koca şehri kendine düşman ettin!" dedi. Zerdüşt babasına cevap verdi:

"Yeni din kabul etmek zordur. Kulakları klişe sözlere alışmış."

"Yeni şeyler... Eski şeyler! Bizler Mitra'ya inanıyoruz oğlum, ona iman etmişiz. Sen ise kalkmış imanımızı bizden almak istiyorsun!"

Arkasına baktı.

"Bak!"

Karanlıkta kendilerine doğru gelen bir meşale gördü.

"Zerdüşt!"

Durdu. Yanlarına bir karartı yaklaştı.

"Zerdüşt ve babasına selam olsun!"

"Hürmüzan! Sana da selam olsun!"

"Dediklerini düşündüm Zerdüşt! Sana inanıyorum ve bundan sonra seninleyim. Amcamı da dağlılar öldürmüştü."

Zerdüşt, arkadaşı Hürmüzan'a sarıldı.

"Seninle beraber dört ettik Hürmüzan!" dedi kulağına.

"Üçüncü kişi kim? Sorabilir miyim" dedi babası.

"Annem."

"Annen mi?"

Hürmüzan arkasına bakarak, "Hemen gidin Zerdüşt, kimsecikler görmeden eve girin, yarın görüşürüz, hadi iyi geceler!" dedi.

“İyi geceler Hürmüzan!”

Karanlık sokakta gözden kayboldu. Babası Zerdüşt’e, “Çabuk ol, gidelim!” dedi. Babasıyla beraber hızlı adımlarla eve geldiler. Babası kapıyı çaldı. Sokağın sonunda kendilere doğru gelen birkaç meşale gördüler. Bu sefer Zerdüşt kapıyı çaldı.

“Kim o?”

“Zerdüşt!”

Kapı açıldı. Medyumah, “Sizi merak ettim ne oldu?” diye sordu heyecanla. Babası cevap verdi:

“Ne olacak şehri kendimize düşman ettik.”

Hep beraber içeri girip kapıyı kapadılar. Babası elini Zerdüşt’ün omzuna atarak basamakları çıkarken Zerdüşt birden durdu. Babasına baktı, babası da oğluna.

“Ben de seninle beraberim oğlum!” dedi Pruşasb.

Oğluna sarıldı. Minik Firini ağlıyordu.

37

Tak! Tak! Tak!

Eşi ve uyumakta olan minik kızına baktıktan sonra gülümseyerek uzandığı yerden kalktı. Kapı arkasından Pruşasb’ın sesini işitti:

“Ben açarım!”

Odanın kapısını açıp salona çıktı. Babası elinde meşaleyle merdivenlerden aşağı iniyordu. “Kim olabilir acaba bu saatte?” dedi kendi kendine. Arkasından kapıyı çekti. Pruşasb dış kapının arkasındaydı. Meşaleyi sol eline alıp kapının sürgüsünü çekti. Zerdüşt üst salonda durmuş avlu kapısına bakıyordu. Meşalenin titrek ışığı kapıda bekleyen genç Kerpen’in yüzüne vurdu. Bir el omzunu sıktı. Dönüp baktı. Annesinin endişeli bakışlarını gördü. Kerpen

üst katın salonundan kendisine bakan Zerdüşt'ü görür görmez yüksek sesle Pruşasb'a seslendi:

“Beni buraya halk gönderdi. Oğlun Zerdüşt'ten yarın sabah güneş doğmadan Şiz'i terk etmesini istiyoruz!”

Zerdüşt kapıda durmakta ısrar eden Kerpen'e cevap verdi:

“Halka de ki burası benim şehrim ve şu an durduğum yer de evim. Hiçbir yere gitmiyorum.”

Genç Kerpen Zerdüşt'e öfkeyle bağırdı:

“Gitme kal, kal da gör başına gelecekleri! Hayat ateşin sadece sabaha kadar yanacak.”

Yüzüne meşalenin ışığı vuran genç Kerpen öfkeden titriyordu. Git-tikten sonra Pruşasb hızla kapıyı kapatıp merdivenlerin başına geldi.

“Yarın sabah gitmeyecek misin?”

“Hayır baba, gitmeyeceğim.”

“Şehrimizi büyücülerden koru! Bu şehre sapıklık tohumları ekenlere lanet et!” Ses, Veriş Kerpen'e aitti. Bir türlü sesi kesilmiyordu. “Büyücülerin cezası ölümdür. Bizler sana iman edenleriz, sabahın ilk ışıklarıyla takdir buyurduğunu yerine getireceğiz. Bu sapığın kanını dökerek onu sana yollayacağız. Günahlarını affedip etmemek senin elinde! Sabaha kadar vakti var...”

Duğdu, korkmuştu.

“Zerdüşt, oğlum daha fazla inat etmeyi bırak hemen şimdi yola koyul. Çek git bu kahrolası şehirden.”

“Burası benim evim anne.”

Pruşasb merdivenlerden yukarı çıkarak Zerdüşt ile annesinin yanına geldi. Annesi:

“Git buradan oğlum, git kurtar canını” dedi.

Anneyle babasının arasından geçerek salona girdi.

38

Medyumah Zerdüşt'ün karşısında oturdu.

“Hürmüzan, Zerdüşt'e evden çıkmamasını söyle, dedi.”

“Evde tutsak mı kalacağım. Evden çıkmazsam mesajımı insanlara nasıl ulaştıracağım, söyler misin?”

“Veriş Kerpen her önüne gelene senden söz ediyor; sakın onunla konuşmayın o bir büyücüdür, insanları büyülüyor, onun büyüsüne müptela olanı Mitra yok eder, diyor.”

“İnsanlar ona inanıyor mu?”

Duğdu araya girdi.

“Halkın ona sonsuz güveni var. Ne derse inanırlar tabii. Git buradan oğlum, başına kötü bir iş getirmeden git buradan. Anahit ve Firini'yi de merak etme, onlara gözümüz gibi bakınız.”

Annesinin endişeli gözlerine baktı.

“Onlarsız hiçbir yere gitmem anne.”

Anahit araya girdi.

“Eğer bu gece gidersen ben de seninle gelirim.”

“İyi de hâlâ bu şehrin insanlarından umudumu kesmedim ben. Henüz dediklerimi düşünmeleri için yeterli zamanları var.”

Pruşasb cevap verdi:

“Onlarla konuşmana izin vermiyorlar sense kalkmış sözlerimi düşünmeleri için yeterli zamanları var diyorsun.”

“Gerşasb, Lohrasp, Arin ve Hürmüzan'la konuştum ama...”

“Senin hakkında yalan konuşurlarsa ya?”

“Hayır, yalan konuşacaklarını sanmıyorum...”

Firini'nin ağladığını duyan Anahit oturduğu yerden kalktı.

Tak! Tak! Tak!

Pruşasb, “Ben bakarım” deyip kapıyı açmak için odadan çıktı. Zerdüşt babasının arkasından salona çıktı. Pruşasb, elinde meşaleyle dış kapıya varmıştı bile. Kapının sürgüsünü çekti. Yukarıdan dış kapıya bakan Zerdüşt, genç Kerpen’i tanımıştı. “Bu aptal ne istiyor yine?” diye söylendi kendi kendine.

“Bu size son uyarım. Yarından tezi yok artık kılıçlar konuşacak bilmiş olun!”

Zerdüşt, “Çok korkmuşa benziyorlar” diye geçirdi içinden.

“Bu gece şehri terk etsin, yeterince lanetlenmemize sebep oldu zaten.”

Pruşasb’ın omuzları üzerinden Zerdüşt’e baktıktan sonra gitti. Pruşasb kapıyı kapatıp Zerdüşt’ün yanına geldi.

“Belki de bana inananlar olmuştur diye bu kadar telaşlanıyorlar.”

Tak! Tak! Tak!”

Pruşasb tekrar kapıya indi.

“Kim o?”

“Purdad.”

Zerdüşt, “Purdad mı?” diye söylendi kendi kendine. Kapı açılır açılmaz, Purdad içeri girdi.

“Temiz yaşa Zerdüşt!”

“Temiz yaşa Purdad!”

Yukarıya, Zerdüşt’ün yanına çıkarak tam karşısında durdu.

“Buyur içeri geçelim.”

“Hayır olmaz, hemen gitmeliyim. Veriş Kerpen’in adamları evin etrafında cirit atıyor. Buraya söylediklerini Hürmüzan’dan duyduğumu ve getirdiğin mesaja inandığımı söylemek için geldim. Ben de ‘güzel düşünce, güzel söz ve güzel davranış’ diyorum...”

Zerdüşt babasına baktı.

“Görüyor musun baba, söylediklerim halka etki etmiş demek.”

Purdad gitmek için izin istedi.

“Şimdi gidiyorum, inancımızı halka yaymak için canla başla çalışacağımdan emin olabilirsin.”

Ardından Zerdüş't'e sarıldı.

“Şimdilik hoşça kal kardeşim!”

“Güle güle Purdad, güle güle! Ahuramazda yardımcın olsun!”

Purdad çıkıp gitti, Pruşasb arkasından kapıyı kapattı. Zerdüş arkasını döndü. Anahit kucağında Firini'yi tutmuş kocasına bakıyordu.

Tak! Tak! Tak!

Pruşasb henüz merdivenin ikinci basamağındayken tekrar kapı çalındı. “Bu da kim şimdi” dedi kendi kendine. Geri dönüp kapıyı açtı. Meşalenin ışığı altında duran yüz Reonis'e aitti. O da Purdad gibi davet edilmeyi beklemeden içeri girdi. Yukarı salonunda duran Zerdüş'ü gördü. Karşısında durdu.

“Ahuramazda'nın peygamberine selam olsun!”

“Sevgili Reonis'e selam olsun!”

“Evin hanımına da selam olsun!”

“Size de!”

Beraber içeri girdiler. Reonis odada, Zerdüş'ün karşısında yere oturdu. Bir süre sessizce halıdaki mutluluk Divine baktıktan sonra başını kaldırıp konuşmaya başladı:

“Ben... Söylediklerini Hürmüzan'dan duydum. Buraya gelip takipçilerinden biri olduğumu bildirmek istedim. Nereye gidersen git, seninle beraber olmak istiyorum. Bu şehirden gitsen bile...”

“Evet, anlaşılan bu şehri terk etmemiz gerekiyor. Zamanı geldi sanırım. Başka yerlere gideriz. Buradakilerin yeni sözler duyma-

ya tahammülleri yok.”

“O gece kalabalığın arasından geçerken öldürülecektin... Arkandan bir hançer saplanacaktı...”

Zerdüşt Reonis’in anlattıklarını can kulağıyla dinlemeye başladı:

“Hançeri Gerşasp saplayacaktı...”

“Gerşasp mı? Arkadaşım Gerşasp mı?”

“Evet... Veriş Kerpen’in emriyle...”

“Peki ama neden Gerşasp?”

“Arkadaşın olduğu için.”

“İnsan arkadaşını öldürür mü?”

“Öldürmez ama öldürseydi seninle arkadaş olduğu için bir katille dönüştü diyecektiler. İçindeki zehir ona da bulaştı diye yaygara koparacaklardı.”

“Evet ama Gerşasp...”

“Evet, Gerşasp hançeri saplamadı. Yanından geçtiğin hâlde seni öldürmedi. Gittikten sonra Veriş Kerpen başladı ona lanet etmeye... Gerşasp, yapamayacağını söyledi. Hançeri kolunun altından çıkarıp Veriş Kerpen’in ayakları önüne attı. Evet, şimdi gitmem gerekiyor Zerdüşt. Veriş Kerpen hepimizi gözetliyor. Hadi, iyi geceler sevgili dostum, sağlıcakla kalın! Gitmek istediğinde bana da haber yolla lütfen, seninle gelmek istiyorum.”

“Güle güle sevgili Reonis!”

Kucaklaştıktan sonra Reonis hızla çıkıp gitti.

39

“Nereye gidiyorsun?” diye soru Pruşasb. Zerdüşt cevap vermedi.

“Dışarıda seni öldürmeyi bekleyen yüzlerce kılıklı adam var,

nereye gidiyorsun?”

“Benim de kılıcım var.”

Kapının sürgüsünü çekti. Pruşasb âdeta koşar adımlarla arkasından geliyordu. Kapıyı açtı, babası omuzlarından tuttu.

“Nerede senin kılıcın?”

“Benim kılıcım sözlerimdir. Taşla vurana, aşla varmak lazım, kılıçla değil.”

Elini omuzlarından çekti.

“O sözleri ağzına tıkarlar... Bilmiyor musun? Su uyur düşman uyumaz! Boş yere harcatma kendini. Akıldan söz ediyorsan akıllılar gibi davran öyleyse!”

“Farklı bir şey yaptığım yok, yüce mesaj getiren akıllılar gibi davranıyorum o kadar. Daha fazla eli kolu bağlı oturamam baba. Yedi gün oldu ayağımı dışarıya atmadım.”

“Firini babasız yapamaz.”

“Biliyorum, onun için gidiyorum ya!”

Uzun sokağın sonuna doğru baktı ve evden dışarı çıktı.

“Gerşasb’ın babası! Onunla mutlaka konuşmalıyım.”

Gerşasb’ın babası elinde üzüm sepetiyle Zerdüşt’e on adım kala durdu.

“Temiz yaşa Bahtur!”

Bahtur Zerdüşt’ün selamını almadı. Korkulu gözlerle ona bakıyordu. Birkaç adım geri geri gittikten sonra geri dönüp koşar adımlarla kaçmaya başladı. Zerdüşt hızla arkasından koşup elini omuzlarına attı; fakat eğilerek elini omzundan çekti.

“Çek elini üzerimden! Rahat bırak beni...”

Elindeki sepet yere, Zerdüşt’ün ayakları önüne düştü. Eğildi ve yere düşen üzüm salkımlarını alıp tekrar sepete koyduktan sonra

ayağa kalktı. Sepeti Bahtur'a uzattı. Cin görmüş gibi Zerdüşt'e bakan Bahtur, gerisin geriye çekildi.

"Üzümlerini almayacak mısın?"

"İstemem... Ellerin..."

Zerdüşt'ün ellerine bakıyordu.

"İstersen dur bir dinle bak ne diyorum!"

Sağa sola bakarak başını salladıktan sonra hemen yanındaki kerpiç duvara sırtını dayadı.

"Eğer dinlemek istemiyorsan eski dostluğumuzun hatırına selamımın cevabını ver bari! Birinin ne dediğini dinlemek bilgeliğin ilk işaretidir, kulağı tıkamak ise cehalet bataklığına saplanmanın alametidir. Öyleyse kulaklarını aç ve söyleyeceklerimi iyi dinle!"

"Ne olursun beni de kendin gibi zehirleme... Zehrini bulaştırma bana... Beni Mitra'nın lanetine giriftar etme... Benden ne kötülük gördün de bunca insan arasından beni seçtin? Ne olursun bana zarar verme? Bırak beni?"

"Al şu üzümlerini."

"Hayır istemem, senin olsunlar..."

Eğilip sepeti ayaklarının önüne koydu.

"Ne oldu Bahtur, neyin var senin böyle?"

Onları konuşurken gören genç Kerpenlerden biri hemen yanlarına gelerek araya girdi. Bahtur yanlarına gelen Kerpen'e, "Bu adam beni lanetlemek istiyor" diye şikâyet etti.

"Dinini zorla bu şehrin insanlarına kabullendiremezsin. Hiç kimse senin o saçma sapan sözlerini dinlemek istemiyor, anladın mı?"

"Birileri kulaklarını balçıkla sıvamış demek ki! Dinlememek, karşı tarafın ne dediğini bilmeden düşman olmak cehaletin daniskasıdır."

“Bu şehrin insanları cahildir demek mi istiyorsun?”

“Kulaklarını balçıkla sıvamışlarsa, evet!”

“Yedi akıllı kişi senin deli olduğunu itiraf etti... Ardından öldürülmeni de... Sen bir ölüsün artık Zerdüşt. Sokak sokak dolaşan, son sözlerini kapanmış kulaklara büyüyle üfleme isteyen bir ceset, anlıyor musun?”

“Genç Kerpen! Bil ki su akar yatağını bulur, benim sözlerim de kulaklarını bulacaktır, bundan şüphen olmasın.”

“Sağ kalırsan belki ama... Seni öldürmek için yarışan yüzlerce el duruyor...”

Bahtur titreyen sesiyle, “Ey ulu Mitra onun lanetini benden uzaklaştır, ne olursun uzaklaştır!” diyerek yanlarından uzaklaştı. Tam bu sırada Purdad göründü karşıdan.

“Temiz yaşa Zerdüşt!”

“Temiz yaşa Purdad!”

Genç Kerpen Purdad’a döndü, eliyle Zerdüşt’ü işaret ederek bir şeyler söylemeye hazırlanıyordu ki birden bağırdı:

“Günahkâr! Günahkârlar şehrimizi kirletiyor!”

Bağırarak yanlarından uzaklaştı.

“Zerdüşt bu adamın ne yapacağı belli olmaz. Birazdan bakarsın arkasında kalabalıkla buraya gelir, en iyisi şimdilik eve gir, etraf sakinleşince çıkarsın.”

“Sözlerimi dinlemek istemiyorlar.”

“Kerpenler senin büyücü olduğunu söylüyor, bu şehrin altına altı farklı büyü yaptığını anlatıyorlar, yedicişi de senmişsin. İstiyormuşsun ki; Mitra’nın öfkesi şehri kuşatsın!”

“Ben iyi düşünceden söz ediyorum onlarsa sihir, büyüden...”

“Dağlının birini getirmişler şehre, altı sihri de bulurum diyor-

muş, sabahtandır şehrin altını üstüne getirdi; ama ne yazık ki daha bir şey bulamadı...”

“Cahillik işte! Cahile söz anlatmak, deveye hendek atlatmaktan güçtür... Neyse şimdilik eve gidelim bakalım. Hadi hoşça kal!”

40

Tak! Tak! Tak!

Salona girerken; “Bu da kim?” dedi kendi kendine. Pruşasb avludan seslendi:

“Sen dur ben bakarım. Belki...”

“Belki ne baba?”

“Şehirde ne olup bittiğini biliyorsun?”

“Evet biliyorum.”

Pruşasb, kapı eşiğindeki meşaleyi eline aldı.

“Kim o?”

“Medyumah!”

Kapıyı açar açmaz Medyumah heyecanla içeri girdi.

“Zerdüşt nerede baba!”

“Ben buradayım Medyumah!”

“Etraf kılıçlı adamlarla dolu, her köşede bir adam... Kerpenler de onlarla birlikte.”

“Yanıma yaklaşan olursa benim içinde iyi bir fırsat olur. Konuşurum onlarla...”

“Seni dinlemezler Zerdüşt, kulakları sağırlaşmış onların. Seni, şehri Divlerin lanetine uğratmak isteyen büyük bir büyücü biliyorlar.”

“Hiçbiri mi? İçlerinde kulağı duyan iki üç kişi de mi yok?”

“Önce öldürecekler sonra eğer fırsat bulurlarsa oturup dediklerini düşünecekler.”

Pruşasb merdivenlerden yukarı çıktı, salona girdi bir müddet sonra elinde kılıçla dışarı çıkıp Zerdüş’tün yanında durdu.

“Uzun yıllardır bilememişse de işe yarayacağını düşünüyorum.”

“Bu ne kılıç baba?”

Tak! Tak! Tak!

Pruşasb, “Kapı çalıyorlar” dedi heyecanla.

“Beni öldürmeye geldilerse dahi kapı açmamak olmaz. Kapıyı aç Medyumah! Onlara diyeceklerim var.”

“Ancak cesedimi çiğnedikten sonra buraya girebilirler.”

“Kandan, cesetten söz etme Medyumah!”

Medyumah kapıyı işaret ederek bağırdı:

“Onlar söz ediyor ben değil!”

“O belindeki ne öyle?”

“Hançer.”

Hançerin kabzasına baktı.

“Çıkar onu belinden Medyumah, sen barış insanısın savaş değil!”

Tak! Tak! Tak!

Pruşasb yüksek sesle sordu:

“Kim o?”

“Hürmüzan.”

Medyumah kapıyı açtı. Hürmüzan hızla avluya girdi ve bir çırpıda yukarıdaki salonda bekleyen Zerdüş ile babasının yanına çıktı. Nefes nefese kalmıştı.

“Zerdüş, Purdad, Purdad’ı öldürdüler.”

“Olamaz, nasıl yaparlar bunu? Zavallı Purdad!”

“Zerdüşt hemen saklanmalısın.”

“Ben saklanmam Hürmüzan.”

“Bir şeyler düşün öyleyse.”

“Hazırlanın, başka bir şehre gidiyoruz. Boğazlamadan önce sözümüzü dinleyecekleri bir diyara gideceğiz... Medyumah diğer arkadaşlara haber ver, hazırlansınlar, sabah erkenden yola çıkıyoruz. Çocuklarını öldüren bu şehri terk ediyoruz!”

Hürmüzan araya girdi:

“Şimdilik gidiyorum, etrafı gözetleyeceğim.”

Medyumah:

“Ben de gidip Reonis’e haber vereyim, sen evden çıkına Zerdüşt, görüyorsun, dışarıda seni bekliyorlar, iyilik ateşinin sönmesine izin verme” dedi.

“Şimdilik buradayım. Maalesef sabah Purdad’sız gideceğiz!”

“Nereye gideceğiz!”

Avludaki elma ağacının karanlık dallarına baktı.

“Bu yurttaki sözümüzü dinletecek herhangi bir yere... Belki Bakterya’ya gideriz.”

Hürmüzan vedalaştıktan sonra Medyumah ile birlikte dışarı çıktı. Medyumah kapının eşiğinden babasına seslendi:

“Baba, ben veya Hürmüzan’dan başka kimseye kapıyı açma, olur mu?”

Pruşasb elinde kılıçla kapıya indi. Kapının sürgüsünü çektikten sonra Zerdüşt’ün yanına çıktı. Kılıcı kendisine uzattı.

“Al oğlum bu gece işine yarayacak!”

Zerdüşt babasının elini geri çevirdi.

“Hayır baba, benim kılıcım düşüncem, davranışım ve sözlerimdir.”

Tak! Tak! Tak!

“Kim o?”

Cevap veren olmadı tekrar sordu:

“Kim o?”

Yine cevap veren olmadı.

“Sen burada kal Zerdüşt!”

“Baba, bırak şu kılıcı elinden.”

Pruşasb elindeki kılıcı duvara dayadıktan sonra tekrar sordu:

“Kim o? Kim var kapının arkasında?”

Ses veren olmadı, bir daha sordu:

“Kim o? Kimsiniz?”

“Hançer!”

“Bu isimde kimseyi tanımıyoruz. Kimsin? Kimin oğlusun?”

“Hançer!”

Zerdüşt bağırdı:

“Yanlış gelmişsin Hançer, burası Hançerlerin yeri değil, mutluluk mekânıdır!”

“O mutluluğu acıya dönüştürmek için geldim.”

Zerdüşt, “Kapıyı aç baba, bırak bu yolunu kaybetmiş, düşünmeyen adam içeri girsin” dedi.

Pruşasb sinirlenmişti.

“Ne diyorsun oğlum sen!”

Anahit salondan bağırdı:

“Kapıyı açma baba!”

Zerdüşt eşine döndü.

“İçeri gir Anahit, içeri gir ve bizi bekle, Firini’nin sana ihtiyacı var.”

Anahit hareketsiz öylece Zerdüşt’e baktı. Bu arada annesini gördü. O da ürkmüştü.

“Anne sen burada ne arıyorsun?”

Tekrar babasına döndü.

“Baba lütfen kapıyı aç, izin ver içeri girsin. Elindeki hançeri bekleyen göğsüm var. Aç kapıyı baba yoksa ben gelip açacağım.”

Ardından yüksek sesle kapıdakine seslendi:

“Yaklaş, kapıya yaklaş. İçeri girmeden önce yüzünü görmek ve adın nedir bilmek istiyorum!”

Anahit çığlık atarcasına bağırды:

“Hayır baba açma.”

Duğdu hıçkırıklara boğulmuş hâlde konuşmaya çalıştı:

“Hayır Pruşasb açma kapıyı!”

Pruşasb kapının arkasındakine seslendi:

“Adını söyle? İçeri gir ve yüzünü göster!”

Ses gelmeyince kapıyı açıp sokağa çıktı.

“Neredesin, göster kendini!”

Kısa bir süre sonra içeri girip kapıyı arkasından kapattı.

“Her kimse kaçıp gitmiş” dedi.

“Her kimse korkağın tekiymiş, bir sesler geliyor baba, sen de duyuyor musun?”

“Çeng çalışıyorlar.”

“Zerdüşt Mitra’nın düşmanıdır, ölüme yaraşırdır...”

“Ama bu, bu Merhfürüh’un sesi. İlginç, düğünümde çeng çalmıştı, galiba ölümümde de yine o çalacak. Alacağı sikkelerin peşinde demek. Müziğin gücünü görüyor musun insana neler yaptırıyor!”

“Hançerleri çekin, şu yeni dinci Zerdüşt’e haddini bildirin...”

Tak! Tak! Tak!

Zerdüşt, “Aç kapıyı baba” dedi Anahit; “Hayır” diye bağırdı. Zerdüşt tekrar bağırdı:

“Aç kapıyı baba! Bırak gelsinler çeng sesleriyle öldürsünler beni, gelsinler!”

“Hayır!”

“Aç kapıyı baba yoksa kendim gelir açarım.”

Pruşasb kapıyı açarak kenara çekildi.

“Zerdüşt Mitra’nın düşmanıdır, ölüme yaraşır...”

Saçı sakalı dağınık, kirli giyimli adamın biri elinde hançerle avluya girdi. Elindeki hançeri Pruşasb’ın boğazına dayayarak, “Zerdüşt sen misin?” diye sordu. Zerdüşt yukarıdan seslendi:

“Zerdüşt benim!”

Adam hançeri Pruşasb’ın boğazından çekerek hızla merdivenlere doğru koştu. İlk basamakta durdu.

“Hançerleri çekin, şu yeni dinci Zerdüşt’e haddini bildirin...”

Merdivenlerden yukarı çıktı. Zerdüşt’ün karşısında durdu.

“Sen misin?”

Zerdüşt, adamın gözlerinin içine baktıktan sonra elini tutarak hançeri kendi boğazına dayadı. Çengin ve çenginin sesi aniden kesildi. Zerdüşt, avludaki elma ağacına bakıyordu. Pruşasb merdivenlerden yukarı çıktı, duvara dayadığı kılıcı eline aldı. Zerdüşt babasına seslendi:

“Hayır baba, bırak o kılıcı.”

“Adam seni öldürmek istiyor, sen kılıcı bırak diyorsun.”

“At kılıcı elinden baba.”

Adam:

“Oğlunun dediğini yaparsan iyi edersin adam” dedi Pruşab’a.

Pruşasb, istemeyerek elindeki kılıcı yere indirdi. Anahit kılıcı yerden alarak bağırdı:

“Seni aptal, geri zekâlı!”

Zerdüşt başını çevirip arkasında duran karısına baktı. Anahit kılıcı adama doğru tutmuştu. Adam tehditler savuruyordu:

“O kılıcı at yoksa boğazını keserim.”

“Anahit, at elinden o kılıcı.”

Anahit ağlayarak kılıcı yere indirdi. Adam tekrar Zerdüşt’e döndü.

“Korkmuyor musun?”

“Neden?”

Adam, hafifçe hançeri geri çekerek ucunu yukarı doğru tuttu.

“Ölümden.”

“Hayır, ölümden korkmuyorum senin boş gözlerinden korkuyorum.”

Hançeri boğazında daha da sıktı. Tam bu sırada arkadan bir ses geldi:

“Sen de kimsin ve burada ne arıyorsun?”

Pruşasb kapıdan gelen sese baktı:

“Hürmüzan! Cengâver Hürmüzan!”

Adam dönüp Hürmüzan’a baktı, Hürmüzan’ı avluda elinde kılıçla görünce hançeri Zerdüşt’ün boğazından indirmek zorunda kaldı. Hürmüzan adama bağırdı:

“Nasıl ve hangi cüretle girersin buraya?”

Adam bir anda iki büküm oldu, başını eğdi, elindeki hançer yere düştü:

“Zerdüşt, düşman...”

Hürmüzan hızla basamaklardan yukarı çıktı, kılıcını adamın boğazına dayayarak onu gerisin geriye, ta salon duvarına kadar sürdü.

“Affet, öldürme beni, ne olursun! Benim bir suçum yok... Zavallının tekiyim, üstüme başıma baksana...”

“Zerdüşt’ü öldürmen için kaç sikke verdiler.”

“Hiçbir şey almadım, yemin ederim.”

Kılıcı boğazında bastırdı:

“Tamam, tamam söyleyeceğim. Sikke filan aldığım yok ama Veriş Kerpen onu öldürürsen cezalandırılmayacaksın diye söz verdi.”

“Sen Şiz’li değilsin, yanılıyor muyum?”

“Hayır, hayır Şiz’li değilim. Şu kılıcı çeksen, boğazım...”

“Nerelisin?”

“Dağlıyım.”

“Bu topraklara ölüm tohumunu ekenlerdensin demek!”

“Ben beş parasız garibanın biriyim, hâlime baksana.”

Zerdüşt söze girdi:

“Daha fazla bizi öfkelenlendirmeden git buradan... Senin gibi sevgi, öfke ve düşüncesini satan adamlardan iğreniyorum...”

“Anlat bana belki dinini kabul ederim.”

“Şu aşağılık kişiliğini al ve git buradan.”

“Defol!” dedi Hürmüzan.

Adam merdivenlerden aşağı inerek hızla sokağa çıktı, koşarak uzaklaştı. Pruşasb kapıyı arkasından kapatıp yukarı çıktı. Hürmüzan kılıcını kınına koyarken Zerdüşt'e seslendi:

"Zerdüşt bir an önce gitmeliyiz bu kahrolası şehirden."

"Sen de geliyor musun bizimle?"

"Evet ben de geliyorum. Hemen gidelim yoksa sabaha güneş cesetlerimize vuracak..."

41

Anahit, "Çok yorulduğum Zerdüşt, ne zaman bitecek bu çöl? Firini sıcaktan öldü ölecek" dedi. Babası minik Firini'nin terleyen yüzüne baktı.

"Bu kuru topraklar Ehrimen'in yeridir. Ehrimen'e ait olan yerde yanarsın ama zerre miktarı gölge bulamazsın. Gün gelir bu çöller bayındır olur, Ahurai bahçelerine dönüşür. Bak ilerde bir ağaç var, oraya varınca durur dinleniriz..."

Medyumah Zerdüşt'ün yanına vardı.

"Medyumah, şu ilerdeki ağacın etrafına bir bak güvenliyse orada oturup dinlenelim."

Ardından beraberindekilere döndü.

"Hürmüzan nerede?"

"Arkamızdan geliyor."

Medyumah ağacın olduğu tarafa gitti, etrafa bakındı sonra bir vadiye inercesine ağır adımlarla aşağıya doğru indi. Reonis nefes nefese kalmış hâlde Zerdüşt'ün yanına vardı.

"Orada yıkık bir harabe var sadece, etrafta da kimsecikler yok."

"Ağacın altında biraz dinlenir sonra yolumuza devam ederiz."

Firini ağlıyordu. Anahit Zerdüşt'e:

“Firini dayanacak gibi değil Zerdüşt!” dedi.

“Gölgeye vardığımızda susar, biraz daha dayan lütfen!”

Hürmüzan’ın gür sesini duydu:

“Arkamızdan kimseler gelmiyor.”

Ardından Zerdüşt’ün yanına geldi:

“Ne çöldü ama... Koca çölü geçtik Zerdüşt, inanıyor musun?”

“Şu Ehrimeni topraklardan kurtulmadık henüz, daha yolumuz uzun.

Ağaca varmış sayılırlardı.

“Nihayet gölge yer bulabildik. Medyumah nerede peki?”

“Medyumahhhh!”

Medyumah’tan ses seda çıkmadı. Zerdüşt ile Hürmüzan etrafa baktılar fakat izine rastlamadılar. Aşağıya indiler. Tam o sırada bağırarak kendilerine doğru gelen eli kılıçlı birkaç adam gördüler. Zerdüşt olduğu yerde durdu. Hürmüzan hemen kılıcına asıldı. Zerdüşt Hürmüzan’ın bileğini tuttu. Adamlar yanlarına gelmişti bile.

“Ne istiyorsun, kardeşim nerede?” diye sordu Zerdüşt.

Yüzünde kılıç yarası olan kel adam arkasına bakarak cevap verdi:

“Yaşıyor!”

Diğerlerine göre nispeten daha genç görünen biri Medyumah’ın elini bağlamış arkasından sürükleyerek yanlarına doğru geliyordu. Yanlarına geldikten sonra kır saçlı olanı sordu:

“Şiz’den mi geliyorsunuz?”

“Evet.”

Adamın yüzünde güller açtı.

“Şiz’liler zengin olurlar. Heybelerinizde ne var bakalım!”

“Biraz ekmek, biraz un biraz da hum!”

“Altın, gümüş yok mu? Görünüşe göre binek hayvanlarınız da yok...”

Hürmüzan cevap verdi:

“Hayır, altınımız yok.”

Kır saçlı adam Reonis’in önünde duran deri heybeye baktı.

“O heybede ne var?”

Reonis cevap vermedi. Kır saçlı olanı yanındaki gence işaret etti. Genç adam deri heybenin ağzını açıp baktı.

“Çeng var.”

Kır saçlı adam tekrar güldü.

“Demek çalgıcısınız!”

Genç adama, “Heybeyle beraber al gel, satarız hiç olmazsa” dedi.

Zerdüşt adama, “Bu heybeyi alabilirsiniz ama ne olursunuz o çenge karışmayın!” dedi.

“Ne var o heybede altın mı?”

“Hayır.”

“Eski püskü kıyafetler benim ne işim yarar be adam. Eli boş dönemeyiz, sizi yanımızda götüreceğiz. Hiç olmazsa bize çeng çalarsınız.”

“Hâkimden kaçıyoruz, mahkûm bize yol vermiyor.”

Adam, Zerdüşt’e bir iki adım yaklaşarak sordu:

“Hâkimden mi kaçıyoruz dedin? Neden? Başınıza ödül koymuşlar mı? Koymuşlarsa iyi para edersiniz öyleyse” dedi ve adamlarına dönerek, “Ellerini bağlayın ve hemen atları hazırlayın, onları Şiz’e götürüyoruz” diye bağırdı. Zerdüşt küçük kızını göstererek, “Çocuğun durumu hiç iyi değil” dedi.

“Çocuk yapmak zor değil, yenisini yaparsın!”

Karşı tepeden koşarak gelen başka bir adamın sesi duyuldu:

“Askerler! Askerler!”

Nefese nefese kalmış hâlde kır saçlı adamın karşısında durdu. Dönüp eliyle geldiği tepeyi işaret etti, atlılar tozu dumana katarak geliyordu. Yaşlı adam, “Hemen kaçalım” dedi. Zerdüşt adama, “Ödülünü almayacak mısın?” diye sordu.

“Sizinle tekrar karşılaşacağız, o zaman kellen ödülüm olur.”

Hızla aşağıya koşup atlarına bindiler ve göz açıp kapayıncaya kadar gözden kayboldular. Askerler hızla kendilerine doğru geliyordu. En öndeki komutanları elini kaldırır kaldırmaz bir anda tüm atlar durdu.

“Kimsiniz? Nereden geliyorsunuz?”

Hürmüzan cevap verdi:

“Şiz’den gelip Bakterya’ya gidiyoruz. Haydutlar bize saldırdı, sizi görür görmez de kaçtılar.”

“Ne tarafa doğru kaçtılar.”

Hürmüzan haydutların kaçtığı yönü gösterdi. Askerler gösterdiği yöne doğru atlarını sürdüler. Zerdüşt yanındakilere, “Geceyi burada geçiriyoruz, sabah erkenden yola devam ederiz” dedi.

42

Sabahın ilk ışıklarıyla beraber gözlerini açtı. Seher yıldızı gökteydi henüz. Oturup ağaca baktı. Reonis ağacın altında duruyordu. Firini bir yandan hıçkırıyor bir yandan eliyle göğü yakalamaya çalışıyordu. Babası yerinden kalkıp kızının başına gitti. Tam o sırada annesi de uyandı. Minik Firini’yi kendine doğru çevirerek hafifçe sırtına vurdu. Artık susmuştu. Babası eğilerek minik Firini’nin yanaklarından öptü.

“Benim minicik kızım, yavrum!”

Arkadan Reonis'in sesini duydu:

"Peygamberimiz Zerdüşt'e selam olsun!"

Zerdüşt başını çevirip arkasına baktı.

"Selam sana Reonis!"

"Seninle bir şey konuşmak istiyordum Zerdüşt!"

"Tabii ki, olur, dinliyorum."

"Yalnız konuşmak istiyorum."

Kalkıp Reonis'in yanına gitti. Beraber ağacın gövdesine doğru yürüdüler. Reonis'e baktı, Reonis de ona. Bir süre öyle bakıştılar ardından Reonis başını öne eğip konuşmaya başladı. Bu arada ayağıyla, yerdeki küçük taşlarla oynuyordu.

"Zor, çok zor."

"Neymiş zor olan?"

Küçük taşlarla oynamaktan vazgeçip başını kaldırdı.

"Beni affedeceksen söyleyeyim."

Reonis utangaç bakışlarını saklayamıyordu.

"Neden, neden affetmek? Affedilecek ne yaptın sen?"

"Beni affedeceğini söyle lütfen!"

"İyi de ne yaptın ki?"

Elini sırtına götürerek hafifçe eğildi:

"Büyük bir günah işledim."

"Ne günahı Reonis? Sen..."

"Beni bağışlayacağını söyle lütfen!"

"Affedilecek ne yaptın söyler misin?"

Çarıklarını yere sertçe bastı.

“Affetmezsen söylemem...”

“Tamam, affedeceğim ama...”

Reonis’in arkasındaki kayanın üzerine küçük bir serçe kondu. Belli belirsiz etrafa bakıyordu.

“Sağ ol, beni büyük bir sıkıntıdan kurtardın.”

Minik serçe uçup gitti. Zerdüşt kayalığın yanında açan yaban güllerine baktı.

“Evet, Reonis seni dinliyorum.”

“Korkuyorum.”

“Neden?”

“Bilmiyorum.”

“Konuş Reonis, ne yaptın bilmek istiyorum.”

“Söyleyeceğim, her ne kadar zor olsa da söyleyeceğim... Biliyor musun? Ben aslında sana inanmıyordum yani dediklerini kabul etmemiştim... Beni...”

Reonis’in kederli bakışlarını yüzünden okuyabiliyordu.

“Beni senin taraftarın olman için Veriş Kerpen görevlendirmişti. Onun adına çalışıyordum... Aramızda konuştuklarımızı ona iletmekle görevlendirilmiştim. Şiz’den ayrılacağınızı duyunca bana, ‘Zerdüşt ile beraber git, yolda bir fırsatını bulup...’ Çok zor Zerdüşt, inan çok zor, söylemesi zor...”

Ellerini sırtından çekip kollarının arasına aldı ardından çıkarıp rastgele aşağı saldı. Zerdüşt’ün başının arkasında uçan bir karga gördü:

“İlk fırsatta ne Reonis? Söyler misin?”

“Bir fırsatını bulup öldür mesela uykudayken Zerdüşt’ü öldür ve kaç dedi bana... Onun için dün gece heybemi başımın altına koyup uyuyormuş gibi yaptım, gece yarısına kadar uyanık kaldım.

Ay görünmüyordu gökyüzünde, etraf kapkaranlıktı. Kalkıp heybemden hançeri çıkardım. On beş adım yürüseydim başının üzerindeydim. On beş adım sayıp dizlerimin üzerine çöktüm. Üzerine eğildim. Karanlık silüetini rahatlıkla görebiliyordum. Hançerin sivri tarafını boynunun hizasına tuttum. Tek bir hareketle başını gövdenden... Sol elimle saçlarını tutmak istedim; fakat elim bir türlü gitmedi, yapamadım ve hançeri boynundan geri çektim... İçimde bir kuruntu vardı... Bir türlü yapamadım... Kendi kendime geç kalma bitir bu işi dedim. Zamanın gittikçe daralıyor dedim. Tekrar hançeri boynuna taraf tuttum. Sol elimle saçını tutacaktım; fakat elim bir türlü varmadı. Hançeri tekrar geri çektim ve yapamayacağımı anladım. Gönlümü fethetmiştin Zerdüşt o yüzden yapamadım... Beni affedecek misin Zerdüşt? Ne olur beni affet!"

"Reonis, sen bizdensin, üzme kendini sakın, her şey geçti."

Arkadaki kayada biten yaban güllerine bakarak sevgili dostu Reonis'e sarıldı. Ona teselli oluyordu...

43

Büyük bir kayanın yanında durarak kalenin kapalı kapısına baktı. Kale tarafından serin mi serin bir akşam rüzgârı esiyordu. Anahit Zerdüşt'tün yanında durdu, minik Firini başını annesinin omzuna koymuş uyuyordu. Hürmüzan Zerdüşt'e seslendi:

"Şehre girmeyelim, kenarından geçip gidelim."

"Şehirden korkma Hürmüzan! Yol azığı bulmamız lazım."

"İnsanların olduğu her yerden korkulur Zerdüşt. Şiz'lileri unutun mu?"

"Benim getirdiğim mesaj ve söylemek istediklerim zaten kelle koltukta yaşamaktır. Her yeni söz insanları ilkin korkutur. İnsan korkuyu yendiği takdirde söz galip gelir. Öyleyse biz ne insanlardan ne de şehirlerden korkmalıyız Hürmüzan. Gidelim."

Medyumah, “Ey yüce Ahuramazda bizlere yardım et!” diye dua etti.

Kapıyı çaldılar. Kimse cevap vermedi. Tekrar çaldılar. Küçük bir pencere açıldı ve bir çift iri göz kendilerine baktıktan sonra geri çekildi. Kapı, sürgüsü çekildikten sonra ağır ağır açıldı ve iri yarı bir muhafız dikildi karşlarına.

“Kimsiniz? Nerden geliyor, nereye gidiyorsunuz?”

“Ben Zerdüşt Spitman’ım, bunlar da ailem ve dostlarım. Şiz’den geliyor Bakterya’ya gidiyoruz.”

“Peki, bu şehirde tanıdıklarınız var mı?”

“Hayır.”

“Öyleyse Keykavus’a gidin” deyip kenara çekildi.

“Keykavus’un evini bilmiyoruz ama! Evini bize gösterir misiniz?”

“Meydandaki en büyük ev Keykavus’un evidir, düz gidince görürsünüz.”

Zerdüşt beraberindekilere seslendi:

“Gidelim belki sığınacak bir yerler buluruz.” Ardından muhafızın duymayacağı şekilde, “Kerpenlerden kaçtık şimdi de Key’lere tutulduk” dedi.

Evin kapısı yarı açıktı, içeriye baktı. Karşıdaki büyük eyvanda iri yarı genç bir adam duruyordu. Zerdüşt kapıyı vurarak, “Keykavus!” diye bağırdı.

Genç adam eyvandan aşağı indi, kapı eşiğinde durarak gelenlere baktı. Üst başları toz toprak içindeydi. Zerdüşt hemen söze atıldı:

“Şiz’den geliyor Bakterya’ya gidiyoruz. Bu gece mümkünse burada kalmak, sabah erkenden de yolumuza devam etmek istiyorduk.”

“İçeri girin!”

Zerdüşt içeri girdi, eşi ve dostları da arkasından... Genç adam eliyle avlunun sağındaki odaları göstererek, “Şu iki odada dinlenebilirsiniz” dedi, ardından karşıdaki büyük eyvana doğru gitti. Anahit odanın tahta kapısını itti. İçerisi çok karanlıktı. İçeri girdi. Arkasından Zerdüşt girdi içeri, hemen odanın penceresini açtı. Akşam serinliği yüzüne vuruyordu. Anahit Zerdüşt’e, “Ne zamana kadar burada kalacağız?” diye sordu.

“Yarın sabah erkenden gideriz.”

“İnsanlardan kaçıyor, başka insanlara gidiyoruz, Baktery’a da sana inanacaklar mı?”

“Orası Şahlar şahının başkenti. Hayat veya ölüm şehri olacak bizim için, ya hayat verecek bize ya ölüm. Orada sesimiz ya daha gür çıkacak ya da kısılacak. Bu şehirde sesimiz ancak ve ancak şu karşıdaki burçlara kadar ulaşır hatta oraya ulaşmadan boğuluyoruz. Şiz’den buraya bir elçi gelse Baktery’a bizim için ancak hayal olur; orayı unutmamız gerekiyor artık. Kale kapısından adımımızı dışarıya atmadan bizi yakalayıp onlara teslim ederler. Şiz’de ölüm kararımızı vermişler zaten. Kerpenler her şeye son noktayı koymuş, hayat ateşimi söndürmeden durmayacaklar. Hem ben insanlardan değil, insanların cehaletinden kaçıyorum Anahit!”

Anahit yere serilmiş halının üzerine oturarak Firini’yi emzirdi. Zerdüşt kapıyı hafifçe aralayarak dışarıdaki eyvana ve o muhteşem görünen merdivenlerine baktıktan sonra dışarı çıktı. Orta yaşlı bir adam eyvanın üst katındaki odadan çıkmış avluya bakıyordu. Zerdüşt’ü gördü. İlk olarak Zerdüşt adama selam verdi.

“Temiz yaşayın!”

“Mutlu yaşa!”

Derken ağır ağır merdivenlerden aşağıya indi. Demin kendilerine yer gösteren iri yarı adam odasından çıkıp üzerinde uzun yeşil döpiyes olan yaşlı adamın karşısında el pençe divan durdu. Zer-

düşt karşısındaki, avurtları yerinden fırlamış zayıf, uzun boylu adama bakarak kendini tanıttı:

“Ben Zerdüşt Spitman. Eşim ve çocuğumla beraber Şiz’den geliyor Bakterya’ya gidiyoruz.”

“Ben de Keykavus!”

Diğer odanın da kapası açıldı. Hürmüzan, Reonis ve Medyuma, Zerdüşt’ün yanına geldiler.

“Şiz’den Bakterya’ya yürüyerek mi gidiyorsunuz? Sağ salım kavuşursanız şanslısınız. Bir yanınız ölüm, diğer yanınız hayat.”

“Bir yanımızda üç ölüm, diğer yanımızda sadece bir hayat...”

“Bakterya’da ateş yoktu da oraya ateş mi götürüyorsunuz?”

“Evet, ateş götürüyoruz.”

Keykavus Zerdüşt’e baktı ve eğreti bir gülüşle onu ve arkadaşlarını süzdü.

“Şahlar şahının şehrinde olmayıp da sizde olan bu ateş neyin nesidir?”

“Yeni bir ateş!”

Keykavus şaşırmişti, bir süre ses etmeden karşısındakilere baktı ardından başını sallayarak cevap verdi:

“Bir gün buraya bir adam geldi. İnsanlar için yeni bir mesajım var, diyordu, o da sizin gibi Bakterya’ya gidecekti; fakat değil Bakterya’ya kalenin dışına dahi çıkamadı. Şimdi sokak sokak dolaşan sade bir deli olarak yaşıyor bu şehirde. Çoluk çocuğun maskarası oldu gitti.”

Firini ağlıyordu.

“Benim mesajım sadece bir şehre filan değil, bu yurdun tüm insanlarına.”

Keykavus’un gözleri fal taşı gibi açılmıştı. Yanındaki genç adam

sırıtarak Keykavus'a döndü.

"Efendim sanırım bu ve yanındakiler bundan sonra şehrimizde misafirimiz olarak kalacaklar, öyle görünüyor."

Keykavus tebessüm etti ve Zerdüş'tün toz toprak içinde kalmış hâline baktıktan sonra başını kaldırarak karşısındaki pür perişan adamın gözlerinin içine baktı.

"Diğer şehirlere ne oluyor anlamıyorum, ipini koparan buraya atıyor kendini. Demek mesajın bu yurdun geneli için, öyle mi? Neymiş bakalım mesajın?"

"Güzel söz, güzel davranış ve güzel düşünce, dünyanın hâkimi Ahuramazda'nın bu yörenin insanlarına mesajı budur."

"Ahuramazda mı? Dünyanın hâkimi mi? Zürvan'ın çocuğu Ahura mı?"

"Bu dünyayı ve içindekileri yaratan odur."

"Demek yeni dediğin o ateş, insanların imanını yakmayı hedefleyen yeni bir dinmiş. Önce ateşi yakmamızı ardından küllerini alıp başımıza dökmemizi istiyorsun. Bu mu bize armağanın? Bana bak genç adam, meşhur olmak için daha kolay yollar dururken sen en zorlu olanını seçmişsin. Unutma ki her şey yenilenebilir; fakat bir tek şey hariç; o da Mitra'ya olan imandır. Ona olan iman asla eskimez. Bizden öncekilerinde imanı buydu, bizden sonrakilerin de imanı bu olacak ve Mitra dünya var oldukça gücü ve kuvvetiyle başımızın üzerinde duracak. Mitra'nın dini eskimez; çünkü Mitra ölümsüzdür, ölüp de tekrar ürilmez o. Bana veya sana da benzemez. Tüm dünya yok olsa bile o yok olmaz. Kusura bakma ama bence sen de delinin tekisin..." Hürmüzan, Reonis ve Medyumah'a baktı ardından devam etti. "Hayır, bir deli değil birçok deli Turunç'a akın etti sanırım. Benim zavallı şehrim ne hâllere düştü! Misafirim olduğunuz için sabaha kadar ağırlanacaksınız; fakat sabahın ilk ışıklarıyla beraber yeni dinden, yenilikten tek söz etmeden bu şehri terk edeceksiniz, anlaşıldı mı?"

“Evet, sabah erkenden gideriz.”

Keykavus ve yanındaki iri kıyım adam arkalarını dönüp gittiler. Zerdüşt yanındakilere döndü.

“İşiten kulak sadece kulak! Halkımız işitme engelli olsa gerek, ne yapsan duymak istemiyorlar.”

Hürmüzan söze girdi.

“Bizi de o deli gibi yapmasınlar. Dikkat etmeliyiz.”

Keykavus merdivenlerden üst eyvana çıktı. Odanın kapısına vardığında dönüp bir an Zerdüşt’e baktı ardından içeri girerek kapıyı kapattı. Zerdüşt kapalı kapıyı dostlarına göstererek, “Bu gece o kapının arkasında çeşitli komplolar konuşulacak, dikkatli olmalıyız” dedi. Odaya girdi. Sırtını duvara yaslamış, göğsü minik Firini’nin ağzında, uyuyakalmış Anahit’in nefes alış verişlerini duydu. Açık pencereden karşıki eyvana baktı. Üç adam giriş kapısının yanı sıra açık kapısından içeri girdiler. İki orta yaşlı adamın ortasında duran genç, Zerdüşt’lerin kaldığı odaya baktı ardından sol tarafında duran adama döndü. Zerdüşt odanın kapısını açıp hemen dışarı çıktı. Yandaki odanın kapısını çalıp içeri girdi. Hürmüzan:

“Herkesin uyumasını bekleyelim, herkés uyuduktan sonra kaçıp gideriz” dedi.

“Evet, gece yarısı gideceğiz, kimselere görünmeden.”

Odaya doğru gelen ayak sesleri işittiler. Hürmüzan kapıyı açtı. İri yarı adam kapıdaydı:

“Keykavus siz Şiz’li erkekleri yemeğe çağırıyor.”

Zerdüşt cevap verdi:

“Hepimiz erkek değiliz. Yanımızda eşim de var.”

“Onu kadınların olduğu yere götürürüz.”

“Evet ama bizim âdetlerimizde kadın ayrı götürülmez. Bir yere davet edildik mi kadınlarımızla gideriz.”

“Evet ama erkeklerin kendine özel konuşmaları oluyor, o konuşmaları kadınların duymasını istemezsiniz herhâlde!”

“Kadınlardan gizli saklımız yok bizim.”

“İyi öyleyse onu da beraberinizde getirin.”

Yan taraftaki odaya girip eşini uyandırdı sonra hep beraber Keykavus’un odasına çıktılar. Genç bir adam salondaki meşaleleri yakıyordu. Odanın sonunda Keykavus ile beraber dört kişi oturuyordu. Misafirlerin odaya geldiğini görünce dördü de ayağa kalktı. Keykavus kollarını açarak misafirlerine, “Hoş geldiniz!” dedi. Zerdüşt ve yanındakiler Keykavus’un karşısına oturdular. Keykavus Zerdüşt’e döndü:

“Hâla aynı fikirde misin?”

“İnsan süpürge ağacı değil ki her rüzgârda sallansın.”

“İnsan süpürge ağacından daha gevşektir. En sonunda benim dediklerimi kabul edeceksin. Şarap getirin!”

Elinde şarap testisiyle içeriye bir adam girdi. Önce sırasıyla misafirlere ikram etti ardından tepsiye beş yeni kadeh koymuş hâlde Keykavus ve dostlarına doğru gitti. Özenle her birinin önüne kadehlerini koyduktan sonra salondan çıktı. Zerdüşt, Keykavus’a seslendi:

“Bizde şarabı sürahiyle birlikte sofraya koyar getirirler. Doldururken de ağzına mı yoksa yarıya kadar mı, diye de sorarlar, sanırım sizde böyle bir âdet yok!”

“Hayır bizim âdetlerde yok öyle bir şey. Bizde ister istemez herkesin kadehi ağzına kadar dolu olur. Kadeh ya ağzına kadar doludur bizde ya da boş! Şimdi için içebildiğiniz kadar, şu yeni dediğin sözlerinden daha fazla duymak istiyorum!”

Zerdüşt ve arkadaşları şarap kadehlerini kaldırdılar, Anahit ise sadece kadehe bakmakla yetindi. Tam bu sırada Zerdüşt, “Bizim âdetlerimizde değerli bir misafirimiz olduğunda kendi kadehimizi ona verir, onun kadehini alır içeriz. Bu bizim kadim gelenek-

lerimizdendir” dedi ve kadehini Keykavus’a uzattı. Keykavus kendisine uzanan kadehi almadı.

“Evet ama bu sizin âdetiniz bizde böyle bir âdet yok.”

“Al şu kadehi değerli ev sahibi.”

Sol elini uzatıp Zerdüşt’ün kadehini aldı ve kendi kadehini ona verdi. Anahit’in önündeki kadehi alıp diğer adama uzattı. Ardından Keykavus’tan aldığı kadehi başına dikti. Durup Keykavus’a baktı.

“Biz de âdetlerimize göre değerli misafirimizin karşısında kadehlerimizi yere dökeriz, böylelikle toprak ana da bizim gibi onların sevgisine doyar. Onun için dostlarım, ayağa kalkıp kadehlerimizi toprak anaya bağışlayalım.”

Ardından ayağa kalkıp yanındakilerle birlikte salondan dışarı çıktı. Hürmüzan Zerdüşt’e bakarak güldü.

“Bizim böyle bir geleneğimiz mi vardı? Ya da vardı da biz mi bilmiyorduk?”

“Bu gecedен itibaren bu bizim geleneğimiz oldu.”

Keykavus tebessüm ederek içeri girdi.

“Toprak ana değerli Şiz’lilerin sevgisine doydun. Şiz’in âdetlerinde yemeğini ev sahibine yedirmek de var mı?”

“Hayır, biz misafirlerimizle aynı kaptan yemek yemeği tercih ederiz.”

Diğer adamlar da içeri girip önceki yerlerine oturdular. Ardından yemekler geldi. Zerdüşt ve arkadaşları nohutlu sebze pilavını yedikten sonra ev sahibine teşekkür ettiler:

“Turunçluların bu misafirperverliğini asla unutmayacağız. Sabah erkenden yolumuza devam edeceğiz, onun için izninizle biz dinlenmeye çekilelim, sabah erken görüşemeyeceğimiz için şimdiden hoşça kalın!”

“İyi yolculuklar size, umarım her nerede olursanız mutluluk ve

esenlik sizinle beraber olur!”

Hürmüzan arkalarından kapıyı kapatırken, “Keşke yanımızda bir meşale olsaydı” dedi.

“Karanlıkta ışığı görmek daha kolaydır” dedi Zerdüş.

Adamların nefes alış verişlerini duyabiliyordu.

“Eğer uyursak ebediyen bu şehirde kalırız, ölülerimizi bile bu şehirden çıkaramazlar.”

Medyumah söze girdi:

“Uyumamalıyız. Sabaha kadar da olsa konuşalım, böylelikle uykumuz kaçır. Nice geceler uykusuz yol yürümedik mi?”

“Eğer hayatta kalmak istiyorsak uyumamalıyız. Her ne şekilde olursa olsun Baktery’a ulaşmalıyız. Şu pencereye dikkat edin. Buradan dışarıyı izleyebiliriz. Uyuduklarında çıkar gideriz...”

Hürmüzan araya girdi.

“Ya kale muhafızlarına haber vermişlerse?”

“Keykavus bizi ölü biliyor, hiç şüpheniz olmasın!”

Pencereden yukarıya baktı.

“Meşaleler hâlâ yanıyor” dedi.

Hürmüzan yanına geldi. Birden avlu kapısı açıldı, Medyumah ve Reonis de pencereye geldiler. Dört kılıçlı adam avluya girip kapının sürgüsünü çekti ve beklemeye başladı. Bir müddet sonra avludaki meşaleleri alıp yukarı çıktılar. Hürmüzan arkadaşlarına, “Mutlaka gece yarısı gelecekler” dedi.

“Hemen şimdi gidiyoruz, kaldığımız her saniye aleyhimize işliyor” dedi Zerdüş.

Dört kişiden üçü salona girdi, diğeri ise elinde meşaleyle merdivenlerde durmuş Zerdüş ve arkadaşlarının kaldığı odalara bakıyordu.

“Gece yarısından önce gelecekler. Gelirlerse hepimizi öldürürler.”

“Ya Bakterya ne olacak?” dedi Medyumah.

Hürmüzan cevap verdi:

“O zaman Bakterya’yı asla göremeyeceğiz.”

Zerdüşt umudunu yitirmiş bir ses tonuyla söylendi:

“Bakterya! Sana gelmek için her yolu denedik. Elimizden gelen her şeyi yaptık ama...”

Merdivende bekleyen adam arkasına baktıktan sonra içeri girdi. Zerdüşt:

“Çabuk olun hemen çıkmalıyız” dedi ve diğer odaya geçti. Anahit uyuyordu.

“Anahit, Anahit uyan, çabuk ol uyan.”

Anahit gözlerini açtı.

“Çabuk ol gitmeliyiz, gitmezsek hepimizi öldürecekler.”

Anahit minik Firini’yi kucakladığı gibi kalktı.

“Ne zaman bitecek bu kahrolası kaçırlar... Bıktım artık...”

“Bakterya’ya vardığımızda belki!”

“Oraya varacağımız ne malum. Zavallı kız perişan oldu bu yollarda.”

Anahit ve Firini’yi alarak odadan dışarı çıktı. Üst kattaki eyvana baktıktan sonra sessizce yan kapıyı çaldı. Yan odadakiler de sessizce avluya çıktı. Karanlık duvar dibinden arka arkaya avlu kapısının olduğu yere kadar gittiler. Zerdüşt:

“Oturun” dedi arkadaşlarına.

Hepsi birden çömeldi. Keykavus üst katın eyvanına çıkmış yanındaki asker giyimli adamla sessizce konuşuyordu. Eli havadan düşmüyordu. Bir süre konuştuktan sonra içeri girdi. Yanındaki

adam biraz durdu, ardından o da içeri girdi.

“Gidelim!” dedi Zerdüşt ve sürgüsü çekilmiş kapının arkasında durdular. Hürmüzan sessizce kapının sürgüsünü çekti:

“Çıkın!”

Diğerleri çıktı, Hürmüzan içerde kalmıştı.

“Hadi bekleme Hürmüzan çabuk ol.”

“Siz gidin.”

“Ne demek siz gidin, çabuk ol, gel!”

“Kapının sürgüsünü çekip duvardan atlayacağım.”

“Çabuk ol öyleyse, hemen bu kahrolası şehirden çıkmalıyız.”

Meydanı geçtikten sonra Hürmüzan da geldi. Kale kapısı önünde durdular. Kapıda muhafızlar vardı.

“Kimsiniz?”

“Keykavus’un misafirleriyiz.”

“Gecenin bu saatinde ne arıyorsunuz burada?”

“Acelelerimiz var. Kalırsak bir daha göremeyebiliriz.”

“Nereyi göremezsiniz?”

“Bakterya’yı.”

“Şarabı fazla kaçırdınız galiba.”

Hürmüzan araya girdi:

“Evet biraz fazla kaçırdık, doğru.”

Muhafız kapıyı açtı ve gülerek; “gidin hadi bakalım, güle güle!” dedi.

Kan ter içinde kalmıştı. Evin yüksek duvarıyla duvarın iki yanındaki yanmış çıplak ağaçlara baktı. “Bu ağaçlara ne olmuş böyle?” diye geçirdi içinden. Dallarında yeşil yapraklar açmış tek ağaç, evin avlusundaki köhne çınar ağacıydı. Firini ağlamaya başladı.

“Bu evde de kimse yoksa açlık ve susuzluktan öldük demektir. Bu yanmış ve kırılmış ağaçlarla... Kuru da olsa şöyle bir ev duvarına yaslanıp oturmayı o kadar çok özledim ki!”

Anahit, Zerdüşt’ün omuzuna yaslandı.

“Daha fazla yürüyecek hâlim kalmadı Zerdüşt, susuzluktan ölüyorum.”

Üzerine nilüfer kabartmalarının kazınmış olduğu eski, ahşap bir kapının önüne geldiler. Zerdüşt dönüp arkasına baktı. Arkadaşları yorgun argın arkasından geliyor, minik Firini ise ağlıyordu. Anahit elini eşinin omzundan indirerek hafifçe minik Firini’nin sırtına vurdu. Zerdüşt kazınmış nilüfer resimlerinin olduğu kapıyı çaldı:

Tak! Tak! Tak! Tak! Tak! Tak!

“Umarım birileri vardır” diyerek içerden cevap verilmesini bekledi. Tekrar kapıyı çaldı, bu sefer içerden biri seslendi:

“Kim o?”

“Yolcuyuz.”

Kapının arkasına gelen adam sordu:

“Adın ne?”

Zerdüşt kurumuş dudaklarını güçlkle açtı.

“Zerdüşt Spitman, ailem ve arkadaşlarımla Şiz’den geliyoruz.”

Kapı sürgüsünün çekildiğini duydu, hemen ardından kapı açıldı. Yaşlı bir adam önce Zerdüşt’ü ardından yanındakileri şüpheli bakışlarla süzdükten sonra kenara çekildi. Zerdüşt avluya girdi.

Orta yaşlı, uzun boylu bir adam evin eyvanından içeri giren yabancıları bakıyordu. Zerdüşt selam verdi:

“Mutlu yaşa!”

“Temiz yaşa!”

Adamın karşısında durdu.

“Ben Zerdüşt Spitman, beraberimdekilerle Şiz’den geliyoruz.”

“Ben de Hürmüz! Hürmüz Erdevan! Hoş geldiniz! Uzun yoldan geliyorsunuz, buyurun, buyurun. Şu iki odada dinlenebilirsiniz.”

Eliyle çınar ağacının solundaki iki odayı gösterdi ardından yaşlı adama işaret etti.

“Bu da Bordiya! Hizmetçim ve bu koca evdeki tek dostum. Buyurun, girin içeri, gelin...”

Kapısı açık kapının önünde durarak Bordiya’ya seslendi:

“Bordiya misafirlerimiz susamışlardır, hemen su getir.”

Zerdüşt, Hürmüz’ün kumral saçlarına ve esmer yüzüne bakarak teşekkür etti. Hürmüz, Anahit’in kucağındaki minik Firini’ye baktı.

“Tatlı bir çocuk...”

“Kızım.”

“Adı ne?”

“Firini.”

“Adı da kendi gibi güzelmiş.”

Anahit gösterilen odalardan birine girdi. Zerdüşt, Hürmüz’ün davet ettiği odaya girerek karşısında oturdu. Medyumah, Hürmüz ve Reonis odaya girerek Zerdüşt’ün yanında yere oturdular. Bordiya elinde su testisiyle içeri girdi. Su kadehlerini doldurarak misafirlere verdi. Sularını içtikten sonra Hürmüz Bordiya’ya şarap getirmesini söyledi ardından Zerdüşt’e döndü.

“Nereye gidiyorsunuz?”

“Bakterya’ya.”

“Ben oradan kaçtım, siz neden oraya gidiyorsunuz?”

Zerdüşt, odadaki rafın üzerinde duran deri ciltli kitapları gördü.

“Bayağı kitabınız varmış?”

İçini çekerek cevap verdi:

“Evet... Çok kitap, az ömür... Birkaç cildi bana ait, kendim yazdım.”

Hürmüz’ün kahverengi gözlerine baktı.

“Yazdıklarınızın adı ne? Sorabilir miyim?”

“Taşlıktaki Yol!”

Zerdüşt, kendi kendine kitabın adını tekrarladı:

“Taşlıktaki Yol! Peki, taşlığın ötesinde ne var?”

“Başka bir taşlık.”

Halının üzerindeki ceylan resmine baktı.

“Demek ki engebeli ve sonu gelmez bir yol hakkında yazmışsınız!”

“Hangi yolun sonu var ki? Kim dünyanın sırlarını açıklayabilmiş ki biz açıklayalım!”

Bordiya elinde tepsiyle odaya girdi. Şarap testisiyle kadehleri ortaya koyup çıktı. Hürmüz, şarap testisini eline alıp sordu:

“Nasıl alırsınız. Ağzına mı yoksa yarıya kadar mı doldurmamı istersiniz?”

“Ağzına kadar lütfen!”

Hep beraber kadehleri tokuşturup içtiler.

“Afiyet olsun!”

Zerdüşt, Hürmüz'ün başı üstündeki iki nilüfer çiçeği arasında duran resme baktı.

“Dünyanın sırlarını Ahuramazda bilir sadece!”

Hürmüz birkaç saniye öylece Zerdüşt'e baktı ardından şaşırarak sordu:

“Ahuramazda mı bilir? Ben, sen başını sağa sola vuran diğer insanlar, ne biliyoruz peki?”

“Böyle olması da bir sırdır işte, bilsen belki de kitaplarını yırtar atar ya da ateşlerde yakardın ve bu ıssız evi harap ederdin, sonra nereye giderdin? Nerede kalır, nereye sığınırdın? Ağır bir korkuya kapılır, dünyayı kendine dar ederdin...”

“Neden?” diye sordu Hürmüz hayretle, Zerdüşt kendinden gayet emin cevap verdi:

“Çünkü ona dayamazdın da ondan! Yani onca sıkıntıyı kaldıramazdın...”

“O zamanda açık gözle etrafımda olup biteni derk edebilirdim ama...”

“Korkudan açılmış gözlerle mi?”

“Korku, korku, korku, ağaçların hâlini gördün mü?”

“Evet gördüm.”

“On gün önce haydutlar bastı burayı, aha şu açık dediğim gözlerle her şeye tanık oldum. Onlara karşı da koyamadım. Gittiklerinde hayatta kaldığıma sevindim sadece. Her şeyi bu gözlerimle gördüm.”

“Her ne kadar bilgi zaman zaman adamın başına bela olsa bile korku kadar değildir; zira korku insan aklını çeler, düşünmesine engel olur. Fakat yine de herkes bilmek ister, bilmek istemeyen var mı şu dünyada? Sivrilmiş kılıçların gölgesi altında dahi olsa insan bilgiyi arar ama aynı zamanda unutkanlığı da. Güzel bir güle baktığında...”

“Güzel bir güle baktığımda güzellikten zevk almaya bakarım ama zevkin ötesinde de bir unutkanlık var. Birçok şeyin unutkanlığı... Ölüm unutkanlıktır mesela, sonsuz unutkanlık. Ölüm yüreğimizdedir, kalbimizin attığı yerde. Gece mi gündüz mü, ne zaman öleceğini nereden bilebilir insan?”

Hürmüz boşalan şarap kadehlerini tekrar doldurarak misafirlerine uzattı. Zerdüşt, kadehinden bir yudum içtikten sonra Hürmüz’e baktı.

“Bilmek istediklerini sadece Ahuramazda bilir.”

“Ahuramazda biliyorsa Zürvan unutulmuş demektir.”

“Ahuramazda dünyanın yaratıcısıdır. Bu yurdun insanlarına ondan mesaj getirdim. ‘Güzel düşünce, güzel söz ve güzel davranış...’ Ben Zerdüşt’üm, dünyayı yaratan Ahuramazda’nın gönderdiği elçi...”

Hürmüz tebessüm etti.

“Zerdüşt mü? Daha önce adını hiç duymadım. Şiz’den Baktery’a mesajını ulaştıracağın adamlar bulmak için mi gidiyorsunuz? İnsanlara dinini yaymak için bu yurdu karış karış dolaşacak mısınız? Kaç kez ölümlerden döndün söyler misin? Biliyorum, biliyorum ama ben Zürvan’ı herkesten daha fazla seviyorum. Dünyayı o yarattı ve bir daha da ona el sürmedi.”

“O dünyaya sırtını dönerek onu Ehrimen’e bıraktı, Ahuramazda ise insanların barış ve mutluluğu için Ehrimen ile savaşıyor ve o savaş meydanından kaçmıyor.”

Hürmüz buruk bir yüz ifadesiyle başını salladı:

“Hayır Zerdüşt, savaş filan yok, ölüm gibi bir muammayı bana anlatamayan dünya, benim gözümde bitmiştir... Daha açık söylersem, ben orta yolcuyum... Zürvan dünyayı yarattı evet, yarattığı insanlara neşeyle baktı ama bir de ne görsün; yeryüzünün her tarafında acı, hastalık, ölüm kol geziyor. Acılı insanları acıyla izlemekle yetindi. İnsanlar birbirinin kanını döküyor, yekdiğeri-

ne zehir tattırıyordu. Yalan gördü, hile gördü, görünce de dayanamayıp ağladı, böylelikle insanların üzerine seller gibi yağmur taneleri boşaldı, boşaldı, boşaldı ardından sildi gözyaşlarını. Başını elleri arasına aldı, dünyayı yok etmek istedi ama yapamadı. Umudunu yitirmişti, bağırmaktan başka çaresi yoktu. Öyle bir bağırdı ki insanların beli kırıldı. Artık dünyayla işi yoktu. Bu benim duyduğum en ürküten mesajdı. Kendisiyle birlikte yaratıklarına dahi itina etmedi. Acı, hüznün ve ölüm görmemek için dünyaya sırtını dönmüştü artık...”

“Zürvan dünyaya sırtını dönmüş olabilir ama Ahuramazda dönmemiş, onun bıraktığı yoldan ilerliyor ve insanı sürekli mutlu görmek istiyor.”

Hürmüz tekrar esefle başını salladı.

“Nerede mutlu insan, gösterir misin? Ölümün kollarına gidecek kişi mutlu olur mu?”

“Mutluluk olmazsa insan nesli yıllar önce yok olurdu.”

“Başımızı devekuşu gibi toprağa gömerek yaşıyoruz...”

“Neden Bakterya’dan gelip bu ıssız yere yerleştin?”

“Taşlığa ulaşmıştım çünkü. Zürvan kâinattaki tüm varlıklara sınırlı zamanı üflemiştir. Bir gün tüm o varlıklar yok olacaktır. Ahuramazda ile Ehrimen de ölecek, kâinat yok olacak. Her şey Zürvan’a dönecek ve sadece Zürvan sonsuz zamanla yaşayacaktır. Her şey eskisi gibi olacak, hiçbir şey olmamış, onca varlık hiç yaratılmamış gibi...”

“Bu dediklerin Zürvan hakkında duyduğum yeni sözler, daha önce onun hakkında böyle bir şey duymamıştım. Peki, insan ruhu ne olacak?”

“O da bedenle birlikte ölüp gidecek, hiç yaratılmamış gibi...”

Zerdüşt, Hürmüz’ün vesveseli bakışlarına karşılık cevap verdi:

“Öyleyse oturup ağıt yakmalıyız... Sessiz sedasız ölümü bek-

lemeliyiz oysa Ahuramazda insanın kader yularını kendi eline almasını istiyor, sağır, kör yaşamasını değil...”

“Ben kaderime razı oldum... Eğer Bakterya’ya ulaşır da, mesajını Geştasb’a kabullendirirsen kendini ona kullandırma...” Ardından kadehini kaldırarak, “Mutluluğuna içiyorum Zerdüşt!” dedi.

Zerdüşt, “Ahuramazda benden kendimi ona kullandırmayı istememiş zaten” dedikten sonra o da Hürmüz gibi kadehini kaldırıp, “Temiz yaşa Bilge Hürmüz!” diye cevap verdi.

Hürmüz, cılız bir ah çekerek Bordiya’ya seslendi:

“Nasıl da unutmuşuz bak misafirlerimize yemek vermeyi, hemen yiyecek bir şeyler hazırla lütfen!”

“Sabah erkenden yola çıkmalıyız.”

“Akşama doğru Taban köyüne ulaşırsınız...”

45

Taban köyüne varmak üzereydiler. Dağın eteğindeki kerpiç evler uzaktan rahatlıkla görünüyordu. Bir adam evin damından gelenlere bakıyordu, onlar köye girmeden adam damdan indi ve yanında dört kişiyle beraber köyün girişinde beklediler. Hürmüz Zerdüşt’e baktı.

“Baksana Zerdüşt, Kerpen, yanındakilerle birlikte bizi bekliyor...”

Kerpen ve yanındakilere üç adım kala durdular.

“Tabanlılara selam olsun!”

Kerpen cevap verdi:

“Sana ve yanındakilere de selam olsun! Nereden geliyor, nereye gidiyorsunuz?”

“Şiz’den geliyor Bakterya’ya gidiyoruz... Ayrıca sizlere Ahuramazda’dan mesaj getirdim!”

“Başına güneş geçmiş herhâlde... Sen de kimsin?”

“Ben Zerdüşt Spitman...”

“Eğer mesajını iletmek için buraya geldiyseniz, üzülerek belirtmeliyim ki yanlış yere gelmişsiniz... Eğer dinlenmek için geldiyseniz buyurun kapılarımız size açık.”

Zerdüşt Kerpen ve yanındakilere baktı. Kişneyen bir atın sesini duyuyordu.

“Mesajımı dinleyen olsa da olmasa da ben söylemekle görevliyim. Bu konuda asla sessiz kalmayacağım. Sizi, ‘güzel söz, güzel düşünce ve güzel davranışa’ davet ediyorum! Ahuramazda sizlere barış ve mutluluğu arzuluyor ve ben onun bu arzusunu sizlere iletiyorum, onun emirlerine uyup uymamak sizin elinizde. Ben Ahuramazda’yı övmek ve ona ibadet etmek gerektiğini söylüyorum. O sözlerimi işitecek kulak, derk edecek yürek arıyorum, her kim sözlerimi kabul edecek olursa saadete erişecek, mutlu olacaktır... Şimdi çekilin yolumuzdan buradan sadece geçeceğiz...”

Kerpen ve yanındakiler kenara çekildiler, Zerdüşt ve beraberindekiler aralarından geçerek yollarına devam ettiler.

Kerpen arkalarından bağırdı:

“Zerdüşt Spitman!”

Durdular. Kerpen, Zerdüşt’ün yanına geldi.

“Zerdüşt Spitman, buyur evime gel, seni ağırlayayım, diğerlerini de bu arkadaşlar ağırlasın.”

“Sağ olun, rahatsız etmek istemeyiz.”

“Gelirseniz sevinirim.”

Zerdüşt yanındakilere baktı.

“Yarın güneş doğmadan önce burada buluşur, yolumuza devam

ederiz.”

Toprak evlerin arasından geçen dar bir yoldan yukarı çıktılar. Köpekler havlayarak kendilerine doğru geliyordu. Kerpen köpekleri misafirlerinden uzaklaştırdı ardından hep beraber eve vardılar. Ahşap bir kapıdan içeri girdiler. Avluda şişman bir kadın duruyordu. Kerpen misafirlerine eşini tanıştırdı:

“Bu Astara, evimin hanımı... Bunlar da Zerdüşt ve eşi; buyurun, hoş geldiniz... Bu taraftan lütfen... Misafir odamız burası...”

Sol taraftaki odayı gösterdi, kendisi de önden gitti.

“Buyurun girin lütfen!”

İçeri girdiler. Yan yana yerde oturdular. Kerpen, Zerdüşt’ün karşısına geçti.

“Demin dediğin sözler sana mı aitti?”

“Yüreğimde sakladığım bir kitaptan okudum onu.”

“Kitap yazılmamış mı?”

Zerdüşt, Kerpen’in arkasındaki duvarda asılı duran turkuaz renkli firuze taşlarına bakarak cevap verdi:

“Hayır, maalesef yazılmamış... Ahuramazda’nın buyrukları onlar.”

Kerpen’in eşi elinde su testisiyle içeri girdi. Kerpen uzun sakalını sıvazladıktan sonra tekrar söze atıldı:

“Biliyor musunuz? O sözleri söyleyince bedenim titremeye başladı. Sizin büyük bir insan olduğunuzu anladım... Neden gelir gelmez mesajını bizlere söyledi, diye sadece biraz kızdım o kadar...”

“Artık daha fazla susamam. İletmem gereken bir mesajım var. Bu, Ahurai topraklara vermem gereken bir mesaj...”

Tak! Tak! Tak!

Kerpen, bu kim, diye ayağa kalkıp çıktı. Anahit, “Korkuyorum Zerdüşt!” dedi.

“Neden korkuyorsun?”

“Bilmiyorum ama içimde kötü bir his var.”

Avludan Medyumah ile Kerpen’in sesi duyuluyordu:

“Zerdüşt!”

“Oradalar, o odadalar, buyur içeri geçelim...”

Kapının önünde Medyumah’ı gördü.

“Hayırdır Medyumah, bizi çok mu özledin?!”

Yanına gelip sessizce, “Sizi merak ettik” diye kulağına doğru fısıldadıktan sonra kapıyı göstererek, “Kerpen’in ikiyüzlü bir adam olduğunu duydum” dedi.

Zerdüşt ayağa kalkarak cevap verdi:

“Merak etme Medyumah, her şeye alışmalıyız. Başımızı almış ejderhaya doğru giderken aslandan mı korkacağız...”

“İstersen yerimizi değiştirelim. Siz Firini’yi alıp Kavus’un evine gidin, ben burada kalayım.”

“Benim fedakâr kardeşim, merak etme, benimle işleri olmaz.”

“Kavus’un yanına gidin Zerdüşt! Güneş doğmadan önce görüşürüz. Şimdi Anahit ile Firini’nin elinden tutup onları götür buradan.”

“Git yerine ve rahat rahat uyu Medyumah, telaşlanacak bir şey yok. Önümüzde daha çok telaşlı geceler olacak. Şiz’de beni öldürmeye geldikleri geceyi unuttun mu? O geceden sonra hangi gecemiz rahat geçti ki? Hangi gece rahat uyuduk? Şimdi git, dinlenmene bak.”

Elini Medyumah’ın omzuna atarak hafifçe kapıya doğru itti. Medyumah bir süre Zerdüşt’ün yüzüne baktıktan sonra, “Pekâlâ, şimdi gidiyorum ama hâlâ telaşlıyım, şimdilik hoşça kalın!” de-yip çıktı. Zerdüşt elini geri çekti. Medyumah kapı eşiğinden çıkarken dönüp küçük Firini’ye baktı, tam dönecekken Zerdüşt, “İyi geceler Medyumah, umarım güzel rüyalar görürsün” dedi.

Anahit, “Benim de gözlerime uyku girmeyecek herhâlde” dedi. Zerdüşt dönüp eşine baktı.

Tak! Tak! Tak!

Anahit Zerdüşt’e takılmak istercesine, “Kapı çalıyorlar” dedi. Avludan Kerpen’in sesi duyuldu:

“Kim o? Geldim...”

Anahit telaşla, “Kim acaba?” diye sordu.

Zerdüşt kapıyı aralayıp avluya baktı. Kerpen’in sesi duyuluyordu:

“O benim misafirim, kanı bu eve dökülsün istemem.”

Kapının önündeki adam Kerpen’e itiraz ediyordu:

“Evet ama Baktery’a ulaşılırsa pişman olursun. Sabaha kavuşmamalı bu adam. Her kim yeni bir din iddiasında bulunursa cezası ölümdür diyen sen değil miydin? Ne oldu dediklerine? Atalarımızın dininin koruyucusu olduğunu unuttun mu yoksa?”

“Hayır unutmadım ama o benim misafirim.”

“O bir şeytan ne misafiri. Büyücü o, Geştasb’ı büyüleyecek...”

“Kanı evime dökülsün istemiyorum.”

“Çağır buraya öyleyse, birinin seninle işi var de. Sokağı çıkarır işini bitiririm. Böylelikle kanı evine dökülmemiş olur.”

“İzin ver yemeklerini yesinler bari...”

“Ne diyorsun yüce Kerpen, adam birazdan ölecek sen yemeğini yesin diyorsun. Aç veya tok ölmüş ne fark eder?”

“Tamam, söylerim kapının önüne gelsin derim.”

Zerdüşt yavaşça kapıyı kapattı ve eşine, “Anahit hemen kaçmalıyız buradan” dedi sessizce ardından küçük tavan penceresini açarak “Yukarı çık” dedi. Eşini ve küçük kızını omuzlarına alarak küçük pencereden dışarı çıkardı ardından kendi de çıktı. Pencere bir alt sokağa açılıyordu. Pencerenin kanadını yavaşça

kapattıktan sonra hızla aşağı doğru indiler. Kerpen'in sesini duyulabiliyordu:

"Zerdüşt! Zerdüşt! Neredesiniz?"

"Çabuk ol Anahit, çabuk daha hızlı."

Sokağın sağına girdiler. Bir köpek havlayarak onlara doğru geldi. Zerdüşt eğilerek yerde taş aradı. Bu arada köpek de susmuştu. "Korkma Anahit" dedi. Yavaşça köpeğin yanından geçtiler. Köpek bu sefer de arkalarından havlamaya başladı. Sokakta yanan bir meşale gördüler. Meşalenin altında yün satan yaşlı bir adam oturuyordu. Zerdüşt adama Kavus'un evini sordu.

"Hangi Kavus, köyün nazırı Kavus mu?"

"Hayır, o değil."

"Bu sokağın sonunda sağdaki ev öyleyse."

Hızla aşağı doğru indiler. Her adımda dönüp arkasına bakıyordu. Elinde meşale tutan bir adam deminki yaşlı adamın yanından geçerek aşağıya doğru iniyor, onlar doğru geliyordu. Her saniye biraz daha yaklaşıyordu. Neyse ki Kavus'un evine varmıştı. Ahşap kapıyı ardı ardına çalmaya başladı.

Tak! Tak! Tak! Tak! Tak! Kapıyı açan olmadı. Tekrar çaldı. Tak! Tak! Tak! Tak! Elinde meşaleyle hızla kendilerine yaklaşan adam, "Zerdüşt dur, seninle konuşacaklarım var" dedi ve belindeki hançeri çıkararak kendisine doğru geldi. Tam bu esnada içerden bir ses duydu:

"Kim o?"

"Ben Zerdüşt, hemen kapıyı açın."

Derken kapı açıldı. Elinde meşale olan adam birkaç adım daha yaklaştı. Kapıyı açan genç adam, "Sen misin Zerdüşt? Gel... Medyumah da burada... Ne oldu neden telaşlısın böyle?" diye merakla sordu. Adam elindeki hançeri arkasına saklayarak geri çekildi. Ev sahibi görmesin diye duvara dayandı. Zerdüşt ve Ana-

hit kendilerini bir çırpıda avluya attılar.

“Medyumah’a hemen gelmesini söyle.”

Bu esnada Medyumah avluya çıkmıştı bile.

“Ne oldu Zerdüşt?”

“Bizi öldürmek istiyorlar...”

“Sana o Kerpen ikiyüzlüdür demiştim...”

“Hemen gitmeliyiz, arkadaşlara haber ver.”

“Karanlıkta gidemeyiz Zerdüşt, yırtıcı havyanlar var.”

“Yırtıcı hayvanlar Kerpen ve taraftarlarından daha insaflıdır... Yırtıcı hayvanlarla karşılaşmamız tesadüf olur ama bunlar bizi öldürmeye niyetliler...”

Ev sahibi Kavus araya girdi:

“Bu evde güvendesiniz, burada kimse size dokunamaz... Gidip diğerlerine haber verelim. Gidelim Medyumah... Kapıyı bizden başkasına açmayın sakın.”

Eyvana bir kadın çıktı. Kavus, “Bu eşim Anahita!” dedi. Zerdüşt Anahita’ya baktı ve selam verdi:

“Mutlu yaşa Anahita!”

“Temiz yaşa Bilge Zerdüşt.”

Firini ağlıyordu. Babası susturmaya çalıştı.

“Tamam yavrum, sus anneciğim şimdi geçer...”

Anahit, sinirlenmişti.

“Ne zaman geçer, her yer aynı, her yerde takip ediliyoruz, kılıçlar, hançerler, korku...”

“Hiçbir zaman... Kılıçların gölgesi boynumdan eksik olmayacak. Onların gölgesinde yaşamaya alışmalıyız... Sus yavrucuğum, sus anneciğim, ben kapıyı kapatayım.”

Kapının sürgüsünü çektikten sonra dönüp eyvanda bekledi. Fırını de susmuştu artık. Köpekler havlıyordu. Evin önünden geçen hızlı adımları duyabiliyordu.

“Yeni dinci!”

Kapı çaldılar. Tak! Tak! Tak! ...Tak! Tak! Tak!

Anahit titrek bir sesle sordu:

“Kim o?”

Zerdüşt, durduğu yerde kapıya seslendi:

“Kim var orada?”

“Aç kapıyı seninle konuşacaklarım var.”

“Adını söyle.”

“Peygamber olan sensin, sen söyle adımı.”

“Ben peygamberim, kâhin değil.”

Herhangi bir cevap işitmedi. Gökteki hilale baktı.

Tak! Tak! Tak!

“Adını söyle!”

“Benim Zerdüşt, Medyumah!”

Eyvandan inip kapıyı açtı. Hürmüzan, Medyumah, Kavus ve Reonis içeri girdiler.

“Hemen gidelim, bu köyde daha fazla kalamayız.”

“Evet, Kerpen’in evi önünde iğne atsan yere düşmez. Düşmanlarımızın hepsi orada toplanmış.”

Kavus Zerdüşt’e baktı.

“Ben ve eşim de sizinle geliyoruz.”

“Çok iyi insansın Kavus, bizimle gelmenize sevinirim...”

“Odun getirin!”

“Tabanlılara lanet ettirecek bu büyücü!”

“Odun getirin!”

46

Anahit, dizlerine kadar battığı sazlıktan Zerdüş ile omuz omza ilerliyordu. Bu sırada hafifçe kocasına seslendi:

“Zerdüş bak! Taban Kerpen’i ata binmiş Bakterya’ya doğru gidiyor.”

Zerdüş elini alnına götürerek karısının dediği yöne baktı.

“Vay hâlimize o zaman. Sarayı aleyhimize kışkırtmaya gidiyor. Zerdüş adında bir büyücüyü bekleyecek Bakteryalılar.”

Kavus cevap verdi:

“Hayır saraya gitmiyor, tapınağa gidiyordur. Büyük Kerpen’i görmeye... Saraya gitse gitse büyük Kerpen gider, bu değil.”

“Saraya koymazlar bizi.”

Suyun üzerinde yüzen kırmızı renkli çiçeklere ve yeşil yosunlara baktı.

“Saraya giremezsek sokaklara gireriz biz de. Mesajımı halka bir şekilde ulaştırmalıyım.”

Hürmüzan lafa karıştı:

“O zaman hançeri sırtımıza daha rahat saplarlar.”

“Kale kapısı kapandı, gidelim.”

Kale kapısına otuz adım kala, muhafızın uyarısıyla durdular.

“Durun? Nerelisiniz?”

Kavus cevap verdi:

“Taban’dan geliyoruz.”

Zerdüşt Kavus'un omzunu sıktı. Kavus, "Öyle demezsek bizi içeri almazlar" dedi.

"Hayır Kavus, yalanla olmaz, yalan asla..."

Muhafız tekrar sordu:

"Kimsiniz?"

"Bizler Şiz'liyiz."

"Bakın, son kez soruyorum... Size nerelisiniz dedim? Taban mı Şiz mi? Karar verin artık."

Zerdüşt, Kavus ile Anahita'yı göstererek cevap verdi:

"Bunlar Tabanlı, bizler ise Şiz'liyiz."

"Açın kapıyı."

Eli mızraklı genç muhafızın yanından geçip, orta yaşlı başka bir muhafızın karşısında durdular.

"Neden Bakterya'ya geldiniz?"

"Şah Geştasb'ı görmeye..."

Adam Zerdüşt'ün üstüne başına baktıktan sonra alay edercesine güldü.

"Şahı görmeye mi? Bu kıyafetlerle mi?"

"Biliyorum, uzun yoldan geldik nitekim üst başımız toz toprak içinde ve kıyafetlerimiz eski, fikrimiz ise temiz ve yeni."

"Sende düşünce namına bir şey göremiyorum."

"Evet biliyorum, görmesi biraz zordur."

"Buraya Şah'ı görmeye ancak kimler gelir biliyor musun?"

"Hayır, bilmiyorum."

"Deliler."

"Şiz'de farelerle konuşan bir deli gördüm; fakat itiraf etmeliyim

ki yüzlerce bilgeden daha bilgeydi.”

Muhafız başını sağa sola salladı, hayıflanarak söylendi:

“Zavallı Bakterya, delilerine bir yenisi daha eklendi.”

Zerdüşt içeri girerken, “Ne mutlu delilere!” dedi. Muhafız arkasından bağırarak sordu:

“Peki Şah’a ne hediye getirdin?”

“Peygamberliğimi.”

Muhafız tekrar hayıflandı ve başını sağa sola salladı. Bu sefer de Zerdüşt durup bağırdı:

“Adımı unutma, ben Zerdüşt Spitman!”

47

Hamamın kırık aynasından kendine baktı. Yıkanmadan önce aynı aynada kendini görünce korkmuştu. Medyumah hamamcıya iki gümüş sikke verdi; fakat hamamcı az diye iki sokak ötesine kadar onlarla yürüdü.

“Saraya gitme zamanı... Kavus, sen onları dinlenecekleri güvenilir bir yere götür.”

“Şu kaleyi görüyor musun? İşte Şahın sarayı odur. Pazarın sonunda büyük bir meydan var, meydanı geçtikten sonra sarayı karşında görürsün.”

Sarayın yüksek duvarlarına baktı. Aradaki burçlarda askerler nöbet tutuyordu. Dönüp arkadaşlarına ardından sevgili eşi Anahit’e baktı, eğilip minik Firini’nin alnından öptü ve “Hoşça kalın” diyerek vedalaştı. Meydandan uzun, dar bir sokağa oradan da pazara girdi. Çeşitli baharat ile gidip gelenlerin ter kokuları arasından geçtikten sonra asıl büyük pazara vardı. Bir an durdu. Yanında iki kılıçlı adamla karşıdan gelen Tabanlı Kerpen’i gördü. Sağa sola baktıktan sonra kendini hızla dükkânlardan birine attı.

Dükkân bir kalaycı dükkânıydı. Yaşlı adamın biri oturmuş küpe kancası tamir ediyordu.

“Ne tamir ediyorsun?”

Küçük kahverengi gözleriyle Zerdüşt’e baktı şaşırarak ve cevap verdi:

“Ne mi tamir ediyorum. Görmüyor musun?”

Dükkânın önünden geçip giden Kerpen ile yanındakilere baktıktan sonra kalabalığa karıştı. Pazarın sonunda bir ses işitti:

“Şehre büyücüler gelmiş!”

Sesi duyunca durdu. Karşıdan elinde asası ile kör bir adam geliyordu. Ses kör adama aitti.

“Zerdüşt adında Şiz’li bir büyücü, ateş için odun getirinnn!”

Geçenlerden birisi adamın avucuna bakır bir sikke tutuşturdu.

“Zerdüşt Spitman, Şiz’li... Ateş için odun getirin, getirin ki Bakteryâ büyücülerden kurtulsun... Ateş için odun getirinnn!”

Demircinin biri elinde balyozuyla adamın yanına geldi.

“Benim ateşim hazır duruyor. Nerede şu dediğin büyücü? Şehrimizden başka gidecek yer bulmadı mı?”

Kör adam durup cevap verdi:

“Toprağımıza kıtlık ve kuraklık tohumları ekmek için gelmiş.”

Zerdüşt kör adamın yanından geçti. Konuşmalarını duyabiliyordu:

“Adı Zerdüşt, Şiz’liymiş.”

Derken büyük meydana ulaştı. Dört yola ayrılan bir meydandı burası. Karşiki yol direkt saraya çıkıyordu. Meydanın ortasında bir adam durmuş bağıırıyordu:

“Odun getirin, büyücülerini yakacağız, odun getirin!”

Üst üste yığılmış odunların yanından geçerken kendi kendine

söylendi:

“Eğer o büyücü dedikleri kişinin ben olduğunu bilselerdi ne yapardılar acaba? Evet, işte saray orada...”

Sarayın önüne geldiğinde eli mızraklı muhafızlar önünü kesti.

“Kimsin? Ne istiyorsun?”

“Zerdüşt Spitman’ım.”

“Ne istiyorsun?”

“Goştasb şahı görmek istiyorum.”

“Gel buraya!”

Muhafızlara doğru yürüdü. Saray kapısına üç adım kala durdu. Muhafız dikkatle yüzüne baktı.

“Demek büyük Kerpen’in aradığı o büyücü sensin!”

“Ben büyücü değilim.”

“Sen mi söylüyorsun bunu?”

“Söylemiyorum, biliyorum.”

“Büyük Kerpen senin büyücü olduğunu söyledikten sonra sana kim inanır sanıyorsun?”

“Birçok kişi inanır... Dediklerimi duysalar hepsi inanır bana.”

“Sözlerin neymiş söyle bakalım.”

“Güzel düşünce, güzel davranış ve güzel söz!”

Muhafızlar kahkahayla güldüler.

“Şah bu tür sözleri çok duydu.”

“Ahuramazda’dan bu şehrin insanlarına mesaj getirdim. O mesajı da duymuş mudur?”

“Büyük Kerpen seni görürse vay hâline! Şimdi şu merdivenlerden yukarı çık, ilk kapıyı geç, sonra da karşına çıkacak diğer

kapıları...”

“Biliyorum, yedi kapıdan geçeceğimi biliyorum.”

Muhafız başı eli altındaki askerlere emir verdi:

“Açın kapıyı!”

Sarayın koca kapısı ağır ağır açıldı. İlk kapının üzerindeki ceylan resmine baktı. İlk kapıyı geçtikten sonra ikinci kapıya geldi. Belinde kılıç kapıda duran iri yarı muhafıza, “Gerşasb Şah’la görüşmek istiyordum” dedi.

“Adın ne? Şahı neden görmek istiyorsun?”

“Adım Zerdüşt Spitman, İran şahına mesaj getirdim.”

“Kimden?”

“Ahuramazda’dan.”

“Baktery’a giren büyücü sensin demek!”

“Ben büyücü değilim.”

Yanındaki başka bir muhafız elindeki mızrağı üç kez yere vurdu ve iri yarı muhafız, “Şah seni bekliyor” dedikten sonra kapıyı açtırdı. Dağ keçisi resmi olan kapıdan geçtikten sonra sırasıyla kartal, at, kaplan, panter kapılarından da geçerek en son kapıya ulaştı. Son kapının üzerinde aslan resmi vardı. Muhafızlar aslan resimli kapıyı da açtıktan sonra eli mızraklı iki muhafız eşliğinde büyük bir salona girdi. Yontulmuş ahşap kolonların arasından geçerek yedi basamaklı merdivenlerin önüne kadar geldi. Her kolunun altında eli mızraklı bir asker duruyordu. Basamaklardan yukarı çıkıp ahşap bir masanın önünde durdu. Masada yedi adam oturuyordu. İçlerinden en yaşlı olanı Zerdüşt’ü şöyle bir süzdükten sonra sorular sormaya başladı:

“Senin büyücü olduğunu söylüyorlar, doğru mu?”

“Ben Zerdüşt Spitman, Ahuramazda’nın elçisiyim.”

Yaşlı adamın yanındaki şişman olanı araya girdi:

“Sus, bir daha sakın o ismi burada anma!”

Bir başkası yanındakilere dönüp şikâyet etti:

“Şahımızın keyfini bu gibi adamlarla ne diye bozuyoruz anlamadım?”

Orta yaşlı olanı cevap verdi:

“Bırakın Şahın huzuruna varsın ve mesajı neymiş söylesin.”

Yaşlı adam ikinci kez söze girdi:

“Çirkin mesajı bu sarayı yıkarsa ya?”

Arkası Zerdüş'te dönük oturan iri yarı adam başını çevirip Zerdüş'e baktı:

“Merak etmeyin, bu sarayı yıkamaz, baksanıza ne ordusu var ne askerleri...”

Yaşlı adam derin bir ah çektikten sonra, “Pekâlâ gitsin!” dedi ve muhafızı çağırdı. Üzerinde zincirden yapılmış zırh, elinde mızrak tutan Muhafız masaya doğru geldi. Yaşlı olanı muhafıza emir verdi:

“Alın bu adamı şahın huzuruna götürün.”

Muhafızla birlikte üç basamak daha çıktı. Uzun bir koridoru geçtikten sonra görüşme salonunun kapalı kapısına kadar geldiler. Muhafız büyük kapıyı üç kez vurdu, kapı hafifçe açıldı. Muhafız içerden başını çıkaran adamın kulağına bir şeyler fısıldadı. Zerdüş kapının üzerindeki resme dikkatle baktı. Resimde, şahın tacı üzerindeki iki aslan tarafından iki yanı sarılmış yaralı bir ejderha vardı. Arkadan kendisine doğru yaklaşan ayak sesleri işitti. Masada oturanların tamamı yanından geçerek içeri girdiler. Bir süre sonra içerdeki muhafızın sesi duyuldu:

“Zerdüş Spitman! İçeri gel Şahlar şahı seni bekliyor.”

Açılan kapıdan içeri girdi. İki yanında askerler gibi dizilmiş döpiyesli adamların arasından geçerek şahın huzuruna geldi. Şah yedi basamaklı merdivenin en üst basamağında mücevherlerle

donatılmış tahtında oturuyordu. Hemen yanında da karısı, daha küçük bir tahtta oturmuş Zerdüşt'e bakıyordu. Şah Geştasb'ın hemen yanında veziri Camasb vardı, vezir ayakta bekliyordu. Geştasb'ın önündeki ahşap sehpanın üzerinde ayva dolu büyük bir kâse vardı. Basamakların önüne kadar gelerek durdu.

“Şahlarşahi, büyük İran Şahı Geştasb Şaha ve Melike Hutos'a selam olsun!”

“Diz çök!”

“Diz çök!”

İki yanındakilerin fısıltısını duyabiliyordu.

“Neden diz çökmüyor bu adam?”

“İran Şahı önünde diz çökmemek ne demek bilmiyor herhâlde?”

Şah Zerdüşt'e baktı.

“Seni karşımızda diz çöktürmeyen sebep nedir, söyler misin büyücü?”

Şahın öfkeli yüzüne bakarak cevap verdi:

“Dünyanın hâkimi Ahuramazda'nın huzuruna vardığımda benden diz çökmemi istemedi... O kendini alçaltmayan insanlar ister.”

“Baksanıza Ahuramazda'nın huzuruna da gitmiş demek!”

Salonda gülüşmeler oldu. Gülmeler bitene kadar sustu ardından devam etti:

“Size ve bu ülkenin insanlarına Ahuramazda'dan mesaj getirdim!”

Geştasb, tahtın üzerinde hafifçe yerini değiştirdi.

“Senin büyücü olduğunu söylüyorlar, doğru mu bu?”

“Ben dünyanın yaratıcısı Ahuramazda'nın elçisiyim. İzedleri ve canlıları yaratan odur, Ehrimen ile savaşan da o. O ineği yarattı,

Ehrimen ise kurdu; o buğdayı yarattı, Ehrimen süne böceğini; o İzedleri yarattı, Ehrimen ise Divleri; o mutluluğu verdi, Ehrimen ise acıyı; o izzeti yarattı, Ehrimen ise zilleti; o sevgiyi yarattı, Ehrimen ise kin ve düşmanlığı. Onun mesajı, “güzel düşünce, güzel söz ve güzel davranıştır”

Şah umursamaz bir edayla, “Bir büyüğü göster dediklerine inanalım” dedi.

“Ben peygamberim, büyücü değil.”

“Bu adam büyücüdür!”

Şah eliyle işaret ederek, “Acele etmeyin!” deyip salondakileri susturdu ardından salondaki Kerpen’e döndü.

“Büyük Kerpen bu konuda ne diyor acaba? Öğrenebilir miyiz?”

Büyük Kerpen Şaha döndü.

“Ulu Şahım, bu adam ve yanındakiler dün gece Taban’da birdenbire görünmez oldular. Bu da onun nasıl usta bir büyücü olduğunu kanıtlamaya yeter sanırım.”

Zerdüşt gülümsedi.

“Ben görünmez filan değilim, onlar körlerse ben ne yapabilirim? Gece beraberimdekilerle kaçıp bir mağaraya sığındık, takip ediliyorduk, takip edenler mağaranın ağzına kadar geldiler; fakat dedim ya kör oldukları için hiçbirimizi göremediler.”

Şah soru sormaya devam etti:

“Ahuramazda’nın başka ne mesajı var bizlere?”

“Yüreğimde birtakım sözler var isterseniz okuyayım.”

“Neden yüreğinde?”

“Yazmaya fırsatım olmadı da ondan, günlerdir yollardayız!”

Birtakım sesler duydu:

“Bu adam büyücüdür!”

“Büyücüdür evet, büyücüdür!”

“Hemen yakılmalı bu adam!”

Şah bağırarak, “Susun!” diye emir verdi salondakilere ardından büyük Kerpen’e döndü tekrar.

“Bu adamın başka ne gibi büyüleri var?”

Kerpen birkaç saniye Zerdüş’t’e hışımla baktıktan sonra cevap verdi:

“İğrenç bir büyü yapmış efendim, efendimiz ve eşlerinin canına mal olabilecek uğursuz bir sihir!”

“Hemen cezalandırılmalıdır!”

“O büyücüdür!”

Şah Geştasb yarıya kadar kalkıp tekrar oturdu.

“Ne büyü?”

“Şimdi izin verirsiniz buraya bir adam gelecek ve onun tüm kirli işlerini tek tek açığa çıkaracak efendim!”

“Gelsin bakalım!”

Kerpen salon kapısına gitti, bu arada bağrıışmalar eksik olmuyordu. Bir süre sonra Kerpen döndü ve önceki yerinde oturdu. Elinde bohça üzerinde yırtık elbiseler olan saçlı başı dağınık bir adam Zerdüş’ün yanına gelir gelmez yerlere kapandı. Önce diz çöktü ardından yeri öptü ve şah kalk demeyene kadar da kalkmadı.

Adam kalktı, Kerpen’e baktı, Kerpen elindeki bohçayı işaret etti. Adam bohçayı açtı ve içinden çıkardığı kemik parçalarını şaha gösterdi.

“Ölü kemiği mi?”

“Evet efendim ölü kemiği.”

“O bir büyücüdür.”

Geştasb Zerdüşt'e sordu:

"Bu kemik sana mı ait?"

"Hayır benim değil."

Adam Zerdüşt'e döndü.

"Neden yalan söylüyorsun? Saraya gelmeden önce bunu bana veren sen değil miydin? Eğer akşama kadar dönmezsem bunu yak diyen sen değil miydin? Bu iş için bana verdiğin sikkeler de aha hâlâ yanımda duruyor."

"Yalan, bu adam yalan söylüyor."

"Şahitlerim var. Yanımda biri daha vardı. Şu anda sarayın önünde bekliyor. Şah emir verirlerse onu da alır gelirim, tanıklık eder..."

"Kaldır şu kemikleri gözümüzün önünden, ölünün ruhu şimdi sarayda dolaşıyordur, kaldır hemen... Başımıza bir bela gelmeden götür onları buradan... Bu büyücüyü de zindana atın! Yüzünü görmek istemiyorum!"

Arkasından kendine doğru gelen muhafızların ayak seslerini duyuyordu. Adam, elindeki bohçayı düğümlerken şaha seslendi:

"Efendimiz, siz hiç endişelenmeyin. Bu kemikleri buraya getirmeden önce yüce Kerpen hepsinin üzerine ayrı ayrı dua okudu efendim!"

İki muhafız Zerdüşt'ün koluna girdi. Öfkeli kalabalığın arasından götürülürken dahi sözlü sataşmalara maruz kalıyordu:

"Ahuramazda'nın elçisiymiş!"

"Peygamber, kemikler unutkanlığa mı sebep oldu, nedir?"

"Yakın bu adamı!"

"Sahtekâr büyücü!"

"İyi ve güzel sözden söz edene bak, en büyük yalancı kendisiymiş!"

İki muhafızın arasında önce büyük masanın olduğu salona getirildi oradan da aşağı indirildi...

48

“Burası çok karanlık! Ayrıca iğrenç kokuyor!”

Dehlizin kötü kokusu rahatsız etmesin diye burnunu tuttu. İnleyen bir ses duydu. Kimin sesi olduğuna bakmak istedi; fakat o kadar karanlıktı ki hiçbir şey göremiyordu.

“Kim inliyor! Kimsin sen?”

Elini karanlıkta gezdirdi. Darmadağın olmuş bir tutam saç geldi eline.

“Ahhh...”

Elini geri çekti.

“Kim olduğunu söylemeyecek misin?”

“Geldin mi?”

“Ben mi?”

Yalvarırcasına sesler duyuyordu:

“Açsın biliyorum.”

“Evet açım.”

“Ayaklarımı neden ısıırıyorsun... Dişlerin çok sivri...”

“Benim mi? Ben...”

“Burası olur... Ama sakın fazla ağrıtırma... Bir yerde duramıyormusun sen?”

“Hayır ben oturuyorum... Sen...”

“Dişleme. Biliyorum açsın ama ben de en az senin kadar açım.”

Eli üzerinde yürüyen bir haşere fark etti. Diğer eliyle itti ve se-

sini duyup da yüzünü göremediği adama sordu:

“Ne zamandan beridir bu dehlizdesin?”

“Yavaş ol... Sana verecek bir şeyim yok.”

“Kimsin sen? Söyler misin?”

“Ahhhh!”

“Kiminle konuşuyor bu adam?”

“Ah, sen de mi geldin? Biliyorum sen de açsın ama size verecek bir şeyim yok, mecbur açlığa katlanacaksınız. Anlamıyor musun sen? Ben de anlamıyorum... Ay, ay... Ne yapıyorsun?”

Omuzları üzerinde bir fare fark etti. Omzunu silkeleyerek üzerinden attı onu.

“Ben Zerdüşt peki sen kimsin? Konuşmak istemiyor musun? Ben farelerle konuşan birini tanıdım... Kimsin söylese? Neden buradasın? Ay, ay, ay, dişleme! Bu ne ya? Şu dişlere bak, çok fena ağrıtıyor.”

Sırtını kara dehlizin toprak duvarına yaslayarak düşünmeye başladı.

“Anahit, Firini, Medyumah, Hürmüzan, Reonis, Kavus ve Anahita ne yapıyorlardır şimdi? Buradan çıkamayacak olsam başlarına ne gelir acaba? Benim nerede olduğumu bilmiyorlar. Ahuramazda biliyor sadece, evet o biliyor, gökyüzünde olan o. Mesajını buraya getirdim. Bakterya’ya, yalancıların memleketine! Maalesef, yalancıların hilesi beni bu kara dehlize attırdı; fakat mesajını en güzel şekilde iletmeye devam edeceğim. Bırak o kadar bağırsınlar ki mesajımızı duymasınlar, mesajı ben kendim iletirim insanlara... Şu aklını yitirmiş adama bile iletirim, anlatırım ona, dinlemezse şu dehlizlere söylerim, karanlığa, toprak duvarlara... İşe yaramazsa defalarca kendime söylerim. Kendi kendime söylenir dururum, yüreğime, senin sözlerinin bulunduğu yere söylerim, o sözlerini duymak için can atan; söyle söyle diyen yere...”

49

Kapağı açtılar...

“İçeriye giren şu ölü ışığa iyi bakayım bari... Ne kadar da yoruldum. Kaç gün geçti? Bu da neyin nesi?”

Omuzları üzerinde sürünen bir şey hissetti. Başını geriye çekti, ellerini atıp omuzu üzerinde gezinen şeyi yakaladı. Tam o esnada yukarıdan gelen bir ses duydu:

“Zerdüşt!”

Yorgun boynunu yukarı kaldırıp ışık vuran yere baktı. Tekrar aynı sesi işitti:

“Zerdüşt!”

Ağzını açıp cevap vermek istedi; fakat kelimeler boğazına takıldı. Aynı sesi yine duydu:

“Zerdüşt Spitman!”

“Benim, ben Zerdüşt Spitman’ım!”

Zorla cevap vermişti. Dehlizin kapağını açan adamın başı içeri süzülen bir avuç ışığa da engel olmuştu. Sesi dehlizde yankılanıyordu:

“İpi beline bağla!”

İpi tutmuştu zaten, zorla doğruldu ve çıplak ayakları üzerinde durdu ve duvara yaslanarak ipi beline bağladı. Farelerin kaçıştığını duyabiliyordu. İpi beline düğümledikten sonra yukarı baktı. Dehliz ağzında duran kara bir surat gördü.

“İpi bağladın mı?”

“Evet.”

Dehlizin ağzı aydınlanmıştı. Dehlizdeki adamın yüzünü görmek için her ne kadar baktıysa da anlamsız bir karartıdan başka bir şey görmedi.

“Kim olduğunu söylemedin?”

Bir el omzunu sıkıyordu hafifçe. Derken ipi yukarı çekmeye başladılar. Ayakları dehlizin altındaki çamurdan ağır ağır çıkmaya başladı. Aynı soruyu sessizce tekrarladı:

“Adın ne?”

Adam yine cevap vermedi. Dehlizin açılmış kapağına doğru ağır aksak çekiyorlardı onu. Işık artıkça göz kapaklarını kapatıyordu. Derken tamamen kapandılar ve gözlerinden iki katre gözyaşı döktü. Eliyle kapağı tutunmaya çalıştı. Zindan muhafızlarının yardımıyla yukarı çıktı. Bir süre kapağın yanında oturduktan sonra zorla doğrulup ayağına kalktı. Gözlerini açtı. İri yarı muhafız belindeki düğümü açarken, “İğrenç kokuyorsun!” dedi. Aşağıyı göstererek muhafıza sordu:

“Kim o aşağıdaki, tanıyor musunuz?”

“Hüsrev!”

“Hüsrev mi?”

Muhafızların arkasında, beyaz döpiyes giyinmiş genç bir adam duruyordu.

“Şahlar şahının ayağını öpmeye gideceksin ama bu hâlinle onun karşısına çıkmazsın, önce yıkan ve temizlen sonra...”

Genç adamla birlikte yürüdüler. Temiz yıkandıktan sonra giyinmesi için beyaz elbise verdiler. Yeni elbiseleri giyindikten sonra basamaklardan yukarı çıkıp görüşme salonuna geldiler. Salonun kapısı açıldı, muhafız, “Zerdüşt Spitman!” diye bağırdı. İçeri girdi. Sağlı sollu duran adamların arasından geçerek Şahın tahtının olduğu basamakların önüne kadar gelip durdu.

“Diz çök!”

“Saygı göster!”

“Diz çök, çök ki Şah seni affetsin!”

Şah Geştasb Zerdüşt'e sordu:

“Neden diz çökmüyorsun?”

Açlık ve yorgunluktan ayakları titriyordu.

“Ahuramazda benden kendi karşısında diz çökmemi istemedi.”

“Ne diyor bu adam?”

“Dehlizde kafayı oynattı herhâlde.”

Şah içerdekilerin dışarı çıkmasını söyledi:

“Hepiniz dışarı, bizi yalnız bırakın, sadece Camasb kalsın, diğerleri dışarı.”

“Ya Zerdüşt?”

“O da kalacak mı?”

“Büyücüdür o!”

Kalabalık söylenerek dışarı çıktı. Büyük Kerpen oturduğu taburenin üzerinden kalktı. Hayretle Geştasb'a baktıktan sonra nefretle Zerdüşt'e döndü ardından tekrar şaha baktı.

“Şah büyük bir büyücü ile yalnız mı kalmak istiyorlar? Yanlış duymadım değil mi?”

“Hayır yanlış duymadın.”

Kerpen şüpheyle şaha bakıyordu:

“Zerdüşt ve Camasb dışında kimse kalmasın salonda...”

Kerpen içerenerek başını salladı ve salondan çıktı. Camasb basamaklardan inerek Zerdüşt'ün yanına doğru geldi. Şah tahtından kalktı, mücevher dolu esasına dayanarak ayakta durdu. Bir süre Zerdüşt'e baktıktan sonra o da veziri gibi basamaklardan aşağıya indi. Kendisine yaklaşan Camasb'ın ayak seslerini duyabiliyordu. Gerşasb birinci basamağa kadar indi, esasını yere dayamıştı.

“Yedi gün dehlizde, yedi gece benimleydin, neden?”

Zerdüşt şaşırmıştı.

“Sizinle mi?”

“Evet benimle, uykularımdaydın!”

Şah çenesini boğaz hizasında duran asasına dayayarak devam etti:

“Her gece seni gördüm rüyamda. İnanılmaz rüyalardı hepsi de! Sen elinde papirüs ile dağdan iniyordun, ben ise bir tepenin üzerinde durmuştum, gelip elindeki papirüsü bana veriyordun, tam açıp okuyacakken titriyor ve uyanıyordum. Yanımda ise sadece Camasb ile Hutos vardı... Yine bir gece rüya gördüm, sen, denizden çıkıyor ıslak ayaklarla elindeki papirüsü bana veriyordun. Sahilde tahtımın üzerinde oturuyordum, yanımda Hutos vardı, sağımda da Camasb duruyordu. Bir başka gün yağmurda ıslandığımı görüyordum, elimden tutmuş beni eski bir kaleye götürüyordun, iç içe geçmiş odalara giriyorduk beraber, en son odada büyük bir sandık açıyor ve içinden aynı papirüsü çıkarıp bana uzatıyordun; al diyordun, bu Ahuramazda'nın sana mesajıdır. Bir servi ağacının altında durduğumu görüyordum, sol yanımda Hutos sağ tarafımda Camasb duruyordu. Aynı papirüsü bir testinin boynuna asmış geliyordun, al, diyordun, bu kutsal Hum, bu da mektubun! Bir havuzun kenarında oturduğumu görüyordum, havuzun suyu taşıyor, yakındaki bir dereye dökülüyordu, oradan da ağaçların olduğu bir bölgeye; ağaçların öte tarafından çeng sesi geliyordu. Ağaçların arasından elinde mektup ile çıkıp geliyordun. Hasta düşmüş yatıyor olduğumu görüyordum, ateşler içinde kıvranıyordum. Solumda Hutos sağımda Camasb duruyordu. Hutos ağlıyordu, birden kapı açılıyor ve sen içeri giriyordun, elinde de aynı papirüs. Ordularımın yenildiğini görüyordum rüyamda, geri çekiliyorduk, yine ansızın sen çıkıp geliyordun elinde papirüs ile... Bana neden bu büyüüyü yaptın? ...Neden?

Şahın tacı üzerindeki parlatılmış firuzelere baktı.

“Ben büyücü değilim. Ben Zerdüşt Spitman, bu ülkenin insanlarına Ahuramazda'dan mesaj getirdim!”

Şah sessizce Zerdüşt'e baktıktan sonra cevap verdi:

"Bana büyü yapmıştın, biliyorum. Nasıl bir afsun yaptın bilmiyorum ama yedi gece hep seni gördüm rüyamda! Şimdi senden etkili bir büyü daha yapmanı istiyorum, bana öyle bir büyü yap ki vücuduma ne bir kılıç darbesi deysin ne de mızrak ve hançer... Bunu yaparsan sana bin altın sikke veririm."

"Dünyanın tüm sikkelerini de verirseniz yapamam. Ben insanların ruhunu dokunulmaz kılıyorum bedenini değil!"

"Ruhunu mu? Benim dokunulmaz bir ruha değil, dokunulmaz bir bedene ihtiyacım var. Senden önce niceleri ruhtan ruhlardan söz etti... Öyleyse bana Cemşid'in cihannümasını³⁴ ver."

"Veremem."

"Cihannümanın azını bile versen razıyım."

"Cihannümanın tamamı elinizde olsa dahi onda bir şey göremezsiniz. Cihannümaya bakmak için Cemşid olmak lazım."

"Ben Geştasb'ım, Şahlar şahı, büyük İran Şahı Geştasb."

"Evet ama Cemşid değilsiniz."

Tam o esnada salonun kapısı açıldı. Yüzünden korkmuş olduğu anlaşılan bir adam koşar adımlarla Şah'ın önüne gelip eğildi, yeri öptü. Başını kaldırdı ve ağlayarak Geştasb'a seslendi:

"Efendim, Şit... Şit'in ayakları..."

"Ne olmuş Şit'in ayaklarına?"

"Ayakları toplanmış efendim. Ayakları üzerinde duramıyor."

"Ne diyorsun sen be adam? Eğer Şit'e bir şey olursa saraydaki

34 Mitolojide, dünyayı ve içinde olup biteni gösteren yuvarlak topa denir. İran mitolojisinde Urban Menuşelh adındaki, Süleyman gibi güçleri olan antik dönem İran şahı, "Cem" kastedilir. Cem'in başındaki taç, güneş ışıklarını kendinde topladığı için sonradan ona Cemşit denilmiştir. Şit, Pehlevce'de ışık anlamına gelir. Cemşid ışıkları toplayan anlamındadır.

tüm at bakıcılarının kellesini vurdururum.”

Şah Zerdüşt’e baktı.

“Bu da senin bir büyüün mü yoksa?”

“Hayır.”

Geştasb, üzerinde durduğu basamağa oturdu. Hutos üst basamaklardan gelip başında durdu ve elini omuzlarına attı.

“Hayır, olamaz, Şit... Gördüğüm rüyalar, Şit, bu adam...”

Tekrar ayağa kalktı.

“Bilmem, belki de Ahuramazda’nın elçisisin! Belki de iyi bir insansın. Belki de ben yanıliyorum, bilemem! O kemikler o bohça sana ait değil miydi peki?”

“Hayır.”

Geştasb çaresiz kalmıştı.

“Pekâlâ, senle büyük Kerpen Kiyandat oturup hepimizin huzurunda tartışacaksınız. Masum olduğunu bize kanıtlamalısın. Kazanırsan Baktery’a da özgürce yaşayabilir, istediğine mesajını iletebilirsin... Fakat eğer yenilirsen başını vurdururum, ne diyorsun?”

“Ben hazırım.”

Şah üçüncü basamağa kadar çıktı. Arkasına döndü ve Zerdüşt’e baktı.

“İstersen tartışmadan da şu kapıdan çıkıp gidebilirsin ama gidersen mesajını da Ahura’nı da unutacak, kimseye bu konuda tek kelime etmeyeceksin, kesinlikle! Ne diyorsun?”

“Ancak ölüm beni mesajımdan ayırır.”

Geştasb, Camasb’a döndü.

“Camasb! Bugün dinlensin. Kimsenin görmeyeceği bir odaya alın onu. Yarın sabah burada olsun. Kerpen Kiyandat da aynı şekilde.”

Zerdüşt şaha seslendi:

“Efendim ben tartışmayı kabul ediyorum; fakat bir şartla.”

“Ne şartıymış o?”

“O ölü kemiklerini getiren adam da yarın burada olsun.”

“Onu ne yapacaksın, onunla mı tartışacaksın? Kendisiyle tartışılacak biri değil o.”

“Biliyorum.”

Şah Camasb’a döndü.

“İyi peki, o adam da gelsin.”

50

Aniden salonun kapısı açıldı ve bir adam aceleyle salona girdi. Zerdüşt’ün yanında durup diz çöktü ve yeri öptü. Geştasb tahtından indi ve heyecanla, “Şit, Şit’ten haber mi getirdin?” diye sordu. Adam başını yerden kaldırarak cevap verdi:

“Efendim size güzel bir haber getirdim, Şit’in ayakları düzeldi efendim, önceki hâline döndü, sapasağlam dördü de çok iyi.

Salondakiler hep bir ağızdan şahı tebrik ettiler. Şah yüzünde sevinç gülücükleri tekrar tahta oturdu. Camasb’a, “Bize bu güzel haberi getiren adama on altın verin!” dedi. Camasb, “Emriniz hemen yerine getirilecektir efendim!” deyip hafifçe eğildi.

Adam yerden kalktı, saygıda bulunarak salondan dışarı çıktı. Şah önce Zerdüşt’e ardından büyük Kerpen’e baktı:

“Burada büyük Kerpen ile yeni mesaj getirdiğini iddia eden bu adam arasındaki tartışmaya şahit olmak için bulunuyoruz. Sizler tartışacaksınız bizler de karar vereceğiz” dedi.

Kerpen ne yapacağını bilmez bir hâlde, “Efendim ama bu, bu büyük bir büyücüdür! Bu ülkenin ve bu tahtın başına bir bela gelme-

den onu hemen sarayınızdan uzaklaştırmalısınız efendim!” dedi.

Gerşasb başındaki tacı yerine iyice tutturduktan sonra Kerpen’e cevap verdi:

“Artık çok geç yüce Kerpen, çok geç. Bu adam bugün eğer sana yenilirse öldürülecek, yenerse serbest kalacak...”

“Ama ulu şahım! Peki ya sonrası sonrasında ne olacağını da düşündünüz mü?”

Şah, büyük Kerpen’e bu sefer derin derin baktı.

“Neden telaşlanıyorsun? Buyur, yen onu ve sihirbaz olduğunu ispatla, işte sana altın bir fırsat!”

Salonun kapısı açıldı. Şah, “Girsin” diye emir verdi. Önceki görüşmede ölü kemiklerini getiren adam korkuyla içeri girdi. Ki-yandat Kerpen adamı görür görmez yüzünü çevirdi. Adam elinde bohçayla öne doğru geldi ve Kerpen ile Zerdüşt arasında durup diz çöktü ve yeri öptü. Kerpen Camasb’a dönerek, “Bu adam burada ne arıyor?” diye sordu.

“Bu adam ölü kemiklerini getiren adam, senin adamın yani...”

Geştasb, tahtan kalkıp ayakta durdu, asasını yere vurarak Kerpen’e seslendi:

“Evet, ulu Kerpen’i dinliyoruz” diyerek tartışmayı başlattı.

Adam yerden kalkıp şaha baktı. Kerpen, “Bu adam büyük bir büyücüdür efendim!” dedi. Şah bir adım öne çıkıp elindeki asanın ucunu yedinci basmağa koyarak Zerdüşt’e sordu:

“Sen ne diyorsun Zerdüşt?”

“Ahuramazda’nın emirlerinden birisi de yalan ve yalancılarla savaşmaktır, fakat görüyorum ki bu şehirde başkasını doğruluğa davet edenlerin kendisi yalancıdır.”

Kerpen, “Ne saçmalıyorsun sen?” dedi ve aralarında duran adamı işaret etti. “Şahın huzurunda sana bu kemikleri ne zaman ve

nerede verdiğini söylesene!” Adam Zerdüşt’ü göstererek, “Efendim, kemikler bu adamındır!” dedi. Kerpen:

“Kemikler afsunludur, şahımızın, değerli eşinin ve tahtının yok olması için güçlü bir sihir yapılmıştır onlarla!”

Zerdüşt vezir Camasb’a dönerek, “Lütfen bu adama doğruyu söylemesini emrediniz, o zaman her şey ortaya çıkacaktır” dedi. Camasb basamaklardan aşağı indi ve ölü kemiklerini getiren adamın karşısında durarak yüksek sesle sordu:

“Doğruyu söylersen sağ salim evine gidersin ama eğer yalan söylersen seni çok fena şekilde cezalandırırım. Doğruyu söyle.”

“Doğruyu söyledim efendim.”

Camasb sağ tarafta beyaz döpiyesiyle duran orta yaşlı adama seslenerek adamı götürmesini emretti.

“Komutan Mehran! Bu adamı alıp götür ve anlayabileceği bir dille ondan doğruyu söylemesini iste.”

Adam korkudan nerdeyse küçük dilini yutacaktı.

“Durun, durun... Yüce vezir, lütfen efendim!”

İki adım öne çıkan Mehran geri durduğu yere döndü. Vezir tekrar adama döndü.

“Neden yalan söyledin?”

Adam başını öne eğerek cevap verdi:

“Söylemeye korkuyorum efendim.”

“Kimden korkuyorsun.”

“Söylemeye cesaret edemiyorum... Sırtı ifşa etmemem için benden söz almış efendim...”

“Kim senden söz almış, söyle çabuk!”

“Başımı gövdemden ayırır efendim!”

“Kim?”

“Büyük Kerpen!”

Camasb ve salondaki diğ rleri şaşırmıştılar.

“Büyük Kerpen mi?”

Kerpen bağırdı:

“Hayır bu adam yalan söylüyor, ona inanmayacaksınız herhâlde!”

“Kerpen Kiyandat bana önce    altın sikke verdi, sonra daha fazla veririm, dedi. Vereceğim dediğı on altını almaya gidince o adam henüz yaşıyor, daha ölmedi diyerek altınlarımı bana vermedi. Onu yaktıklarında gel altınlarını al, dedi.”

Kerpen tekrar bağırdı:

“Hayır, yalan, hepsi yalan!”

şah Kerpen’e döndü.

“Zerdüşt için s yleyeceğın başka bir şeyin var mı?”

“Ben b y c lerle konuşmam.”

Camasb araya girdi.

“Senin gibileri bize doğru yolu göstermiř demek, vay hâlimize bizim!”

şah Kerpen’e işaret ederek, “Bu sahtek rı hemen saraydan çıkarsın!” diye emir verdi.

“Hayır, o bir büyücüdür, bu da onun bir b y s d r, inanmayın buna.”

şah, ortada duran yalancıyı gösterdi.

“Bu ikiyüzlü yalancıyı da dehlize atın. Bir daha    altın için kimseye iftira atamasın.”

“Efendim ben su suzum, inanın bana, Kerpen beni kandırdı.”

Zerdüşt şaha seslendi:

“Efendim, onu dehlize atmaktansa yeşil ceza ile cezalandırmamız daha iyi olur sanırım.”

“Yeşil ceza mı?”

“Evet, yeşil ceza.”

Salondaki fısıltıları duyabiliyordu:

“Yaptığı kötülüğe karşılık yedi tane fidan eksin ve ömrünün sonuna kadar onlarla ilgilensin.”

“Demek yeşil ceza... İlginç! Camasb, Zerdüşt’ün dediği gibi yapılsın.”

Kerpen ile adamı salondan çıkarıp götürdüler. Şah Zerdüşt’e döndü.

“Şimdi benim sana sorularım var. Öldükten sonra insan ne olacak?”

“İnsan ölümle birlikte aslına dönecek. Beden toprağa, can rüzgâra, ruh fûruhere³⁵...”

“Peki, dünya hangi görüngüden yaratıldı?”

“Olmaktan.”

“İnsan neden ölümsüz değil?”

“Zaman bağlamında sınırlı yaratıldığı için, sınırsız olan Ahuramazda’dır.”

“Tebrikler, sen kazandın!”

“Bakır denemesi, Şahım!”

Arkasına dönüp baktı. Üzerinde yeşil döpiyes olan uzun boylu zayıf bir adam kalabalığın arasından çıkıp şahın huzuruna geldi. Omuzlarına kırmızı desenli bir şal atmıştı.

“Keyhüsrev!”

35 Avesta’da geçtiği üzere Ahuramazda’nın yarattığı mutlak nur.

Zerdüşt şaha baktı. Keyhüsrev devam etti:

“Eğer bakır denemesini geçerse, Ahuramazda’nın elçisi olduğuna inanırız.”

Arkasında kopan gürültü tufanı başını ağrıtmıştı. Geştasb, “Ne diyorsun Zerdüşt?” diye sordu kendisine.

“Ben bilgiden ve bilgelikten söz ederken cehaletle değerlendirilmem doğru mu? Siz söyleyin?”

Keyhüsrev araya girdi:

“Cehalet mi? Bakır denemesi elçilik iddiasında bulunanlara yapılır.”

Şah Zerdüşt’c döndü.

“Zerdüşt eğer yarın sabah bu salonda bakır denemesini başarıyla geçersen, hepimiz sana ve getirdiklerine iman ederiz.”

Eritilmiş bakırın cız edişini göğsünde hisseder gibi oldu. “Bu gece Anahit, Firini ve diğerleriyle ilelebet vedalaşmam gerekecek anlaşılan” diye geçirdi içinden.

“Şahım! Eğer izin verirseniz bu gece eşimi, çocuğumu ve Baktery’a’ya birlikte geldiğimiz arkadaşları görmek istiyorum.”

Keyhüsrev araya girdi hemen.

“Hayır şahım, sakın izin vermeyin.”

Arkasından kendine doğru gelen Keyhüsrev’in ayak seslerini duydu. Gelip yanında durdu ve tekrar şaha seslendi:

“Bakırın etkisini azaltmak için sihir yapabilirler ona. Onun için izin vermeyin efendim. Bu gece kimseyle görüşmemesi daha iyi olur diye düşünüyorum.”

Şah vezirine emir verdi:

“Bu gece kimse onunla görüşmemeli, dikkatli olun.”

Kapıyı yüzüne kapadılar. Odanın sonunda duran aynayı gördü.

Yanına giderek aynadan kendine baktı, yüzündeki çatlaklıkları görünce gözlerine inanamadı. Geri geri birkaç adım geldi. Yatağın üzerine oturdu. Anahit'in yanında olmasını ve o siyah gözlerine doyasıya bakmasını arzu ediyordu. Belki o zaman eritilmiş bakırın göğsünde yaratacağı acı az da olsa hafiflerdi. Kollarını dizleri arasına, yorgun yüzünü de elleri arasına alarak dua etti:

“Ahuramazda sen bana yardım et!”

51

İki tarafta duran adamların arasından geçerek basamakların önünde, şahın tam karşısında siyah renkli abanoz kütüğüne doğru durdu.

“Ben hazırım!”

Keyhüsrev, öne çıkarak Zerdüşt'ün yanında durdu. Şaha saygıda bulunduktan sonra Zerdüşt'e döndü.

“Zerdüşt Spitman. Başaramadığın takdirde öleceğini biliyor musun?”

“Evet biliyorum.”

Salon kapısı açıldı. Kalabalık arasındaki fısıltılar artmaya başladı. İçeri girenlerin ayak seslerini duyabiliyordu. Derken iki adam gelip yanında durdu. Bir elinde deri önlük öbür elinde zırh taşıyan adama baktı. Diğer Zerdüşt'ün karşısında dikilerek, yakasını açtı. Zerdüşt kollarını çıkardı. Üzerindeki elbiseyi göbek hizasına kadar indirdiler. Göbek kısmından göğsüne kadar uzanan çelik zırhı giydirip arkadan bağladılar, deri önlüğü zırhın altına gelecek şekilde sardılar. Geri çekilip beklediler. Adamlardan birisi kapı önünde duran muhafıza başıyla işaret etti. Zerdüşt başını çevirip kapıya baktı. Muhafız kapıyı açtı. İki kişi ellerinde koca kazanla içeri girdi, kazandan dumanlar yükseliyordu. Arkalarından başka birisi geliyordu, onun elinde de demir kepçe vardı. Keyhüsrev konuşmaya başladı:

“Şimdi Zerdüşt’ün doğru mu yoksa yalan mı söylediğini eritilmiş bakır denemesiyle göreceğiz.”

Her üç adam da Zerdüşt’ün karşısında durdu. Elinde kepçe olan bir adım öne çıktı ve elindeki kepçeyle kazandan bir kepçe eritilmiş bakır alarak Zerdüşt’e doğru geldi. Bakırın ısını yüzünde hissetti. İçinden dua ediyordu:

“Ey yüce Ahura! Bu cahilce deneyde bana yardım et!”

Adam eritilmiş bakırı gözünü kırpmadan göğsüne döktü. Acıdan dişlerini sıktı ve bir süre öyle kaldıktan sonra ağzını açarak nefes aldı. Eritilmiş bakır, salonun havasını yakmıştı sanki. Elinde kepçe olan adamın yüzü kararmaya başladı. Eğildi, dizleri üzerine çöktü. Birtakım sesler duyuyordu:

“Yeniliyor!”

“Başaramadı!”

Sağ dizi üzerine ağırlığını verdi, derin bir nefes aldı, öyle ki salonun tüm havasını ciğerlerine çekmişti sanki. İstirabını bastıracak takati kalmamıştı. Dişlerini sıkıyordu sadece. Düşmemek için sol dizini havada tuttu ve sağ dizine ağırlığını vererek doğrulmaya çalıştı.

“Sol dizini yere koyuyor, bakın!”

Hafifçe öne doğru eğildi sonra birden geri çekti kendini. Tüm ağırlığını sağ dizine vermişti. Derken sağ dizini de yerden kaldırarak ayakları üzerinde durdu. Gözünün önündeki karartı gitmişti. Geştasb’ı gördü, başında tacı ile tahtta oturuyordu. Derin bir nefes daha aldı ve salonun havasını tekrar geri verdi. Geştasb’ın sesini duydu aniden:

“Sen kazandın Zerdüşt! Sana iman ettik, dinini kabul ettik!”

Kapıya doğru yürüdü. Kapı açılır açılmaz kendini dışarı attı. Gözlerinin önüne kara bir perde çöktü tekrar. Dizlerinin bağı çözülmüştü, iki muhafız koluna girerek yürümesine yardım etti.

52

Gözkapaklarını güçlkle açtı. Kan ter içindeydi. Göğsündeki acı dayanılacak gibi değildi. Göğsünün derisini yüzmüştüler sanki. Kurumuş dudakları birbirine değdi. Bir tas soğuk su içti. Aksakallı yaşlı bir adam karşısında durmuş tebessümle ona bakıyordu. Suyu kendisine o vermişti.

“Su!”

Yaşlı adam odadakilerden su istedi.

“Su kâsesi... O kadehi bana Ramis mi vermişti? Kaynaktaki yosunları, kolonlara bağlanmış kadın ve erkekler, nar taneleri... Tapınak... Kır saçlı adam... Bir nar dalı vermiştiler bana... Mabedin gümüş renkli çatısı...”

Yaşlı adam suyu uzattı. “İç şu suyu Zerdüşt!” Güçlkle dirseklerine dayanarak hafifçe başını kaldırdı, yanmış göğsünü gördü. Siyah renkli hoş kokulu bir merhem sürmüşlerdi. Eritilmiş bakır, göğsünün derisinin bir kısmını alıp götürmüştü. Yaşlı adam kendisiyle konuştu:

“Bakır deneyinden başı dik çıktın.”

“Bakır deneyi mi?”

Yaşlı adamın uzattığı suyu içti. Göz işaretiyle bir kadeh daha istedi, onu da içti, ardından bir kadeh daha. Uzanıp “Eşimi ve çocuğumu görmek istiyorum” dedi.

“Üç gün sonra görebilirsin onları.”

“Hayır, şimdi görmek istiyorum.”

“Vezire görmek istediğini söylerim.”

“Sen kimsin?”

“Ben şahın özel hekimiyim.”

“Adamın sözlerini neden ölümle sınıyor bunlar?”

“Ölüme cevap verdin sen... Senden önce üç olaya daha şahit olmuştum.”

“Ne oldu onlar?”

“Bakır deneyi ölümlerine ferman oldu.”

“Söze sözle karşılık vermeli, ölümle değil.”

“Yıkıcı sözlerle mi?”

“Söz egemen olmadıkça neyi yıkabilir ki?”

“Söz dünyayı bayındır da eder, harap da.”

“Alıcısı olmayan söz bir kulaktan girer diğerinden çıkar...”

“Evet, doğru diyorsun, küçük bir şehrin şahını tanıyordum, kendini bilge zanneden cahilin biriydi, halkının çoğu sözlerini ezbere biliyordu.”

“Hâlâ şehre hükümet ediyor mu?”

“Hayır, ölüp gitti.”

“Peki, halk şu an sözlerini biliyor mu?”

“Hayır, hepsi unutulup gitti.”

“Rüzgâr sözlerini gücüyle birlikte alıp götürdü demek.”

“Evet, rüzgâr her şeyi alıp götürdü...”

53

“Ey Zerdüş Spitman! Peygamberliğini kabullendiğimize göre bize getirdiğin mesajları anlat!”

“Bu ülkenin insanlarına Ahuramazda’nın mesajını vermeyi ve onları güzel söz, güzel davranış ve güzel düşünceye davet etmeyi istiyorum. Bu ülkenin hiçbir yerinde dehlizler olsun istemiyorum...”

“Diyeceklerim var!”

Dönüp arkasına baktı. Keyhüsrev yanına gelip durdu.

“Biz senin peygamberliğini kabul ettik, padişahlığını değil. Sen içimize hitap eden bir peygambersin sadece, suçlulara ceza vermek veya vermemek senin işin değil.”

“Dehlizlerin olmayışı güzel bir davranıştır ve benim mesajımdan biri de güzel davranıştır.”

Keyhüsrev Şah Geştasb’ı göstererek sordu:

“Peki ya şah ne olacak?”

Zerdüşt şaha baktı, kaşlarını çatmış kendine bakıyordu.

“Şah olarak kalacak, bu ülkeye hükümet edecek... Ben güzel düşünce, güzel söz ve güzel davranıştan söz ediyorum. Bunun sözle söylenmesi kolaydır; ama onu hayatta uygulamak zordur. Bu bilgelerin yoludur, akıllı olan bununla amel eder. Güzel davranış diyen birisi başkalarını yıllarca dehlizlerde hapsedemez. Onları böcek ve farelerle aynı göremez, güzel düşünen, bilge birine ölene kadar okuma yazma yasağı getiremez. Başka halkların yazısıyla yazı yazmış diye onu aşağılayamaz. Tek bir güzel sözle, dehlizlerin hepsi kapatılabilir.”

“Senin dediğin gibi olursa bu memleketin başına neler gelir biliyor musun? Suçluları halkın arasına mı yollayacağız? Ruhlarımızı güzelleştirmeye mi geldin yoksa suçluları başımıza geçirmeyi mi? Yeryüzünde hükmetmeyelim mi yani?”

Şah vezir Camasb’a döndü.

“Camasb, Zerdüşt ne diyorsa yapılsın.”

Keyhüsrev itiraz etti:

“Ama efendim! Ülkenin idaresi elimizden çıkar sonra...”

“Onun peygamberliğini kabul ettiğimize göre dediklerini de yapmak zorundayız.”

Tahta yaslamış mücevher kaplı asasını eline alarak devam etti:

“Başka ne istiyorsun Zerdüşt?” diye sordu.

“Mabet ve tapınaklarda inek ve koyunlar kurban edilmesin. Onlar bize hayat veriyor. Çiftçiler toprağı daha fazla işlesin. Ehrime-ni toprakları Ahura-i bahçelere çevirsinler. Dağlılar dağdan indirilip onlara ziraat ve zanaat öğretilsin. Çiftçilere cefa ve eziyet edilmesin. Ölülere bağı kalmayı, onlardan korkmak veya onlara ibadet etmek gibi anlamsız inançları ortadan kaldırmak istiyorum... İnsanlar yaşamlarını ölümlerin ruhuna hizmet etmekle geçirmemeli, ölmüşler diye yıllarca matem tutmamalı...”

“Başka?”

“Bilgeler sürgün edilmesin. Ahuramazda’nın mesajı insanlara kılıçla değil, sözle ulaştırılsın. Bu dini kabul edip etmemekte herkes hürdür.”

“Başka ne istiyorsun?”

“Bu ülkede doğan her çocuğun adına bir ağaç dikilsin ve herke-se eşit davranılsın.”

“Başka?”

“Ahuramazda’ya tapmak için bir tapınak.”

“Camasb! İstedığı tapınağı hemen yaptırın!”

“Hemen efendim!”

“Camasb! Zerdüşt’ün istekleri pazarda halka duyurulsun, diğer şehir-lere de elçiler gönderin, herkes onun mesajından haberdar olsun.”

“Bir başka isteğim daha var... Yanında yıllarca kaldığım bir bilge vardı. Haydutlar kızını kaçırmıştı. Mümkünse askerleriniz kızını bulup anne babasına götürsünler.”

“Zerir! Zerdüşt’ün dediğı kızı bulup anne ve babasına götürün.”

“Emredersiniz efendim! Hayattaysa onu bulup ailesine teslim edeceğiz.”

Zerir, Zerdüşt’e bakıyordu, bu arada Camasb sordu:

“Zerdüşt! Ahuramazda insanı ne zaman yarattı?”

“Güneşi, ayı, yıldızları, nehirleri, bitki ve hayvanları yarattıktan sonra.”

54

Zerdüşt sustuktan sonra ahşap sekilerde oturan kadın ve erkekler Ateşgede'den³⁶ dışarı çıktılar. İçerde tek bir kadın kalmıştı. En arka sêkide oturmuş, yüzünü de örtmüştü. Yüzünün önündeki örtüyü aralamış Zerdüşt'e bakıyordu. Zerdüşt, “Neden yüzünü örtmüş acaba? Kim bu kadın?” diye geçirdi içinden... Kadın oturduğu yerden kalkıp Zerdüşt'e doğru geldi. Kadının kendisine doğru geldiğini gören Zerdüşt yerinden kalkıp öne çıktı. Kutsal ateşin yanında durarak kadına baktı. Kadın, ateşin diğer tarafında durdu. Yüzündeki örtüyü açıp omzuna attı. İri siyah gözleri ile Zerdüşt'e bakıyordu.

“Kimsin sen?” diye sordu Zerdüşt.

“Bir kadın.”

“Görüyorum, adın ne?”

“İnsanın değeri adı ile değildir.”

“Evet ama adı da kendinden ayrı değildir... Ne istiyorsun?”

“Bir eşim var adı Huşider, içinde her türlü sesin olduğu bir yazı türü bulmuştu.”

“Nasıl bir yazıymış bu?”

“Adı yok, bugüne kadar da kimse böyle bir yazı kullanmadı.”

“Neden?”

“Çünkü Geştasb o yazının kullanılmasını yasaklamıştı.”

³⁶ Zerdüştlerin kutsal kabul ettikleri ve içinde sürekli kutsal ateşin yandığı tapınak, Ateşhane ve Ateşgah da denir.

“Belki de...”

“Kerpen Kiyandat yazıyı görünce korkmuştu. Eğer bu yazı bu ülkede yayılırsa bir daha bu ülkeyi zapt etmek olmaz, her taraf bize başkaldırır, demişti.”

“Basit bir yazı mı başkaldırlara sebep olacak?”

“Kerpen, bu yazının şekli göreni büyülüyor, demişti. Geştasb’ın emriyle alfabenin toprak kalıbını kocamın gözleri önünde kırıp nehre attılar. Bakterya’nın büyülenmesinden korkmuşlardı. O günden sonra Kerpenler, kocamı büyücü ilan ettiler. Adımını evden dışarı atamaz oldu.”

“Benim o yazıya ihtiyacım var? Kocan nerede şimdi?”

Kadın ağlayarak cevap verdi:

“Altı aydır evden dışarı çıkamıyor, evde!”

“Onu görmek istiyorum. Yarın sabah!”

Ardından eliyle kutsal ateşi gösterdi.

“Yarın sabah, bu kutsal ateşin yanında bekleyeceğim onu.”

“Kolay değil. Ona büyücü diyorlar, sihirbazdır diyorlar. Haya-tı tehlikede. Ne olursunuz Geştasb’tan onu af etmesini isteğin. Geştasb onu affederse buraya sizi görmeye gelecektir bundan hiç kuşum yok.”

Zerdüşt bir süre düşündükten sonra kadına cevap verdi:

“Pekâlâ, hemen şimdi Geştasb’ın yanına gidiyorum.”

“En büyük arzum bu ülkedeki tüm yazıların, kocamın bulduğu yazıyla yazılmasıdır, bu ikimizin de en büyük arzusudur.”

“Yarın görüşürüz, şimdilik sağlıcakla kalın!”

55

Elinde toprak alfabesi, eşiyle beraber kendisine doğru gelen Huşider'in solmuş yüzüne baktı. Kollarını iki yana açıp Huşider'i kucakladı.

“Mutlu yaşa Bilge Zerdüşt!”

“Temiz yaşa usta Huşider!”

En ön sıraya doğru yürüdü, elindeki toprak levhayı eğilerek Zerdüşt'ün önüne bıraktı.

“Bu şekillerin hepsinin ayrı bir sesi var. Eksiksiz bir alfabedir. Senden rica ediyoruz ey Bilge Zerdüşt! Lütfen sözlerini bu yazıyla yaz.”

“Dediğin gibi yapacağım.”

“Bilge Bamdat bana çok yardım etti bu hususta, onun öğrencisiydim.”

“O nerede şimdi?”

“Toprakta.”

“Ruhu şad olsun!”

“Büyük bir adamdı; fakat tek hatası düşündüklerini yazıyor olmasıydı. Dünya sırtımı yere getirmeden ben kendim yere düşeceğim, deyip duruyordu.”

“Belki söylediklerine inanmıyordu.”

“Hayır, yazarsam insanlar umutlarını yitirebilir filan, diyordu.”

“Sen ne düşünüyorsun?”

“Ben bu şekillerin bir gün işe yaracaklarını düşünerek ta bu günlere kadar korudum. Günün birinde yeni şeyler düşünecek olursam onu bu yazıyla yazmayı düşünüyorum. İlelebet kalsa da kalmasa da böyle yapmayı düşünüyorum.”

Elini Huşider'in omzuna atarak konuştu:

“Huşider seni Ahuramazda’nın yoluna davet ediyorum! Senin gibi akıllı insanlar, insanlığa kurtuluş kapılarını aralayabilir.”

Zerdüşt’ün gözlerinin içine bakarak cevap verdi:

“Beni davet ettiğin şey, bir çeşit şunu yap, bunu yapmadır ki düşünceme vurulmuş farklı bir prangadır bu benim için... Ben yıllardır unuttuğum mutluluğu arıyorum...”

Elini omzundan çekti.

“Ahuramazda da insanların mutluluğunu istiyor.”

Huşider, kutsal ateşe baktı.

“Bilge Bamdat’ı son gördüğümde bana, ‘Uzun yolculuğa çıkmak istersen, herkesin kullandığı yolu kullan; fakat düşüncede öyle yapma, düşünce de senin gibi düşünenle yoluna devam et, ona yetişmeye bak, gerekirse onu geçmeye. Onu geçmeye çalışmazsan onun gerçek takipçisi olamazsın’ diye vasiyette bulunmuştu. Sen ey bilge Zerdüşt! Sen kurtuluş şehrine en zor kapıdan girmeyi seçmişsin, en engebeli yolu tercih etmişsin. Ben ise düz yolda kendi eğri ve doğrularımı aramakla meşgulüm. Nereye gittiğimi ben de bilmiyorum, senin o kurtuluş şehrine kavuşup kavuşmayacağını da. Ektiklerini biçebilecek misin?

“Evet, biçeceğim hem de fazlasıyla! Ehrimeni topraklar Ahurai bahçelere dönüşecek. Bir çocuk doğacak, o doğunca yeryüzüne bir ağaç daha dikilecek. Bir ayağı çukurda olanlar, gelecek nesiller için fidan ekecek. Ben sevgi ve mutluluk fidanını ektim, sen eşin ve diğerleri o fidanı sulayın. Bana doğru gelersen mutlu olurum. Kurtuluş şehri akıllıların yeridir, sen de akıllı birisin ve bu güzel yazı senden insanlığa yadigâr kalacaktır. Yarından itibaren bu ülkenin her yerinde bu yazı kullanılacak.”

Huşider, bir süre sevgiyle Zerdüşt’ün yüzüne baktıktan sonra vedalaştı:

“Hoşça kal ey büyük insan!”

“Sen de hoşça kal sevgili Huşider ve sen, değerli eşi, adımı söylemedin?”

“Pantea! Hoşça kal bilge Peygamber.”

“Sen de hoşça kal aziz Pantea...”

Huşider ve Pantea vedalaşıp gittiler. Ateşgede’den çıkarken Huşider dönüp bir süre Zerdüşt’e baktı.

56

Medyumah taş sekiler arasından geçerek Zerdüşt’ün karşısında durdu.

“Bugün İsfendegan³⁷ günü. Pazara gidip Anahit için bir şeyler almalıyım, şöyle iyi bir kumaş olabilir...”

“Ben giderim... Nasıl bir kumaş istiyorsun, Hegmetane, Baktery, Şuşa, nerenin kumaşı olsun? Ne renk istersin?”

“Hayır, sen ne diye gidiyorsun? Ben de herkes gibi kendim gidip alışverişimi kendim yapmalıyım.”

“Geştasb hariç ama...”

“O pazara çarşıya, çıkamaz; zira tacına, tahtına esir yaşamak zorunda.”

Zerdüşt birkaç adım öne çıkarak kardeşinin yüzüne baktı.

“Hayırdır Medyumah? Seni düşünceli görüyorum.”

“Yoo, hayır... Aslında evet...”

“Söyle bakalım nedir seni düşündüren?”

Elini Medyumah’ın omzuna attı. Medyumah ağabeyinin eline dokunarak konuşmaya çalıştı:

“Otuz gündür...”

³⁷ Zerdüşt dinine mensup eşler arasındaki bir tür hediyeleşme bayramı...

“Otuz gündür ne?”

“Biliyorsun... Ok kılıca kılıç da oka ihtiyaç duyar...”

Zerdüşt kahkahayla güldü.

“Demek sonunda yayın teli titremeye başladı. Ne güzel işte...
Düşündüğün biri var mı?”

“Düşüncemde değil, yüreğimde biri var.”

“Kimmiş bu bakalım?”

Elini Zerdüşt’ün eli üzerinden indirdi, başını öne eğerek cevap verdi:

“Mahbanu.”

“Kim o?”

“Komutan Kuşan’ın kız kardeşi.”

Zerdüşt tekrar güldü.

“Benim cesur kardeşime bakın siz!”

“Gönül işi bu, Kuşan Muşan tanımaz ki!”

“Kıza söyledin mi? Ya ağabeyine söylerse...”

“O Kuşan’ın kardeşiye ben de Zerdüşt’ün kardeşiyim.”

“Ne zaman gidelim istemeye.”

“Uygun görürsen yarın gidelim.”

“İyi yarın gideriz.”

“Şimdilik hoşça kal!”

“Sen de Ağabey!”

Ateşgede’den dışarı çıkıp yürüdü. Az sonra meydana gelmişti. Keskin, soğuk bir rüzgâr esiyordu. Güneş bulutların arkasına saklanmıştı. Yün abasına sarıldı. Ayağının altında kırılan buz parçalarının sesini duyabiliyordu. Gökteki bulutlara baktı. Pazar kala-

balıktı. Durup uzaktan pazarı izledi. Karşıdan dört atlı geliyordu. Arkalarında da eli bağlı bir adam vardı. Kalabalık başlarına toplanmış eli bağlı adamı izliyordu. “Bu Surna değil mi? Elini neden bağlamışlar?” diye geçirdi içinden. Askerler atlardan indiler.

“Zerdüş Peygamberimize selam olsun!”

“Surna’nın elini neden bağlamışsınız?”

Orta yaşlı asker cevap verdi:

“Komutan Kuşan’ın kızıyla kaçarken yakalandı.”

“Neden?”

“Güya kızı seviyormuş!”

“Ya kız, kız da onu seviyor mu?”

“Evet.”

“Öyleyse âşıkların eli bağlanmaz.”

Askerlerin arasından geçerek Surna’nın karşısında durdu. Bileğindeki ipi açtı. Dudakları soğuktan titriyordu. Üzerindeki yün abayı çıkararak Surna’nın üzerine attı.

“Ahuramazda âşıkları sever, Bakteryalıları ise kalkmış âşıkların elini bağlıyor! Hayret doğrusu!”

Orta yaşlı asker araya girdi.

“Efendim, Komutan Kuşan bize onu yakalayıp getirmemizi emretti. Onu eli bağlı yanına götürmek zorundayız.”

“Pekâlâ, ben de sizinle geliyorum.”

“Emrederseniz serbest bırakalım.”

Kalabalığa döndü. Hep bir ağızdan, “Peygamberimiz Zerdüş’e selam olsun!” diye bağırıyordular.

“Eli bağlı bir aşığın görünce elinin bağını çözmezsek yüreğimizde aşk yok demektir. Arkasından gitmezsek sevgiden mahrumuz

demektir. Şimdi dağılın ve yüreğinizdeki sevgiyi bulun.”

Kalabalık dağılıp gitti. Bir tek çocuklar kaldı, yüzlerinde gülümsemeyle Surna'nın yanında duran Zerdüşt'e bakıyorlardı. Orta yaşlı asker yanındakilere emir verdi:

“Komutan Kuşan'ın evine gidiyoruz. Surna'yı ata bindirin!”

Askerlerden biri atının yularını Surna'ya doğru uzattı. Surna ata binmeyi kabul etmedi.

“Peygamberiz dururken ben ata binemem.”

“Âşık binekte olmalıdır. Bin hadi sana kız istemeye gidiyoruz.”

“Hayır, siz dururken ben binemem.”

“Surna bin artık şu ata.”

İstemeyerek yuları askerin elinden aldı ve ata bindi. Askerlerle birlikte karlı sokaklardan geçip Komutan Kuşan'ın evi önünde durdular. Kapının üzerine kazınmış aslan resmine baktı. Orta yaşlı asker kapı tokmağını dövdü. Tak! Tak! Tak! Tak! Kapının arkasından bir kadın sesi duyuldu:

“Kim o?”

“Zerdüşt Peygamber!”

Kapıyı orta yaşlı bir kadın açtı.

“Zerdüşt Peygambere selam olsun!”

Surna'yı ata binmiş hâlde görünce bağırdı:

“Seni hain, seni hilebaz!... Esir olacağın yerde evime atla mı geliyorsun?”

“Kim o? Kimle konuşuyorsun?”

İçerden Komutan Kuşan'ın sesi duyuluyordu. Surna Komutanın sesini duyar duymaz attan indi. Kapıdaki kadın cevap verdi:

“Zerdüşt Peygamber!”

Avluya girdi. Komutan Kuşan öfkeliydi. Surna ve askerler Zerdüşt'ün arkasından avluya girdiler. Kuşan Zerdüşt'ü görür görmez hafifçe eğilerek selam verdi:

“Peygamberimize selam olsun! Surna... Sen hangi cüretle evime girersin?”

Elini kılıcına götürdü.

“Dua et ki peygamberimiz burada yoksa başını şuracıkta gövdenden ayırırdım.”

Zerdüşt Kuşan'ın öfkeli yüzüne baktıktan sonra elini kaldırdı.

“Sakin ol Kuşan, sakin ol!”

Kuşan elini kılıcın kabzasından çekti. Zerdüşt karşısına geçti.

“Şu kılıcı çıkar belinden, seninle konuşacaklarım var.”

Kılıcını kınından çıkararak yanındaki askere verdi ardından beraber içeri girdiler. Zerdüşt ayağındaki pabuçları çıkarıp içeri girdi. İçerde bir kadın ağlıyordu. Yerde serili halının üzerine oturdu. Halının ortasında güneş resmi vardı. Bir süre sonra Surna da odaya girdi ve Zerdüşt'ün yanında yerde oturdu. Ağlama sesleri artık kesilmişti. Kuşan içeri girerek değerli misafirinin karşısına geçti.

“Buraya gelmekle bize şeref verdiniz. Ne yazık ki bu kendini bilmez adam adımı beş paralık etti. Şah Geştasb'ın en gözde komutanı olan beni rezil etmek istedi...”

“Aziz Kuşan! İzin verirsen iki kelime etmek istiyorum.”

“Tabii ki ne demek? Sizi görünce nispeten sakinleştim diyebilirim. Öfkeden delirecek gibiydim. Yanınızdakini elime geçirseydim kanda boğacaktım.”

“Kızın nerede Kuşan?”

“Annesinin yanında efendim!”

“Söyle buraya gelsin.”

“Yüce efendimiz...”

Zerdüşt’e baktı.

“Bu adamla yüz yüze gelsin istemiyorum.”

“Neden?”

“Şadan yeğenimle evlenecek.”

“Yeğenini seviyor mu?”

“Yıllardır düğünleri konuşuluyor.”

“Yıllar mı?”

“Küçükken eşim ve kardeşimin eşi kendi aralarında sözleşmişler.”

“Peki ya sen?”

“Ben de severek kabul ettim tabii.”

“Kimler onun evlenmesi için karar aldı, söyler misin?”

“Ben ve eşim.”

“Peki ya kızın? Kızınıza sordunuz mu?”

“Ben onun mutluluğunu istiyorum.”

“Sevgiyi kine dönüştüren güzel davranıştan nasibini almamış demektir, Kuşan!”

“Çocuklarımin sevgisi her daim yüreğimdedir.”

“Ahuramazda’nın biz insanlara mesajı sevgi ve barıştır. Sen ise sevgiyi kine dönüştürmede ısrar ediyorsun. Mutluluğu acıya, barışı kan davasına götürüyorsun. Şu İsfendegan günü kızını ağlatan sebep nedir, söyler misin? Kız çocuğu bu günde ağlatılır mı? Bu mu onun hediyesi? Ahuramazda âşıkları sever, sayar. Kalk ve kızın Şadan’ı buraya getir lütfen!”

Kuşan kalkıp odadan dışarı çıktı, bir süre kızıyla beraber tekrar döndü. Kızı kapı eşiğinden Zerdüşt’e selam verdi:

“Mutlu yaşayın efendimiz!”

“Temiz yaşa Şadan! Güzel Şadan’ım benim, gir içeri, orada bek-
leme öyle!”

Şadan içeri girdi; ama ayakta bekledi. Annesi de kapı eşiğinde duruyordu. Zerdüşt kıza işaret ederek oturmasını söyledi. Şadan önce babasına baktı ardından sessizce yere oturdu. Annesi de gelip kızının yanına oturdu. Zerdüşt Şadan’a sordu:

“Surna ile evlenmek istiyor musun?”

“Evet.”

Babası, “Şadan!” diye kızına çıkıştı.

“Peki ya sen Surna, sen de Şadan’la evlenmek istiyor musun?”

“Evet, istiyorum.”

Bu arada Kuşan’ın karısı söze girdi:

“Mehran ne olacak peki? Ona ne diyeceğiz?”

Zerdüşt, “Öyleyse yarın Ateşgede’de sizi bekliyorum. Şimdi gidelim Surna” deyip kalkmak için izin istedi.

“Oturun lütfen, biraz sonra gidirsiniz.”

Kuşan’ın eşi odadan çıktı ve elinde bir tepsiyle tekrar içeri girdi. Tepsiyi eşinin önüne koydu. Şarap kadehlerini doldurmadan önce misafirine sordu:

“Nereye kadar doldurmamı istersiniz?”

“Ağzına kadar. Âşıkların bu mutlu gününü hep beraber kutlayalım!”

Şarap kadehlerini misafirlerine uzattı. Zerdüşt kadehini sevgililer için kaldırdı:

“Şadan ve Surna’nın mutluluğuna!”

Odaya girer girmez, “Sevgili eşim Anahit’e selam olsun! İsfendegan günün kutlu olsun!” dedi.

“Selam sana aziz Zerdüşt!”

Zerdüşt’ün elinde tuttuğu parçaya baktı tebessüm ederek. Zerdüşt hediyesini eşine uzattı. Hediyesini alan Anahit eşine teşekkür etti:

“Çok güzel, çok değerli bir kumaş.”

“Hegmetane kumaşı...”

“Neden bu kadar geç geldin?”

“Kuşan’ın evindeydim.”

Ardından eşinin gözlerine daha dikkatli baktı.

“Dilin sevinçli fakat gözlerin endişeli görünüyor, hayırdır bir şey mi oldu?”

“Yoo, gözüm de dilim de mutlu, yeni bir şey fark etmedin mi?”

Eşinin üzerindeki giysilere baktı.

“Giysilerin!”

“Hayır.”

Bakışları duvardaki nilüfer çiçeğinden karşıkı rafa kaydı. Raftaki kadehi görünce şaşkınlığını gizleyemedi.

“Bu kadeh...”

“Bugün geldi.”

“Nereden?”

“Bilmiyor musun?”

Eşinin kinayeli gülüşüne baktıktan sonra iki adım öne çıktı ve raftaki kadehe uzandı, kadehi eline alarak dikkatle baktı.

“Bu kadeh ne kadar da... Bugün mü aldın?”

“Hayır almadım.”

Kadehi aldığı yere koydu.

“Buna benzer bir kadehi yıllar önce görmüştüm. Kimin verdiği-ni söylemedin?”

“Sen biliyorsun ama...”

“Hayır, nereden bileceğim, ben kâhin miyim?”

“Daha önce hiç görmedin mi?”

“Evet gördüm.”

“Nerede gördün?”

Biraz düşündükten sonra, “Hegmetane’deki Anahita mabedinde” dedi.

“Kadeh senin miydi?”

“Hayır, mabede aitti. Birkaç gün kutsal Anahita suyu dağıtmış-tım onunla... Kim getirdi onu buraya?”

“Bir elçi.”

“Gönderen kimmiş peki?”

“Bilmiyor musun?”

“Neyi bilmiyor muyum?”

“Göndereni? Bir kadın göndermiş, tanıyormuşsun dediler.”

“Ramis mi?”

“Seviyor muydun onu?”

“Beraber su dağıtıyorduk, bir gün kaynaktan su almaya gidince...”

Anahit’in yüzündeki tebessüm gitmiş, yerini endişeli bir hâl almıştı.

“Evet su almaya gidince...”

“Elim eline değdi ve hemen mabede kaçtım.”

“Neden?”

“Çünkü çok güzeldi. Kaçmazsam âşık olabilirdim, âşık olursam ömür boyu orada kalmaktan korktum.”

“Sonra unutabildin mi peki?”

“Göğsüme bakır döktüklerinde bayılmıştım, o sırada onun elinden su içtiğimi gördüm.”

“Kadehi ölüm döşeğindeyken göndermiş sana, gelip görmek istemiş ama ömrü yetmemiş.”

Başka bir şey demeden raftaki gümüş kadehe daldı gitti...

58

Komutan Zerir, Zerdüşt'ün yanına gelip selam verdi:

“Aşu³⁸ Zerdüşt'e selam olsun... Buyurun, işte istediğiniz o kız!”

Kır saçlı, güneşten beti benzi yanmış kara kuru bir kız selam verdi:

“Aşu Zerdüşt'e selam olsun!”

“Size de selam olsun... Baban Berzin'den çok şey öğrendim. Seni bulduklarına çok sevindim... Annen babanın gözleri yaşlıydı. Seni kaçırın kimdi?”

Zerir eliyle salonu gösterdi.

“Getirin o adamı?”

İçeriye kır saçlı, zayıf, uzun boylu bir adam getirdiler. Kucağında kız, yanında da iki erkek çocuğuyla Zerdüşt'ün karşısına dikildi.

“Aşu Zerdüşt'e selam olsun!”

38 Zerdüştiler bugün bile Zerdüşt'ü bu lakapla anarlar. Aziz, hatırı sayılır anlamına gelir.

“Neden bu kızı kaçırdın?”

Adam cevap vermedi, başını öne eğdi.

“Hata ettim.”

“Bazı hatalar cezasız kalmaz, biliyorsun!”

“Cezasını söyleyin yerine getirelim efendim!”

Kıza dönüp sordu:

“Seni zorla kaçırdı, cezasını vermek sana düşüyor, istediğin cezayı vermekte serbestsin, vereceğin ceza hâkimler tarafından da onaylanacaktır.” Kadın sessiz sedasız öylece yere bakıyordu. Zerdüşt devam etti. “Korkma, bundan sonra sana asla zarar veremez.” Kadın başını kaldırıp Zerdüşt’e baktı:

“Artık yaşlandım sayılır, ondan da bir kızım iki oğlum oldu, bu saatten sonra ona ne ceza verebilirim ki!”

“Vezir Camasb’tan bu adama toprak vermesini rica ediyorum. Toprağı işlesin, eksin biçsin, ölene kadar da toprak işleriyle uğraşsın.”

Adam sevinmişti.

“Ey ulu peygamber! O toprağa ölene kadar gözüm gibi baka-
cağıma söz veriyorum, ekip biçecek, orayı yemyeşil bir bostana
dönüştüreceğim, ölene kadar da size minnettar kalacağım” dedi
ardından eğilerek Zerdüşt’ün elini öpmek istedi. Zerdüşt elini
öptürmedi, eğilip adamı yerden kaldırdıktan sonra etraftakilere
döndü:

“Ahuramazda insanın haysiyet ve şerefini korumasını öğütler...”

59

“Yolunu mu şaşırdın Taban Kerpen’i?”

Kerpen, göbeği üzerinde parmaklarını birbirine düğümleyerek
cevap verdi:

“Yoo, hayır yolumu şaşırmadım, gelmek istediğim yere geldim.”

Zerdüşt yanına yaklaştı. İki adım kala durup gözlerinin içine baktı. Utanmıştı, başını öne eğdi.

“Bildiğim kadarıyla misafire koyun kesmek atalarımızdan kalan bir gelenektir, misafiri bir koyun gibi kestirmek değildir bizim geleneğimiz!”

“O adam kandırdı beni.”

“O adam sana inanan, senin izinden giden biriydi.”

“Evet ama yoldan çıkmıştı.”

“Sen saptırtmıştın onu.”

“O kadar ısrar etti ki teslim olmaktan başka çarem kalmadı.”

“Senin öğrencindi.”

“Sapıtmış bir öğrenci ama...”

“Öğretmen sevgiyi öğretememişse öğrenci ne yapsın...”

“İnsanların alın yazısı değişmiyor, ne yaparsın?”

“Alın yazısı değişmiyorsa, Taban’da ne yapıyordun peki? Orada alın yazılarını değiştirmekle uğraşıyordun. Alın yazısı değişmiyorsa söyler misin bana şu anda Zerdüşt burada ne arıyor?”

“Taşa laf geçiremiyorsun ki!”

“İnsan taş değil. Gören gözleri, işiten kulakları ve düşünen bir aklı var insanın. İyi ve kötüyü ayırt edebilecek güçtedir insan. O adam nerede şimdi?”

Kerpen ellerini göbeği üzerinden indirerek kollarının arasına aldı.

“Taban’dan kaçtı gitti.”

“Neden kaçtı?”

“Cezalandırılır korkusuyla.”

“Ceza mı?”

“Evet, ceza. Her gün, askerler bugün gelip beni alacak, eli bağlı Baktery’a götürecekler, diyordu.”

“Hiçbir asker onu yakalamak için Taban’a gitmeyecek.”

“Karısı sizden af diliyor. Onu affetmenizi istiyor.”

“Karısına kocasını affettiğimi söyle.”

“Ya ben? Beni de affettiniz mi?”

“O adamı kolay affederim ama seni...”

“Yeni getirdiğin dini kabul ediyorum. Dinin emirleri doğrusunda hareket edecek, güzel düşünce, güzel söz ve güzel davranışı yaşamım boyunca koruyacağım.”

“Git yap öyleyse, hayatın boyunca dediğin gibi ol!”

“Yani beni af mı ediyorsunuz?”

“Evet affediyorum.”

“Verin elinizi öpeyim.”

“Hayır, ne başkası karşısında eğil ne de kimsenin eline git. Onurunla yaşa. Ahuramazda haysiyetini ayaklar altına alanları sevmez.”

“Hoşça kal ey yüce insan!”

“Adın ne senin?”

“Haman.”

“Sen de hoşça kal Haman!”

60

Kutsal ateşe karşı durmuş dua ediyordu:

“Ey Ahuramazda! Seni bulduğum gün düşündüm ve bildim ki

ilk ve son sensin. İyilik karakterinin babası, doğruluğun gerçek hâkimi sensin, dünya işlerini iyilik üzerine düzenleyen sensin, güzel düşünen, adil, barışçı ve mutlu yetkilileri olan iyilik şehirlerine bizi sen yönlendirdin!”

Merdivenlerden kutsal ateşe doğru gelen birkaç ayak sesi duydu. Gelen Medyumah’tı.

“Şah Geştasb ve Komutan Zerir seni görmeye gelmişler.”

İçeriye önce eli mızraklı iki asker girdi ardından da diğer askerler. Sağlı sollu salona dizildiler.

“Aşu Zerdüşt’e selam olsun!”

“Size de selam olsun!”

Önce Geştasb girdi içeri arkasından da Komutan Zerir! Geştasb’ın başındaki altın taca sonra da yüzüne ve endamına baktı. Şah, eli mızraklı askerlerin arasından geçtikten sonra Zerdüşt’ün karşısında durdu.

“Zerdüşt Peygamberimize selam olsun!”

“İran Şahına selam olsun!”

Şah ateşin diğer tarafında durmuştu. Bir süre yanan ateşe baktıktan sonra başını kaldırdı. Şah, endişeli görünüyordu.

“Bize ve ülkemize dua etmen için geldik buraya.”

Zerdüşt telaşla sordu:

“Neden?”

“Başımızda büyük bir bela var.”

Komutan Zerir devam etti:

“Belayı defedeceğiz efendim! Hunları bu toprağa koymayacağız.”

Şah sözlerine kaldığı yerden devam etti:

“Ölüm, kan”

Zerdüşt elini göğse kaldırarak sordu:

“Ey Ahuramazda, Hunlar toprağımızdan ne istiyor?”

“Bizim için dua et!”

“Dua edeceğim ama ben barış peygamberiyim, savaş peygamberi değil. Mesajım insanlık için barış ve mutluluktur.”

“Senin barış mesajını başkaları kabul etmiyor ama... Ya atalarınızın dinine dönersiniz ya da savaşırsınız diye haber yollamışlar. Atalarınızın dinini bize siz öğrettiniz, şimdi ne oldu da ondan vazgeçtiniz, bize bu dini kabullendiren sizlerdiniz, neden yüz çeviriyorsunuz, diyorlar.”

“Siz ne dediniz?”

Şah düşünceliydi:

“Savaş olsun istemiyorum, Hunlular sınıra kadar gelmişler. Ordularımız için dua et.”

“Dua edeceğim ama barış elçisi gönderin onlara. Son bir kez daha barış için ikna etmeye çalışın onları. Savaş, ölüm ve kan demektir, dünyayı viran eder.”

Komutan Zerir araya girdi:

“Savaşmak isteyen onlar biz değiliz. Bölük bölük sınıra asker yığıyorlar. Her an saldırabilirler. Elçileri geri döndükten sonra saldırıya geçecekler. Önce sınır şehirlerinden başlayacaklardır. Onlara karşı koymamız lazım.”

“Ahuramazda savaş istemiyor, Savaş Divini Ehrimen yarattı, Ahuramazda değil!”

Geştasb cevap verdi:

“Savaşı isteyen onlar. Yeni dinimizden dolayı onlara haraç mı ödeyelim?”

“Haraç ve kulluk olmaz. Savaş da olmaz, barış, sadece barış”

“Bizim için dua et!”

Komutan Zerir de aynı istekte bulundu.

“Eşe kılavuzunuz olsun! Savaşın ismi bile insanı ürkütüyor. Kan, ölüm yeryüzüne dağılsın.”

“Bize dua et. Şimdilik gidiyoruz hoşça kal!”

“Siz de hoşça kalın!”

Zerdüşt kutsal ateşe dönerek elini duaya kaldırdı.

“Ey Ahuramazda! Barışı hâkim kılıp bu toprağı korumaları için onlara yardım et!”

61

Bir gürültü duydu. Ne olduğunu anlamak için kulak kesildi. Sesler gittikçe yaklaşıyordu. Yerinden kalkıp pencereye doğru yürüdü. Basamaklardan yukarı çıkan birileri vardı. Kapalı pencerenin önünde durdu. Medyumah, salon kapısından içeri girer girmez Zerdüşt sordu:

“Bu gürültü de neyin nesi Medyumah?”

Medyumah nefes nefese kalmış hâlde Zerdüşt’e bakıyordu.

“Bir adam...” Zerdüşt’ün meraklı bakışlarını görmüştü. “Bu tarafa doğru geliyor.”

Derin bir nefese aldıktan sonra devam etti. “İddia ediyor...”

“Ne iddia ediyor?”

“Şehrin giriş kapısından meydana kadar çıplak ayakla geleceğini ve meydanda dizleri üzerinde...”

“Dizleri üzerinde ne?”

Zerdüşt şaşırmıştı.

“Dizleri üzerinde senin yanına gelecekmiş.”

“Ne öğrenmiş bu millet?” Dışarıdaki gürültüye kulak astıktan sonra tekrar Medyumah’a döndü. “Kimse onu bu işten vazgeçirmedi mi?”

“Hayır, halk gülmekten başka bir şey yapmıyor.”

“Biz halka onur, haysiyet anlatıyoruz, onların yaptığına bak? Gidip engelleyin onu, sakın yapmasın öyle bir şey, geldiği gibi geri dönmezse ben gelir gönderirim...”

Sırtını Medyumah’a dönerek pencereyi açtı. Elini duvara yaslayarak başını pencereden dışarı uzattı. Adamın biri dizleri üzerinde Ateşgedé’ye doğru geliyordu, arkasında da kadın erkek ve çocuklar. Yüzünü çevirip Medyumah’a baktı.

“Bakteryalılara benzemiyor. Nereli biliyor musun?”

“Direhşan köyündenmiş.”

“Direhşan mı? Ama bu yaptığı düpedüz cehalettir. Hemen git ve sana dediğim gibi yap.”

“Sen kendin onu görmeyecek misin?”

“Hayır, Ahuramazda insanların onurlu olmasını ister, haysiyetsiz olmalarını değil.”

“Güya rüya görmüş, rüyasında gördüğü gibi yapıyormuş!”

“Hâlâ rüya görüyor... Git uyandır onu! Sözlerime ne oldu? Bir kulaktan girip diğerinden mi çıktı? Halkın onu uyarmasını umuyordum fakat görüyorum ki...”

“Söylediler, ben kendim de söyledim. Seni görmek için böyle...”

“Evet ama ben insanlara pespaye olun demedim.”

“Geri dönmesini söylerim.”

Tekrar pencereye doğru gitti, dışarı baktığında kalabalık yoktu. Ateşgedé’nin açık kapısından içeri giriyordular.

“Hemen git ve ona geri dönmesini söyle... Çabuk ol lütfen... Kimsenin çıplak ayakla bu kutsal mekâna girmesini istemiyorum.”

Medyumah aceleyle dışarı çıktı. Zerdüşt az bir süre pencerenin önünde durduktan sonra dış merdivenlere doğru gitti. Kalabalığın gürültüsü rahatlıkla duyuluyordu. Medyumah kalabalığa doğru durup bağırdı:

“Dinleyin! Durun!”

Bir anda herkes sustu ve dönüp Medyumah’a baktılar.

“Zerdüşt köyüne dönmeni istiyor.”

“Neden?”

“O insanların pespaye olmasını istemiyor!”

Zerdüşt de Medyumah gibi dışarı çıkmış merdivenlerden kalabalığa seslendi:

“Ben insanların pespaye olmasını istemiyorum, sen ise alçalmayı seçmişsin. Bizler, haşere gününde yılan, fare ve akrep gibi zararlı hayvanları öldürüyoruz, farkında mısın bilmem ama şu an sen de sürüngenler gibi yerde sürünüyorsun. Şimdi kalk ve ayakların üzerinde dur... Kimse bu kutsal mekâna çıplak ayakla giremez!”

Adam hemen ayağa kalktı. Zerdüşt, toz toprak içinde kalmış abasına baktı.

“Ben sadece siz yüce peygamberi görmek için...”

“Sus! Ve hemen geldiğin yoldan geri dön; çünkü bu mekânda sürünenleri öldürürler!”

Adam bu sefer de Medyumah’a baktı. Medyumah adama baş işaretiyle gitmesini söyledi. Zerdüşt kaldığı yerden devam etti:

“Bu şehirde delilerin bile ayağında pabuçları var.”

Adam geri döndü ve Ateşgede’nin kapısından çıkıp gittikten sonra kalabalıkta sessizce dağıldı. Zerdüşt ve Medyumah içeri

girdiler.

“Yarın Herive’ye gideceğim.”

“Ben de senle geleceğim.”

“Hayır, yalnız gitmeliyim. Kimse gittiğimi duysun istemiyorum.”

“Yolda başına kötü bir şey gelirse ne olacak? Biliyorsun hâlâ birçok Kerpen seni ortadan kaldırmak için fırsat kolluyor.”

Medyumah’ın kumral saçlarına baktı.

“Hayır dedim, yalnız gideceğim, senden başkası nereye gittiğimi bilmemeli. Tamam mı?”

62

Başında serpuşu ile Herive’nin kalabalık pazarından geçiyordu. Satıcılar, hep bir ağızdan bağırıyor, müşteri kapmak için âdeta yarışıyorlardı. Aniden birisi kolundan tutup çekti:

“Ne istiyorsun? Kumaş? İlaç, ne ararsan var...”

Adamın elini nazikçe geri iterek, “Sağ ol, bir şey istemiyorum” dedi. Adam bozulmuştu:

“Tipin özel kişilere benziyor; fakat özde beş para etmiyor-sun...”

Adamın sataşmasına aldırmadan, yüzünü kapatarak yoluna devam etti. Bir başka adam elinde bir top kumaşla yanına geldi. Kumaşı Zerdüşt’ün yüzüne karşı tuttu.

“Bakın! Sizin için dokumuşlar sanki...”

“Sağ olun, istemiyorum.”

Az ilerde bir dükkânın önünde durdu. Kapı eşiği ve pencere aralığından dışarıya dumanlar yükseliyordu. “Burası da haşhaş tiryakilerinin mekânı olsa gerek” dedi kendi kendine. Dükkânın önünden geçtikten sonra küçük bir meydana vardı. Meydanın hemen kar-

şısında büyük kapısı açık duran bir Ateşgede gördü. Ateşgede'ye doğru yürüdü. Meydanın sağında pehlivanın biri durmuş güreşmek için adam arıyordu. Ateşgede'ye girdi. Koca salonda kadın ve erkekler sağlı sollu ahşap sekilerin üzerinde oturuyordu. Kır saçlı yaşlı bir adam kutsal ateşin önünde durmuş ödağacı yakıyordu. Erkeklerin tarafına geçerek boş bir yerde oturdu.

Yaşlı Mobed:

“Kadın ve erkek savaşçılarımızın düşmanlarımızı yenmesi için hep birlikte dua edelim. Sivri kılıçlarını bu ülke düşmanlarının bağrına saplamaları için dua edelim. Ahuramazda'nın mesajı dünyanın dört bir köşesine yayılana kadar savaşacağız...”

Zerdüş:

“Aziz Muğ!” diye seslendi.

Muğ, öfkeyle sesin geldiği yöne döndü.

“Kim bu beni konuşturmayan kendini bilmez?”

“Zerdüş barış ve mutluluk peygamberidir, o barıştan söz ederken sen kalkmış savaştan, kandan söz ediyorsun!”

Muğ, salondaki kadın ve erkeklere baktıktan sonra cevap verdi:

“Beni yalancılıkla mı suçluyorsun? Ben yalan atıyorum demek ki!”

Kalabalık hep bir ağızdan:

“Haaşaaa!” diye bağırdı.

“Kim bu adam? Tanıyanınız var mı? Zerdüş'ün dininden olmadığı kesin! Cevap ver bakalım kimsin sen?”

Muğ elini havaya kaldırır kaldırmaz salondakiler sustu. Ardından Zerdüş'ü göstererek devam etti:

“Beni yalancılıkla suçladın... Önce söyle bakalım kimsin ve neresisin?”

Ne diyeceğini bilemedi, heyecanlanmıştı.

“Ben, ben buradan geçen bir yolcuyum.”

Muğ, üzerine basa basa sordu tekrar:

“Adını söyle yolcu, adını?”

“Ben Zerdüşt Spitman!”

Salon bir anda karıştı.

“Ne diyorsun sen?”

“Bu adam delirmiş olmalı!”

“Zincire vurun bunu.”

“Bakır deneyi!”

Zerdüşt başındaki serpuşu çıkardı. Muğ birden bağırmaya başladı:

“Susun! Bu adamı hemen tutuklayıp şehrin hâkimine götürün.”

Kadının biri, “Peygamberimize de amma benziyormuş, bir elmanın yarısı gibi” dedi yüksek sesle.

“Hayır, o bizim peygamberimiz değil. Peygamberimiz bu şehre gelecek olsa önce benim haberim olurdu... Bu olsa olsa Ehrimen’in askeridir.”

Kolundan tutup Ateşgede’den dışarı çıkardılar. Arkasından bağınyordular:

“Öldürün onu! Öldürün!”

Hâkimin evinin önüne geldiklerinde durdular. İçerden bir adam çıkıp, “Mehrzat Efendimiz sizi bekliyor” dedi. Hep beraber avluya girdiler. Askerler ellerinde mızrakla avluda nöbet tutuyordu. Muhafız Zerdüşt’ü kolundan tutup yarı karanlık salona götürdü. Hâkim yüksek, ahşap bir sekinin üzerinde kadifeler içinde oturuyordu. Başının üzerindeki duvarda hışımla birbirlerine bakan iki aslan resmi vardı. Her iki aslan da genç Geştasb’ın tacına pençe atmıştı.

“Peygamberimiz olduğunu iddia ediyormuşsun? Nasıl oluyor da bundan bizim haberimiz olmuyor.”

“Benim haberim var, senin yok. Asıl senin haberdar olman gerekmiyor muydu?”

“Evet doğru! Benim haberdar olmam gerekiyordu. Bu şehre değerli bir misafir gelecek olsa önce benim haberim olur zaten. Zerdüşt gibi yüce bir insan bu şehre gelecek de benim haberim olmayacak öyle mi? Ona benziyor olmanla bizi kandırıyorsun. Neyse şimdi gerçeği öğreniriz.” Sağ tarafına dönerek, “Hancı içeri girsin!” dedi.

Orta boylu, iri yarı bir adam salona girdi ve Zerdüşt’e baktıktan sonra, “Ne kadar da ona benziyor?” diye söylendi. Hâkim hancıyı işaret ederek, “Bu adam bizim hancımız, şehre girip çıkan herkesi tanır, Bakterya’dan Herive’ye gelen tüm devlet büyüklerini o karşılar. Son günlerde peygamberimiz tarafından hancıya herhangi bir haber gönderilmemiş” dedi ardından hancıya dönerek sordu. “Söyle bakalım, Zerdüşt Peygamber şu an nerede?”

“Bakterya’da.”

“Bu adam Zerdüşt olduğunu iddia ediyor.”

“Çok benziyor, ama...”

Dışarıdan sesler geliyordu. Hâkim, “Ne oluyor dışarıda?” diye sordu. Muhafızın biri heyecanla içeri girdi.

“Efendim halk kapının önüne yığılmış, o adamı bize verin diye bağıyorlar.”

“Neden istiyorlarmış onu?”

“Kendileri cezalandırmak istiyorlarmış efendim.”

“Peki, biz neyiz burada? Ben bu şehrin hâkimiyim. De ki herkes işinin başına dönsün.”

“Bu yalancıyı öldürün!”

“Ehrimen’in askerini öldürün.”

Hâkim Zerdüşt’ün yanından geçerek pencereye doğru gitti. Bir süre sonra geri dönerek, “Halkın yarısı burada toplanmış seni istiyor, ne yaptın da bu insanları bu kadar öfkeliendirdin? Olay gittikçe büyüyor, Şah duyarsa hepimizin canına okur! Burada kalırsan seni öldürürler. Seni Bakterya’ya göndereceğim Süren!”

“Yalancıyı öldürün! Yalancıyı öldürün!”

İçeriye boyu posu düzgün bir genç girdi. “Hizmetinizdeyim efendim!” diyerek saygıda bulundu.

“Bu adamın yanına üç atlı ver, alıp Bakterya’ya götürsünler. Şah’ın kendisi cezasını versin!”

“Emredersiniz efendim.”

“Sahtekârı öldürün!”

Muhafızlar, Zerdüşt’ü öfkeli kalabalığın arasından kaçırıp ata bindirdikten sonra yanında üç askerle Bakterya’ya yolladılar. Öfkeli kalabalığın gürültüsü yatışacak gibi görünmüyordu. Öyle bir bağırıyorlardı ki sesleri göğe yükseliyordu. Birden omzuna bir taş değdi, hemen bir sokağa girdiler. Bu arada sesler de gitgide yaklaşıyordu.

“Öldürün onu! İkiyüzlü sahtekâr!”

“Ne yapıyorsunuz siz? Durun!” diye bir ses işittiği sırada başka bir el onu atın üzerinden çekip aşağı indirdi. Yumruklar ardı ardına başına iniyordu ve yüzü kanlar içinde kalmıştı. Şişman iri kıyım adamın biri bağırdı:

“Durun vurmayın! Bırakın! Bana bırakın onu.”

Kolundan tutup meydana kadar sürüklediler. Meydandaki ahşap sekinin üzerine çıkararak dizlerinin üzerine çökttiler.

“Cellât gelsin!”

Elinde kılıç tutan birisi sekinin üzerine gelerek kılıcı Zerdüşt’ü

yakalayıp getiren şişman adama uzattı:

“Al, keskin kılıçtır, bir darbeyle işini bitirir.”

Adam kılıcı aldıktan sonra kalabalığa döndü.

“Birisi gelip bitirsin şunun işini!”

Zayıf bir genç öne çıktı. Şişman adam, gencin cüssesine şaşırarak baktıktan sonra, “Sen mi öldüreceksin?” diye sordu. Genç kollarını sıvadı:

“Evet, ben öldüreceğim. Tek darbeyle boynunu gövdesinden ayıracağım!”

“Gel öyleyse çabuk ol! Askerler yetişmeden bitir şu işi.”

Zerdüşt yüzü gözü şişmiş hâlde kalabalığa baktı. Kalabalığın arasında duran Kiyandat Kerpen’i tanımıştı. Bakışları birbirine düğümlendi. Kerpen, Zerdüşt’ün kendini fark ettiğini anlayınca gizlendi. Genç, ellerini ovuşturduktan sonra kılıcı aldı. Şişman adam Zerdüşt’ün kafasını eğerek öndeki sehpayaya yasladı ve yüzünü kendisine doğru çevirdi, uzun saçlarını boynunun arkasına attı. Zerdüşt bağırdı:

“Sevgi, neşe ve dostluktan öğrendiğiniz bu mu?”

“Kes sesini sahtekâr! Sen mi bize sevgiyi öğreteceksin!”

Genç adam Zerdüşt’ün başında dikilerek doğruldu ve elindeki kılıcı havaya kaldırdı. Tam o esnada bir ses duyuldu:

“Bırakın onu! Hemen şimdi!”

Herkes, sesin geldiği yöne baktı. Zırh giyinmiş iki asker atın üzerinde duruyordu. Birinin üzerinde komutanların giyindiği deri zırh vardı. Aynı adam tekrar bağırdı:

“Size onu derhal bırakmanızı söyledim. Şah Geştasb’ın emridir bu. O öldürmek istediğiniz adam peygamberimiz Zerdüşt’tür.”

“Zerdüşt mü?”

“Peygamber mi?”

Genç elindeki kılıç düştü. Zerdüşt kalkıp kalabalığa baktı. Genç dikkatleri üzerine çekmeden sekinin üzerinden aşağı iniyordu, derken bir ses duydu arkasından:

“Dur!”

Genç durdu. Kalabalığa Geştasb’ın emrini bildiren asker tekrar bağırdı:

“Dur bakalım nereye gidiyorsun?”

“Ben... Benim bir suçum yok, bu adam beni kandırdı!”

“Ne o, demin peygamberimizi öldürmek isterken bu kadar korkak görünmüyordun?”

Etrafına bakındı; fakat şişman adamı göremedi. Yeniden yalvarmaya başladı:

“Yemin ederim benim bir suçum yok, o adam beni kandırdı.”

Ağlayarak kendini Zerdüşt’ün ayaklarına attı. Zerdüşt kalkmasını söyledi:

“Kalk!”

Adam kalktı, henüz yalvarmayı sürdürüyordu:

“Ulu peygamber ne olursun beni affet!”

“Çek git buradan!”

Genç gerisin geri kalabalığa doğru giderken birden durdu. Zerdüşt önünde duran kadın ve erkeklere bakıyordu. Başlar yere eğikti, kadınlar ise yüksek sesle ağlıyordu...

63

Medyumah heyecanla merdivenlerden yukarı çıktı.

“Askerler şehre girdiler. İsfendiyyar, yavuz bir komutan gibi geliyor.”

Daha lafı ağızındayken İsfendiyyar göründü.

“Peygamberimiz Zerdüşt’e selam olsun!”

Zerdüşt’ün karşısında durup hafifçe eğildi.

“Savaşı biz kazandık!”

İsfendiyyar’ı kucaklayarak alnından öptü.

“Selam sana cesur komutan İsfendiyyar! Anlat bakalım ne yaptın savaşta?”

“Hunlara büyük kayıplar verdik. Ercasp Şah, geldiği yere kadar kaçmak zorunda kaldı...Maalesef amcamı bu savaşta kaybettik.”

“Zerir öldürüldü mü?”

“Onun için dua edin efendim, Hürmüzan ve Kavus için de!”

“Hürmüzan ve Kavus da mı? Kahrolsun bu savaş denilen illete! İnsanın sevgiyi tadıp savaştan el etek çektiği günü görebilecek miyiz bir gün, bilmiyorum?”

Üzülmüştü, o hâlde kutsal ateşin yanında oturdu.

“Zerir, Hürmüzan, Kavus... Ahuramazda kahretsin şu savaşları!”

İsfendiyyar Zerdüşt’ün yanına oturdu. Zerdüşt bu cesur komutana içini döktü:

“Şiz’den Baktery’a geldiğimde yanımda sadece üç kişi vardı. Hürmüzan, Reonis ve Medyumah. Kavus, Taban’dan bize katılarak bizi oradaki Kerpen’in şerrinden korudu... Ama Reonis! Bir komploya kurban gittiğini ve Şiz’e götürüldüğünü duyunca Şah-tan onu geri getirmelerini istedim; fakat hâlâ dönmedi. Şiz’den burada bir ben kaldım bir de Medyumah!”

“Ya ben, buradakiler!”

Zerdüşt oturduğu yerden kalkarak kutsal ateşin etrafında ağır adımlarla dolaştı. İsfendiyyar, kendi kendine konuşur gibiydi:

“Zerir gözlerimin önünden gitmiyor, yüksek bir tepede duruyordu. Karşıkı tepede Ercasp, aralarında ise iki tarafın askerleri vardı. Atlıların, ölümler arasından yükselen bağrıışmalarını duyabiliyordum. Dul kalmış kadınların feryadı kulakları sağır ediyordu, yetim çocukların inleyişı... Zerir elinde kılıcıyla düşman saflarına saldırıyordu. Derefs adlı yavuz bir Hun askeri arkasından saldırarak mızrağı sırtına sapladı haince. Zerir, atın üzerinden düştü, Derefs, atından inerek önce Zerir’in kılıcını elinden aldı. Hunlar, parçalanmış zırhını bile yağmaladılar. Bizim askerler Zerir’in öldüğünü görünce geri çekildiler. Zerir ölünce babam beni çağırıldı ve amcamın intikamını almam için beni görevlendirdi. Hunları yenersem tacı da tahtı da bana vereceğini söyledi. Atıma bindiğim gibi savaş meydanına gittim, önce Derefs’i bulup öldürdüm ardından askerlerimle birlikte düşman saflarını darmadağın ettik. Unutamayacakları bir yenilgi verdik onlara sonra taç ve tahtı almak için babamın yanına döndüm ben. Babam bana, bundan sonraki görevin başka diyarları fethedip Zerdüş’tün dinini yaymaktır, bunu yaptıktan sonra ancak bu taht ve tacı alabilirsin, dedi...”

“Zerdüş’tün dini kılıçla yayılmaz. Babanın aklından neler geçiyor acaba?”

“Hunları yen al, dedi şimdi de başka yerlerden söz ediyor.”

“Sen ne dedin ona?”

“Şimdilik gidiyorum ama almak için mutlaka geri döneceğim, dedim.”

“İsfendiyar, ben barış peygamberiyim, savaş peygamberi değil. Ben barış ve sevgiden söz ediyorum, siz ise kanla kıyamla iktidar kavgasına düşmüşsünüz.”

“Senin düşüncelerini yayacağım, iman ettiklerini.”

“Benim düşüncelerim insanları öldürmek değil ama.”

İsfendiyar oturduğu yerden kalktı.

“Yapacağıma dair söz verdim, sözümünden caymam, şimdilik gi-

diyorum hoşça kal!”

“Güle güle!”

Zerir, karşıki sekide oturmuş konuşuyordu sanki:

“Elçiler onu görmüş, göz alıcı güzelliğinden söz ediyorlardı. Usta bir ressam çağırıp, görenlerin anlattığı gibi resmini çizmesini istedim. Yedi gün yedi gece sonra ressam kolunun altında bir resimle çıkageldi. Resmin üzerindeki yakut renkli örtüyü çekip, resmi yüzüme karşı tutunca heyecandan kalbim duracak gibi oldu nerdeyse. Kendi kendime; ‘Ne o korkuyor musun?’ diye sorduktan sonra heyecanımı bastırabildim ancak. Evet, elçiler doğru söylüyordu. Karşımda eşsiz bir güzellik duruyordu. Ay parçası yüzünü görünce, ‘Bu mutlaka benim olmalı’ dedim kendi kendime. O gece gözüme uyku girmedi. O ay yüzü bir türlü aklımdan çıkmıyordu. Yedi gün sonra isteyenleri bir mecliste toplanacak ve o her kimi isterse şarap kadehini ona uzatacak diye duydum. Geştasb’a anlattım duyduklarımı. İzin vermedi, ‘Hayır asla olmaz, Hun kadınları bizim hanedana yakışmaz’ dedi. Ben de, ‘Ondan başkası asla olmaz’ dedim. Müneccimleri getirdiler, onlar da, ‘Olmaz, kötü görüyoruz, gidersen sağ dönmezsin’ dediler. Gece yarısı Baktery’a’dan çıktım. İşte Adatis ile evlilik maceramın özeti, hepsi bu!”

Şarap kadehi bana uzattı. Karşısında Heriveli bir tüccar oturuyordu çünkü...

“Şimdi Adatis ne kadar da acı çekiyordur, kim bilir!”

Zerdüşt merdivenden aşağı inerek Ateşgede’den dışarı çıktı. Savaştan dönen askerleri görünce durdu. Zerir’in paralanmış cesedini öndeki atlar çekiyordu. Kadınların yaktığı ağıtlar kös ve borazan seslerine karışıyordu...

Kutsal ateşin yanında durmuş karşıdaki kadın ve erkeklere konuşuyordu:

“Bırak da ölmeden önce iyiliğin ve iyi işlerin güzel kokusunu her tarafa yayalım, başkalarının karşısına bilgi ve hikmet nuruyla çıkalım...”

Kadın ve erkekler hep bir ağızdan, “Peygamberimiz Zerdüşt’e selanı olsun!” dediler. Medyumah kutsal ateşin yanından geçtikten sonra Zerdüşt’ün karşısına oturdu. Başını öne uzatarak sessizce Zerdüşt’ün kulağına fısıldadı:

“Kız oldu.”

Zerdüşt tebessüm ederek sessizce kardeşine cevap verdi:

“Prucist... Kızım olursa adını Prucist koyacağıma dair söz vermiştim... Anahit’in durumu nasıl?”

“Zor bir doğum olmuş.”

“Anahit!”

Medyumah Zerdüşt’e baktı, Zerdüşt ise kutsal ateşe.

“Ahuramazda sen onu kollarına al!”

Kadın ve erkekler Ateşgede’den çıkmaya başladılar. Salondan çıkan son kişiyi de uğurladıktan sonra kardeşine, “Hemen gidelim Medyumah!” dedi. Aceleyle merdivenlerden inerken tekrar sordu:

“Durumu iyi mi?”

Medyumah cevap vermedi. Zerdüşt ikinci kez sordu:

“Durumu iyi mi?”

“O...”

Çıkış kapısının eşiğinde dönüp Medyumah’a baktı:

“O, ne?”

“Seni soruyordu.”

Yürümeye devam ettiler. Hızla sağa dönüp doğruca eve gittiler. Nilüfer resimli dış kapıyı çaldı.

“O mu beni soruyordu?”

Avludan kapıya doğru gelen ayak sesleri işitti.

“Kim o?”

Seslenen bir kadındı.

“Zerdüşt!”

Sürgüyü çekip kapıyı açtı. Ebe:

“Ulu peygambere selam olsun” diyerek selam verdi.

“Sana da selam olsun!”

Ebe kenara çekildi. Büyük adımlarla avluya girdi, yine aynı şekilde merdivenlerden yukarı çıktı. Eyvanda durdu, dönüp arkasına baktı. Ebe kapının sürgüsünü çekmiş olduğu yerde öylece bekliyordu. İçeri girmeden Prucist’in ağladığını duydu.

“Yüce Ahura! Anahit’i sana emanet ediyorum!” dedikten sonra kapıyı açıp içeri girdi. Anahit’e seslendi. Anahit yerde uzanmış uyuyordu sanki. Medyumah arkasından seslendi:

“Ruhu şad olsun!”

Zerdüşt titrek ses tonuyla sevgili eşine seslendi:

“Anahit, Anahit canım... Medyumah, beni sorduğunu söylemiştin...”

“Sordu, Zerdüşt nerede, dedi... Ardından...”

Firini’nin ağladığını duyunca o da dayanamadı ve başını kolları arasına alarak için için ağladı.

“Önceki gün adını bilmediğimiz o adam Bakterya’ya üç fersahlık yoldadır dedin... Peki, neden hâlâ gelmedi? Sana da biraz ilginç gelmiyor mu?” Medyumah derin bir ah çekti, Zerdüşt devam

etti. “İnsanlardan korkuyor biliyor musun?”

“Hayır, artık hiçbir şeyden korkmuyor.”

“Korkmuyor mu?”

Medyumah kutsal ateşin titrek alevlerine baktı.

“Hayır korkmuyor; çünkü dün sabah Bakterya’nın yüksek kale duvarlarını ve nöbet tutan askerlerini görünce, ‘Biliyordum beni dehlize attıracağınızı, biliyordum’ diyerek muhafızlardan birinin belinden hançeri çekip şah damarını kesti.

Zerdüşt şaşırmişti.

“Olamaz, neden? Neden?” diye bağırarak kutsal ateşin yanında yere çöktü ve bir süre sessiz kaldıktan sonra, “Peki ya Hürmüz?” diye sordu.

“Komutan Erdevan yolda Hürmüz’ün evine uğramış, ona yeni dini kabul edip etmediğini sormuş, o da, ‘Ben Zürvan’a inanıyorum’ demiş. Erdevan, ‘Bu dini kabul etmeyen bir tek sen kaldın’ diyerek kılıcını boğazına dayamış ve ondan yeni dine iman etmesini istemiş. Hürmüz, ‘Zerdüşt böyle yapmıyordu ama’ demiş Erdevan’a. Erdevan, ‘Ya kabul et ya öl’ demiş tekrar, o da ‘Ölüyorum’ demiş...

“Sonra ne oluyor peki?”

“Sonra...”

Zerdüşt daha fazla dayanamadı.

“Evet, sonra, sonra, sonra...”

“Sonra boynunu vuruyor...”

Zerdüşt, gözyaşları içinde başını kolları arasına aldı. Hürmüz’ün verdiği kitapların sayfası teker teker kopuyor ve rüzgârla beraber etrafa savruluyordu, adamı yerin dibine batıran bakışlarla Zerdüşt’e bakan Hürmüz, boğazında kanlı hançer, can veriyordu. Gözleri hâlâ Zerdüşt’teydi...

Hutos kutsal ateşin yanında duruyordu. Rengi kaçmış yüzünü Zerdüş'te dönerek ondan istekte bulundu:

“Ey Peygamber, benim için Ahuramazda'ya dua et. Senin duana çok ihtiyacım var... Geştasb... Geştasb.”

Hıçkırıklara boğuldu. Elindeki eflatun renkli mendiliyle gözyaşlarını sildi.

“Affedersin! Daha fazla dayanamayacağım... Yaşlandıkça çekilmez oluyor... Asla affetmeyeceğim onu... Akli fikri uçkurunda... Diğer kadınlarından rahatsız değilim ama Ketayun, gururumu kırdı. Yedi gün yedi gecedir Geştasb'ı görmedim. Yedi gün yedi gece! Mesajın zerre kadar etki etmemiş ona.”

“Benim getirdiklerimle yaşamak zor iştir, herkes katlanamaz onlara. İnsanın ruhunda Ahurai ve Ehrimeni güçler sürekli savaş hâlinindedir. Geştasb'ın ruhundaki savaşı Ehrimenler kazanmış anlaşılan! Duyduğuma göre Kerpen Kiyandat, hani şu bana büyücü diyen büyük Kerpen, saraya gelip gidiyormuş ve Şah'ın müşavirlerden olmuş!”

Hutos ah çekerek cevap verdi:

“Evet, ne yazık ki! Ona, ‘Bu Ehrimen ahlaklı adamdan uzak dur’ dedim; fakat dinlemedi, ‘Yaptıklarından pişman olmuş’ dedi... Defalarca söyledim ona; fakat bir türlü ikna edemedim. ‘Devlet işlerinde onun gibi zeki kişilere ihtiyacım var’ diyor başka bir şey demiyor. Eski dininden şüpheye düşen bir mahkûmu huzura getirdiler, araya girip salıverilmesini emrettim; fakat o sahtekâr Kerpen eğilip Geştasb'ın kulağına bir şeyler fısıldadı, şah öfkelendi ve adamın tekrar zindana atılmasını emretti.”

“Bu olayı duyunca aklıma Hürmüz geldi, çok üzüldüm. Onu da öldürdüler...”

“On gün önce gecenin bir yarısında kan ter içinde kalmış uykusunda, ‘Hazinelerim’ diye sayıklıyordu. Çok korkmuştu, kalktım,

o da kalktı. Muhafızları çağırdı. Gece yarısı zavallı haznedarı uykusundan uyandırıp huzura getirdiler. Korkudan eli ayağı titriyordu. Hazinesinin saklı tutulduğu mahzeni açtırdı adama. İçeri girdi, taçlarına, mücevherlerine, sikkelerine dokunduktan sonra ancak rahatlayabilmişti. Mahzenden dışarı çıktık, haznedar hâlâ korkudan titriyordu. ‘Korkma, Şah bir rüya gördü, onun için seni gecenin bir vaktinde uyandırdık’ dedim. Adamın gözlerinden sevinç gözyaşları boşaldı. ‘Eşimin ve çocuklarımin yanına döneyim öyleyse, daha fazla merak etmesinler, buraya gelirken onlarla vedalaşıp gelmişim’ dedi. Bugünlerde ise her gece hazinelerini kontrol edip öyle uyuyor, Ketayun’u da kendiyile götürüyor mahzene. En son bengisuyu aradığını duydum, ölümsüz olmak istiyormuş. Kerpen olacak herifte sonsuz yaşamın sırlarını arıyormuş onun için. Bazen aklıma kötü fikirler gelmiyor değil, şarabına zehir katayım diyorum...”

“Hayır, o senin kocan, sakın böyle bir şey yapayım deme!”

Hutos kutsal ateşe biraz daha yaklaşarak Zerdüşt’ün gözlerine baktı.

“Sen, bir peygamber olarak bu ülkenin padişahı da olabilirsin.”

Zerdüşt paniğe kapılmışçasına cevap verdi:

“Ben bir peygamberim. Şah veya devlet adamı değilim... Siz melikelerinin kocasına sadık kalması için dua edeceğim.”

Hutos gözlerindeki yaşı elindeki mendille sildikten sonra cevap verdi:

“Ya o, o da sadık kalacak mı? O neden bana karşı dürüst olmuyor.”

“Ehrimen’le barıştığı için.”

Hutos yine bir ah çekti.

“Yüreğim ne kadar acıyla doluyorsa da şu sıralar seninle bir konu konuşmak istiyordum... Güzel iyi bir kadınla evlen diyorum, sen ne düşünüyorsun?”

Zerdüşt'ün gözlerinin içine bakıyordu.

“Anahit çok iyi bir ești benim için; fakat onu annem seçmişti, ikinci eşimi kendim seçmek istiyorum.”

“Peygamberimizi etkilemiş bu kadın kim acaba? Sorabilir miyim?”

“Çok iyi ve yakından tanıyorsun onu.”

Hutos heyecanlanmıştı. Bir adım daha öne çıkarak, “Kim?” diye sordu hemen.

“Ferşușter’in kızı Huvi!”

Hutos şaşırmıştı.

“İlginç!”

Elindeki mendili avucunda sıkarak konuşmaya devam etti:

“İlginç! Ben de aynı kızı sana önermeyi düşünüyordum. Babası çok iyi bir insandır. Duyunca çok sevineceğinden eminim... Başka ne yapabilir ki?”

“Huvi'nin ne diyeceğini merak ediyorum. O ne düşünür acaba?”

“Ben kendisiyle konuşur, düşüncesini öğrenirim, saraya gider gitmez huzura istetir, sorarım.”

Zerdüşt kutsal ateşin yükselen alevlerine baktı...

67

“Hayır, ne tahtımı ne tacımı ona vermek istemiyorum.”

“Ama Şahım, İsfendiyar’a söz vermiştiniz. Bu sözünden dönmek olur. Ölüme göndermeyin oğlunuzu!”

“Ben oğlumu seviyorum, hem de çok ama hiç düşündün mü tahtan indikten sonra ne olacağım? Şahın babası... Emirleri o verecek ben değil. Tahtan inersen herkes yaşlandığımı düşünecek.

Gücümü yitirdiğimi sanacaklar. Bu gördüğün sade bir taht değil, altında çok şey yatıyor bu tahtın.”

“Geştasb Şah demek, sadece taht ve taç mı demektir?”

“Geştasb Şah, tahtı ve tacıyla şahıdır, tahtını tacını yitirirse şahlıktan geriye bir şey kalmaz. Sen bir peygambersin, sana güç veren düşüncelerin ve inancındır. Şah da tahtıyla güçlüdür, tahtı elinden alındı mı o artık ölü bir şahıdır.”

Merdivenlerden yukarı çıkmakta olan ayak sesleri duydu. Camasb, iki askeri komutan eşliğinde şahın karşısına geçerek saygı gösterdi ardından titrek bir ses tonuyla söze girdi:

“Efendim! Elçilerimiz İsfendiyar’dan haber getirdiler.”

“Ne haber getirmişler bakalım?”

“Efendim haber...”

Sözler boğazında düğümlenmişti. Şah sinirlenmişti.

“Ne olmuş Camasb söyledene be adam?”

“İsfendiyar...”

“İsfendiyar ne?”

“Keşke ölseydim de elçiden o sözleri duymasaydım.”

Endişeyle Camasb’a baktı, asasına yaslanmıştı.

“Komutan İsfendiyar öldü efendim!”

Tahtan inip önündeki ilk basamağa oturdu. Çaresiz bakışları yüzünden okunabiliyordu. Camasb başında durdu. Elini omzuna atarak teselli vermeye çalıştı. Geştasb oturduğu yerden güçlükle kalktı, iki büklüm olmuş hâlde asasına dayanarak yürümeye çalıştı. Zerdüş’tün dizinin bağı çözüldü bir an, üzülen önündeki sekiye oturdu, kendi kendine söyleniyordu:

“Hayatını taht uğruna yitirdi maalesef!”

68

Üst üste yığılmış odunların etrafındaki kalabalığı gördü. Dört adam ellerinde meşaleyle odunlara yaklaşıyordu. Odunlara ateşe verecekleri sırada attan inerek Medyumah'a seslendi:

“Çabuk ol Medyumah!”

Kalabalığına arasından geçerek meydana doğru yürüdü, o sırada bir ses duydu:

“Ateş mi alacaksın?”

Odunlar alev almıştı bile. Beyazlar giyinmiş genç bir adam ateşe karşı duruyordu yanında da uzun boylu, kumral saçlı bir Mobed durmuş Zerdüşt'e bakıyordu.

“Neden ateş yakmışsınız burada?” diye yüksek sesle sordu.

“Kim bu adam?”

“Zerdüşt!”

“Zerdüşt Peygamber!”

“Ben Zerdüşt'üm!”

“Peygamberimize selam olsun!”

“Mergyane ahalisine de selam olsun! Bu ateşi neden yakmışsınız burada?” Ardından beyazlar giyinmiş gence işaret ederek, “Kim bu genç?” diye sordu. Mobed öne çıkıp cevap verdi:

“Ateş sınama gününde sevgili peygamberimizi aramızda görmekten kıvanç duydum. Bu gencin günahkâr olduğu söyleniyor, doğru olup olmadığı bilinsin diye ateş deneyinden geçecek!”

“Sen ateşin yaktığını bilmiyor musun?”

“Yüce peygamberimiz bakır sınavasından başı dik çıkmadılar mı?”

“Düşünceyi düşünceyle sınamak gerekir, bedenle değil. Beni düşüncelerimle sınayacakları yerde bedenimle sınadılar.”

“Evet ama bakır vücudunuza etki etmedi, serin su gibi akıp gitti ve böylelikle haklı olduğunuzu herkes gördü, şah bile...”

“Eritilmiş bakır vücuduma su gibi değil, eritilmiş bakır gibi indi, nerdeyse ölecektim. Göğsüme döktüklerinde nasıl acı çektiğimi ben bilirim.”

Yaşlı Mobed şaşırmıştı.

“Ama biz öyle duymadık, su gibi üzerinizden akıp gittiğini söylediler... Bu şehrin ahalisi de bu olayı böyle bilir...”

“Hayır, öyle değil, bildiğiniz gibi olmadı. Ben bilgelikten, akıldan dem vurdum oysa onlar bedenimi sınadı.”

“İnsanların doğru söyleyip söylemediklerini ateşle öğrenmek bize atarlarımızdan miras kalmış...”

“Ahuramazda beni batıl inanışları değiştirmem için gönderdi. Sen bugüne kadar ateşin ortasından geçen birilerini gördün mü gözlerinle?”

Mobed bir süre sessiz kaldıktan sonra cevap verdi:

“Hayır, görmedim.”

“Annen baban gördü mü?”

“Hayır onlarda görmedi ama daha eskiler görmüşler.”

Ateşin yakınında durduğu için terden sıırılsıklam olmuştu. Yaşlı Mobed tekrar söze atıldı:

“Ey peygamber, izin veriniz bu genç ateş sıınamasından geçerek doğruluğunu ispatlasın.”

“Bu şehirde iyiliği ve dürüstlüğü ile ünlü kim var?”

“Keyvan!”

“Deyin buraya gelsin.”

“Keyvan!”

“Keyvan!”

Kambur bir adam elinde asasıyla çıkageldi.

“Yüce Zerdüşt’e selam olsun!”

Keyvan’ın buruşmuş yüzüne baktıktan sonra söze girdi:

“Sen bu şehirde iyilik ve dürüstlüğün ile biliniyormuşsun, doğru mu?”

“Evet.”

“Eğer bu ateşin ortasından geçebilirsen Mobed’in dediklerini kabul ederiz ve sana da inanırız.”

Yaşlı adam Mobed’in yüzüne baktı, bir süre sessizce durduktan sonra cevap verdi:

“Evet ama bu ateş, gencin sınanması için yakılmış benim için değil!”

Derken tellallar bağırmaya başlamıştı bile:

“Keyvan ateşin ortasından geçecek!”

Kalabalık sesini kesmiş, herkes pürdikkat yaşlı Keyvan’a bakıyordu. Yaşlı adam ağır adımlarla ateşe doğru yürüdü. Gözlerini yumdu, kendi kedine bir şeyler mırıldanıyordu. Ateşe doğru yürüdü, iki adım kala Zerdüşt bağırdı:

“Dur!”

Yaşlı adam durdu. Üç adım geri geldi.

“Elinle ateşe dokun, yanarsa geri çek.”

Yaşlı adam şaşırmıştı.

“Yanarsa mı?”

“Elinle ateşe dokun!”

Tellallar tekrar duyuru yaptı:

“Keyvan elini ateşte uzatacak!”

Tekrar ateşe doğru yürüdü. Sağ elini alevlerin ortasına götürdü. Alnından boncuk boncuk ter dökülüyordu, birden “Yandım” diyerek elini geri çekti. Kalabalık fısıldanmaya başlamıştı bile:

“O zahit değil, takvası filan da yalanmış!”

Zerdüşt Keyvan’a doğru gitti.

“Ben ateş yakar diyorum, nasıl ki su söndürüyorsa ateş de yakar! Demek istediğim bu sadece!”

Ardından kalabalığa döndü.

“Başka denemek isteyen var mı?”

Tellallar bağırdı:

“Denemek isteyen var mı?”

Endişeli yüzlere baktıktan sonra devam etti:

“Bilge veya cahil, masum veya günahkâr, güçlü veya zayıf, zengin veya fakir olsun fark etmez ateş herkesi yakar. Su da ateşi söndürür.”

Ardından genç adamı göstererek, “Bu gencin eğer bir suçu varsa buna hâkimler karar verecektir, masumsa serbest kalacak, suçluyorsa cezasını çekecektir. Ateş sadece aydınlatır ve yakar, özelliği bunlardır. İnsanların suçlu veya suçsuz oluşunu ateş belirleyemez hâkimler belirler...” dedi.

69

Arkadan yaklaşan birinin ayak seslerini duydu. Dönüp salonun açık duran kapısına baktı. Kapıdan içeriye genç bir kadın girmişti. Yanına doğru geldi. İri siyah gözlerini Zerdüşt’e dikmiş ona doğru geliyordu. Kutsal ateşin yanından gerek karşısında dikildi.

“Temiz yaşa Bilge Zerdüşt!”

“Mutlu yaşa!”

“Saçın sakalın aklaşmış. Hirkaniya’da gördüğüm resme hiç benzemiyorsun, orada daha genç gözüküyordun.”

“Hirkaniya’da resmim mi?”

“Evet Hirkaniya’da.”

“Yaşlandım sayılır artık!”

“Ressama bu resmi nasıl çizdin, diye sorduğum da, Baktery’a’daki Ateşgede’de kendisini görmüş birinin anlatımıyla çizdim, dedi.”

Kapalı tuttuğu sağ avucunu Zerdüşt’e doğru uzatıp açtı. Kadının avucundaki gri renkli küçük taşa şaşırarak baktı.

“Senin için getirdim.”

“Benim için mi? Evet ama kimseden taş istememiştim ki...”

“Biliyorum.”

“Ne taşı bu?”

“Dağ taşı!”

Zerdüşt kadının deli olduğunu düşündü bir an. Elini uzatarak taşı kadının avucundan aldı.

“Adın ne? Nerelisin?”

“Adım Nilüfer! Hegmetane’liyim. Şimdi gidiyorum, güle güle aziz bilge, güle güle!”

Tam dönmüş gidecekken Zerdüşt bağırdı:

“Dur!”

Kadın dönüp Zerdüşt’e baktı.

“Taşını unuttun.”

“O taş senin, onu koru, iyi bak ona. Bunu sana bir bilge gönderdi. Yıllar önce onu sana getirmem için bana vermişti.”

“Adı neydi o bilgenin?”

“Bilge Mandanay!”

Kadın yüzünü dönüp gitti.

“Dur!”

Kadın durmadı. Salon kapısından çıktı, merdivenlerden aşağı indi. Zerdüşt pencereden baktı kadına. Karşıkı meydan kalabalıktı. Ortada bir pehlivan durmuş güç gösterisi yapıyordu. Kadın kalabalığın arasından sıvışıp gitti...

70

Camasb elinde asasıyla nefes nefese kalmış geliyordu.

“Ah şu yaşlılık! Peygamberimiz Zerdüşt’e selam olsun!”

“Bilge Camasb’a da selam olsun!”

Zerdüşt en öndeki sekiye oturarak Camasb’a seslendi:

“Gel, buyur, şöyle otur.”

Camasb oturdu.

“Burası çok sıcak!”

Alnına düşen terlere baktı.

“Şu dünyaya tam alıştık derken, bohçayı toplamak zorunda kalıyoruz ya...”

“Başka türlü olmuyor. Ölüm sırtımızdaki kamburdur. Ayrılmaz bir parçamız yani...”

Camasb yanan ateşin alevlerine bakarken Zerdüşt sordu:

“Doğru mu?”

Camasb’ın gözlerinin içine baktı. Ah çekerek başını öne eğdi Camasb, ardından başını kaldırıp kutsal ateşe baktı.

“Hazineye nasıl kaybolduklarını ben de anlayamadım doğrusu.”

“Duyunca ben de çok şaşırdım.”

“Haznedar ne diyor bu işe?”

“Bilmem; sihir veya büyü olabilir, diyor.”

“Hayır sanmıyorum...”

Camasb şaşırmıştı.

“Peki ama onca kilit, onca muhafıza rağmen nasıl kaybolurlar?”

“Muhafızlar da sihirdir diyor, en son gittiğinde onlar da yanındaydılar.”

“Haznedar mutlaka biliyordur. Buraya gelsin diye haber gönderdim.”

“Zavallı haznedar.”

“Zavallı haznedar ya doğru ama sanırım vezir hazretleri de biliyorlardır.”

“Ben mi?”

“Evet sen, sen bilmeyecek kadar cahil olamazsın Camasb! Belki tanık...”

“Ben? Ey peygamber... Ne tanığı? Tanık kim? Tanıklar sihirdir diyor başka bir şey demiyor. Haznedarın kendisinden duydum.”

Kırışmış saçları ve kamburlaşmış sırtıyla Medyumah çıkıp geldi. En son sekide oturarak, “Haznedar geldi” dedi.

“İçeri gelsin.”

Ak saçlı, aksakallı haznedar, çökmüş bedeni ve kurumuş yüzüyle merdivenlerden çıktı. Bir süre kapı eşiğinde durduktan sonra içeri girdi.

“Zerdüşt peygambere selam olsun!”

“İran haznedarına da selam olsun! Buyur otur.”

Zerdüşt’ün karşısındaki sekide oturur oturmaz konuşmaya başladı:

“İlginç... Hâlâ inanamıyorum... Üç koca kilit artı onca muhafız, kilitleri yanımdan bir an olsun ayırmam, uyurken bile. Aha şu gözlerimle gördüm, en son ben gördüm... Derken kapılar kilitlendi, ta ki Şah görmek için teşrif ettiler... Şahın arkasından içeri girdim. ‘Zerdüşt’ün yazıları nerede?’ diye bağırıyordu. Deri üzerine yazılan yazılara baktı, yerlerinde yoktular, neredeyse küçük dilimi yutacaktım. Öldüm öldüm dirildim... ‘Bilmiyorum’ dedim... Şah, ‘Sen bilmiyorsan kim biliyor peki’ dedi ardından ‘Sahtekâr’ diye bağırmaya başladı!

“Ne düşünüyorsun?”

“Bilmiyorum.”

“Şüphelendiğin kimseler yok mu?”

Camasb araya girdi.

“Ne biliyorsun peki?”

“Bildiğim tek şey... Masum olduğum. Yıllarca verdiğim hizmetler bir gecede unutulup gitti.”

“Hazinenin anahtarları hâlâ sende mi?”

“Hayır, yeni haznedar Ramtin’de. Yıllarca sadakatle çalıştım, saçlarımı ağarttım bu uğurda ama şimdi... Şimdi suçlu addediliyorum. Sadece tek bir şey bilmek istiyorum... Sen, sen ey peygamber, sen de mi benden şüpheleniyorsun?”

“Hayır, ben bu işte bir bit yeniği olduğunu düşünüyorum.”

Camasb araya girdi.

“Bit yeniği mi?”

“Evet bit yeniği, haznedar, derinin üzerine yazdığımız kutsal metinlere ne yapsın ki? Ne işine yarayacak onun? Hayır, haznedar, biliyorum ki sen güvenilir birisin bu senin işin olamaz, biliyorum.”

“Peki, kutsal metinleri kim çalmış olabilir?” diye sordu Camasb.

“Çalması gereken kişiler.”

“Kimler mesela?”

“Sen bilmeyecek kadar gafil olamazsın vezir!”

“Kimden söz ettiğini anlamıyorum.”

“Ondan söz ediyorum.”

“Kimden?”

Camasb bir an tebessüm etti sonra tekrar ciddileşti. Zerdüşt elini dizine koyarak ah çekti.

“Şahla görüşmem gerekecek herhâlde.”

Camasb ayağa kalktı.

“Öyleyse bana müsaade umarım bir an önce kutsal metinleri çalanları bulur ve onları tekrar hazineye koyarsınız.”

Zerdüşt’te ayağa kalktı.

“Güle güle bilge vezir! Müsaade senindir.”

Camasb haznedara döndü.

“Sen iyi birisin, bundan şüphem yok” dedikten sonra geldiği gibi çekip gitti. Haznedar nispeten mutlu görünüyordu.

“Benim suçsuz olduğuma inanıyorsun değil mi?”

“Evet inanıyorum.”

“Artık ölsem de gam yemem. Hoşça kal ey yüce insan, hoşça kal ve suçsuz olduğum ispatlansın diye dua etmeyi unutma lütfen!”

“Güle güle!”

Haznedar, elinde asasıyla ağır ağır çıkıp gitti. Kapı eşiğindeyken dönüp Zerdüşt’e baktı tekrar.

“Sağlıcakla kal!” dedi.

“Sen de.”

O çıkıp çittikten sonra kır saçlı başka bir adam belirdi kapı ağzında.

“Bilge Zerdüşt’e selam olsun!”

Zerdüşt adamın yüzüne baktı.

“Sana da selam olsun!”

“Beni tanımadın mı aziz Zerdüşt!”

“Yoo, tanımadım, şöyle gel de daha yakından göreyim.”

Adam hızla geldi ve Zerdüşt’ün karşısında durdu. Zerdüşt adamı tanıdı. Sevincinden bağırdı:

“Huşider sen misin?”

Koşup adama sarıldı:

“Hoş geldin, sevindirdin beni.”

Hafifçe geri çekilerek sordu:

“Neredeydin bunca yıldır?”

“Kaçıyordum.”

“Neyden kaçıyordun?”

Kutsal ateşin karşısındaki sekiye oturdular:

“Otur hele, bir soluklan da öyle anlat.”

“Birkaç yıl İsfendiyar’dan, birkaç yıl kendimden, birkaç yıl da dünyadan kaçtım.”

“İsfendiyar’dan kaçabilirsin ama kendinden ve dünyadan kaçman biraz zor.”

Kutsal ateşin alevlerine baktıktan sonra Huşider’e döndü.

“Buralardan gittin ama asla unutmadım ben seni, sürekli aklımdaydın, bir gün döner diye umut ettim durdum.”

“Birçok şehre uğradım. Şiz’e de gittim.”

“Nasıl buldun Şiz’i?”

“Küçük bir şehir. Halkı Zerdüşt’ü görmek için can atıyor.”

“Bir zamanlar beni öldürmek istiyorlardı, kaçtım ellerinden, hem de kapıdan değil duvardan kaçmıştım.”

Huşider güldü.

“Duvarları da atlatmışsın demek?”

“Evet, sağ olsun Hürmüzan’ın ipiyle inmiştik duvardan... Hürmüzan Firini’yi beline bağlayıp inmişti.”

“Şimdiyse Zerdüşt hemşerimizdir diye iftihar ediyorlar. Şiz’e gittiğini duydum doğru mu?”

“Evet, babamın öldüğünü duyunca gittim.”

“Ruhu şad olsun!”

“Öldürmek isteyenlerin hepsi şehir kapısında karşılamıştı beni, eski dostlarımı gördüm, hasret giderdik hepsiyle...”

“Kerpenleri de gördün mü?”

“Evlerine saklanmışlardı. Özellikle de Veriş Kerpen. Yakalanacak korkusuyla evden adımını dışarı atmamıştı.”

“Yakın dostlarından birine seni öldürmesini söylemişti, doğru mu?”

“Akli kendinden uzaklaştırırsan cehalet kapına gelir demişler, aynen öyle olmuştu, akıl gitmiş yerine kin ve düşmanlık gelmişti. Fırsatım olsa koca yeryüzüne bilgi ve sevgi diye yazardım. Sadece bilgi ve sevgi!”

“Veriş Kerpen’i affettin mi peki?”

“Cahili ya cehaletinden haberdar etmeli ya da kendi hâline bırakmalısın, üçüncü bir yol yok.”

“Seni öldürtseydi ya?”

“Mesajım yarıda kalırdı.”

“Ne yaptın ona peki?”

“Kimse dokunmasın dedim ona. Kendi hâline bırakın gitsin dedim. Şiz’deyken Bilge Behram’ın katillerini araştırdım. Onu öldürdüklerinde ben on altı yaşındaydım. Katilin yakasından bir parça kalmıştı elleri arasında. Fakat ölümüyle ilgili olarak hiç şey bulamadım, araştırdıkça olay daha girift bir hâl alıyordu, vazgeçtim. Gelirken annemi de beraberimde getirdim; fakat ömür yeti-remedi, Raga’da onu da kaybettim.”

“Ruhu şad olsun!”

“Bilge Berzin’i görmeye gittim. Şiz’e gelmişti, bir sürü öğren-cisi vardı. O da inzivanın yetiştirdiği ve öldürdüğü bilgelerden-di, sağ olsun! Benimle birlikte Bakterya’ya gelmesini istedim. Kırmadı beni, geldi, geldi gelmesine ama geldikten kısa bir süre sonra o da öldü.”

“Yaşlandık artık Zerdüş, bizim de bir ayağımız çukurda sayılır.”

“Evet, kızlarım, ikisi de evlendi, nerdeyse torunlarım evlenecek yaşa geldiler. Peki ya senin çocuklardan ne haber?”

“Çocuklarımdan ikisi de evlendi. Kızım da, oğlum da! Torunla-rım oldu, şu an hepsi Raga’dalar.”

“Raga bilgeler şehridir. Üç gün kaldım orada. Fırsatım olursa bir kez daha gitmek istiyorum.”

“İzin verirsen şimdilik gitmek istiyorum, Adatis bekliyor.”

“Tabii ki, Adatis’e selamlarımı söyle. Güle güle, güle güle bilge adam, sağlıklı kal!”

“Yarın tekrar görmeye gelirim seni. Sana anlatacağım önemli şeyler var...”

“Geştasb beni saraya çağırıp ‘Duyduğuma göre bir kitap yazıyor muşsun yıllardır’ dedi. ‘Evet’ dedim. ‘Bu ne bitmez bir kitapmış

böyle' dedi. Ben de, 'Bu kitap yazarı akıllı bir bilge olunca bitecek' dedim kendisine. 'Kitabın yazımını kendin bulduğuna göre, akıllı, bilge birisin öyleyse' dedi. Cevap verdim, dedim ki; 'Dediğiniz gibi bir adam arkamda kaldı, ben bu sonsuz yolda ilerliyorum ve sonunu getiremeyeceğimi de biliyorum.' Önce Hutos'a ardından Camasb'a baktı. Salonda dördümüzden başka kimse yoktu. Abanoz kürsünün yanında durmuştum. 'Ne hakkındaymış bu kitap?' diye sordu. 'İnsan ve dünya' dedim. 'Sen de yeni bir din mi getirmeyi düşünüyorsun' dedi. 'Hayır, ben bilginin peşindeyim' dedim. 'Bu kitapta benden de bahsediyor musun?' diye sordu. 'Hayır' dedim. Bağırıp, çağırdı. Yanındakilere baktıktan sonra, 'İnsanlardan söz ediyorsun ama benim adımlı bile anmıyorsun öyle mi?' dedi. Camasb araya girdi. 'Şahım, adam henüz kitabın sonunu getirmemiş' dedi. Bu sefer de, 'Peki ileriki sayfalarda benden bahsedecek misin?' diye sordu. 'Bilmem' dedim. Bu sefer de vezire çıktı. 'Bu adamın yazdıklarını derhal istiyorum Camasb!' dedi. 'Baş üstüne efendim!' dedi o da. Gelip yazılarımı aldılar. Yedi gün yedi gece oturup tekrar yazdım hepsini."

"Hepsini ezberlemiş miydin?"

"Bazı yerlerini hatırlayamadım tabii, hatırlayamadığım yerlere yeni şeyler yazdım. Hayatım bu kitap olmuş desem abartmış olmam."

"Biliyor musun, yıllar önce gençken, Şiz'de Behram adında bir bilge vardı, hatırlarsan dün bahsetmiştim. Şah onu sessizliğe mahkûm etmişti. Şifreli bir yazı geliştirerek dünya hakkında bir kitap yazmıştı... Bir gece evini basıp öldürdüler onu... Kimse yazdığı kitabı okuyamamıştı. Deri üzerine yazılmıştı. Aradan geçen yıllarda fareler kemirmişti kitabı."

"Öldürüleceğimi mi düşünüyorsun?"

"Umarım daha uzun yıllar yaşarsın. Bulduğun yazıyla kitabını bitirmeye bak sen."

"Dediğin gibi yapacağım yarın erkenden Adatis'le beraber

Raga'ya dönüyoruz.”

“Neden Bakterya’da kalmıyorsunuz?”

“Buradayken düşüncelerimi bir türlü toplayamıyorum. Kitabımda Geştasb’ın adını bile anmayacağım. Raga, senin de dediğin gibi bilgelerin şehri. Orada Geştasb’ın şerri nispeten uzaktır bana.”

İleri çıkarak Zerdüşt’e sarıldı...

72

“Temiz yaşa Aşu Zerdüşt!”

“Mutlu yaşa Aziz Ferşuşter!”

Ferşuşter ileri çıkarak Zerdüşt’ü kucakladı. Ferşuşter’in arkasında duran Haman’ı gördü. Zerdüşt’ün pazılarını sıkarak, “Günlerin nasıl geçiyor, iyi misin?” diye sordu.

“İyiyim...”

“Beklenmedik rüzgârlar esmiyor mu?”

“Bırak essin beklenmedik rüzgârlar...”

“Yol üzerinde bilinmedik belirti ve ya meçhul bir imge filan görmedin mi?”

“Yolda sürekli o imgelerden vardı zaten.”

Zerdüşt’ün pazılarını bırakırken ürkek bakışlarını gizleyemedi ondan. Zerdüşt, “Artık gitme zamanı” dedi.

“Ben de geliyorum seninle.”

“Gidelim öyleyse.”

Duvarda yanan meşalelerin ışığı altında merdivenlerden aşağı indiler. Furuşuşter, Ateşgede’nin kapısı önünde durdu. Haman, elinde meşaleyle gelip Furuşuşter’in karşısında bekledi. Yanında

getirdiği kılıcı kendisine uzattı. Zerdüşt, “Bu nedir?” diye sordu.

“Kılıç kuşanacağım.”

“Benimle beraber olan kişinin kılıç taşımamasını istemiyorum.”

“Bu gece taşımak istiyorum.”

“Daha önce senin kılıç taktığını görmemiştim.”

“Gençken hiç takmadım... Yaşlanınca heves ettim işte.”

“Bu gece demek... İlginç... Anlattıkların... Bu kılıç? Benimle gezen kişinin yanında hançer bile olmaz, biliyor musun?”

“Evet biliyorum.”

“Öyleyse çıkar o kılıcı belinden.”

“Yapamam, baksana gökyüzünde ay yok.”

“Ayla kılıcın ne alakası var?”

“Kılıç ve karanlık birbirini sever, biliyorsun. Birbirleriyle sözleşirler.”

“Sevgili kaynatam, yaşlılık sana ne yapmış böyle?”

“Acı hayat, perişan etmiş fikirlerimi.”

“Neden acı?”

“Tatlı da...”

“Ah, ah...”

“Gidelim damat.”

“Belindeki çıkar, öyle gidelim.”

“Bırak bu yaşlılık hevesimi alayım bu akşam.”

“Öyleyse benden yedi adım önde git.”

“Hayır, olmaz.”

“Öyleyse yedi adım arkamdan gel.”

“Hayır, yan yana yürüyeceğiz. Baksana hava nasıl karanlık.”

“Evet, görüyorum ama kılıç kuşanmakla karanlıklar aydınlanmaz.”

“Doğru fakat insan karanlığın saldırısını kılıcıyla defedebilir.”

“Yarın hekimi çağır gelsin buraya.”

“Hekim gelirse, kılıcımınla kovalarım onu. Henüz aklım yerinde benim... Daha teslim olmak için çok erken azizim... Yürü gidelim.”

Zerdüşt'ün pazılarını sıkarak güldü.

“Bu gece aziz Zerdüşt ile birlikteyim...”

“Evet, benimlesin ama belindeki kılıç beni endişelendiriyor.”

Haman elinde meşaleyle arkalarından yürüyordu. Feruşter, bir an Zerdüşt'ün kolunu tutup durdu, bir şey duymuş gibi yaptı ardından yürümeye devam etti. Zerdüşt şaşırmişti.

“Neden durdun?”

“Bir ses duydum. Müzik sesine benziyordu.”

“Ben bir şey duymadım. İkimiz de yaşlandık artık, kulaklarımız iyi duymuyor. Yarın mutlaka hekime görünmelisin!”

“Her müzik dinlenmez biliyorsun.”

“Nasıl bir şey anlamadım bu ses.”

“Gizli bir şarkıcı herhâlde.”

“Sanırım bunu biliyorsundur... Ahuramazda seni korusun!”

“Senin yanında olmam için mi?”

Füruşter tekrar durdu.

“Bir ses duydum.”

“Karanlıktan veya duvarlardan korkmana gerek yok, yürü. Yıllardır bu şehirdeyim kimsenin yol kestiğini duymadım bugüne kadar.”

“Duyuyor musun? ...Nefesi tutulmuş... duvarların arkasında...”

Zerdüşt Fûruşuŝter’in kolunu tuttu.

“Yürü eve gidiyoruz, senin bir an önce hekime görünmen gerekiyor.”

“Ya sen? Sen hasta değilsin değil mi?”

“Hayır, ben hasta değilim.”

Zerdüşt durdu.

“Dinle bak, biri şarkı söylüyor!”

“Sevgilimle tarlalardan geçiyorduk...”

“Şarkı söylemek ölülerin ruhunu şad ediyor. Fakat duvarların ardında, orada, ağır nefesler işitiyorum... Geldik sayılır.”

Zerdüşt, evin kapısı önünde durarak kapıyı çaldı. Tak! Tak! Tak! Tak! Açan olmadı tekrar çaldı. Huvi’nin sesini duydu:

“Kim o?”

“Zerdüşt!”

Fûruşuŝter, belindeki kılıcı çıkarıp arkadan gelen Haman’a verdi. Kapı açılır açılmaz Zerdüşt kayınbabasını içeri davet etti. Huvi babasına selam verdi:

“Temiz yaşa baba!”

“Mutlu yaşa kızım. Zerdüşt’ü eve kadar getirdim, sana teslim edip gidiyorum, iyi geceler!”

“İyi geceler baba!”

Fûruşuŝter, arkasında Haman ile evin yolunu tuttu. Zerdüşt içeri girerek kapıyı sürgüledi.

“Baban için çok endişeleniyorum Huvi... Mutlaka hekime görünmesi gerekiyor, durumu pekiyi değil. Kılıcını beline takmış

eve kadar getirdi beni. Eve girdikten sonra çıkardı kılıcını...”

“Babamın kılıç kuşandığını hiç hatırlamıyorum.”

Merdivenlerden eyvana çıktılar. Zerdüş, derin bir nefes çekti. Huvi’nin boynundaki amberin kokusunu ta ciğerlerine kadar çekti.

“Hava karanlık, ay yok bu gece, onun için kılıç kuşandım, bırak yaşlılık hevesimi alayım diyordu...”

“Seni düşündüğü içindir mutlaka.”

“Ya her gece aynı yoldan gidip gelmiyor muyum neden telaşlansın ki?”

“Belki de seni olacaklardan haberdar etmek istemiştir ya da ne bileyim, bir şeyler belli etmek istemiş olabilir... Kim sizinleydi, yanınızda başka kimse var mıydı?”

“Haman vardı sadece.”

“Demek rahat konuşamamış seninle.”

Eyvandaki meşale söndü. Huvi, “Yarın ilk işim gidip babamı görmek olacak” dedi.

73

Kutsal ateşin karşısında durdu. Medyumah yukarı geldi. Ağır aksak ağabeyine yaklaştı.

“Misafirlerin var!”

“Kimmiş?”

“Kim olabilir, tahmin et!”

“Bilmem.”

“Kerpen Kiyandat’ın oğlu Kerpen Mehrzat. Seninle yalnız görüşmek istiyormuş. İki kişi daha var seni görmek isteyen. Huşider ve yanında emaneti bulduğunu söyleyen bir kadın.”

Zerdüşt şaşırmişti.

“Mehrzat gittikten sonra gelebilirler. Mutlaka gelsinler; çünkü artık Bakterya’dan gitmek istiyorum.”

“Bakterya’dan gitmek mi?”

Sessiz sedasız Medyumah’a baktı, cevap vermemişti. Medyumah ağabeyinin ellini avuçlarının içine aldı.

“Ben de seninle geliyorum.”

Birden elini ellerinden çekti. Kardeşinin kırılaşmış saçlarına, gözlerinin etrafında oluşan kırışıklara baktı.

“Ben gidersem, Ateşgede’ye kim bakacak peki? Burayı sana emanet edeceğim.”

Medyumah yaşlı gözlerle ağabeyine bakıyordu.

“Peki çabuk dönecek misin?”

“Bilmem, bir şey diyemem.”

“Gitmeden önce seni görmeye gelirim.”

“Tamam.”

Merdivenlere doğru gitti. İlk basamakta durup arkasına baktı, bir süre Zerdüşt’e baktıktan sonra kapıda bekleyen adama selwendi:

“Buyurun, sizi bekliyor!”

Medyumah’ın yanından geçerek merdivenlerden yukarı çıktı. Zerdüşt’ü görür görmez gülümsedi ve yüksek sesle selam verdi:

“Peygamberimiz Zerdüşt’e selam olsun!”

Zerdüşt’ün yanına gelerek sarıldı ona.

“Seni görmek için günlerce yol yürüdüm. Hep bu günü bekliyordum, bugünün hasretiyle yanıp tutuşuyordum!”

“Sonunda görüşebildiğimize ben de sevindim.”

Bir adım geri çekildi ve tekrar konuşmaya başladı:

“Babamın ölmeden önceki son vasiyetini yerine getirmek için geldim buraya. Ölmeden önce o da senin izinden gitmek istedi; fakat ecel aman vermedi... O göremedi ama ben sana iman etmek için geldim. Bu onun benden son isteğiydi.”

“Demek baban ölmeden önce Ahuramazda’ya inandı ve onun büyüklüğünü kabul etti? Ne mutlu, bu haber beni ne kadar sevindirdi bilemezsin!”

“Evet, bu ülkede atalarının dini üzerine kalan en son kişi bendim, şimdi ben de sana iman etmeye geldim.”

“Kutsal ateşin karşısında dur!”

“Bu görüşmenin ateşinde nasıl yanıp tutuştuğumu bir bilsen?”

Ateşin karşısında eğildi.

“Ayaklarım!”

Zerdüşt, adamın ayaklarına bakarken soğuk hançer böğrüne saplanmıştı bile. Bir adım geri attı; fakat Kerpen Mehrzat, ikinci darbeyi de vurdu böğrüne. Zerdüşt’ün dudakları dua ediyormuş gibi hareket ediyordu.

“Ölmene az kaldı Zerdüşt! Et, son dualarını et, belki Ahuramazdan seni affeder. Hadi durma et duanı...”

Dizlerinde güç kalmamıştı. Dayanamayıp yere çöktü. Böğründen akan kan beyaz elbisesini kırmızıya bulamıştı.

“Ölüme merhaba dedin mi? Onu nasıl karşılayacağını düşündün mü peki?”

Eliyle yarasına bastırdı. Kutsal ateşin önünde diz çökmüştü.

“Sevinçle!”

Kerpen kanlı hançeri boğazına dayadı.

“Deliler ölümü sevinçle karşılar. Acıyla, kederle...”

“Asla... O burada... Beni bekliyor, beni bekliyor!”

Uzun kır saçlarını tutup başını yukarı kaldırdı, hançeri boğazında çekerken, “Hayırrrr, peygamberimiz burada, Bakterya’da bizimle kalacak!” diye bağırdı ve Zerdüşt’ün gövdesinden ayrılan başı yuvarlanıp kutsal ateşin önüne düştü...

SON

Bir Gezginin İnanılmaz Öyküsü

M.Ö. 628 yılında Rey'de doğduğu rivayet edilen Zerdüşt'ün hayatını lirik bir ifadeyle anlatıyor İranlı yazar Farhad Kishvery.

Mecusiler tarafından peygamber olarak kabul edilen Zerdüşt, aynı zamanda o dönemin izafi Tanrı anlayışını reddedip soyut Tanrı düşüncesini getirmiş ve bulunduğu bölgenin pek çok sorununu çözümlenmiştir.

Zerdüşt'ün hayatını kendi hayal gücünü de katarak kaleme alan yazarın bu eseri, ülkesinde basıldığında büyük tartışmalara neden olmuştur. Yayımlandığı tarihten günümüze kadar beş yeni baskı yapan "Bir Gezginin İnanılmaz Öyküsü" çarpıcı bir tarihi roman olduğu kadar biyografi özellikleri de taşımaktadır.

"...Onun bize bahsettiği bilgiyi korumalı ve bilgi ateşinin sönmesine engel olmalıyız. Bize verdiği sevgiyi nefret ve kine dönüştürmemeliyiz..."

Zerdüşt

ISBN 978-605-384-272-9

9 786053 842729

5 TL